

ΗΜΕΡΙΔΑ

"Ορθολογική Διαχείριση-Ανακύκλωση Απορριμμάτων στο Νομό Μαγνησίας"

Έργο χρηματοδοτούμενο από τον Εθνικό Οργανισμό Περιβαλλοντικής και Διαπολιτισμικής Συνεργασίας του Υπουργείου του Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΒΟΛΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2008

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΤΕΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ 2ας ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ & ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ
ΕΝΑΡΞΗ: 9:30πμ - ΛΗΞΗ: 6:00πμ

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ: ΤΕΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ - ΣΥ.ΔΙ.Σ.Α. Ν.ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

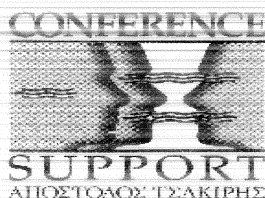
χορηγοί: **ΕΠΕΜ**
 ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
Διοικητών 141B, 10446 Αθήνα
 τηλ: 210 8627590, φας: 210 8627189
 www.epem.gr, info@epem.gr

ΠΑΝΜΙΧ
 Κέντρο Διαχείρισης Ανακυκλωσίμων Υλικών
 Φιλ.Παναγιωτίδης & ΣΙΑ Ε.Ε

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ**

**ΠΡΑΚΤΙΚΑ
ΗΜΕΡΙΔΑΣ**

**«Ορθολογική διαχείριση - Ανακύκλωση
Απορριμμάτων στο Ν. Μαγνησίας»
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2008**

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΜΕ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ
Κατραμή 18, 115 24 Νέα Φιλοθέη - Αθήνα
Τηλ. : 210 6915114, 6926826, Fax : 210 6993781
Κιν. 6936 589654-6, 6932 201454
E-mail : atsak@ath.forthnet.gr
www.tsakirisconference.gr

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΗΜΕΡΙΔΑ

**"Ορθολογική Διαχείριση – Ανακύκλωση Απορριμμάτων
στον Νομό Μαγνησίας"**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2008

**ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΤΕΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
(ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ 09:30')**

Κος ...:

... ότι εάν δεν συμβάλλουν και οι πολίτες δεν θα μπορούμε να έχουμε τα επιθυμητά αποτελέσματα και πρέπει να πούμε ότι η ορθολογική διαχείριση των στερεών αποβλήτων, που είναι ένα πολύ μεγάλο κομμάτι του περιβάλλοντος όσον αφορά τη ρύπανση, εάν δεν το δούμε σαν κοινωνικό αγαθό αλλά και σαν οικονομικό αγαθό, δεν θα έχουμε πετύχει και δεν θα έχουμε φθάσει τη νοοτροπία τουλάχιστον των προηγμένων χωρών.

Ευχαριστώ και εύχομαι καλή επιτυχία στο Συνέδριό σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ:

Καλούμε στο βήμα τον Δήμαρχο Βόλου τον κ. Αλέκο Βούλγαρη για ένα σύντομο χαιρετισμό επίσης.

Κος ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, Δήμαρχοι και μηχανικοί, κυρίες και κύριοι, θα ήθελα κατ' αρχήν να καλωσορίσω πρώτα απ' όλα τους εκλεκτούς συναδέλφους και επιστήμονες που ανταποκρίθηκαν σ' αυτή την κοινή πρόσκληση του Συνδέσμου Διαχείρισης Απορριμμάτων του Νομού Μαγνησίας και του Τεχνικού Επιμελητηρίου του Νομού Μαγνησίας για το σημαντικό αυτό θέμα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.

Θα ήθελα επίσης να συγχαρώ τους οργανωτές αυτής της επιστημονικής συνάντησης και την πρωτοβουλία που πήραν να πραγματοποιηθεί αυτή η συνάντηση στην πόλη του Βόλου και να έχουν ως θέμα αυτόν τον σημαντικό προβληματισμό που υπάρχει στον κρίσιμο τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος, που είναι η ορθολογική διαχείριση και η ανακύκλωση απορριμμάτων στον Νομό Μαγνησίας, που έχει και μια ιδιαιτερότητα διότι έχει και ηπειρωτικό τμήμα και έχει και τα τρία νησιά, που σίγουρα αυτή η γεωγραφική κατανομή των χώρων της διαχείρισης των απορριμμάτων αποτελεί μια ιδιομορφία σε σχέση με άλλους νομούς της χώρας μας.

Η συζήτηση η οποία γίνεται σήμερα και οι προοπτικές της ανακύκλωσης στην Ελλάδα είναι πάντα επίκαιρη και απαραίτητη να

γίνεται και να συμπληρώνουμε τον προβληματισμό μας, την εμπειρία μας αλλά και τη νομοθεσία, η οποία πηγάζει και από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως προδιαγραφές για τα θέματα της ανακύκλωσης και της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, αλλά και από την ενσωμάτωση στην Ελληνική νομοθεσία, που πλέον γίνεται υποχρεωτικά για τους Δήμους κυρίως, γιατί εδώ θα ήθελα να κάνω και μια παρένθεση, σε σχέση με μια επισήμανση που έκανε η αγαπητή η Ροδούλα η Ζήση ότι η διαχείριση των υγρών και στερεών αποβλήτων είναι αρμοδιότητα κυρίως της Αυτοδιοίκησης, η οποία βέβαια στηρίζεται οικονομικά από δύο χρηματοδοτικές πηγές: Από τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από την εθνική συμμετοχή, κυρίως από δημόσιες επενδύσεις και σε μικρό μέρος από ίδιους πόρους.

Η σύγχρονη άσκηση περιβαλλοντικής πολιτικής και σε εθνικό, κοινοτικό αλλά και σε διεθνές επίπεδο απαιτεί μια αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και τον έλεγχο βέβαια της ρύπανσης και μια εμπειριστατωμένη ανάλυση στο θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων. Μία από τις βασικές προϋποθέσεις, όπως γνωρίζουμε, της αειφόρου ανάπτυξης, είναι η ανακύκλωση και η μεγαλύτερη δυνατή ανάκτηση των υλικών και της ενέργειας.

Σήμερα ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι τοπικές κοινωνίες και κυρίως τα μεσαία και μεγάλα αστικά κέντρα είναι η συνεχής αυξητική τάση παραγωγής των στερεών αποβλήτων, ένα ιδιαίτερα σύνθετο και πολυδιάστατο ζήτημα που καλούμαστε ν' αντιμετωπίσουμε με αποτελεσματικότητα σήμερα.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ιεραρχήσει αρκετές δράσεις μέσω των Κοινοτικών Οδηγιών που έχει εκδώσει και οι οποίες έχουν συμπεριληφθεί στην εθνική μας νομοθεσία.

Βέβαια εδώ θα πρέπει να επισημάνω ότι υπήρχαν λάθη και παραλείψεις και καθυστέρησαν αρκετά και σημαντικά τη δρομολόγηση λύσεων, όπως είναι η μείωση της παραγωγής απορριμμάτων, η ανακύκλωση, η ανάκτηση και η επαναχρησιμοποίηση υλικών, η παραγωγή ενέργειας και η κατασκευή σύγχρονων μονάδων φιλικών με το περιβάλλον με αποτέλεσμα τώρα να τρέχουμε κυριολεκτικά πίσω από το πρόβλημα για να αντιμετωπίσουμε την μη επιβολή μεγάλων και υπέρογκων προστίμων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, που είναι περίπου 34.000 ευρώ ημερησίως για τη λειτουργία κάθε ανεξέλεγκτης χωματερής, κάθε ανεξέλεγκτης δηλαδή περιοχής στην οποία εναποθέτουμε τα απορρίμματα και βέβαια θα θυμάστε όλοι και θα γνωρίζετε το πρόβλημα που εδώ και χρόνια αντιμετωπίζει η Ελληνική Πολιτεία με τον χώρο στα Χανιά, όπου εκεί δεν κατόρθωσα πάρα πολλά χρόνια να δημιουργήσουν ένα σύγχρονο ΧΥΤΑ, ένα σύγχρονο χώρο υγειονομικής ταφής απορριμμάτων. Και εδώ. Και ο Αλμυρός έχει και σταθμό μεταφόρτωσης απορριμμάτων, σύγχρονο.

Πρέπει όμως να επισημάνω, όπως είπα και ο Πρόεδρος της ΤΕΔΚ ο κ. Αρέθας, ότι για το πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου και γενικότερα για τον νομό, το πρόβλημα δεν είναι τόσο έντονο όσο σε άλλες περιοχές της χώρας, γιατί υπήρχε ένας συντονισμός δράσεων τόσο από την Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων, από τους δύο μεγάλους Δήμους, από τον Βόλο και τη Νέα Ιωνία, και κυρίως όμως από τον Σύνδεσμο Διαχείρισης στερεών αποβλήτων που είναι ο φορέας υλοποίησης διαχείρισης αποβλήτων για όλη τη Μαγνησία.

Θέλω να πω ότι χρειάστηκε μεγάλη προσπάθεια και μεγάλη κινητοποίηση για να μετατραπεί ο Σύνδεσμος Διαχείρισης Απορριμμάτων που είχε τον Βόλο και τη Νέα Ιωνία σε ένα Σύνδεσμο ο οποίος καλύπτει πλέον το θέμα αυτό της διαχείρισης απορριμμάτων και όλα τα οποία έχουν σχέση με τα στερεά απόβλητα, όπως είναι η

ανακύκλωση που συζητάμε σήμερα, σε επίπεδο νομού, και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Η αποπεράτωση και η λειτουργία πολλών έργων όπως είναι οι ΧΥΤΑ των νησιών, της Αργαλαστής, του πολεοδομικού συγκροτήματος Βόλου, ο σταθμός μεταφόρτωσης απορριμμάτων Αλμυρού, το ξεκίνημα της ανακύκλωσης των υλικών συσκευασίας στο πολεοδομικό συγκρότημα του Βόλου και της Νέας Ιωνίας, η συνεργασία με άλλα εναλλακτικά συστήματα διαχείρισης μπαταριών, ελαστικών, ελαιολιπαντικών, έχουν περιορίσει σημαντικά το πρόβλημα με αποτέλεσμα η Μαγνησία στο τέλος αυτού του χρόνου να μην έχει κανένα ενεργό χώρο ανεξέλεγκτης εναπόθεσης απορριμμάτων.

Κλειδί λοιπόν, πιστεύουμε, για την αποτελεσματική αυτή διαχείριση θεωρείται διεθνώς ο τομέας της ανακύκλωσης, στον οποίον όπως είπαμε η χώρα έχει καταφέρει σημαντικό πρόοδο και σιγά-σιγά προσεγγίζουμε, δεν έχουμε ακόμα προσεγγίσει, τους Ευρωπαϊκούς στόχους. Παρ' όλα αυτά όμως έχουμε πάρα πολλή δουλειά να κάνουμε ακόμη.

Εδώ στην περιοχή μας δουλέψαμε αποτελεσματικά με προτεραιότητα στον στόχο να εφαρμόσουμε την ανακύκλωση στο πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου και συμβάλαμε βέβαια αποφασιστικά οι Δήμοι σε συνεργασία με τον φορέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων στην υλοποίηση αυτού του στόχου.

Η περιοχή μας δεν είχε εδώ και πάρα πολλά χρόνια, έχει καθυστερήσει, το πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου έχει καθυστερήσει να εφαρμόσει το ολοκληρωμένο σύστημα ανακύκλωσης, ανάκτησης δηλαδή των 4 προϊόντων, χαρτί, αλουμίνιο, γυαλί και πλαστικό, στην πηγή, να το εφαρμόσει εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Έπρεπε να είχε εφαρμοστεί εδώ και πάρα πολλά χρόνια.

Όμως εμείς ως νέα Δημοτική Αρχή σε συνεργασία με τον Δήμο Νέας Ιωνίας αλλά και με τον φορέα κατορθώσαμε και υπογράψαμε, είμαστε από τους πρώτους που υπογράψαμε αυτή τη σύμβαση και αρχίζουμε πλέον, επί τέλους, επί τέλους, και το τονίζω ιδιαίτερα, να εφαρμόσουμε το σύστημα της ολοκληρωμένης ανακύκλωσης στο πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου.

Σε λίγες λοιπόν ημέρες θα αρχίσει να υλοποιείται το πρόγραμμα ανακύκλωσης που περιλαμβάνει τη διανομή σε κάθε νοικοκυριού του πολεοδομικού συγκροτήματος μιας τσάντας ειδικής, πολλαπλών χρήσεων, και ένα πληροφοριακό υλικό για τους πολίτες του πολεοδομικού συγκροτήματος για να εφαρμόσουν το σύστημα.

Εκεί είναι η δύναμη της προσπάθειας που κάνουμε, η ανταπόκριση των πολιτών. Διότι, βέβαια, καθοριστική σημασία για την ανάπτυξη των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και κυρίως για την επιτυχία των δράσεών της έχει η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών. Και γι' αυτό βέβαια θα επενδύσουμε σε προγράμματα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης για να πετύχει το σύστημα της ανακύκλωσης.

Θα ακολουθήσουν βέβαια και άλλες πολλές πρωτοβουλίες σε συνεργασία και με τους τοπικούς φορείς, κυρίως όμως με τον Σύνδεσμο Διαχείρισης Απορριμμάτων προς την κατεύθυνση αυτή.

Κλείνοντας θα ήθελα να πω ότι μια μεγάλη δύναμη την οποία μπορούμε να αξιοποιήσουμε για να πετύχουμε τον στόχο μας είναι και τα σχολεία. Πιστεύω και έχοντας την εμπειρία από το χρονικό διάστημα 1993 – 1996 ως Γενικός Γραμματέας στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, πιστεύω ότι και τότε που ξεκίνησε και στην Αθήνα μια τέτοια προσπάθεια, η προσπάθεια αυτή πέτυχε σε μεγάλο βαθμό διότι απευθυνθήκαμε στους μαθητές, στα σχολεία, στα παιδιά, τα

οποία πραγματικά ενστερνίστηκαν αυτή την προσπάθεια της ανακύκλωσης και γι' αυτό είχαμε ένα πολύ μεγάλο ποσοστό επιτυχίας.

Πιστεύω λοιπόν ότι, Πρόεδρε, θα ξεκινήσουμε όπως έχετε συντάξει το πρόγραμμα σε συνεργασία με την Α/βάθμια και Β/βάθμια Αυτοδιοίκηση, βομβαρδίζοντας κυριολεκτικά τους μαθητές με το υλικό το οποίο χρειάζεται για να ανταποκριθούμε σ' αυτό το πρόγραμμα της ανακύκλωσης, γιατί η ανακύκλωση πάνω απ' όλα είναι και δείγμα πολιτισμού για μια πόλη.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την πρόσκληση να συμμετάσχω σ' αυτή την επιστημονική συνάντηση. Εύχομαι καλή επιτυχία και ό,τι καλό θα προκύψει, πραγματικά θα μας βοηθήσει στην προσπάθεια να πετύχουμε το πρόγραμμά μας. Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ:

Έχουμε την τιμή και ευχαριστούμε, να παρευρίσκεται και ο Δήμαρχος Αλμυρού, ένας Δήμαρχος μόνο, γι' αυτόν τον λόγο θα δώσουμε ένα σύντομο χαιρετισμό και στον ίδιον. Είναι ένας μεγάλος Δήμος που πραγματικά θέλουμε να συμμετέχει.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ:

Να μην κάνουμε κατάχρηση του χρόνου, αλλά ας θεωρηθώ ως εκπρόσωπος της επαρχίας Μαγνησίας, για να υπάρχει η αιτιολογία να πω δύο λόγια και βέβαια σε έναν Δήμο ο οποίος πραγματικά έχει προχωρήσει πάρα πολύ σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων.

Να κάνω μια σύντομη όμως αναδρομή στο παρελθόν, στο 2002 – 2003. Τότε η ηγεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ που ήταν και η συμπολίτισσα και συμπατριώτισσα η Ροδούλα η Ζήση, είχαν σχεδιάσει τον περιφερειακό σχεδιασμό σε ό,τι αφορά στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων.

Βέβαια πέρασαν αρκετά χρόνια, για την Ελλάδα δεν είναι και πάρα πολλά, ώστε σήμερα να μπορούμε, έστω και καθυστερημένα, τουλάχιστον στην επαρχία μας να λέμε ότι λειτουργεί ο σταθμός μεταφόρτωσης απορριμμάτων, ότι λειτουργούν 3 προγράμματα για την ανακύκλωση.

Ήδη, Πρόεδρε, που σχεδόν καθημερινά από τότε που αναλάβαμε, που έγινε το ΣΥΔΙΣΑ, δεν περνάει μέρα που να μη με ενοχλεί, να μη με πιέζει μια τέλεια συνεργασία που τα αποτελέσματά της έχουν φανεί ήδη, και να το πω ότι είμαι χαρούμενος διότι είναι ίσως ο μοναδικός άνθρωπος που μπορώ να ... στον Βόλο, προς το παρόν. Να πω το παράπονο, διότι εμείς αισθανόμαστε κάτοικοι όχι του Αλμυρού, αλλά της Μαγνησίας, μιας πόλης της Μαγνησίας, και σιγά-σιγά πρέπει όλοι να αισθανόμαστε ως κάτοικοι μας πόλης που λέγεται Μαγνησία.

Νομίζω πως είμαστε σε πάρα πολύ καλό δρόμο και η τελευταία αποκατάσταση της χωματερής του Αλμυρού, μέσα στο επόμενο δεκαήμερο θα στείλουμε το έγγραφο στην Περιφέρεια ότι σταματάει και η ανεξέλεγκτη χωματερή.

Να πω και δύο λόγια ότι για την Τοπική Αυτοδιοίκηση την κακομοίρα που πραγματικά προσπαθούμε πάρα πολύ αλλά τα οικονομικά μας είναι πάρα πολύ δύσκολα. Σε ένα πρόχειρο υπολογισμό για το 2009, θα ανέβουν πάρα πολύ οι δαπάνες σε ό,τι αφορά όχι μόνο τη συμμετοχή αλλά και σε πολλά άλλα ζητήματα και βέβαια υπάρχει και κάποια αύξηση στ τέλη διότι υπάρχει μια οικονομική συγκυρία δύσκολη. Όλοι οι Δήμοι νομίζω από ελάχιστα έως καθόλου βοηθώντας γενικότερα την οικονομία και γενικότερα το κράτος, η ΔΕΗ, ο ΟΤΕ κ.λπ. δεν νομίζω ότι συμερίζονται την Τοπική Αυτοδιοίκηση η οποία πονάει γιατί είναι χαμηλά, πολύ χαμηλά στον κόσμο και μπορούμε να αντέξουμε οποιοδήποτε κόστος, από τη μία να

προστατεύουμε το περιβάλλον που έχει το αντίστοιχο κόστος και από την άλλη αντί ν' αυξάνονται τα έσοδά μας, να μειώνονται.

Αλλά εμείς θα τα καταφέρουμε σε συνεργασία όλη η Μαγνησία. Πλέον έχουμε μπει σε έναν πάρα πολύ καλό δρόμο.

Καλή επιτυχία στις εργασίες σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ Ροδούλα. Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε πάρα πολύ τον Υφυπουργό τον κ. Νάκο ο οποίος πραγματικά και έμπρακτα στήριξε αυτή την εκδήλωση στέλνοντας το ποσό των 3.000 ευρώ μέσω της ΤΕΔΚΝΑ για να μπορέσουμε να καλύψουμε τα έξοδα αυτής της Ημερίδας, καθώς επίσης ευχαριστούμε πάρα πολύ, και παρευρίσκονται μάλιστα εδώ ο Πρόεδρος του Κέντρου Διαχείρισης Ανακυκλώσιμων Υλικών ο κ. Παναγιωτίδης και από την ΕΠΕΜ που είναι ο κ. Ανδρέας Λουκάτος και είναι και Γενικός Γραμματέας του Συλλόγου των μελετητών, των συναδέλφων μας – σας ευχαριστούμε πάρα πολύ για την στήριξή σας και την χορηγία σας.

Θα πάρει τον λόγο τώρα ο Πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου που φιλοξενεί και την εκδήλωση, ο κ. Αναγνώστου.

Κος ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ:

Κυρία Βουλευτή, ας είστε και στην αποχώρηση, κύριοι Δήμαρχοι, κατανοούμε ότι το πρόγραμμα είναι βαρύ για σας τους Βουλευτές. Κύριοι Δήμαρχοι, κύριε Πρόεδρε του Συνδέσμου, κυρίες και κύριοι ομιληταί που είχατε την ευγενή καλοσύνη να έρθετε από διάφορα μέρη για να μας μιλήσετε γι' αυτό το σημαντικό θέμα, κυρίες και κύριοι, είναι ο τελευταίος χαιρετισμός. Βλέπω τα πρόσωπά σας, λέτε ας τελειώνουν οι χαιρετισμοί, γι' αυτό θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος.

Ο σεβασμός και η αγάπη προς το περιβάλλον είναι έννοια που ισοδυναμεί με τον σεβασμό του ιδίου του ανθρώπου. Και το περιβάλλον που θα παραδώσουμε στις επόμενες γενιές είναι αξία ταυτόσημη με την πολιτιστική μας κληρονομιά. Ο Έλληνας οφείλει να συνειδητοποιήσει ότι μεγάλο συγκριτικό πλεονέκτημα για να ανταγωνιστεί η χώρα του στο διεθνές περιβάλλον είναι η ομορφιά της, την οποία πρέπει να προστατεύει και να διαφυλάττει.

Τα αστικά απορρίμματα σημειώνουν τον μεγαλύτερο ρυθμό αύξησης απορριμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης . Βασικός λόγος αύξησης είναι η οικονομική ανάπτυξη. Αυτός ο κρίκος πρέπει να σπάσει όσο το δυνατόν πιο γρήγορα και να αποσυνδεθεί η οικονομική δραστηριότητα από την παραγωγή απορριμμάτων. Κάθε Έλληνας πολίτης πετάει τον χρόνο 386 κιλά απορρίμματα σε χωματερές, ποσότητα που είναι από τις μεγαλύτερες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ερχόμαστε τέταρτη χώρα μετά την Κύπρο, τη Μάλτα και την Ιρλανδία. Το ποσοστό σκουπιδιών που καταλήγει στις χωματερές είναι το 92% δεδομένου ότι η ανακύκλωση είναι πολύ χαμηλά και οι άλλες μέθοδοι όπως η αποτέφρωση, η κομποστοποίηση, σχεδόν ανύπαρκτες.

Πρέπει λοιπόν και στη χώρα μας, όπως όλες οι προοδευμένες χώρες, να στραφούμε και σε άλλες μεθόδους διαχείρισης των στερεών αποβλήτων. Μία απ' αυτές βέβαια είναι η ανακύκλωση. Και εδώ θα αναφέρω ένα παράδειγμα που διάβασα πρόσφατα. Για να παράγεις ένα τόνο αλουμινίου χρειάζεσαι 5 τόνους βωξίτη και 16.000 κιλοβατώρες ηλεκτρικής ενέργειας. Για να παράγεις από ανακυκλώσιμα υλικά, δηλαδή από τα κουτάκια, ένα τόνο αλουμινίου χρειάζεσαι ένα τόνο απ' αυτά τα κουτάκια και μόνον 750 κιλοβατώρες ενέργειας.

Αναμφισβήτητα επομένως έχει προτεραιότητα η ανακύκλωση έναντι άλλων μορφών επεξεργασίας. Η χώρα μας σ' αυτόν τον τομέα είναι αρκετά πίσω και η περιοχή μας, η Μαγνησία, εγώ πιστεύω ότι

είμαστε κάτω από τον Ελληνικό μέσο όρο. Δεν έχω στοιχεία, αλλά αυτή είναι η εντύπωσή μου.

Αυτό μας έκανε ως Τεχνικό Επιμελητήριο να σκεφθούμε να διοργανώσουμε τη σημερινή Ημερίδα και ευχαριστούμε τον ΣΥΔΙΣΑ και τον Πρόεδρό του κ. Κουρτίνα που δέχθηκε αυτή τη συνδιοργάνωση και αναμένουμε και από την πλευρά του, μας έδωσε και ο Δήμαρχος Βόλου μερικά μηνύματα ενθαρρυντικά αλλά περιμένουμε ακόμη περισσότερα από σας, κύριε Πρόεδρε, και σήμερα αλλά και στην πράξη.

Ευχαριστούμε επίσης τον κ. Νάκο για την ποικιλόμορφη ενίσχυση της σημερινής Ημερίδας. Επειδή όμως για να πετύχει η ανακύκλωση πρέπει να υπάρχει αλλαγή καταναλωτικής συμπεριφοράς και κοινωνικής συνείδησης, στόχος της σημερινής Ημερίδας είναι και αυτός. Και γι' αυτό ευχαριστούμε το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης "Μακρυνίτσα" που βοηθάει προς αυτή την κατεύθυνση ευαισθητοποίησης των αυριανών χρηστών.

Πρέπει όμως να πούμε ότι ευαισθητοποιώντας τα παιδιά εκόντες άκοντες ευαισθητοποιούνται και οι γονείς, έστω καθυστερημένα ηλικιακά. Επειδή δε η ανακύκλωση δεν αφορά μόνο συσκευασίες αλλά και άλλα στερεά απόβλητα όπως λιπαντικά έλαια, μπαταρίες, ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό κ.λπ., που η απόρριψή τους δημιουργεί τεράστια προβλήματα, πρέπει ν' αναπτυχθούν και αυτοί οι κλαδικοί τομείς ανακύκλωσης.

Ας δώσουμε λοιπόν στον πολίτη τα μέσα για να μπορεί να δείξει την περιβαλλοντική του ευαισθησία. Διότι σήμερα όσο και αν χύνονται κροκοδείλια δάκρυα για το περιβάλλον, την περιβαλλοντική αδιαφορία την συναντούμε συχνότατα, ιδίως όταν συμβαδίζει με το πρόσκαιρο ιδιωτικό συμφέρον, την περιβαλλοντική ευαισθησία όμως σπάνια.

Ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Ευχαριστούμε τον κ. Αναγνώστου για τον χαιρετισμό του. Νομίζω ότι τελείωσαν οι χαιρετισμοί, έστω και αν δεν είναι Μάρτης πλέον ακόμη, ακολουθούν όμως 5 παρουσιάσεις οι οποίες ως σύνολο βάζουν το θέμα στην πραγματική του διάσταση και τοπικά αλλά και πανελλαδικά.

Νομίζω ότι αυτό είναι πραγματικά το πρώτο βήμα για να μπορέσεις να στηρίξεις πολιτικές σχεδιασμών και μέτρα και γι' αυτό ο πρώτος λόγος είναι στον κ. Κατσαρό από το Τμήμα του ΤΕΕ Μαγνησίας. Νομίζω ότι είναι πολύ περισσότερο γνωστός σε σας στο ακροατήριο απ' ό,τι σε μένα, που τίτλος της ομιλίας του είναι "Ανακύκλωση και ποιότητα ζωής στη Μαγνησία". Κύριε Κατσαρέ, έχετε τον λόγο.

Κος ΚΑΤΣΑΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι, να ευχαριστήσω κι' εγώ με τη σειρά μου κατ' αρχήν τον Πρόεδρο του Τεχνικού Επιμελητηρίου και την Πρόεδρο της αντιπροσωπείας που δίνουν την ευκαιρία σε μια μόνιμη επιτροπή του Τεχνικού Επιμελητηρίου να παρουσιάσει τις θέσεις και τις απόψεις του Τεχνικού Επιμελητηρίου.

Επίσης θα μου επιτρέψετε να ευχαριστήσω προσωπικά τα μέλη της επιτροπής για τη δουλειά που κάνουν, την Κυριακή Τσαπουρίδου, την Μάγδα Γάκη, την Αγορίτσα Σίδα, τον Ανδρέα Βούτσικο, τον Δημήτρη Μπλιώρα, τον Πασχάλη Αρβανιτίδη και έχουμε μια συλλογική δουλειά την οποία θα παρουσιάσουμε σήμερα.

Η αλήθεια είναι ότι το Τεχνικό Επιμελητήριο, όπως είπαν και οι προλαλήσαντες, στηρίζεται στις προσπάθειες που γίνονται στην περιοχή μας, αρχής γενομένης απ' αυτή την Ημερίδα που έχουμε σήμερα και πρέπει να σας πω ότι χαρήκαμε πάρα πολύ που ακούσαμε

και στους χαιρετισμούς ότι θα πρέπει να δούμε το θέμα και ως κοινωνία πολιτών.

Η αλήθεια είναι ότι ως επιτροπή προβληματιστήκαμε αρκετά ως προς το περιεχόμενο της σημερινής μας παρουσίασης και αποφασίσαμε να έχουμε μια διττή προσέγγιση και ως μηχανικοί αλλά και ως πολίτες και πολλοί από μας ως γονείς παιδιών επάνω σ' αυτό το θέμα.

Η κατάσταση, όπως προαναφέρθηκε, σε εθνικό επίπεδο, υπάρχει μια υστέρηση η οποία βελτιώνεται βέβαια σιγά-σιγά. Η περιφέρειά μας συμμετέχει σε σημαντικό βαθμό στην παραγωγή αστικών αποβλήτων και οπωσδήποτε πρέπει να δούμε τί γίνεται μ' αυτό το θέμα.

Η αίσθηση και η δική μας ως μελών της επιτροπής, ως μηχανικών και πολιτών, είναι ότι η περιοχή μας υστερεί σημαντικά σε σχέση με τις άλλες περιοχές στα θέματα της ορθολογικής διαχείρισης απορριμμάτων και στην ανακύκλωση.

Βέβαια η ανακύκλωση είναι ένα σημείο. Πρέπει να κινηθούμε από την πρόληψη, την ελαχιστοποίηση, που είναι το βέλτιστο και να πάμε τελικά προς την ανακύκλωση, ουσιαστικά δηλαδή πρέπει να πιάσουμε όλες τις φάσεις αυτής της διαδικασίας.

Θα ξεκινήσουμε λοιπόν την παρουσίαση μιλώντας για την εναλλακτική διαχείριση στερεών αποβλήτων, που για όσους δεν το γνωρίζουν, ουσιαστικά μιλάμε για τις εργασίες συλλογής συμπεριλαμβανομένης της εγγειοδοσίας, μεταφοράς, μεταφόρτωσης, αξιοποίησης των χρησιμοποιούμενων συσκευασιών πολλαπλής χρήσης, των αποβλήτων των συσκευασιών και άλλων προϊόντων, ώστε ουσιαστικά μετά την αξιοποίησή τους να επιστρέψουμε στο ρεύμα της αγοράς, να δημιουργήσουμε δηλαδή μια αγορά γι' αυτά τα προϊόντα.

Υπάρχουν κάποιες βασικές αρχές. Θα τις διατρέξουμε πολύ γρήγορα. Η αρχή της πρόληψης της δημιουργίας των αποβλήτων, της

επαναχρησιμοποίησης, της ανακύκλωσης, της ανάκτησης ενέργειας, που όλοι αυτοί είναι κρίκοι της ίδιας αλυσίδας, η αρχή "ο ρυπαίνων πληρώνει", η ευθύνη όλων όσων ασχολούνται με τη διαχείριση των προϊόντων, από την προμήθεια των υλικών, την παραγωγή, την διάθεση, μέχρι τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης που έχουν ένα κεντρικό ρόλο, τα ερευνητικά ινστιτούτα και ιδρύματα που κάνουν κάποια δουλειά η οποία θα πρέπει να αξιοποιηθεί σ' αυτόν τον χώρο, η αρχή της δημοσιότητας προς τους χρήστες και τους καταναλωτές, και πρέπει εδώ να είναι πολύ διάφανη όλη αυτή η διαδικασία απέναντι στους πολίτες, η αρχή της μη διάκρισης των προϊόντων, που σημαίνει ότι θα πρέπει και ως πολίτες και ως φορείς να στηρίξουμε τα προϊόντα που επιστρέφουν στην αγορά από ανακυκλώσιμα υλικά.

Φυσικά η βιώσιμη διαχείριση απορριμμάτων δεν είναι κάτι πολύ απλό. Στηρίζεται σε 3 πυλώνες. Είναι η περιβαλλοντική βιωσιμότητα, η κοινωνική βιωσιμότητα και η οικονομική βιωσιμότητα και πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη τη συνολική εικόνα όταν μιλάμε γι' αυτό το εγχείρημα και με οικονομικούς όρους, γιατί ακούσαμε πόσα πληρώνει η Αυτοδιοίκηση, πιθανόν πόσα θα πληρώνουν οι πολίτες αύριο. Πρέπει να δούμε συνολικά το θέμα, αλλά αρκετά αναλυτικά.

Χωρίς να σταθώ πολύ, να αναφέρω μόνο ότι οι προϋποθέσεις για τη βιώσιμη εναλλακτική διαχείριση των απορριμμάτων είναι κατ' αρχήν η κατάρτιση ενός σχεδίου διαχείρισης, η θέσπιση κινήτρων και αντικινήτρων σε όλες τις κατηγορίες των εμπλεκομένων, από τους πολίτες, τις βιομηχανίες, τους ΟΤΑ, όλους όσους συμμετέχουν σ' αυτή τη διαδικασία. Η ανάπτυξη μιας αγοράς και η στήριξή της βέβαια, ανακυκλώσιμων υλικών και φυσικά η εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που χαρήκαμε ν' ακούσουμε ότι κάποια πράγματα απ' αυτά είναι σε εξέλιξη και πολύ σύντομα θα έχουμε δημοσιότητα σ' αυτόν τον τομέα.

Εκτιμούμε ότι οι προτεραιότητες και οι προτάσεις για τη Μαγνησία πρέπει να είναι η εκπόνηση σχεδίου ολοκληρωμένης διαχείρισης και φυσικά η διαβούλευση αυτού, η πιστοποίηση και αδειοδότηση των συστημάτων συλλογής και αξιοποίησης, η χαρτογράφηση της υφιστάμενης κατάστασης των παραγόμενων αποβλήτων, η εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, η εκπόνηση μελέτης ορθολογικής κοστολόγησης του συστήματος και ο σχεδιασμός και η βελτιστοποίηση των δρομολογίων συλλογής απορριμμάτων και ανακύκλωσης, θέματα τα οποία θα αντιμετωπίσουμε κατά την εφαρμογή του συστήματος.

Είναι ένα ζήτημα η χωροθέτηση των κάδων, η εφαρμογή έργων επίδειξης και καλών πρακτικών από δημόσιους φορείς και αμέσως μετά θα πρέπει να ακολουθήσει η προώθηση οικιακής κομποστοποίησης και αγροτικής κομποστοποίησης, και νομίζουμε ότι υπάρχουν οι δυνατότητες στον νομό μας γι' αυτά τα θέματα, η δημιουργία αγοράς εδαφοβελτιωτικών, η υποχρεωτική αδειοδότηση εκδηλώσεων για εφαρμογή συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, και θα πούμε σε λίγο περισσότερα γι' αυτά τα θέματα.

Μπαίνουν και κάποια ερωτήματα από την πλευρά μας, τα οποία θα πρέπει ίσως να αντιμετωπιστούν και ν' απαντηθούν στη σημερινή Ημερίδα.

Είναι ένα ερώτημα τί γίνεται με τις πρωτοβουλίες διαχείρισης απορριμμάτων και ανακύκλωσης που δεν εντάσσονται στο σχήμα του ΣΥΔΙΣΑ. Είναι ένα θέμα με τα στρατόπεδα, πώς εντάσσονται στο σύστημα που θα εφαρμοστεί στην περιοχή μας και θα πρέπει να τα δούμε αυτά τα θέματα σήμερα. Αν ο ΣΥΔΙΣΑ και οι ΟΤΑ συνεργάζονται με άλλους φορείς συλλογικών συστημάτων. Επίσης υπάρχουν κάποιες εθνικές δεσμεύσεις, όπως προαναφέρθηκε, για μείωση των αποδομήσιμων αποβλήτων κατά 25% μέχρι το 2010 και θα

θέλαμε να ξέρουμε αν υπάρχει πρόθεση να λειτουργήσει μονάδα κομποστοποίησης, σε ποιο στάδιο ωρίμανσης βρίσκεται αυτό το σχέδιο και τότε μπορούν να αναμένουν οι πολίτες της περιοχής μας ότι θα ολοκληρωθεί η προσπάθεια και προφανώς θα ξεκινήσει η ευθύνη των πολιτών να συμμετάσχουν.

Υπάρχει ένα θέμα με την μονάδα παραγωγής του αερίου που λειτουργεί και που θα θέλαμε να ξέρουμε ως πολίτες και ως επιτροπή πόσο αποδοτική είναι η μονάδα, αν υπάρχουν έσοδα από την πώληση, αν συνυπολογίζονται στην κοστολόγηση της αποδοχής απορριμμάτων από τους ΟΤΑ.

Επίσης προβλέπεται η κατασκευή κέντρου διαλογής υλικών στη Μαγνησία και έναρξη λειτουργίας το 2009, να δούμε σε ποιο στάδιο βρίσκεται, και από το νομικό πλαίσιο τα απόβλητα που διατίθενται στον ΧΥΤΑ μετά την εναλλακτική διαχείριση θα πρέπει να υφίστανται μια επεξεργασία πριν από την εναπόθεση, αν υπάρχει σχετική προετοιμασία.

Αλλά αυτό είναι ένα κομμάτι και ίσως στην κατάλληλη ώρα βλέπουμε έρχονται και τα παιδιά σήμερα στην αίθουσα, αυτό είναι το κομμάτι το τεχνικό, το επιστημονικό που θα θέλαμε να δοθούν απαντήσεις από τους αρμόδιους φορείς σήμερα.

Αλλά ας ξεκινήσουμε από την πρωτοβουλία που αυτές της μέρες ξεκινάει στο πολεοδομικό μας συγκρότημα, από τα εύκολα όπως λέμε, αν και για να γίνουν εύκολα θέλει τη συμμετοχή όλων μας, το πλαστικό, το γυαλί, το αλουμίνιο, το χαρτί, να προχωρήσουμε να στηρίξουμε αυτή την προσπάθεια.

Εκτιμούμε βέβαια ότι θα έπρεπε πριν ξεκινήσει αυτό το εγχείρημα να εφαρμοστεί να υπάρχει μια διερεύνηση και μια έρευνα, μια μελέτη, να δούμε τί ακριβώς θέλουν οι πολίτες, πόσο είναι

διατεθειμένοι να συμμετάσχουν σ' αυτό το σχήμα, δηλαδή αν είναι στο διπλανό τετράγωνο ο μπλε κάδος θα συμμετέσχουν; Αν είναι στα 4 τετράγωνα θα συμμετάσχουν; Πώς ακριβώς το βλέπει ο πολίτης από την πλευρά του, ποιο κόστος είναι πιθανόν διατεθειμένοι να επωμιστούν για να πετύχουμε τους υψηλούς στόχους που πρέπει να έχουμε ως κοινωνία στην ανακύκλωση, και ίσως θα χρειάζεται, διότι έχουμε πολλούς φορείς που κάνουν επί μέρους προσπάθειες και αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες, ίσως σε έναν υπάρχοντα φορέα, ίσως στον ΣΥΔΙΣΑ, για παράδειγμα, θα μπορούσε να υπάρχει ένα σημείο που θα συγκεντρώνονται οι εισροές πληροφοριών, μελετών, ενεργειών που γίνονται από τους διάφορους φορείς και ουσιαστικά να βγαίνει μια συνολική επεξεργασία και μια λύση που θα απαντάει σε όλα αυτά τα θέματα χωρίς να μένουμε στις αποσπασματικές προσπάθειες διαφόρων φορέων.

Υπάρχει ένα θέμα ότι πολλές περιοχές της υπόλοιπης Ελλάδας έχουν προχωρήσει στα θέματα της ανακύκλωσης και της χρησιμοποίησης των υλικών και προφανώς υπάρχουν καλές και καλές πρακτικές. Δηλαδή για παράδειγμα, είναι σκόπιμο να υπάρχουν κάδοι ανακύκλωσης σε πολυσύχναστες λεωφόρους; Μπορεί ο άλλος να σταματήσει ή θα τον γράψει η Δημοτική Αστυνομία, για παράδειγμα, ή η Τροχαία; Πρέπει οι κάδοι να έχουν μεγάλο άνοιγμα, διότι έχουμε δει σε άλλες περιοχές να έχουν μικρό άνοιγμα, οπότε ο άλλος πρέπει να βάζει ένα-ένα τα κουτάκια του αλουμινίου μέσα, κάτι που τον αποτρέπει.

Επομένως θα ήταν χρήσιμο, πιστεύω, να αναδείξουμε τις καλές και τις κακές πρακτικές και ίσως στη μορφή κάποιων σχετικών οδηγιών που θα είναι ξεχωριστοί για τους πολίτες, ξεχωριστοί για τις Υπηρεσίες του Δημοσίου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και

ξεχωριστές για τις επιχειρήσεις, καθώς όλοι προφανώς πρέπει να συμμετάσχουμε σ' αυτή την προσπάθεια.

Επίσης σημαντικό είναι και πρέπει να το τονίσουμε τώρα που είναι η αρχή και γίνεται το ξεκίνημα αυτού του εγχειρήματος, είναι ότι θα πρέπει να είμαστε αξιόπιστοι απέναντι στους πολίτες. Δίνουμε ένα παράδειγμα, ότι οι μπλε κάδοι θα πρέπει να αδειάζουν στην ώρα τους. Ο πολίτης αν δει ότι ξεκίνησε ένα σύστημα, ζητείται η συμμετοχή του, πιθανόν να συμμετάσχει με προθυμία, αλλά αν το σύστημα δεν λειτουργήσει όπως πρέπει, τότε θα αποθαρρυνθεί και θα έχουμε πισωγύρισμα σ' αυτή την προσπάθεια, κάτι που δεν πρέπει να συμβεί σε καμία περίπτωση.

Ένα άλλο ζήτημα είναι τα οικονομικά στοιχεία του συστήματος. Εκτιμούμε ότι θα πρέπει να είναι ξεκάθαρο και για τους φορείς που συμμετέχουν στο σύστημα αλλά και για τους πολίτες ποια είναι τα οικονομικά στοιχεία του συστήματος. Δηλαδή να υπάρχει μια διαφάνεια, να ξέρει κανείς πόσο κοστίζει το σύστημα, τί πληρώνουν οι φορείς, τί πιθανόν πληρώνει ο ίδιος, έτσι ώστε να καταστεί και ο ίδιος συνυπεύθυνος για την επιτυχία του εγχειρήματος και να μη μπορεί κανείς να επικαλεστεί ότι δεν γνώριζα, δεν ήξερα, η κοινωνία των ενεργών πολιτών δεν μπορούσε να συμμετάσχει γιατί δεν γνώριζε.

Πρέπει να καταστήσουμε διαφανές το θέμα από την οικονομική του σκοπιά.

Επίσης δεν ξέρουμε κατά πόσον είναι νομικά επιτρεπτό και ίσως θα έπρεπε να το εξετάσουμε σε ένα μεταγενέστερο ίσως στάδιο, αν μπορούν να δοθούν κάποια κίνητρα στους πολίτες για συμμετοχή όπως θα ήταν πιθανόν η μείωση των δημοτικών τελών ή η πληρωμή σε δημοτικούς παιδικούς σταθμούς, μια σειρά από μέτρα που θα μπορούσαν ν' αποτελέσουν ένα κίνητρο για τους πολίτες του

πολεοδομικού μας συγκροτήματος, με την αίρεση φυσικά να το επιτρέπει το νομοθετικό μας πλαίσιο.

Μία άλλη σκέψη είναι να υπάρξουν εκδηλώσεις προσθετικές της ανακύκλωσης από εισροές της ίδιας της διαδικασίας και να υπάρχει μια σύνδεση με πολιτιστικές εκδηλώσεις όπου ο πολίτης θα μπορούσε να συμμετάσχει με πολύ χαμηλό κόστος ή και χωρίς κόστος, να συνδέσουμε δηλαδή αυτό που είναι αυτονόητο αλλά πρέπει να το ξανατονίσουμε, ότι η ανακύκλωση, η επαναχρησιμοποίηση των υλικών είναι ουσιαστικά ο πολιτισμός μιας περιοχής και ο καθρέπτης μιας περιοχής.

Επίσης θεωρούμε ότι θα πρέπει να ξέρει σε μεγάλο βαθμό ο πολίτης όταν πετάει στον ειδικό κάδο τα υλικά προς ανακύκλωση, τα κουτάκια του αλουμινίου, ας πούμε, πού πηγαίνουν, δηλαδή ποιος τα επεξεργάζεται, πού καταλήγουν, και τελικά αν γίνονται προϊόντα τα οποία επιστρέφουν στην αγορά και τα οποία ο ίδιος μπορεί να τα χρησιμοποιήσει και να πει ότι παιδιά, από τα σκουπίδια μας φτιάξαμε χρήσιμα πράγματα και τα χρησιμοποιούμε.

Πρέπει δηλαδή να υπάρχει πέρα από τη διαφάνεια στα οικονομικά του συστήματος που είπαμε προηγουμένως, να υπάρχει και μια διαφάνεια σε όλη την πορεία των υλικών από τη στιγμή που μπαίνουν στον μπλε κάδο μέχρι τελικά που επιστρέφουν στην αγορά ως νέο προϊόν.

Μπαίνει ένα ζήτημα πώς σχεδιάζεται το σύστημα ανακύκλωσης, πού μπαίνουν οι μπλε κάδοι και αν κατανέμονται ανάλογα με τις υπάρχουσες δραστηριότητες, την πυκνότητα και τη χωροθέτηση αυτών, και να εξηγήσω, θα μπορούσαν δηλαδή στο Πανεπιστήμιο να είναι περισσότεροι ίσως κάδοι, ανάλογα με τους φοιτητές που υπάρχουν ή σε κάποια σχολεία, να δούμε λιγάκι πώς γίνεται αυτή η χωροθέτηση.

Επίσης μια άλλη σκέψη είναι εκδηλώσεις που αδειοδοτούνται που επιτρέπει ο Δήμος να γίνουν ή η Νομαρχία κ.λπ., φεστιβάλ για παράδειγμα, να συνδέονται με την υποχρέωση των διοργανωτών να υπάρχουν μπλε κάδοι, να υπάρχει ανακύκλωση των υλικών που συνήθως είναι σημαντικές ποσότητες σ' αυτές τις περιπτώσεις.

Φυσικά το στοίχημα παίζεται στα παιδιά, όπως είπαν και οι προλαλήσαντες, διότι η νέα γενιά θα καθοδηγήσει και εμάς να συμμετάσχουμε στο εγχείρημα.

Είναι σημαντικό να μιλάμε με απλά λόγια, να καταλαβαίνει κανείς, ένα κουτάκι αλουμινίου καίει 0,1 λίτρα πετρέλαιο, ένα γυάλινο μπουκάλι θα φώτιζε ένα δωμάτιο για 8 ώρες. Να μπορεί κανείς με απλά παραδείγματα να δώσει στον κόσμο που δεν είναι τεχνικός, δεν είναι ειδήμων, μια εικόνα για το τί πραγματικά κερδίζουμε απ' αυτό το εγχείρημα.

Είναι σημαντικό να εντάξουμε τα σχολεία και είναι χαρά μας που βρίσκονται σήμερα εδώ, να κάνουμε την ανακύκλωση γιορτή και να την εντάξουμε στις καθημερινές μας συνήθειες.

Κάδοι ανακύκλωσης είναι ξεκάθαρο ότι δεν σημαίνει για μας αισθητική υποβάθμιση, θα μπορούσαν με πρωτοβουλίες να γίνουν ίσως και πιο όμορφοι απ' ό,τι είναι.

Είναι φυσικά ευθύνη όλων μας αλλά θα πρέπει να γνωρίζουμε, δηλαδή να μεν η ευθύνη είναι στους πολίτες, είναι στους γονείς και στα παιδιά, αλλά θα πρέπει να γνωρίζουμε και είμαι σίγουρος ότι ο ΣΙΔΙΣΕ και οι υπόλοιποι φορείς θα κάνουν αυτό που πρέπει ως προς την καμπάνια ενημέρωσης, και μετά να προχωρήσουμε σε ενέργειες όπως η ανακύκλωση φαρμάκων, όπως γίνεται ήδη στη Θεσσαλονίκη, η ανακύκλωση σε οργανικά υλικά όπως γίνεται, ενδεικτικά αναφέρουμε,

στην Ελευσίνα, σε πιλοτικές εφαρμογές σε περιοχές του Βόλου που θα επιλεγούν, θα μπορούσε να γίνει μια τέτοια προώθηση.

Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι κανείς δεν περισσεύει σ' αυτή την προσπάθεια, επιχειρήσεις, φορείς, πολίτες. Πρέπει να αξιοποιήσουμε την έννοια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, όπως γίνεται σε όλα τα άλλα κράτη της Ευρώπης, να βάλουμε τους επαγγελματικούς συλλόγους στο παιχνίδι, τις ενώσεις ξενοδόχων, το επιμελητήριο, τον σύλλογο εστίασης και διασκέδασης και όποιον άλλον φορά θεωρούμε ότι μπορεί να συνεισφέρει σ' αυτή την προσπάθεια και να επεκταθούμε σύντομα και σε άλλες περιοχές του νομού, τουριστικούς προορισμούς για παράδειγμα, που το καλοκαίρι τα πλαστικά μπουκάλια βρίσκονται σε μεγάλες ποσότητες και θα μπορούσαν οι Δήμοι να αυτοδεσμευτούν σε μια τέτοια προσπάθεια, να αξιοποιήσουμε τον εθελοντισμό όπως έχουμε κάνει με επιτυχία στο παρελθόν για άλλες πρωτοβουλίες στον νομό μας και φυσικά ένα θέμα είναι όπως είπαμε επέκταση στους υπόλοιπους Δήμους το καλοκαίρι και θέλουμε να σας ευχαριστήσουμε που είσαστε σήμερα εδώ. Είμαστε στη διάθεσή σας και ως μηχανικοί και ως πολίτες για όλες τις περαιτέρω ενέργειες που θα χρειαστούν και στη διάθεσή σας φυσικά για ερωτήσεις στο τέλος.

Ευχαριστούμε πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Ευχαριστούμε τον κ. Κατσαρό για αυτά τα ερωτήματα με τη θετική πλευρά που ανέδειξε, προβλήματα, προτάσεις και βέβαια νομίζω ότι αυτό ξεκινάει όντως έναν προβληματισμό που σίγουρα και άλλοι θα συνεχίσουν στον ίδιο ρυθμό βοηθώντας τελικά στη λήψη των αποφάσεων. Αλλά εν τούτοις ο Δημοσθένης πάντα είχε δίκιο, δει δη χρημάτων.

Η επόμενη ομιλία αναφέρεται και σ' αυτό το κρίσιμο θέμα. Ήταν και ένα θέμα από τα τρία, από τους τρεις πυλώνες που ανέφερε ο προηγούμενος ομιλητής.

Ο επόμενος ομιλητής είναι η κυρία Ελένη Καϊτανίδου, με τίτλο την δράση της διϋπουργικής επιτροπής για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων και τις χρηματοδοτήσεις του προγράμματος ΘΗΣΕΑ.

Κα ΚΑΪΤΑΝΙΔΟΥ:

Κυρίες και κύριοι, πριν ξεκινήσω θα ήθελα να σας μεταφέρω τους θερμούς χαιρετισμούς του Υφυπουργού Εσωτερικών και Προέδρου της διϋπουργικής επιτροπής για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων της χώρας, κ. Θανάση Νάκου, ο οποίος αυτές τις μέρες βρίσκεται στη Νέα Υόρκη όπου συναντάται με τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ για θέματα μετανάστευσης καθώς και τις ευχές του για καλή επιτυχία.

Όπως οι περισσότεροι γνωρίζετε, τον Μάρτιο του 2008, συστήθηκε με απόφαση του Πρωθυπουργού υπουργική επιτροπή για την εκπόνηση και παρακολούθηση εφαρμογής ενός ολοκληρωμένου προγράμματος διαχείρισης των αστικών αποβλήτων της χώρας.

Το ολοκληρωμένο πρόγραμμα διαχείρισης αποβλήτων είναι στην ουσία του ο συντονισμός όλων των εμπλεκόμενων με το θέμα φορέων προκειμένου να λυθεί επί τέλους και για την Ελλάδα το θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων που παράγουμε ως κοινωνία.

Αυτόν τον συντονισμό καλούνται να πετύχουν ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Θανάσης Νάκος και οι συναρμόδιοι Υφυπουργοί Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γιάννης Παπαθανασίου και Ανάπτυξης κ. Σταύρος Καλαφάτης που αποτελούν τη διϋπουργική επιτροπή διά των αρμοδιοτήτων που τους ανατέθηκαν με την απόφαση του Πρωθυπουργού.

Συγκεκριμένα οι αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί στη διϋπουργική επιτροπή και με τις οποίες καλείται να επιτύχει τον στόχο της είναι η αξιολόγηση και έγκριση χρηματοδότησης με εθνικούς πόρους των έργων διαχείρισης απορριμμάτων και των συνοδών τους έργων, η παρακολούθηση εφαρμογής των περιφερειακών σχεδιασμών, η εποπτεία των αρμοδίων οργάνων για την επιβολή των προβλεπομένων κυρώσεων σε περίπτωση καθυστερήσεων ή πλημμελειών, η μέριμνα για την έκδοση των απαιτούμενων διοικητικών πράξεων, η έγκριση χρηματοδότησης μελετών, προτάσεων και επί μέρους προγραμμάτων και δράσεων για την αποκατάσταση, την εξυγίανση και την μετέπειτα αξιοποίηση και ανάπλαση των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων και των χώρων υγειονομικής ταφής, η εποπτεία της πορείας των σχετικών έργων, καθώς και η εποπτεία των αρμοδίων οργάνων για την επιβολή τυχόν κυρώσεων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Επίσης αρμοδιότητα της διϋπουργικής επιτροπής είναι η υποβολή εισηγήσεων επί των προτάσεων που υποβάλλονται προς την ειδική τριμελή επιτροπή συμπράξεων ιδιωτικού και δημοσίου τομέα και αφορούν στη διαχείριση στερεών αποβλήτων, η συμβολή στην προώθηση της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού στον τομέα της ορθολογικής και φιλικής προς το περιβάλλον διαχείρισης, καθώς και η εκπροσώπηση της χώρας σε Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο σε θέματα διαχείρισης στερεών αποβλήτων.

Σε ό,τι αφορά τη δράση της διϋπουργικής επιτροπής μέχρι σήμερα θα πρέπει να σας αναφέρω ότι αμέσως μετά τη σύστασή της η διϋπουργική επιτροπή εκπροσωπούμενη από τον Πρόεδρό της, Υφυπουργό Εσωτερικών, πραγματοποίησε έναν κύκλο επισκέψεων στις 13 συνολικά περιφέρειες της χώρας με σκοπό αφ' ενός την αποτύπωση των κατάστασης των έργων που προβλέπονται στους 13

περιφερειακούς σχεδιασμούς και τον εντοπισμό των προβλημάτων και δυσκολιών που εμφανίζονται στην υλοποίηση κάθε έργου, όπως είναι η έλλειψη χρηματοδότησης, οι αντιδράσεις της τοπικής κοινωνίας και αφ' ετέρου στην κατάρτιση ενός σχεδίου δράσης συνολικά και ανά περιφέρεια με αρχικό στόχο τη μείωση μέχρι 31.12. του αριθμού των ενεργών χωματερών και δεύτερον την αποκατάσταση μέχρι 31.12.2008 του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού αυτών.

Η επιλογή των επιτόπιων επισκέψεων ανά περιφέρεια αντί της πραγματοποίησης συναντήσεων στην Αθήνα έγινε επί πλέον προκειμένου να επιτευχθεί αμεσότερη επικοινωνία με τους αρμόδιους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και να καταδειχθεί η σημασία που δίνει η Κυβέρνηση στην υλοποίηση των έργων διαχείρισης καθώς και στο κλείσιμο και στην αποκατάσταση των ανεξέλεγκτων χωματερών.

Κατά τις επισκέψεις αυτές στην περιφέρεια συζητήθηκε διεξοδικά και καταγράφηκε κάθε πρόβλημα που αντιμετωπίζουν στην υλοποίηση των έργων. Ο Υφυπουργός επισκέφθηκε υλοποιούμενα έργα, σταθμούς μεταφόρτωσης, χώρους υγειονομικής ταφής, κέντρα διαλογής και έργα αποκατάστασης ανεξέλεγκτων χωματερών.

Τον Σεπτέμβριο του 2008 έγινε ο δεύτερος γύρος συναντήσεων στο Υπουργείο Εσωτερικών αυτή τη φορά, για την αξιολόγηση της προόδου της κάθε περιφέρειας.

Από όλον αυτόν τον κύκλο των επισκέψεων αναδείχθηκε ένα σημαντικό πρόβλημα που ήταν η μη υλοποίηση ορισμένων προβλεπομένων έργων, κυρίως λόγω της έλλειψης κοινωνικής αποδοχής τους.

Η παγιωμένη κατάσταση με τις ανεξέλεγκτες χωματερές σε πανελλαδικό επίπεδο είχε ως αποτέλεσμα την αντίδραση διαφόρων

τοπικών κοινωνιών και τη μη αποδοχή από αυτούς της κατασκευής σύγχρονων έργων διαχείρισης απορριμμάτων.

Σ' αυτές τις περιπτώσεις χρειάστηκε απελευθέρωση κονδυλίων για την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του κοινού σχετικά με το όφελος που προκύπτει από την υλοποίηση των έργων των εγκεκριμένων περιφερειακών σχεδίων τόσο για το περιβάλλον όσο και για την υγεία των πολιτών.

Ένα άλλο επίσης σημαντικό πρόβλημα που αναδείχθηκε και καταγράφηκε σε συνεννόηση πάντα με τους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών ήταν η έλλειψη κονδυλίων για την υλοποίηση ορισμένων έργων διαχείρισης και έργων αποκατάστασης αλλά και συνοδών τους έργων, όπως έργα οδοποιίας, προμήθειας μηχανολογικού εξοπλισμού και άλλα.

Στο πρόβλημα αυτό η διϋπουργική επιτροπή έδωσε λύσεις εξασφαλίζοντας στις περισσότερες περιπτώσεις την ένταξη των έργων σε χρηματοδοτικά προγράμματα.

Επί πλέον διαπιστώθηκε η αναγκαιότητα της θεσμικής ρύθμισης ορισμένων θεμάτων προκειμένου να επιταχυνθούν οι ρυθμοί της υλοποίησης τόσο των έργων διαχείρισης όσο και των έργων αποκατάστασης αλλά και γενικότερα να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία των έργων διαχείρισης και η ενδυνάμωση των φορέων διαχείρισης.

Σε ό,τι αφορά τους φορείς διαχείρισης παρουσιαζόταν το πρόβλημα ότι υπήρχε άρνηση των υπόχρεων οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης να συστήσουν τον φορέα και να προβούν στην ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων τους.

Για τον σκοπό αυτόν προωθήθηκε ρύθμιση σύμφωνα με την οποία οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης κάθε διαχειριστικής

ενότητας έπρεπε να προβούν εντός ορισμένης προθεσμίας, που την έτασσε ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, στη σύσταση του φορέα διαχείρισης, άλλως αυτή η σύσταση γινόταν αναγκαστικά με απόφαση του Γενικού Γραμματέα.

Αποτέλεσμα της ρύθμισης αυτής είναι σήμερα να έχουν συσταθεί σε κάθε περιφέρεια όλοι οι προβλεπόμενοι φορείς διαχείρισης των απορριμμάτων.

Εξειδικεύτηκε η νομική τους μορφή, δηλαδή το να λειτουργούν είτε υπό μορφή συνδέσμων είτε υπό μορφή ανωνύμων εταιρειών, θεσμοθετήθηκε η υποκατάστασή τους από την Περιφέρεια στις περιπτώσεις που αυτοί ολιγορούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και στη συνέχεια, μετά την ανάθεση της ευθύνης της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων στους φορείς διαχείρισης προωθήθηκε μια σειρά διατάξεων με στόχο την υποστήριξη και τη διευκόλυνση της ομαλής λειτουργίας τους.

Πιο αναλυτικά, με τον Ν. 3688/2008 προβλέφθηκε η δημιουργία μητρώου φορέων διαχείρισης στο Υπουργείο Εσωτερικών προκειμένου να παρακολουθείται κεντρικά η σύσταση και η λειτουργία τους.

Η σύσταση πανελλαδικού οργάνου των φορέων διαχείρισης για τον συντονισμό και την παρακολούθηση του έργου τους και της συντονισμένης συνεργασίας τους, η δυνατότητα μετατροπής σε φορέα διαχείρισης υφιστάμενων επιχειρήσεων των ΟΤΑ με όμοιο προς τους φορείς αντικείμενο, η δυνατότητα στους φορείς διαχείρισης άμεσης στελέχωσής τους με σύναψη συμβάσεων έργου με φυσικά πρόσωπα χωρίς χρονοβόρες διαδικασίες προκειμένου να ανταπεξέλθουν οι νέοι αυτοί φορείς στις υποχρεώσεις τους.

Επίσης προβλέφθηκε η δυνατότητα χρηματοδότησης από το αναπτυξιακό πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ και των Περιφερειών – μέχρι τότε

δεν επιτρεπόταν το πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ να χρηματοδοτεί τις Περιφέρειες – για την εκπόνηση μελετών και την εκτέλεση έργων που αφορούν στην αποκατάσταση των ΧΑΔΑ και στην υλοποίηση των περιφερειακών σχεδιασμών.

Το επί πλέον αυτό χρηματοδοτικό εργαλείο για τις Περιφέρειες προβλέφθηκε για την περίπτωση που η Περιφέρεια υποκαθιστά τον φορέα και πράγματι χρησιμοποιήθηκε από αρκετές Περιφέρειες και συνέβαλε στην επιτάχυνση εκτέλεσης αρκετών έργων.

Τέλος, με την κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, ΥΠΕΧΩΔΕ και Υγείας που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 30 του Ν. 3536 και είναι προς υπογραφή, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στη λειτουργία και στην άσκηση των δραστηριοτήτων και της τιμολογιακής πολιτικής των φορέων.

Βασικές ρυθμίσεις αυτής της κοινής υπουργικής απόφασης που πιστεύουμε ότι θα συμβάλουν στην εύρυθμη και συντονισμένη λειτουργία των φορέων είναι η καθιέρωση υποχρέωσής τους για εκπόνηση τετραετούς επιχειρησιακού σχεδίου το οποίο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων ανάλυση εξωτερικού περιβάλλοντος, δηλαδή τα βασικά στοιχεία της διαχειριστικής τους ενότητας, τα βασικά στοιχεία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης μελών του, τις προβλέψεις του εθνικού και του περιφερειακού σχεδίου διαχείρισης απορριμμάτων, τις σχετικές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχέδια δράσης, σχέδια επενδύσεων, και επίσης τον οικονομικό προγραμματισμό καθώς και την καθιέρωση κανόνων, την εφαρμογή της τιμολογιακής τους πολιτικής.

Τα αποτελέσματα της δράσης της διϋπουργικής επιτροπής θεωρώ ότι αποτυπώνονται στα παρακάτω νούμερα: Είναι πανελλαδικά. Από τις 3.000 περίπου παράνομες χωματερές σε όλη τη χώρα, σήμερα έχουν κλείσει και έχουν περιβαλλοντικά αποκατασταθεί οι 1.465.

Σε 1.088 εκτελούνται έργα αποκατάστασης και αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2008. Στην ουσία δηλαδή έχουν κλείσει και δεν χρησιμοποιούνται πια 2.553 παράνομες χωματερές. Οι υπόλοιπες θα κλείσουν και θα αποκατασταθούν μόλις ολοκληρωθούν οι χώροι υγειονομικής ταφής που είναι σε εξέλιξη, πιθανότατα εντός του 2009.

Σε ό,τι αφορά τα έργα, από τα 340 περίπου έργα διαχείρισης απορριμμάτων που προβλέπονται στους 13 περιφερειακούς σχεδιασμούς, 106 ήδη λειτουργούν, 56 κατασκευάζονται και 101 βρίσκονται σε διαδικασία μελετών.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να πω και λίγα λόγια για την περιβαλλοντική διάσταση του προγράμματος ΘΗΣΕΑΣ και τη συμβολή του στο θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων. Κεντρικό σημείο της αναπτυξιακής στρατηγικής του Υπουργείου Εσωτερικών αποτελεί το πενταετές αναπτυξιακό πρόγραμμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΘΗΣΕΑΣ συνολικού προϋπολογισμού 3,5 δισ. ευρώ που καλύπτει τη χρονική περίοδο 2005 – 2009.

Σημαντική προτεραιότητα του προγράμματος αυτού αποτελεί η ενίσχυση των τοπικών κοινωνιών με έργα και δράσεις που ευνοούν την ανάπτυξη της διαχείρισης του φυσικού, αστικού και αγροτικού περιβάλλοντος βάσει των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης, διευκολύνουν την πρόσβαση των δημοτών και προσφέρουν ένα ασφαλές λειτουργικό και φιλικό περιβάλλον, επιτρέπουν στους δημότες να εξυπηρετούνται και να μετακινούνται στον Δήμο με σεβασμό στο περιβάλλον.

Έτσι ειδικά για τις υποδομές περιβάλλοντος έχει προβλεφθεί στο πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ χωριστό πρόγραμμα που ονομάζεται Τοπική Ανάπτυξη και προστασία περιβάλλοντος στο οποίο εντάσσονται και τα έργα διαχείρισης απορριμμάτων. Συγκεκριμένα και όσον αφορά στην υλοποίηση των έργων διαχείρισης απορριμμάτων χρηματοδοτούνται οι

εξής δράσεις: Τεχνικές μελέτες περιβαλλοντικής αποκατάστασης των παράνομων χωματερών της χώρας σε συνεργασία με το Ινστιτούτο γεωλογικών και μεταλλευτικών ερευνών, το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο και την Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος, δαπάνης 1.750.000 ευρώ.

Χρηματοδοτούνται έργα αποκατάστασης των παράνομων χωματερών προϋπολογισμού 35 εκατ. ευρώ. Μελέτες, έργα και προμήθεια εξοπλισμού για τη διαμόρφωση των χώρων υγειονομικής ταφής συμπεριλαμβανομένων και των σταθμών μεταφόρτωσης, συνολικού προϋπολογισμού 105 εκατ. ευρώ.

Ενέργειες για την υποστήριξη της λειτουργίας και δράσης των φορέων διαχείρισης και χρηματοδότηση της προσυμβατικής διαδικασίας των έργων μέσω συμπράξεων ΟΤΑ και ιδιωτικού τομέα προϋπολογισμού 1.450.000 ευρώ.

Τέλος, θα ήθελα λίγο ν' αναφερθώ και στο πώς προχωράει η υλοποίηση των έργων και η αποκατάσταση χωματερών στη Μαγνησία, που βέβαια θα σας τα πει καλύτερα ο Πρόεδρος του ΣΙΤΙΣΑ ο κ. Κουρτίνας.

Η εξέλιξη της υλοποίησης των έργων του περιφερειακού σχεδιασμού σε ό,τι αφορά τον νομό Μαγνησίας κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητική αφού από τα 8 συνολικά έργα που προβλέπονται, 4 έχουν κατασκευαστεί και λειτουργούν και 3 βρίσκονται στο στάδιο αποπεράτωσης και θα λειτουργήσουν μέχρι το τέλος του 2008.

Ειδικότερα ο περιφερειακός σχεδιασμός διαχείρισης αποβλήτων Θεσσαλίας που εγκρίθηκε τον Νοέμβριο του 2006 προβλέπει για τη Μαγνησία τα εξής έργα: Την επέκταση του υφιστάμενου χώρου υγειονομικής ταφής του πολεοδομικού συγκροτήματος Βόλου, 4 χώρους υγειονομικής ταφής, στην Αργαλαστή, στην Αλόνησο, στη

Σκιάθο και στη Σκόπελο, δύο σταθμούς μεταφόρτωσης, στον Αλμυρό και στη Ζαγορά και ένα κέντρο διαλογής ανακυκλώσιμου υλικού.

Σε ό,τι αφορά την εξέλιξη των έργων και τις χρηματοδοτήσεις του Υπουργείου Εσωτερικών ανά έργο, σας αναφέρω ότι η επέκταση του υφιστάμενου χώρου υγειονομικής ταφής του πολεοδομικού συγκροτήματος Βόλου είναι ένα έργο ενταγμένο το Ταμείο Συνοχής με προϋπολογισμό 3 εκατ. ευρώ περίπου και φορέα υλοποίησης το ΣΥΔΙΣΑ.

Το έργο, παρά τις καθυστερήσεις που παρουσίαζε και τα προβλήματα που παρουσίαζε στο παρελθόν, εξελίσσεται πλέον ικανοποιητικά και αναμένεται να παραληφθεί μέχρι το τέλος του χρόνου.

Το Υπουργείο Εσωτερικών έχει χρηματοδοτήσει τον Σύνδεσμο με το ποσό των 1.900.000 ευρώ για την προμήθεια του αναγκαίου για τη λειτουργία του χώρου μηχανολογικού εξοπλισμού.

Ο χώρος υγειονομικής ταφής στην Αργαλαστή υλοποιείται με ταχείς ρυθμούς και παρά το ότι η συμβατική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου είναι ο Μάρτιος του 2009, καταβάλλονται προσπάθειες προκειμένου το έργο να ολοκληρωθεί και να λειτουργήσει δοκιμαστικά μέχρι το τέλος του χρόνου.

Η έναρξη της λειτουργίας του συγκεκριμένου έργου κρίνεται ιδιαίτερος σημαντική αφού θα καταστήσει δυνατή την παύση λειτουργίας δύο ανεξέλεγκτων χωματερών στη Μαγνησία, της Αργαλαστής στη θέση Βράχος και του Τρικεριού στη θέση Παριά.

Προς την κατεύθυνση αυτή και προκειμένου να ολοκληρωθεί το εν λόγω έργο το Υπουργείο Εσωτερικών μέσα από το αναπτυξιακό πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ χρηματοδότησε τον Δήμο Αργαλαστής με το ποσό των 800.000 ευρώ.

Ο χώρος υγειονομικής ταφής Αλοννήσου, έργο προϋπολογισμού 2.200.000 ευρώ περίπου χρηματοδοτήθηκε από το Ταμείο Συνοχής, ολοκληρώθηκε και λειτουργεί δοκιμαστικά από τον Σεπτέμβριο του 2008. Για τη λειτουργία του εν λόγω ΧΥΤΑ κατέστησε δυνατή την παύση της ανεξέλεγκτης χωματερής της Αλονήσου, το Υπουργείο Εσωτερικών χρηματοδότησε τον Δήμο με το ποσόν των 200.000 ευρώ για την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού.

Ο χώρος υγειονομικής ταφής της Σκιάθου, έργο προϋπολογισμού περίπου 3,5 εκατ. ευρώ χρηματοδοτήθηκε από το ΠΕΠ Θεσσαλίας, ολοκληρώθηκε και βρίσκεται σε φάση δοκιμαστικής λειτουργίας.

Ο χώρο υγειονομικής ταφής Σκοπέλου, έργο προϋπολογισμού 2,5 εκατ. ευρώ περίπου χρηματοδοτήθηκε από το Ταμείο Συνοχής, έχει ολοκληρωθεί και λειτουργεί ήδη δοκιμαστικά από τον Σεπτέμβριο του 2008. Η λειτουργία του έργου αυτού κατάστησε δυνατή την παύση λειτουργίας της χωματερής στη Σκόπελο στη θέση Κεντριά και το Υπουργείο χρηματοδότησε τον Δήμο με το ποσόν των 60.000 ευρώ για την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού.

Ο σταθμός μεταφόρτωσης του Αλμυρού άρχισε πριν από λίγες μέρες να λειτουργεί – αυτά θα σας τα πει πολύ καλύτερα ο Πρόεδρος του φορέα – και με τη λειτουργία του εν λόγω έργου θα παύσουν επί πλέον 4 ανεξέλεγκτες χωματερές.

Σε ό,τι αφορά τις παράνομες χωματερής στη Μαγνησία, σας αναφέρω ότι στις αρχές του 2005 υπήρχαν στον νομό 65 παράνομες χωματερές. Σήμερα οι 36 εξ αυτών έχουν αποκατασταθεί και 21 βρίσκονται σε διαδικασία αποκατάστασης. Δηλαδή υλοποιούνται τα απαραίτητα έργα για να κλείσουν και να αποκατασταθούν το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα.

Το Υπουργείο Εσωτερικών χρηματοδότησε με το συνολικό ποσόν των 105.000 ευρώ τα έργα αποκατάστασης των παράνομων χωματερών στην Αρτέμιδα, στον Πτελεό και στη Γλώσσα Σκοπέλου καθώς και την εκπόνηση μελετών για την αποκατάσταση των χωματερών στον Βόλο.

Για τις υπόλοιπες 8 παράνομες χωματερές η κατάσταση έχει ως εξής: Οι παράνομες χωματερές σε Αλόνησο και Σκόπελο έχουν ήδη καταστεί ανενεργές με τη λειτουργία των ΧΥΤΑ, οι παράνομες χωματερές σε Αλμυρό, Πτελεό, Σούρπη και Ανάβρα θα καταστούν ανενεργές μέχρι το τέλος του έτους με τη λειτουργία του σταθμού μεταφόρτωσης στον Αλμυρό και οι παράνομες χωματερές στην Αργαλαστή και στο Τρίκερι θα καταστούν ανενεργές με τη λειτουργία του ΧΥΤΑ Αργαλαστής που καταβάλλονται προσπάθειες να γίνει μέχρι το τέλος του χρόνου.

Σύμφωνα λοιπόν με τα παραπάνω, στο τέλος του 2008 στον νομό Μαγνησίας δεν θα υπάρχει καμία ενεργή χωματερή. Οι 57 εκ του συνόλου των 65 όχι μόνο θα έχουν κλείσει αλλά θα έχουν αποκατασταθεί και γι' αυτό θέλουμε να ευχαριστήσουμε τον Πρόεδρο του φορέων διαχείρισης τον κ. Κουρτίνα για τη σημαντική προσπάθεια που έχει καταβάλλει όλον αυτόν τον καιρό.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Ευχαριστούμε την κυρία Καϊτανίδου για όλες αυτές τις πάρα πολύ χρήσιμες πληροφορίες. Ο επόμενος ομιλητής ο κ. Αραπώσης, Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, θα μιλήσει με θέμα τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Ελλάδα, προβλήματα και προοπτικές. Κύριε Αραπώση.

Κος ΑΡΑΠΩΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι, κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχήν θέλω να ευχαριστήσω την οργανωτική επιτροπή της σημερινής Ημερίδας για την πρόσκληση.

Ο τίτλος της εισήγησής μου αναφέρεται στη διαχείριση στερεών αποβλήτων στην Ελλάδα. Θα μιλήσω εκ μέρους της Ελληνικής Εταιρείας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του μη κερδοσκοπικού επιστημονικού φορέα ο οποίος ασχολείται στην Ελλάδα με τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Θα σας πω πολύ σύντομα ποια είναι η ΕΔΣΑ, ειδικά για τα παιδιά, που μπορεί να μην την ξέρουν.

Η σημερινή Ημερίδα είναι πάρα πολύ χρήσιμη διότι αναμφισβήτητα μόνο αν υπάρχουν ενημερωμένοι πολίτες μπορούμε να βρούμε λύσεις για τη βιώσιμη διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Αρκεί μόνον αυτό όμως; Σαφώς και δεν αρκεί. Θα πρέπει να αναληφθούν δράσεις.

Ειπώθηκαν κάποιες από τις δράσεις οι οποίες έχουν προγραμματιστεί για τα επόμενα χρόνια στην Ελλάδα, αλλά πρέπει πολλά ακόμη να γίνουν. Θα αναφερθούμε στη συνέχεια γι' αυτά.

Πολύ σύντομα, τί είναι η ΕΔΣΑ. Όπως είπα προηγουμένως, είναι ο επιστημονικός μη κερδοσκοπικός οργανισμός στην Ελλάδα που συστηματικά επιδιώκει μέσα από τα μέλη του τα οποία μέλη του είναι άτομα και φορείς που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα σε όλους τους χώρους επαγγελματικά, είτε είναι μελετητές, είτε είναι πανεπιστημιακοί, είτε στελέχη εταιρειών, ασχολούνται με τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων και η ΕΔΣΑ διαμορφώνει επιστημονικές απόψεις τις οποίες προσπαθεί να επικοινωνεί στα κέντρα λήψης των αποφάσεων.

Υπάρχει μια ιστοσελίδα, η www.edsa.gr, όπου μπορείτε να βρείτε πολλές πληροφορίες και υλικό σε σχέση με τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων.

Είμαστε λοιπόν, όπως ειπώθηκε και στις προηγούμενες εισηγήσεις, στην κατεύθυνση όπου αναζητούνται λύσεις. Βεβαίως στην Ελλάδα δεν πάμε να ανακαλύψουμε τον τροχό. Υπάρχουν διεθνή πρότυπα ορθής διαχείρισης. Εδώ για παράδειγμα, βλέπετε στην εικόνα μια μονάδα ενεργειακής αξιοποίησης οικιακών απορριμμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων στο Άμστερνταμ Ολλανδίας. Υπάρχει η Ευρωπαϊκή νομοθεσία η οποία χρησιμεύει ως βάση και έχει υιοθετηθεί και στη χώρα μας, στο νομοθετικό μας πλαίσιο και οφείλουμε να συμμορφωθούμε με συγκεκριμένους στόχους που έχουν τεθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βέβαια και στην Ελλάδα υπάρχουν αρκετές εγκαταστάσεις, πρέπει όμως να γίνουν πολλά ακόμη και σε σύντομο χρονικό διάστημα. Εδώ βλέπουμε το παράδειγμα της μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στους Ταγαράδες.

Το ζητούμενο βέβαια είναι να αποκτήσουμε και στη χώρας μας πέραν των ΧΥΤΑ οι οποίοι ΧΥΤΑ, οι χώροι υγειονομικής ταφής απορριμμάτων θα πρέπει να μετεξελιχθούν σε χώρους υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων, άρα να υποδέχονται μόνο ό,τι απομένει μετά από προηγούμενη επεξεργασία, άρα πρέπει να δημιουργήσουμε ολοκληρωμένες εγκαταστάσεις διαχείρισης στερεών αποβλήτων, εργοστάσια που με διάφορους τρόπους να μπορούν να επεξεργαστούν, να παράγουν ενέργεια από τα απορρίμματα, να εξάγουν τα χρήσιμα προϊόντα και ό,τι μόνο παραμένει, αυτό να καταλήξει στους ΧΥΤΥ.

Τα προβλήματα που σχετίζονται με την ελλιπή διαχείριση των αποβλήτων τα γνωρίζουμε όλοι μας. Υπάρχει κίνδυνος για την υγεία των πολιτών από αιωρούμενη σκόνη και μικροοργανισμούς, υπάρχει

κίνδυνος για τον υδροφόρο ορίζοντα που τα διασταλάζοντα υγρά, ιδιαίτερα σε χώρους ανεξέλεγκτης διάθεσης των απορριμμάτων, στους ΧΑΔΑ τους λεγόμενους, υπάρχει η βλάβη στην ατμόσφαιρα και η επιδείνωση των κλιματικών αλλαγών από το μεθάνιο που εκπέμπεται από την ανεξέλεγκτη διάθεση. Μολύνονται οι παρακείμενες καλλιέργειες και οι κτηνοτροφικές μονάδες, μολύνεται η τροφική αλυσίδα, δηλαδή μέσα από τον υδροφόρο ορίζοντα μεταδίδονται όλα τα τοξικά ή τα βαρέα μέταλλα στην τροφική αλυσίδα και κάποια στιγμή φθάνουν και στον άνθρωπο. Εξαντλούνται οι πόροι, εφ' όσον δεν μπορούμε να τους ανακτήσουμε.

Οι Αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ιεραρχήσει τις επιλογές της για την διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Η πιο επιθυμητή επιλογή βεβαίως είναι η πρόληψη, να μην παράγουμε καθόλου απορρίμματα.

Από εκεί και πέρα ο επόμενος στόχος είναι να ελαχιστοποιούμε τα απορρίμματα, ο επόμενος να τα επαναχρησιμοποιούμε, ο αμέσως επόμενος να τα ανακυκλώνουμε, να ανακτούμε ενέργεια μέσα απ' αυτά, και βέβαια ό,τι πλέον απομένει να καταλήξει στην τελική διάθεση.

Τόσα χρόνια βέβαια στην Ελλάδα γνωρίζουμε τις λύσεις. Στην Ελλάδα υπάρχει πολύ αξιόλογο δυναμικό, επιστήμονες οι οποίοι γνωρίζουν τις λύσεις. Ποιο είναι το αποτέλεσμα αυτή τη στιγμή; Ακόμη παλεύουμε να κλείσουμε τους εκατοντάδες παράνομους χώρους υγειονομικής ταφής, χώρους ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων. Ειπώθηκε προηγουμένως από την εκπρόσωπο του Υπουργείου ότι καταβάλλεται μια πολύ μεγάλη προσπάθεια, αλλά σήμερα υπάρχουν – δεν ξέρω αν είναι ακριβές το στοιχείο – τουλάχιστον 1.200 ΧΑΔΑ. Μπορεί να έχουν μειωθεί τώρα. Βέβαια κάποιοι κλείνουν αλλά δεν γίνεται πολλές φορές η καλύτερη αποκατάσταση και βέβαια γίνεται

προσπάθεια να δημιουργηθούν ΧΥΤΑ στη θέση των ΧΑΔΑ, αλλά επειδή αυτό καθυστερεί λόγω των γνωστών προβλημάτων που σχετίζονται με την υλοποίηση κάθε είδους έργου και επένδυσης στην Ελλάδα, πολλές φορές κλείνει κάποιος ΧΑΔΑ και τη θέση του παίρνουν νέοι.

Υπάρχει βέβαια στην Ελλάδα και το γνωστό φαινόμενο του *nimb*, *not in my backyard*, δηλαδή κανείς δεν θέλει στον αυλόγυρό του όχι μόνο ΧΥΤΑ αλλά κανενός είδους εργοστάσιο – τα γνωρίζετε και εδώ στην περιφέρεια – οπότε αυτό δημιουργεί πρόσθετα προβλήματα. Υπήρχε μέχρι πρόσφατα έλλειψη χωροταξικού πλαισίου και βέβαια υπάρχει και πολύ συχνά απειρία των φορέων οι οποίοι είναι υπόχρεοι να δώσουν λύσεις.

Στα χρόνια προβλήματα της Αττικής, ενώ έχει δρομολογηθεί λύση δεν έχει ακόμα δοθεί λόγω διαφόρων προβλημάτων. Έχει προχωρήσει η ανακύκλωση ως ένα σημαντικό βαθμό θα έλεγα, αλλά είναι αυτό αρκετό; Τί γίνεται με τα αδρανή; Τί γίνεται με τα βιοαποδομήσιμα και τα άλλα ρεύματα; Πρέπει πολλά να γίνουν ακόμα.

Η Ελλάδα έχει ενσωματώσει το μεγαλύτερο σχεδόν, εκεί δεν νομίζω ότι υπάρχει πρόβλημα, έχουμε ενσωματώσει το σύνολο της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας πλέον, υπήρχαν καθυστερήσεις όμως τα προηγούμενα χρόνια, αλλά νομίζω ότι τώρα είμαστε σε ένα καλό επίπεδο.

Βέβαια αυτό που είναι πάγιο πρόβλημα στην Ελλάδα είναι ότι από τη στιγμή που ένα έργο εγκρίνεται μπορεί να καθυστερήσει, όπως ξέρουμε όλοι εμείς και οι μηχανικοί, καθυστερεί 4-5 χρόνια λόγω παραπομπών στο Συμβούλιο της Επικρατείας ή ενστάσεων στο Σ.τ.Ε. Αυτό είναι ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα, οπότε ο κάθε σχεδιασμός, μπορεί να είπατε προηγουμένως ότι του χρόνου θα έχουν υλοποιηθεί

κάποια έργα, αλλά μπορεί στο τέλος του επόμενου χρόνου να διαπιστώσετε ότι λόγω σχετικών προβλημάτων δεν προχώρησαν.

Βέβαια χάθηκαν στο παρελθόν σημαντικές ευκαιρίες διότι πολύ συχνά αυτό που προσπαθούμε να κάνουμε είναι να επιδιώξουμε απορρόφηση, όμως χωρίς αξιοποίηση των κονδυλίων. Φθάνουμε στο τέλος δηλαδή των κοινοτικών πλαισίων και παίρνουμε αποσπασματικές λύσεις όχι στα πλαίσια ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού.

Ως τώρα κυρίως έχουν υλοποιηθεί έργα ΧΥΤΑ και ΣΜΑΜ χωρίς ολοκληρωμένο σχέδιο. Υπάρχουν τώρα βέβαια περιφερειακοί σχεδιασμοί οι οποίοι προχωρούν. Εδώ απλώς βλέπουμε μια εικόνα από ένα ΧΑΔΑ, από χώρο ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων, που γίνεται προσπάθεια αυτοί να εξαλειφθούν.

Εδώ βλέπουμε έναν αποκατεστημένο ΣΑΔΑ στο Σχιστό. Πλέον οι αποκατεστημένοι ΧΑΔΑ δεν προξενούν βλάβες στο περιβάλλον και ίσα-ίσα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο χώρος τους για άλλες χρήσεις.

Τώρα βέβαια από 1.1.2009, δεν ξέρω αν αναφέρθηκε προηγουμένως, είμαστε υποχρεωμένοι να πληρώνουμε 34.000 ευρώ την ημέρα για κάθε χώρο ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων. Είναι ένα πάρα πολύ μεγάλο ποσό.

Μπορεί να μην είμαστε ακόμα υποχρεωμένοι, αλλά φαντάζομαι ότι θα προχωρήσει στα Ευρωπαϊκά Δικαστήρια αν μας παραπέμψουν, και σε 2-3 χρόνια ισχύει αυτό, ότι θα πρέπει να κλείσουμε τους ΧΑΔΑ και αν δεν το πράξουμε σύντομα, δηλαδή και να τους κλείσουμε, δεν είναι ο σκοπός να τους κλείσουμε, το θέμα είναι τί θα κάνουμε με τα απορρίμματα. Θα πρέπει να υπάρχουν δηλαδή εναλλακτικές.

Οι λόγοι που δεν προχωρούσαν οι λύσεις ως τώρα ή πολλές φορές παρακωλύονταν, είναι ότι οι ευθύνες ρίχνονταν από τον ένα στον άλλον φορέα. Η κάθε δράση έχει πολιτικό κόστος. Υπάρχει συχνά

αναληψία του κράτους. Υπάρχει βέβαια αντίδραση πάρα πολλές φορές λόγω κακής πληροφόρησης και παραπληροφόρησης του κοινού για τις σύγχρονες τεχνολογίες και τις σύγχρονες εγκαταστάσεις διάθεσης των απορριμμάτων και μάλιστα παρατηρείται και το φαινόμενο ακόμη και σε περιοχές που υπάρχουν έντονα φαινόμενα ανεξέλεγκτης απόρριψης να προτιμούν να διαιωνίζεται αυτό το φαινόμενο παρά να υπάρχει κοινωνική συναίνεση για σωστές τεχνολογικά λύσεις.

Και βέβαια υπάρχουν αγκυλώσεις, ταμπού και πολλές παραλείψεις σε σχέση με τις εφικτές τεχνικές λύσεις. Για πολλά χρόνια, όπως γνωρίζουμε, η μόνη αποδεκτή λύση που μπορούσε να προχωρήσει ήταν ο ΧΥΤΑ. Είχαν δαιμονοποιηθεί κάποιες μέθοδοι θερμικής επεξεργασίας, είχαν κατασκευαστεί εγκαταστάσεις οι οποίες έμειναν ημιτελείς ή δεν λειτούργησαν ή λειτούργησαν όχι όπως θα έπρεπε.

Και βέβαια πολλές φορές υπάρχουν αποφάσεις του Σ.τ.Ε. που υποβαθμίζουν σε ένα βαθμό τις κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες του να μην προχωρήσει μια λύση.

Ισχύει το σύνδρομο *not in my tenure*, δηλαδή ότι πολλοί πολιτικοί παράγοντες μεταθέτουν τη λύση στην επόμενη θητεία, στον επόμενο ο οποίος θα αναλάβει, ο οποίος θα αναλάβει και το πολιτικό κόστος της λύσης, πολλές φορές οικονομικά συμφέροντα δεν επιτρέπουν τον ανταγωνισμό.

Βέβαια για να μπορέσουμε να δώσουμε μια λύση πανελλαδικά χρειάζονται πολύ σημαντικοί πόροι και βέβαια το θέμα είναι πού θα βρεθούν αυτοί οι πόροι.

Είναι πολύ σημαντικό λοιπόν το στοιχείο αυτό του κόστους και το πώς θα υλοποιηθούν οι επενδύσεις. Έχει υπάρξει μεγάλος αριθμός έργων, όμως μικρών έργων ή έργων που εξυπηρετούν μικρές σε έκταση

περιοχές. Υπάρχει ένα πρόβλημα με τη γεωγραφική κατανομή της Ελλάδας, διότι υπάρχει πολυνησία, το ανάγλυφο του εδάφους πολλές φορές δεν εξυπηρετεί στο να λάβει κανείς τη βέλτιστη λύση, υπάρχει έλλειψη οδικής επικοινωνίας κάποιων περιοχών και βέβαια ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα είναι ότι πολλοί φορείς είναι και ποσοτικά και ποιοτικά υποστελεχωμένοι – το γνωρίζουμε όλοι μας. Γίνονται προσπάθειες να στελεχωθούν αλλά κι' αυτό απαιτεί κονδύλια. Ποιο είναι το αποτέλεσμα; Υπάρχουν ακόμα ΧΑΔΑ, το είδαμε προηγουμένως.

Σήμερα τί υπάρχει; Υπάρχουν 46 ΧΥΤΑ, υπάρχει πρόβλεψη της κατασκευής 47 νέων, και της επέκτασης 18 υφισταμένων, καθώς επίσης και της κατασκευής 46 επί πλέον των ΠΕΣΔΣΑ, των Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων. Υπάρχουν δύο μονάδες μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας, υπάρχει η πρόβλεψη στις μελέτες για την κατασκευή 38 επί πλέον συν δύο μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης συν 12 μονάδων επεξεργασίας οργανικών και υπάρχουν 15 ΚΔΑΥ και προβλέπεται να κατασκευαστούν επί πλέον 26.

Ως το 2020 θα πρέπει να εφαρμόσουμε την Οδηγία για τους ΧΥΤΑ, την περίφημη Land filed directive η οποία προβλέπει ότι θα πρέπει να υπάρξει σταδιακή εκτροπή των διαποδομήσιμων αποβλήτων από τους ΧΥΤΑ, θέτει συγκεκριμένους στόχους ως το 2010, 1,1 εκατ. τόνοι το έτος και ως το 2013 1,9 εκατ. τόνοι το έτος.

Με τη σωστή διαχείριση των στερεών αποβλήτων δεν χρειάζεται να το πούμε, είναι σαφές ότι έχουμε υψηλότερη παροχή υπηρεσιών, λύσεις που μας στοιχίζουν πολύ λιγότερο, καθαρότερο περιβάλλον και ευχαριστημένους πολίτες.

Θα κλείσω με κάποιες προτάσεις της ΕΔΣΑΝ που νομίζω ότι είναι και προφανείς, δηλαδή πιστεύω ότι όλοι θα συμφωνήσουμε σ' αυτές, απλώς καταδεικνύουν το πρόβλημα.

Θα πρέπει να προχωρήσουν άμεσα οι ειλημμένες αποφάσεις του κράτους και του περιφερειακού σχεδιασμού για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων, θα πρέπει να υλοποιηθούν τα ολοκληρωμένα σχέδια διαχείρισης αλλά βέβαια με χρήση των τεχνικοοικονομικά βέλτιστων τεχνολογιών, να αξιολογηθούν όλες οι υφιστάμενες τεχνολογίες με τρόπους αξιολόγησης χωρίς να αποκλείονται τεχνολογίες και χωρίς να υπάρχει κανένα ταμπού ή αγκυλώσεις, αυτό που λέγαμε προηγουμένως. Οι ΧΥΤΑ βέβαια θα συμπληρώνουν, θα είναι μόνο ΧΥΤΥ σε εφαρμογή και της Οδηγίας για την ταφή των επεξεργασμένων απορριμμάτων και βέβαια πρέπει να δούμε και το θέμα άλλων τεχνολογιών. Παράγεται RDF μέσα από άλλες μονάδες, μέσα από τις μονάδες που έχουν ήδη κατασκευαστεί αλλά και πρόκειται να κατασκευαστούν.

Θα πρέπει αυτό να συναποτεφρώνεται, να μπορέσουν να περάσουν αυτά τα πράγματα διότι δημιουργούνται πολλές αντιδράσεις, ακόμα και γι' αυτό, και βέβαια η ενεργειακή αξιοποίηση των απορριμμάτων είναι μια τεχνολογία. Υπάρχουν πολλοί εναλλακτικοί τρόποι που θα πρέπει σιγά-σιγά, φαντάζομαι, να υιοθετηθεί, πάντα μέσα από μια ανάλυση οφέλους-κόστους στη βάση της επιλογής της βέλτιστης τεχνολογίας.

Βέβαια θα πρέπει να υπάρξει ευρεία εφαρμογή της ανακύκλωσης, να επιτευχθούν οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θέτει συγκεκριμένους στόχους ανά υλικό, που θα πρέπει να πετύχουμε, καθώς και ένα πράγμα το οποίο δεν έχει προχωρήσει αρκετά, είναι η λεγόμενη λιπασματοποίηση, η σωστή διαχείριση των οργανικών αποβλήτων και επίσης λιπασματοποίηση με διαλογή στην πηγή, που κι' αυτό κυρίως σε πιλοτικές εφαρμογές το βλέπουμε στην Ελλάδα.

Βέβαια να αναλάβει τις ευθύνες της η Περιφέρεια. Ήδη έχουν αναλάβει τις ευθύνες τους οι ΦΟΤΣΑΜ αλλά όπου αυτό δεν προχωράει θα πρέπει να προχωρήσει με άλλον τρόπο. Και βέβαια πιστεύουμε ότι το Υπουργείο Περιβάλλοντος αλλά πάντα όχι να πούμε να δημιουργήσουμε Υπουργείο Περιβάλλοντος μόνο για πολιτικούς λόγους,, αλλά να δημιουργηθεί κάτω από σωστές προϋποθέσεις, νομίζω ότι μπορεί να βοηθήσει προς την κατεύθυνση αυτή.

Μιλάμε για βιώσιμη διαχείριση απορριμμάτων. Δεν πρέπει να μεταβιβάσουμε τα περιβαλλοντικά προβλήματα στις επόμενες γενιές.

Τώρα να πω κάτι που δεν ξέρω αν ειπώθηκε προηγουμένως. Αναγκαστικά αν προχωρήσουμε στη χρήση νέων τεχνολογιών, θα αυξηθεί το κόστος διαχείρισης ανά τόνο απορριμμάτων. Μόνο έτσι θα είναι εφικτές υψηλής τεχνολογίας επενδύσεις. Αυτό σημαίνει βέβαια ότι το κόστος πάλι θα πρέπει από κάποιον να αναληφθεί. Εν τέλει θα αναληφθεί από τον πολίτη. Αλλά ο πολίτης θα αναλάβει το κόστος αν αυξηθούν τα δημοτικά τέλη, αλλά θα πρέπει τα χρήματα που πληρώνει να διατίθενται για τον συγκεκριμένο σκοπό, δηλαδή να υπάρξει και μια πλήρης ανταποδοτικότητα του κόστους που πληρώνουμε, πού πηγαίνει και τί επιτυγχάνεται.

Στα πλαίσια όλα αυτά της αρχής "ο ρυπαίνων πληρώνει". Παράγω απορρίμματα, τα πληρώνω. Και βέβαια θα πρέπει να στελεχθούν οι ΦΟΤΣΑΜ, αυτό που είπαμε προηγουμένως, με υψηλού επιπέδου προσωπικό. Υπάρχει πρόβλημα νομίζω στους περισσότερους ΦΟΤΣΑΜ.

Οι ιδιώτες μπορούν να βοηθήσουν στο να προχωρήσουν πιο γρήγορα τα έργα μέσω των συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, δεν αρκούν μόνο οι δημόσιοι πόροι. Θα πρέπει να αλλάξουν τα καταναλωτικά πρότυπα και οι τρόποι παραγωγής. Αυτό είναι προϋπόθεση. Ξεκινάμε από την καθημερινότητα. Ο καθένας από μας

μπορεί να βοηθήσει στο να περιοριστούν τα απορρίμματα κάνοντάς το πράξη στην καθημερινότητά του.

Και βέβαια, ειπώθηκε και προηγουμένως, τίποτα δεν μπορεί να προχωρήσει χωρίς ευαισθητοποίηση και πληροφόρηση των πολιτών και των εμπλεκομένων φορέων πάνω στα προβλήματα, πάνω στις σύγχρονες τεχνολογίες αντιμετώπισης.

Μια τέτοια Ημερίδα είναι απαραίτητη, αλλά πρέπει να γίνουν πολλές και σε επίπεδο απλού κόσμου, όχι να έρχονται μόνο οι εξειδικευμένοι μηχανικοί, αυτοί που ασχολούνται με τα θέματα, που τα ξέρουν ως ένα βαθμό, αλλά όπως βλέπω εδώ, να συμμετέχουν σχολεία, μαθητές κ.λπ.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ τον κ. Αραπώση και τον ευχαριστώ γιατί ήταν απόλυτα συνεπής με τον χρόνο. Ο επόμενος ομιλητής, Δήμαρχος Τρικκαίων, ο Μιχάλης Ταμίλος. Το θέμα της ομιλίας του "Η πορεία της ανακύκλωσης στη Δυτική Θεσσαλία". Δεν σημαίνει αυτό ότι επειδή θα μιλήσει ο Δήμαρχος τα παιδιά θα φύγουν, αλλά εάν πραγματικά θέλετε να πάτε σε τάξεις ...

Κος ΤΑΜΙΛΟΣ:

Να καλωσορίσω κι' εγώ. Με την παρουσία μου εδώ ήθελα να δώσω μια έμφαση ότι πραγματικά το Τεχνικό Επιμελητήριο πρέπει να παραμείνει πρωτοπόρο σ' αυτές τις αναζητήσεις γιατί δεν φθάνει μόνο το κράτος να θέλει να τρέχει, αλλά πρέπει να υπάρχει και μια υπόδειξη από τον τεχνικό φορέα ακριβώς προς τα πού πρέπει να πάμε.

Αυτό το λέω γιατί ανεξάρτητα του πού βρισκόμαστε σήμερα, το ζητούμενο είναι πού πάμε στο μέλλον. Νομίζω ότι η Θεσσαλία έχει ολοκληρώσει περίπου τον περιφερειακό σχεδιασμό για τα στερεά

απόβλητα. Εντός των επομένων ημερών αρχίζει να λειτουργεί ο ΧΥΤΑ στα Τρίκαλα ο οποίος είναι φτιαγμένος εδώ και ένα χρόνο αλλά δεν είχε δρόμο, γιατί εκεί που προεβλέπετο να περάσει αντέδρασαν οι Κοινότητες επειδή περνούσε από μέσα ο δρόμος και υποχρεωθήκαμε να κάνουμε καινούργιο δρόμο και να χρηματοδοτήσουμε με άλλα 5 εκατ. ευρώ την κατασκευή ενός νέου οδικού άξονα. Αυτό πάλι σε καλό θα μας βγει γιατί ο νέος δρόμος θα είναι με πολύ σωστές προδιαγραφές, άρα μακροπρόθεσμα ήταν ωφέλιμο που δεν μας άφησαν οι κάτοικοι.

Όμως κάποια στιγμή αυτά θα τελειώσουν. Θα σας δείξω κάποια στοιχεία που είμαι αισιόδοξος και που τεκμηριώνω την αισιοδοξία μου, όμως μετά θα πρέπει να πάμε στο "διά ταύτα" που είναι ποια είναι η περαιτέρω επεξεργασία που πρέπει να κάνουμε.

Υπάρχουν τρεις προτάσεις. Σε μας τους Δημάρχους έρχονται διάφοροι τύποι με τσαντάκια, τσάντες, και ο ένας μας λέει Δήμαρχε, δεν θα πληρώσετε τίποτα, θα σας φτιάξουμε τα σκουπίδια βιοαέριο και θα παράγουμε ηλεκτρικό ρεύμα. Άλλος έρχεται με άλλο τσαντάκι και λέει θα τα κάψουμε και θα παράγουμε ηλεκτρικό ρεύμα και από την τέφρα, από το κάρβουνο, θα βγάζεις και κυβόλιθους. Άλλος έρχεται και λέει θα σου βγάλω ξέρω 'γω, λιπάσματα ή ο,τιδήποτε άλλο.

Όμως το "διά ταύτα" ποιο είναι: Ότι ο πολίτης, ο κάθε Έλληνας πολίτης και ειδικότερα ο Θεσσαλός θέλει να ξέρει τί θα του κοστίσει αυτή η λύση. Διότι η καλύτερη λύση είναι η φθηνότερη λύση για τον πολίτη, ιδίως στην κρίση αυτή που ζούμε. Δεν έχουμε την πολυτέλεια να πληρώνουμε πανάκριβες λύσεις επειδή πιθανόν κατά 2-3% θα βοηθήσουν το περιβάλλον όταν ξέρουμε ότι υπάρχουν μεγάλες χώρες όπως η Κίνα και οι Ηνωμένες Πολιτείες που δεν σέβονται το περιβάλλον. Αν δεν το σέβονται οι Αμερικανοί που είναι 300.000.000, δεν το σέβονται οι Κινέζοι που είναι 1,5 δισ., θα πείσεις τον Θεσσαλό

να πληρώσει πανάκριβα την επεξεργασία προκειμένου να απολαύσει ο Αμερικανός καλύτερο περιβάλλον, αν δούμε ότι η γη είναι ένας ενιαίος χώρος και όλα τα αέρια και οι ρύποι κυκλοφορούν στην ατμόσφαιρα;

Άρα ζητάμε την καλύτερη και τη φθηνότερη λύση. Αυτή που θα επιβαρύνει λιγότερο τους πολίτες. Φυσικά μας ενδιαφέρει η επεξεργασία να αποδώσει και επιστροφές υλικών που θα επαναχρησιμοποιηθούν στη βιομηχανία σαν μια προσπάθεια να μειωθεί το περιβαλλοντικό κόστος.

Όμως θα τα πω γρήγορα όλα αυτά για να καταλήξουμε στο τέλος σε προτάσεις.

Κατ' αρχάς ξεκινήσαμε τον περιβαλλοντικό σχεδιασμό για τα στερεά απόβλητα χωριστά τα Τρίκαλα, χωριστά η Καρδίτσα. Στον δρόμο η Καρδίτσα είχε το πρόβλημα ότι εκεί που επιλέχθηκε να γίνει ο ΧΥΤΑ αντέδρασαν οι κάτοικοι ενός χωριού και προσέφυγαν στο Σ.τ.Ε., με αποτέλεσμα όταν τελικώς κερδήθηκε από το Σ.τ.Ε. η έγκριση του ΧΥΤΑ είχαν χαθεί τα λεφτά και δεν υπήρχαν πλέον χρήματα για να γίνει μέσω του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης ο ΧΥΤΑ αυτός.

Άρα έγινε μια προσπάθεια. Εφ' όσον ο φορέας ήταν κοινός, η ΠΑΔΥΘ, είναι η Περιβαλλοντική Αναπτυξιακή Δυτικής Θεσσαλίας, έγινε εδώ και 10 χρόνια από τον τότε Δήμαρχο Τρικάλων τον κ. Παπαστεργίου και τον τότε Δήμαρχο Καρδίτσας τον κ. Θανάση Κανταρτζή, και συμμετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο οι δύο ΤΕΔΚ με 35% η κάθε μία και το υπόλοιπο 30% το έχουν όλοι οι Δήμοι των δύο νομών, δηλαδή είναι μια διαδημοτική εταιρεία που έχει μέσα μετόχους όλους τους Δήμους νομών Τρικάλων και Καρδίτσας.

Ο σχεδιασμός προέβλεπε έναν ΧΥΤΑ στα Τρίκαλα που τώρα θα χρησιμοποιηθεί και για την Καρδίτσα, 5 σταθμούς μεταφόρτωσης, 2 στα Τρίκαλα, Καλαμπάκα και 3 στην Καρδίτσα, Σοφάδες, Καρδίτσα και στα ορεινά στη λίμνη Πλαστήρα, ένα κέντρο διαλογής, το ΚΔΑΥ που έχει γίνει εδώ και 3 χρόνια ανάμεσα από Τρίκαλα – Καρδίτσα και συστήματα διαχείρισης τα οποία έχουν ήδη εφαρμοστεί στα ηλεκτρικά, ελαστικά και μπαταρίες.

Ο ΧΥΤΑ του νομού Τρικάλων, και εδώ να καταλάβετε τα προβλήματα που αντιμετωπίσαμε, χωροθετήθηκε ένας ΧΥΤΑ με τη διαβεβαίωση του Δασαρχείου ότι ήταν δημόσια μη δασική έκταση. Τελικά αποδείχθηκε ότι ήταν ιδιωτική. Πήγαμε να το φτιάξουμε, παρενέβησαν οι ιδιώτες οι οποίοι είχαν κάτι τίτλους σαν το χρυσόβουλα της Βιστωνίδας και με τίτλους από το 1870 μας ανάγκασαν να νοικιάσουμε τον χώρο από τους ιδιώτες για τα επόμενα 30 χρόνια και να προκαταβάλουμε τα ενοίκια 7 χρόνων για να μπορέσει να γίνει ο ΧΥΤΑ, σε μια έκταση που κατά τα άλλα θα ήταν δημόσια.

Έτσι λοιπόν νοικιάσαμε 550 στρέμματα, αξιοποιούμε τα 50 από αυτά κάνοντας μια κυψέλη με θεωρητική επάρκεια 14 χρόνων για τους δύο νομούς. Έχει μονάδα στραγγισμάτων, έχει όλα τα έργα, είναι ένα σύγχρονο έργο, προϋπολογισμός 6 εκατ. ευρώ, τελείωσε πέρσι.

Ο χώρος είναι αυτός. Ο ΧΥΤΑ είναι απόσταση περίπου 15 χιλιομέτρων από τα Τρίκαλα. Ο πλησιέστερος οικισμός που είναι στον Δήμο Παλαιοκάστρου είναι μια απόσταση περίπου 8 χιλιομέτρων, δεν υπήρχαν ιδιαίτερα προβλήματα εκεί, πλην όμως είναι αρκετά μακριά και αυτό το κόστος θα μας επιβαρύνει για όλη την υπόλοιπη ζωή μας γιατί θα μπορούσε να βρεθεί πιο κοντά ΧΥΤΑ όπως είπε ο προηγούμενος ομιλητής, αν υπήρχε η πολιτική βούληση να λυθεί το θέμα.

Εν πάση περιπτώσει έγινε αυτή η τελική στρώση, έχουν ετοιμαστεί τα κτίρια, έχουμε πάρει το ρεύμα, έχουμε πάρει τον εξοπλισμό, έχουμε πάρει και τα βυτιοφόρα που θα μεταφέρουν τα στραγγίσματα. Από 23.3.2007 είναι έτοιμο. Εν πάση περιπτώσει όλα έχουν τελειώσει και εδώ θα σας πω και για τους ΣΜΑ αυτούς.

Ο εξοπλισμός έχει αποκτηθεί μέσω του προγράμματος του ΠΕΠ Θεσσαλίας, 9 τράκτορες και 15 containers με 5,5 εκατ. ευρώ. Ορισμένοι ΣΜΑ, ο ΣΜΑ Καλαμπάκας, ο ΣΜΑ Πύλης, είναι έτοιμοι εδώ και 2 χρόνια, βλέπετε από 6.10.2006, εδώ και 2 χρόνια περιμένουν να πάνε τα σκουπίδια. Τα αυτοκίνητα τα πήραμε από τις 27.11.2006, πριν 2 χρόνια ακριβώς. Επομένως είναι όλα έτοιμα, έμεινε ο δρόμος. Ο δρόμος τελειώνει, σήμερα ασφαλτοστρώνουμε το ορεινό κομμάτι που οδηγεί στην πόρτα του ΧΥΤΑ. Πιστεύω ότι σε 10 μέρες θα είναι έτοιμος για να μπορούμε ν' αρχίσουμε. Άρα όλο το σύστημα έχει πλέον τελειώσει.

Ένα σημαντικό πράγμα πριν προχωρήσω στην ανακύκλωση είναι η τιμολόγηση. Μετά από πολλές μελέτες και αξιολογήσεις και μετά από αρκετό διάλογο καταλήξαμε στο εξής, ότι το κοστολόγιο είναι για όσους αποδίδουν και μεταφέρουν με ίδια μέσα τα σκουπίδια στον ΧΥΤΑ είναι 15 ευρώ τον τόνο και για όσους τα μεταφέρουν μέσω του ΣΜΑ 30 ευρώ τον τόνο.

Έτσι για όλη τη Δυτική Θεσσαλία η τιμή αυτή έχει καθοριστεί ενιαία. Πιστεύω να μην πέσουμε έξω γιατί οι τιμές αυτές καθορίστηκαν από τον κ. Φραντζή που μας έκανε τη μελέτη το 2006, έχουν ανεβεί τα κοστολόγια αλλά μας ενθαρρύνει διότι πέφτει το πετρέλαιο, άρα το βασικό κόστος που είναι το εργατικό δυναμικό και η μετακίνηση με τα καύσιμα πιστεύω να είναι στο ίδιο κοστολόγιο περίπου. Άρα πιστεύω να βγούμε.

Η εκτιμώμενη παραγωγή απορριμμάτων στους δύο νομούς είναι 100.000 τόνους ετησίως, είναι ισοδύναμη περίπου με της Λάρισας, ισοδύναμη με της Μαγνησίας. Έτσι λοιπόν στη Θεσσαλία έχουμε τρεις ισοδύναμους περίπου φορείς διαχείρισης που πιστεύω ότι το επόμενο βήμα είναι μια κοινή σύσκεψη να καθορίσουμε την περαιτέρω επιλογή της τεχνολογίας έτσι ώστε να πάμε στην επιβαλλόμενη από τον κανονισμό νέα επεξεργασία των απορριμμάτων.

Σε ό,τι αφορά την ανακύκλωση, έχουμε ξεκινήσει εδώ και περισσότερο από 4 χρόνια στα Τρίκαλα, με πάρα πολύ καλά αποτελέσματα. Ήδη έχουμε μοιράσει 63.000 τσάντες και 3.500 κάδους στους δύο νομούς, Τρικάλων και Καρδίτσας, ξεκινώντας από τις δύο πρωτεύουσες. Τώρα έχουμε φθάσει και στον τελευταίο Δήμο όλων των νομών. Έχουμε ένα στόλο περίπου 7 οχημάτων που μας έχει δώσει η ΕΑ και δουλεύουμε δύο βάρδιες έτσι ώστε να μεταφέρουν περίπου 15.000 τόνους ανακυκλούμενα υλικά μέσα στο 2008, ο στόχος ήταν, το 2006 μόνο από τα Τρίκαλα και την Καρδίτσα, είχαμε συγκεντρώσει 4.700 τόνους, σημειωτέον ότι στα Τρίκαλα είχαμε και έναν ιδιώτη που συγκέντρωνε το χαρτί, ο οποίος παραμένει ακόμα εν ενεργεία, δηλαδή συνεργάζεται μαζί μας. Ο στόχος δεν είναι να κλείσουμε τους ιδιώτες που κάνουν ανακύκλωση, αλλά να τους ενθαρρύνουμε.

Το 2007 ήταν 6.500 τόνους, 8.500 τόνους, μαζί με τον ιδιώτη θα φθάσουμε τους 14.000 τόνους όλα αυτά τα υλικά στους δύο νομούς. Είναι πάρα πολύ σημαντικό και αν ο νόμος του κ. Σουφλιά που ψηφίστηκε πριν από λίγο καιρό και πέρασε μέσα από το Εθνικό Συμβούλιο Διαχείρισης Συστημάτων Ανακύκλωσης, στο οποίο συμμετέχω ως εκπρόσωπος της ΚΕΔΚΕ, αν αυτός εφαρμοστεί από τη μία χρονιά σημαίνει ότι ανάλογα με τους νότους που αποδίδει κάθε Δήμος θα παίρνει μια επιχορήγηση της τάξεως των 30 ευρώ περίπου ανά τόνο, υλικού που παραδίδει.

Αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό εφόδιο για τους Δήμους γιατί εμείς με τη σύμβαση που έχουμε με την ΕΑ τί κάνουμε, παίρνουμε τα οχήματα και τους κάδους από την ΕΑ και τους σάκους και πληρώνουν οι Δήμοι τους οδηγούς, τα καύσιμα και τη συντήρηση των οχημάτων.

Είναι γνωστό όμως ότι από εδώ και μετά που η συντήρηση όταν παρέλθει η τριετία ή τετραετία η συντήρηση των οχημάτων είναι μεγάλη, κάποια στιγμή τα οχήματα αυτά που βλέπετε θα χρειαστούν αντικατάσταση, επομένως θα πρέπει να υπάρχει η ανταπόδοση των τόνων ανακυκλούμενου υλικού που παραδίδουμε ώστε με αυτά τα χρήματα να μπορέσουμε να αντικαταστήσουμε και να επεκτείνουμε το υλικό. Επομένως η προσπάθεια συνεχίζεται.

Αυτό είναι το ΚΔΑΥ. Μας το κατασκεύασε η ΕΑ. Ήταν το μεγαλύτερο μέχρι προ τινος στην Ελλάδα, μεγαλύτερο από του Αμαρουσίου. Ανακυκλώνει όλη την παραγωγή των δύο νομών σε μία βάρδια. Θα μπορούσε να μαζέψει όλη τη Θεσσαλία εκεί αν βάλουμε και δεύτερη βάρδια. Κόστισε 5,5 εκατ. ευρώ. Το κατασκεύασε η εταιρεία GP ΑΒΑΞ. Είναι η τελευταία λέξη της τεχνολογίας. Έχει 4 διαφορετικές γραμμές διαχωρισμού των υλικών, όπου γίνεται με χειρωνακτικό τρόπο. Δουλεύουν περίπου 18 άτομα που είναι κάτοικοι της Κοινότητας Αρτεσιανού, δημοτικού διαμερίσματος του Δήμου Καρδίτσας. Ήταν οι μόνοι έξυπνοι που δέχθηκαν να μπει το κέντρο και η δέσμευση είναι ότι όλο το προσωπικό θα είναι από το ίδιο το χωριό, δεν θα υπάρχει από άλλο χωριό κανένας μέσα εκεί. Άρα ανταποδώσαμε στην κοινωνία, όπως επίσης και στον ΧΥΤΑ των Τρικάλων όλοι οι εργαζόμενοι, 10 άτομα, είναι από το ίδιο χωριό που είναι ο ΧΥΤΑ.

Θέλω να πω ότι πιστεύω ότι με την επέκταση της ανακύκλωσης παίρνουμε και από τα Φάρσαλα και από ορισμένους Δήμους του Βόλου απορρίμματα. Υπάρχει μια σκέψη αν ενισχυθεί με κατάλληλο υλικό, εννοώ με κατάλληλα απορριμματοφόρα η ανακύκλωση στην Μαγνησία

και στη Λάρισα, να μη χρειαστεί να γίνει καινούργιο εργοστάσιο, θα είναι σπατάλη χώρων. Απλώς θα χρειαστούν κάποια containers σαν αυτά που σας έδειξα προηγουμένως τα μεγάλα, να μαζεύουν τα μικρά, να αποδίδουν σε ένα μεγάλο και το μεγάλο να πηγαίνει εκεί και ν' αποδίδει ανακυκλούμενα υλικά.

Μέσα είναι ο εσωτερικός χώρος, με τα υλικά που συγκεντρώνονται. Επίσης έχουμε εγκαταστήσει στους δύο νομούς ανακύκλωση ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών εδώ και 3 χρόνια περίπου σε συνεργασία με το ειδικό σύστημα διαχείρισης. Υπάρχει μεγάλη ανταπόδοση. Παράλληλα έχουν ενεργοποιηθεί και ιδιώτες. Υπάρχει μια ιδιωτική εταιρεία που δουλεύει στην συλλογή της ανακύκλωσης, έχουμε βάλει στο παιχνίδι και τους Τσιγγάνους της περιοχής, οι οποίοι δουλεύουν υπερβολαβικώς για τους ιδιώτες για να μπορέσουν και αυτοί να έχουν ένα εισόδημα και είμαστε πάρα πολύ ικανοποιημένοι. Τώρα θα επεκτείνουμε την ανακύκλωση αυτή και στις μικρότερες πόλεις της Θεσσαλίας, με μικρότερα containers.

Ο στόχος είναι να καλύψουμε όλη τη Δυτική Θεσσαλία και στις ηλεκτρονικές συσκευές.

Επίσης έχουμε, όπως όλη η Θεσσαλία, επεκταθεί στις μπαταρίες, έχουμε δύο ιδιωτικά συστήματα στα Τρίκαλα για συγκέντρωση αυτοκινήτων εδώ και 3 χρόνια περίπου, τους βοήθησα να πάρουν τις πρώτες άδειες στην Ελλάδα και δουλεύουν πάρα πολύ καλά. Μάλιστα ένας που είναι και φίλος μου έφθασε πέρσι να κάνει τζίρο 1 εκατ. ευρώ από την ανακύκλωση αυτοκινήτων. Φαντάζεστε δηλαδή τί δουλειά υπάρχει και τί παραγωγή. Ολόκληρη παραγωγή δουλεύει γενικά από τη διαχείριση της ανακύκλωσης.

Γι' αυτό ακριβώς, ένας λόγος που πρέπει να επιδιώξουμε να προωθήσουμε την ανακύκλωση και την περαιτέρω επεξεργασία είναι διότι προκύπτουν θέσεις εργασίας από αυτήν την προσπάθεια και όχι

μόνο θέσεις εργασίας αλλά προκύπτουν εισοδήματα και προκύπτει και εθνικό όφελος.

Άρα πρέπει να ενθαρρύνουμε νέους επιχειρηματίες ή και αυτούς τους παλιούς τους μαντράδες κ.λπ. να κάνουν περαιτέρω επέκταση στις νέες αυτές επεξεργασίες έτσι ώστε πραγματικά να προκύψει ένα όφελος.

Για παράδειγμα, σε μας πάνω από 10 οικογένειες Τσιγγάνων δουλεύουν αποκλειστικά μαζεύοντας για τους ιδιώτες αυτοκίνητα, ψυγεία, τα πάντα, ό,τι υπάρχει στη Δυτική Θεσσαλία, και μάλιστα έχουν επεκταθεί και στη Λάρισα.

Νομίζω ότι και αυτό είναι μια διέξοδος επαγγελματική για μια ομάδα ανθρώπων η οποία εξειδικεύεται σ' αυτή την δραστηριότητα.

Τα επόμενα βήματα είναι αυτό που είπαμε και στο Περιφερειακό Συμβούλιο προχθές στον Ασπροπόταμο, ήταν εκεί και ο Δήμαρχος Βόλου ο κ. Βούλγαρης και ένας Αντινομάρχης ο κ. Ξηρακιάς και μιλήσαμε και είπαμε ότι το επόμενο βήμα που είναι μια πρόκληση σημαντική, εξ ίσου σημαντική με τα σκουπίδια, είναι τα μπάζα των οικοδομών. Όλες οι Ελληνικές πόλεις πάσχουν από την ρύπανση του περιβάλλοντος χώρου των πόλεων με ανεξέλεγκτη απόρριψη μάζων οικοδομών.

Οι ζημιές είναι πολλαπλές, όχι μόνο οι τουριστικοί προορισμοί που εμείς θέλουμε να έχουμε τη Θεσσαλία ως τουριστικό προορισμό, βλάπτονται αισθητικά από την ύπαρξη των ανεξέλεγκτων οικοδομικών υλικών όπου να 'ναι στους περιβάλλοντες χώρους των πόλεων, αλλά και από την άλλη πλευρά χάνεται ένα πολύτιμο κεφάλαιο που είναι η επαναχρησιμοποίηση μέρους των οικοδομικών υλικών.

Έχουμε επισκεφθεί και στη Γαλλία και στην Αυστρία επανειλημμένως τέτοιες μονάδες. Είναι δυνατόν να γίνει αυτό. Εμείς

αναλάβουμε μια πρωτοβουλία στα Τρίκαλα, η ΠΑΔΥΘ η εταιρεία να κάνει τώρα, συνεννοηθήκαμε στο Περιφερειακό Συμβούλιο, θα χρηματοδοτηθεί από τον περιφερειακό σχεδιασμό να κάνει μια μελέτη για τους δύο νομούς. Προτείνουμε μια εταιρεία διαχείρισης να κάνουμε με το 20% έως 50% η ΠΑΔΥΘ και το 50% οι εταιρείες τσιμέντων και οι μεταφορικές εταιρείες των Τρικάλων και της Καρδίτσας.

Το πρόβλημα που πρέπει να λύσουμε είναι το εξής: Κανένας ιδιώτης δεν ξεκινάει, ενώ προβλέπεται να έχει ένα κέρδος, διότι θα μπλέξει με τη χωροθέτηση. Δηλαδή μας λένε να ξεκινήσουμε. Πού θα το βάλουμε; Όταν θα πούμε το βάζουμε στον τάδε Δήμο θα βγουν οι κάτοικοι και θα μας πάρουν με τα ξύλα. Θα πάμε στον άλλον Δήμο, θα μας βρίσουν. Άρα ... Ναι, και εκεί πάλι θα έχουμε πρόβλημα γιατί από κάπου περνάνε, τα λατομεία τα έχουν εγκαταλείψει από παλιά, να σας πω όμως κάτι. Αν δείτε τη Δυτική Θεσσαλία, έχει λατομεία μόνο σε μια περιοχή των Τρικάλων, στην περιοχή Πετρόπορος, εδώ όπως μπαίνουμε. Δεν υπάρχουν λατομεία αλλού.

Άρα θα φέρεις από την Καλαμπάκα τα σκουπίδια, τα μπάζα, στα Τρίκαλα; Πρέπει να γίνει ένας χωροταξικός σχεδιασμός. Πρέπει να γίνουν σε κάθε νομό το λιγότερο 3 μονάδες. Δεν είναι δυνατόν, για λόγους κόστους μεταφοράς να πείσεις τον άλλον να πάει την κατεδάφιση του υλικού από την Ελάτη να τα φέρει στα Τρίκαλα; Δεν υπάρχει τέτοια περίπτωση. Θα τα ρίξει στο ρέμα.

Άρα πρέπει να γίνει μελέτη χωροθέτησης των μονάδων γύρω από τα μεγάλα αστικά κέντρα, Τρίκαλα, Καρδίτσα, Καλαμπάκα, Σοφάδες και ίσως και κάπου αλλού έτσι ώστε σε κοντινή απόσταση από εκεί που ο άλλος κάνει την οικοδομική δουλειά, να μπορεί να το ρίξει για να το παραδώσει.

Από εκεί και μετά τί θα κάνουμε εμείς, πώς θα το επεξεργαστούμε, είναι ένα άλλο θέμα. Εμείς καταλήξαμε και ήδη

έχουμε κάνει πρόταση να ξεκινήσουμε τη μελέτη χωροθέτησης των υλικών αυτών, αφού οι ιδιώτες δεν ξεκινάνε, έτσι ώστε αφού καταλήξουμε με έναν κοινωνικό διάλογο για τη χωροθέτηση 2-3 μονάδων χώρων, εκεί μετά με κοινή εταιρεία να κάνουμε την διαχείριση. Εμείς έχουμε βρει και ένα άλλο μοντέλο για να παροτρύνουμε τους ιδιώτες οι οποίοι αδρανούν, οι οποίοι δεν ξεκινούν. Το ξεκινήσαμε με αφορμή που κάναμε δημοτικά σφαγεία στα Τρίκαλα, όπου βρήκαμε μια χρυσή τομή που επιτρέπεται από τον κώδικα, όπου μπορεί οι φορείς του Δήμου ή οι δημοτικοί φορείς να έχουν το 50%, το 50% ιδιώτες και η διαχείριση να ανήκει στους ιδιώτες. Δηλαδή δεν επιτρέπεται διαδημοτική επιχείρηση να έχει λιγότερο από 50% και να χρηματοδοτείται με 100% από εθνικό πρόγραμμα. Μπορεί όμως να φθάσει μέχρι το 50% και να έχει το management μετά ο ιδιώτης. Αυτό το μοντέλο το δέχθηκαν στο Υπουργείο Γεωργίας, το έχει αποδεχθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση και ίσως να είναι μια λύση έτσι ώστε να προχωρήσουν οι Δήμοι μπροστά και να μπορέσουμε να το κάνουμε αυτό.

Τελείωσα, δεν έχω κάτι άλλο να σας πω. Εγώ αυτό που πιστεύω είναι ότι θα πρέπει να μην κοιτάζουμε το τί λάθη κάναμε στο προηγούμενο χρονικό διάστημα, ούτε να λέμε πόσο χρόνο χάσαμε. Το θέμα είναι να μη χάσουμε χρόνο από εδώ και μπροστά, όσο υπάρχουν τα κονδύλια, γιατί κάποια στιγμή θα τελειώσουν τα κονδύλια και δεν θα έχουμε τους πόρους.

Το ζητούμενο είναι ότι αυτή τη στιγμή για μια ακόμη προγραμματική περίοδο, 2013 – 2015, η χώρα μας έχει την ευεργετική ωφέλεια να χρηματοδοτείται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα πρέπει όλη αυτή η υποδομή που την βλέπουμε στο εξωτερικό και την έχουμε δει να δουλεύει εδώ και χρόνια, να την αξιοποιήσουμε τα ταχύτερο δυνατόν, να γίνουν αυτές οι μονάδες, έτσι ώστε η Θεσσαλία

να απαλλαγεί από το όνειδος των σκουπιδιών και γενικότερα της περιβαλλοντικής ρύπανσης.

Θέλω όμως εδώ κλείνοντας να πω ότι είναι ευτύχημα που έχει ανατεθεί στον Υφυπουργό Εσωτερικών τον κ. Νάκο από την πλευρά του Πρωθυπουργού η ευθύνη ολοκλήρωσης του περιβαλλοντικού αυτού προβλήματος και του κλεισίματος των χωματερών και της ολοκλήρωσης του σχεδιασμού και είναι και Βολιώτης και Θεσσαλός, όπως τον αισθανόμαστε κι' εμείς, γιατί αυτό θα μας βοηθήσει να βρούμε χρήματα να κάνουμε αυτές τις μελέτες όλες από τις οριζόντιες δράσεις του ΘΗΣΕΑ που ξέρουν όσοι είναι Δήμαρχοι ή από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης που είναι το ΠΕΠ.

Έχουμε βάλει ένα στόχο με τον κ. Νάκο και με το Περιφερειακό Συμβούλιο να είναι η Θεσσαλία η πρώτη περιφέρεια της Ελλάδος που θα τελειώσει όλο το πλέγμα της περισυλλογής των στερεών αποβλήτων. Ήδη μπροστά από μας είναι μόνο η Δυτική Μακεδονία με την ΔΙΑΔΗΜΑ η οποία έχει ξεκινήσει νωρίτερα, δεν έχει όμως κι' αυτή επεκταθεί σε όλες τις φάσεις της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων και νομίζω ότι έχουμε την δυνατότητα να είμαστε από τις πρώτες περιφέρειες που θα ολοκληρώσουμε την αποκατάσταση των χωματερών και θα έχουμε προχωρήσει στην ολοκληρωμένη διαχείριση των στερεών αποβλήτων.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Ευχαριστώ τον Δήμαρχο. Νομίζω ότι απέδειξε ο Δήμαρχος ότι σωστά έκανε το Τεχνικό Επιμελητήριο που έκανε αυτή την συνάντηση σήμερα γιατί θεωρώ ότι το Πολυτεχνείο θα πρέπει να ιδρύσει μια καινούργια σχολή που δεν θα είναι σχολή Civil Engineering, Mechanical Engineering, αλλά Social Engineering, και πραγματικά αυτό το

παράδειγμα ότι κατάφεραν να γίνουν αυτά τα πράγματα, νομίζω ότι είναι πάρα πολύ ευχάριστο παράδειγμα και δίνει ελπίδα ότι αντίστοιχα προβλήματα αλλού θα λυθούν.

Κα ... - ΜΕΛΟΣ ΟΡΓΑΝ. ΕΠΙΤΡ. ΚΑΙ Τ.Ε.:

Να πω κι' εγώ κάτι ως μέλος της οργανωτικής επιτροπής και του Τεχνικού Επιμελητηρίου. Ευχαριστούμε τον συνάδελφο, γιατί είναι μηχανικός ο κ. Δήμαρχος Τρικκαίων, και γι' αυτό στηρίζει πραγματικά όλες τις δραστηριότητες του Τεχνικού Επιμελητηρίου πανελλαδικά αλλά και τοπικά, γιατί σε ένα μεγάλο θέμα, το θέμα της διαχείρισης των αποβλήτων από εκσκαφές, κατεδαφίσεις και κατασκευές που αφορούν και εμάς τους μηχανικούς, δεδομένου ότι από τον Μάρτιο του 2009 θα πρέπει και συνάδελφοι μηχανικοί στους φακέλους οικοδομικής άδειας τους οποίους θα κατεθέτουν θα πρέπει να έχουν και φάκελο όπου θα αποδεικνύει πού θα τα πηγαίνουν, και έβαλες και ένα πολύ μεγάλο θέμα, Δήμαρχε, της χωροθέτησης, και εκεί θέλουμε να σε πληροφορήσουμε ότι προσπαθούμε ως Τεχνικό Επιμελητήριο πραγματικά να βγούμε μπροστά, γι' αυτό στις 10 Δεκεμβρίου έχουμε καθορίσει Ημερίδα με συγκεκριμένο θέμα αυτό, δεδομένου ότι το Πήλιο πραγματικά είναι μια ευαίσθητη περιοχή, σε συνδιοργάνωση με την ΤΕΔΚ θα κάνουμε μια Ημερίδα αποκλειστικά μ' αυτό το θέμα και παρακαλούμε να παρευρεθείτε όλοι, γι' αυτό παρεμβαίνω και σας ανακοινώνω και αυτό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Τελευταίος ομιλητής πριν από τον καφέ ο κ. Κουρτίνας. Δεν νομίζω ότι χρειάζεται να πω τίποτε άλλο.

Κος ΚΟΥΡΤΙΝΑΣ:

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί προσκεκλημένοι, αγαπητοί φίλοι που ήρθατε από πολύ μακριά για να παρευρεθείτε σήμερα στην Ημερίδα, η πρώτη που γίνεται στον νομό Μαγνησίας, στην πόλη μας, για την ολοκληρωμένη διαχείριση των στερεών αποβλήτων.

Θέλω να ευχαριστήσω όλους όσους παρευρίσκεστε και να σας μεταφέρω τις ευχαριστίες των μελών του διοικητικού συμβουλίου του Συνδέσμου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων που είναι και ο φορέας διαχείρισης για τον νομό Μαγνησίας.

Πιστεύω ότι με την κοινή συνεργασία που ξεκινήσαμε με το Τεχνικό Επιμελητήριο ανταποκρινόμενοι στην πρόσκληση του Προέδρου τον κ. Αναγνώστου, θα συμβάλουμε κι' εμείς ως ο αρμόδιος φορέας, ο καθ' ύλην αρμόδιος φορέας για τον νομό μαζί με την επιστημονική κοινότητα αλλά κυρίως με τους πολίτες αυτής της πόλης και όλου του νομού, να ολοκληρώσουμε αυτό το μεγάλο πρόβλημα που δε είναι μόνο πρόβλημα της τοπικής κοινωνίας, του νομού μας, αλλά όλης της χώρας και γενικότερα θα έλεγα όλου του πλανήτη.

Σίγουρα από το πρόβλημα αυτό δεν θα μπορούσε να μείνει έξω ο νομός Μαγνησίας όσο και αν λέμε ότι είμαστε σε καλύτερη κατάσταση έναντι κάποιων άλλων νομών.

Μέσα λοιπόν στα πλαίσια αυτά καλούμαστε ως Σύνδεσμος που έχουμε 18 μόλις μήνες ζωής, ενώ ο Σύνδεσμος ιδρύθηκε το 1979 από τους Δήμους Βόλου και Νέας Ιωνίας, για την καλύτερη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, ο φορέας που ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2007 δεν είναι αυτός όπως πολύ σωστά είπαν ορισμένοι, οι προλαλήσαντες, σε στελεχιακό δυναμικό, που θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις αυτών των προβλημάτων για να δώσει τη λύση που πρέπει.

Άρα κινούμαστε με μεγάλη προσπάθεια για να μπορέσουμε να καλύψουμε το χαμένο έδαφος γιατί δεν έχουμε άλλα περιθώρια για χάσιμο χρόνου και όχι υπό τον φόβο της απειλής των προστίμων, όπως προαναφέρθηκαν οι προλαλήσαντες, αλλά διότι δεν πρέπει να καθυστερήσουμε άλλο στις πρωτοβουλίες για την προάσπιση του περιβάλλοντος.

Θα πρέπει να ξεκινήσω για να μην σας τρώω τον χρόνο, να πούμε μερικά πράγματα για την Μαγνησία και πού είμαστε. Αυτά προανέφερα ότι υποχρεωτικά σύμφωνα με το ΠΕΣΔΑ Θεσσαλίας έπρεπε να συσταθεί ο φορέας. Ήδη είχε χαθεί αρκετός χρόνος. Εμείς προσπαθήσαμε από την ανάληψη των καθηκόντων μας τον Φεβρουάριο του 2007 και το κατορθώσαμε τον Οκτώβριο του 2007 με αποτέλεσμα να είναι μέλη μας πλέον όλοι οι ΟΤΑ του νομού Μαγνησίας.

Οι σκοποί του Συνδέσμου, από την ημέρα της ίδρυσής του, όπως σας είπα, το 1979, που πιστεύω ότι είναι ο παλαιότερος Σύνδεσμος που ιδρύθηκε στην Ελλάδα, πρωτοπόρα για εκείνη την εποχή σύλληψη ως ιδέα διαδημοτικής δράσης από τους τότε Δημάρχους του Βόλου και της Νέας Ιωνίας, του κ. Κουντούρη και του αείμνηστου Βαλαχή, ήταν η καλύτερη διαχείριση των στερεών αποβλήτων στο πολεοδομικό συγκρότημα.

Άλλοι σκοποί είναι να λειτουργήσει ο Σύνδεσμος τους 5 ΧΥΤΑ που προβλέπονται μέσα από τον περιφερειακό σχεδιασμό της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την διαχειριστική ενότητα της Μαγνησίας, καθώς επίσης και των δύο σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων, ΣΜΑ, όπως είθισται να λέγεται.

Η αναζήτηση άλλων εναλλακτικών λύσεων και τρόπων για τη διαχείριση και αξιοποίηση των απορριμμάτων. Έργα που καλείται να διαχειριστεί ο Σύνδεσμος Διαχείρισης, ο ΣΥΔΙΣΑ, ως φορέας μέσα από το περιφερειακό σχέδιο της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Είναι οι 3 ΧΥΤΑ των νησιών των βορείων Σποράδων, της Σκιάθου, της Σκοπέλου και της Αλοννήσου. Ο ΧΥΤΑ της Σκιάθου, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως – τα λέω γρήγορα για να μην τρώμε χρόνο – έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή του, είναι ένα πανέμορφο έργο. Έδωσε λύση στο μόνιμο πρόβλημα των πυρκαγιών που είχαμε από την λειτουργία του ΧΑΔΑ, του χώρου ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων. Είναι γνωστά τα προβλήματα που δημιουργούσε ο ΧΑΔΑ στη Σκιάθο, στο διαμαντάκι αυτό το τουριστικό, που μαζί με τα υπόλοιπα νησιά των βορείων Σποράδων και το Πήλιο αποτελούν την ατμομηχανή της τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής, άρα ένα έργο πολύ σημαντικό άρχισε να λειτουργεί και ο ΧΑΔΑ που λειτουργούσε εκεί πλέον είναι ανενεργός εδώ και ένα χρόνο.

Ο ΧΥΤΑ της Σκοπέλου, και αυτός έχει ολοκληρωθεί. Είναι ένα όμορφο έργο, έδωσε λύση στο μόνιμο πρόβλημα που είχε το νησί της Σκοπέλου με τους δύο ΧΑΔΑ που λειτουργούσαν, έναν στη Γλώσσα και έναν στη Χώρα. Πριν ένα μήνα το Δημοτικό Συμβούλιο της Σκοπέλου πήρε απόφαση και κατέστησε ανενεργό τον ΧΑΔΑ και άρχισε η απόρριψη των απορριμμάτων στον ΧΥΤΑ της Σκοπέλου.

Ο ΧΥΤΑ της Αλοννήσου, το ίδιο κι' αυτός. Εδώ, για να δείτε, είναι η θάλασσα. Κοιτάξτε πόσο κοντά είναι ο ΧΥΤΑ, το κύτταρο της υγειονομικής ταφής των απορριμμάτων, το καινούργιο όπως κατασκευάστηκε, και εδώ κάτω από αυτή την πλευρά και προς τη θάλασσα, δίπλα δηλαδή λειτουργούσε ο ΧΑΔΑ. Τα σκουπίδια φθάνανε στη θάλασσα. Η κυρία Χατζηνικολή κουνάει το κεφάλι της, έχει επισκεφθεί ως Διαχειριστική Αρχή. Εδώ φαίνεται πόσο επιβάρυναν και επιβαρύνουν οι λειτουργίες των ΧΑΔΑ κυρίως σε τουριστικές περιοχές, το τουριστικό προϊόν.

Δεν λέω περισσότερες κουβέντες γιατί καταλαβαίνουμε όλοι πόσο σημαντικό για το περιβάλλον ήταν αυτό το έργο για το νησί της Αλοννήσου.

Ο ΧΥΤΑ της Αργαλαστής ευελπιστούμε να λύσει το πρόβλημα του νοτιοανατολικού Πηλίου, και λέω ευελπιστούμε γιατί έχουμε τη διαβεβαίωση της κατασκευάστριας εταιρείας, του αναδόχου, ότι πριν συμπληρωθεί η συμβατική του υποχρέωση τον Μάρτιο, αν δεν απατώμαι, τον Μάρτιο του 2009, τέλος του 2008 θα μας παραδώσει τον ΧΥΤΑ, αν όχι ολοκληρωμένο, τουλάχιστον όμως 15 Δεκεμβρίου θα μας επιτρέψει να απορρίψουμε μέσα στο κύτταρο του ΧΥΤΑ της Αργαλαστής, γιατί, το βλέπετε εδώ, είναι ολοκληρωμένο, και δίπλα από το κύτταρο είναι ο βιολογικός καθαρισμός. Άρα παραδίδοντας για χρήση αυτά τα δύο τμήματα του ΧΥΤΑ κλείνουν οι δύο ενεργοί ΧΑΔΑ του νοτιοανατολικού Πηλίου, της Αργαλαστής και των Τρικέρων.

Σταθμός μεταφόρτωσης απορριμμάτων ΣΜΑ Αλμυρού. Το έργο έχει ολοκληρωθεί και πριν λίγες ημέρες, την Δευτέρα συγκεκριμένα, μπήκαν μέσα τα αυτοκίνητα τα containers για να μεταφέρουν τα απορρίμματα από την επαρχία του Αλμυρού που θα πηγαίνουν τα απορριμματοφόρα των Δήμων Αλμυρού, Πτυλιού και της Κοινότητας Ανάβρας και θα μεταφέρονται στον ΧΥΤΑ του πολεοδομικού συγκροτήματος του Βόλου. Ένα έργο υψίστης σημασίας για τη νοτιοδυτική χερσαία Μαγνησία, καθ' ότι εκεί ακόμη λειτουργούν 4 ΧΑΔΑ. Είναι ο ΧΑΔΑ του Αλμυρού, της Σούρπης, του Πτυλιού και της Ανάβρας. Η λειτουργία λοιπόν που ξεκίνησε, αυτού του έργου, γι' αυτό δίνω την διάσταση την περιβαλλοντική των έργων, ότι πλέον και αρχής γενομένης όπως είπε στην τοποθέτησή του ο Δήμαρχος Αλμυρού που έφυγε λόγω της εορτής των Ενόπλων Δυνάμεων, με απόφασή του το Δημοτικό Συμβούλιο του Αλμυρού πρώτο θα καταστήσει σύντομα ανενεργό τις επόμενες ημέρες που θα συνεδριάσει, θα καταστήσει

ανενεργό των ΧΑΔΑ του Αλμυρού για να μπορέσει να ξεκινήσει η διαδικασία της αποκατάστασής του.

Αυτό θα γίνει και με τον Δήμο της Σούρπης, του Πτυλιού και της Κοινότητας Ανάβρας.

Άρα από τους 8 ΧΑΔΑ, χωματερές που λειτουργούσαν, όπως προείπε η κυρία Καϊτανίδου με τα στοιχεία από το Υπουργείο Εσωτερικών και η κυρία Χατζηνικολή από την Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειας, από τους 8 είπαμε ότι οι 2, Σκοπέλου και Αλοννήσου κλείσανε, έχουν καταστεί ανενεργοί, δεν έχουν αποκατασταθεί. Μέσα στο επόμενο δεκαπενθήμερο πρέπει να αποφασίσουν τα Δημοτικά Συμβούλια όπως προείπα, της επαρχίας Αλμυρού, να καταστήσουν ανενεργούς τους ΧΑΔΑ της περιοχής τους, άρα μιλάμε ότι μένουν μόνον 2, αυτοί που είπα, στην Αργαλαστή, που ευελπιστούμε να μας επιτρέψει ο ανάδοχος 15 Δεκεμβρίου να αρχίσει η απόρριψη και εκεί, άρα 30.12. όχι υπό τον φόβο της απειλής των προστίμων από την Ευρωπαϊκή Ένωση – δεν είναι σίγουρο αν θα τα βάλουν – αλλά θέλοντας να δείξουμε την ευαισθησία της τοπικής κοινωνίας της Μαγνησίας γενικότερα πάνω στο θέμα του περιβάλλοντος, ότι δεν μπορεί το περιβάλλον να περιμένει. Είμαστε υποχρεωμένοι να το προστατεύσουμε. Το δανειστήκαμε και είμαστε υποχρεωμένοι να το παραδώσουμε. Δεν μας ανήκει.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια ο Σύνδεσμος, που είναι και ο φορέας όπως προείπα, έχει αναπτύξει αυτή τη δράση. Βέβαια δεν είναι υπόθεση μόνον του φορέα διαχείρισης. Ο φορέας συστήθηκε γιατί έτσι έπρεπε να συσταθεί από την κείμενη νομοθεσία και από τον περιφερειακό σχεδιασμό. Αλλά είναι υπόθεση η προστασία του περιβάλλοντος όλων των φορέων, όλων των ενεργών πολιτών και ιδιαίτερα της νεολαίας που θα μπορέσει με την πίεση που ασκεί επάνω μας, σε μας που έχουμε λίγο εκτελεστική εξουσία, κύριε Δήμαρχε των

Τρικκαίων που τιμάτε με την παρουσία σας σήμερα τη σημερινή μας εκδήλωση και όπως είπατε, γιατί δεν μασάτε τα λόγια σας, θα πρέπει να αναληφθούν πιο γρήγορα δράσεις γιατί δεν μπορεί να περιμένει, αυτή η γενιά έχει αποκαρδιωθεί πάνω στα θέματα του περιβάλλοντος, δεν μπορεί να περιμένει. Πρέπει εμείς οι μεγαλύτεροι και οι έχοντες μικρή ή μεγάλη εξουσία να αποδείξουμε σ' αυτούς τους νέους ανθρώπους για να μας πιστέψουν πλέον, για να συμμετέχουν στην ανακύκλωση, για να περάσει αυτή η νοοτροπία σ' αυτές τις γενιές, να μην έχουμε χαμένες άλλες γενιές, θα πρέπει να τους δώσουμε απτά δείγματα γραφής περί συνεννόησης πρώτα μεταξύ μας, των φορέων, χωρίς αποκλεισμούς και όπως είπε και κάποιος προλαλήσας νομίζω ότι δεν περισσεύει κανείς σ' αυτήν την κοινή προσπάθεια.

Ο σταθμός Ζαγοράς. Εδώ θα σταθώ για λίγο για να δείξουμε πώς η τοπική κοινωνία όταν δεν είναι σωστά ενημερωμένη, πώς αντιδρά. Αυτό το έργο πάει να χαθεί. Δεν επηρεάζει άμεσα γιατί ο Δήμος Ζαγοράς και ο Δήμος Μουρεσίου που θα εξυπηρετούνται από τη λειτουργία του σταθμού μεταφόρτωσης της Ζαγοράς φέρνουν τα απορρίμματά τους στο πολεοδομικό συγκρότημα. Δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον αλλά επιβαρύνουν τσέπη των πολιτών τους. Διότι τα έξοδα των απορριματοφόρων ενώ θα γινόταν με ένα container τώρα γίνεται με 4 δρομολόγια ημερησίως ή 5. Όλα αυτά έχουν επίπτωση στην συμβολή μέσω των ανταποδοτικών τελών των δημοτών. Στο περιβάλλον δεν απορρίπτονται, μεταφέρονται καθημερινά με τα απορριματοφόρα στον ΧΥΤΑ του Βόλου. Στο περιβάλλον εννοώντας αυτή την διάσταση, κύριε Βολιώτη, πολύ σωστά το επισημάνατε, εγώ δεν την αντελήφθη, βεβαίως και είναι επιβάρυνση. Λοιπόν, γιατί η κοινωνία να αντιδρά σε ένα κοινωφελές έργο που προστατεύει το περιβάλλον; Άρα είναι τί είναι. Είναι αυτό που είπαμε όχι σε μένα, στην πόρτα του διπλανού; Είναι η έλλειψη ενημέρωσης και διαβούλευσης των τοπικών κοινωνιών από εμάς, που έχουμε; Εγώ

πιστεύω ότι είναι συνάρτηση όλων αυτών των παραγόντων. Και γι' αυτό το έργο, όπως υποσχθήκαμε στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας της Θεσσαλίας τον κ. Γκούπα, θα αναλάβουμε μια πρωτοβουλία από τον καινούργιο χρόνο να συνδιαλαγούμε με την τοπική κοινωνία που μας έδειξε ενδιαφέρον και ο Πρόεδρος του ΤΕΕ, να δείξει ότι δεν θα υπάρχει επιβάρυνση του περιβάλλοντος από την κατασκευή του έργου.

Ο ΧΥΤΑ του πολεοδομικού συγκροτήματος του Βόλου, όπως γνωρίζετε οι Βολιώτες, ο ΧΥΤΑ ιδρύθηκε το 1979 μαζί με τον Σύνδεσμο, λειτούργησε στην αρχή ως ΧΑΔΑ και μετέπειτα ως ΧΥΤΑ. Είναι σε μια ιδιόκτητη έκταση 250 στρεμμάτων, 10 χιλιόμετρα μακριά από την πόλη του Βόλου στη θέση Κάκαβος στη διοικητική περιφέρεια του Δήμου Εσωνίας στο δημοτικό διαμέρισμα του Διμηνιού, δέχεται σε ετήσια βάση περίπου 100.000-110.000 στερεά απόβλητα, σ' αυτά θα προσθέσουμε και τον όγκο των απορριμμάτων της επαρχίας Αλμυρού που άρχισαν ήδη να μεταφέρονται, άλλοι 10.000 τόνοι περίπου, άρα μιλάμε για 120.000 στερεά απόβλητα, αστικά στερεά απόβλητα θα δέχεται ετησίως ο ΧΥΤΑ του πολεοδομικού συγκροτήματος.

Δέχεται τα απορρίμματα από 21 ΟΤΑ του νομού, είναι ο μεγαλύτερος, 21 ΟΤΑ αυτή τη στιγμή απορρίπτουν στον Βόλο, οι 3 όπως είπα είναι τα νησιά, αντικειμενικά δεν μπορούν να τα μεταφέρουν, και οι 2 είναι ο ΧΥΤΑ Αργαλαστής και η Κοινότητα Τρικεριού που αυτή τη στιγμή δεν απορρίπτουν γιατί έχουν τον ΧΑΔΑ αλλά όταν θα αρχίσει η λειτουργία του ΧΥΤΑ θα απορρίπτουν στον ΧΥΤΑ της Αργαλαστής.

Εδώ βλέπουμε ένα διάγραμμα από το 1982 που έχουμε στατιστικά στοιχεία. Εδώ είναι παρών ο παλαιός Πρόεδρος και νυν συνάδελφος και μέλος του δ.σ. ο κ. Δανιηλόπουλος, που κρατήθηκαν

αυτά τα στοιχεία, και η Υπηρεσία, και βλέπουμε την ραγδαία αύξηση των απορριμμάτων.

Αυτό που είπαμε προηγουμένως, εν αρχή η μείωση. Κάποιος στην παρουσίασή του είχε δείξει από τους προηγούμενους καθηγητές, την πυραμίδα που είναι η μείωση. Όσους ΧΥΤΑ και να κάνουμε, όσους ΣΜΑ – κουνάει ο κ. Λάλας ο καθηγητής το κεφάλι του – όσους χώρους υγειονομικής ταφής και να κάνουμε, αν δεν περάσει στη συνείδηση των πολιτών η μείωση της παραγωγής των απορριμμάτων, δεν θα μπορέσει να λύσει το πρόβλημα. Και εδώ φαίνονται τα παραδείγματα. Ενώ είχαμε το 1982 20.000, 40.000 από το 1983 που άρχισε σωστά καταγραφή, έχουμε φθάσει τώρα στους 120.000-130.000 τόνους ετησίως.

Η μείωση σε συνάρτηση με την ανακύκλωση σε όλα τα ρεύματα, όχι μόνο στα υλικά συσκευασίας, αλλά κυρίως στα υλικά συσκευασίας γιατί είναι το ειδικό βάρος τους πολύ ελαφρύ, είναι ελαφρύ υλικό, και οι ΧΥΤΑ κινδυνεύουν από τον όγκο. Έτσι κύριε Δήμαρχε; Όπου το πρόβλημά μας εμάς που ασχολούμαστε με τους ΧΥΤΑ και ο κ. Πρόεδρος εκεί της Δυτικής Θεσσαλίας, το πρόβλημά μας είναι ο όγκος, η μείωση του όγκου. Η καλή συμπίεση, αλλά η μείωση του όγκου. Και τα υλικά συσκευασίας που άρχισε η ανακύκλωσή τους και πιστεύουμε σύντομα να ισχύσει και στην πόλη του Βόλου, καταλαμβάνουν μεγάλο μέρος των απορριμμάτων. Το 40%; Έχετε στοιχεία. Εμείς δεν έχουμε ακόμα στοιχεία.

Ο Σύνδεσμος έχει, όπως σας είπα τον ΧΥΤΑ του Βόλου, στον οποίον αυτή τη στιγμή εκτελείται ένα πολύ μεγάλο έργο, το είπε η κυρία Χατζηνικολή, είναι χρηματοδοτούμενο από το Γ' ΚΠΣ, τελειώνει 31.12.2008. Είναι ένα πολύπαθο έργο. Είχαμε την ατυχία να έχουμε έναν ανάδοχο ο οποίος περνούσε και περνάει πολύ μεγάλα οικονομικά προβλήματα, έχουν καταρρεύσει οι εταιρείες του η μία πίσω από την

άλλη και μόλις τον Μάρτιο του 2008 μπήκε μέσα ο υπεργολάβος, ας το πούμε, και προχώρησε από 10% το έργο, αυτή τη στιγμή είναι στο 65% ως φυσικό αντικείμενο.

Βέβαια δεν ξέρω αν θα το προλάβουμε, να μην πω το "προκάνουμε", που έλεγε ο αείμνηστος(!), δίνουμε μάχη. Μάχη καθημερινή με τον χρόνο και αυτή τη στιγμή που σας μιλάω δεν ήμουν αήρεμος γιατί ακόμη και τώρα που μιλάμε εδώ και 10 μέρες δεν εκτελούνται εργασίες γιατί το ΙΚΑ δεν χορηγεί ασφαλιστική ενημερότητα στον ανάδοχο, στην ΚΛΕΜΑΤ Γεωτεχνική που φαίνεται, ενώ ο υπεργολάβος είναι καθαρός, αλλά δεν φαίνεται, η σύμβαση είναι με την ΚΛΕΜΑΤ Γεωτεχνική, έλα όμως που η ΚΛΕΜΑΤ, μια άλλη εταιρεία του ιδίου αναδόχου έχει καταρρεύσει και γνωρίζει ο Δήμαρχος των Τρικκαίων ότι με κάποια έργα στην Καρδίτσα και στη Λάρισα που τον έχουν κηρύξει έκπτωτο, χρωστάει, και επειδή, άκουσον, άκουσον, και επειδή αυτές οι δύο εταιρείες συστεγάζονται, δεν μπορεί να πάρει ασφαλιστική ενημερότητα και το έργο το δικό μας εδώ καθυστερεί η εκτέλεσή του, μέχρι ν' αποφασίσει το ΙΚΑ, η Διοίκηση του ΙΚΑ να δώσει εντολή στο ΙΚΑ Νέας Ιωνίας να δώσουν στον ανάδοχο ασφαλιστική ενημερότητα.

Και εδώ θέλω να ευχαριστήσω δημόσια γιατί επί 9 μέρες έχω πιέσει τόσο πολύ την κυρία Καϊτανίδου και τον συμπολίτη μας που είναι σύμβουλος του κ. Νάκου και τον ίδιο τον Υφυπουργό τον κ. Νάκο που μπροστά μου μιλούσε με τον Διοικητή του ΙΚΑ που φθάσαμε να πιέσουμε να πάρει ο εργολάβος ασφαλιστική ενημερότητα για να εκτελεστούν αυτά τα έργα που τόσο χρήσιμα είναι για την τοπική κοινωνία, γιατί δεν ξέρουν τη διάσταση και την αναγκαιότητα αυτού του έργου, ότι όλη η φιλοσοφία, όλος ο σχεδιασμός της ολοκληρωμένης διαχείρισης των αστικών στερεών αποβλήτων στον νομό Μαγνησίας, εάν δεν ολοκληρωθεί αυτό το έργο που δέχεται από

21 ΟΤΑ τα απορρίμματα, θα τυναχτεί στον αέρα. Πώς να το καταλάβει ο Διοικητής του ΙΚΑ στην Αθήνα; Και εσάς κυρία Χατζηνικολή πάλι σας ευχαριστώ για τις παρεμβάσεις σας και ευελπιστούμε τη Δευτέρα, αφού σας υποσχέθηκε ότι θα μας δώσει την ασφαλιστική ενημερότητα να το έχουμε.

Μέσα από την κατασκευή αυτού του έργου προβλέπονται πολύ σημαντικά υποέργα όπως είναι η επέκταση, η κατασκευή του νέου κυττάρου που θα δώσει ζωή για 10 χρόνια με σημερινά δεδομένα, των ΧΥΤΑ του πολεοδομικού συγκροτήματος Βόλου, γιατί είπε ο Δήμαρχος Τρικάλων πόσο δύσκολη είναι η εξεύρεση νέων χώρων, πέραν της χρηματοδότησεως, είναι οι χώροι, πού θα τον χωροθετήσεις, όπως είπατε. Τα χρήματα είναι το λιγότερο.

Αρα δίνουμε μια ζωή στον ΧΥΤΑ του πολεοδομικού συγκροτήματος Βόλου 10 χρόνια με την κατασκευή του νέου κυττάρου, συν 2-3 που έχουμε ακόμη από τα παλιά τα κύτταρα, πάμε στα 13-14 χρόνια με σημερινά δεδομένα. Πηγαίνοντας στην ανακύκλωση, πιθανόν και σε άλλες δράσεις, να δώσουμε ένα βάθος χρόνου λειτουργίας του ΧΥΤΑ. Θα είναι ο βιολογικός καθαρισμός, που τώρα τα στραγγίδια επιβαρυνμένα – πρέπει να τα λέμε όλα έξω από τα δόντια – πηγαίνουν ... Ο κ. Βολιώτης κουνάει το χέρι του. Εδώ είπαμε θα πούμε αλήθειες. Αλήθειες, για να βγουν χρήσιμα συμπεράσματα. Δεν θα βάλουμε το πρόβλημα κάτω από το χαλί, όπως πολύ σωστά είπε ο Δήμαρχος. Έτσι το κάναμε όλα αυτά τα χρόνια εμείς που ασχολούμαστε με την πολιτική, γιατί το 100% των ανταποδοτικών τελών πήγαινε για μικρορουσφέτια δικά μας, προσλήψεις προσωπικού, υπερωρίες, δημιουργούσαμε ένα στρατό εκλογικό γύρω από αυτή την στρεβλή διαχείριση των ανταποδοτικών τελών και μόνο το 4% πήγαινε μέχρι πέρσι στην διαχείριση των απορριμμάτων, γιατί κανείς δεν ήξερε τί είναι η διαχείριση των

απορριμμάτων. Τα απορρίμματα ξεκινούσαν με το που πέφτανε στον κάδο στην αποκομιδή. Δεν ήξερε κανείς πού πάνε, τί γίνονται, ποιος τα διαχειρίζεται, πώς τα διαχειρίζεται, κανείς. Άρα ήρθε η ώρα να πούμε αλήθειες και οι αλήθειες είναι αυτές, ότι τα υγρά απόβλητα, ευτυχώς έχουμε τον βιολογικό καθαρισμό, πηγαίνουν και καθαρίζονται, τώρα όμως με την κατασκευή αυτού του έργου, γι' αυτό έδωσα τη διάσταση της αναγκαιότητας της εκτέλεσης αυτού του έργου, θα γίνεται η διαχείριση μέσα στον ΧΥΤΑ με δικό του βιολογικό και πολύ ελαφρά και όσα περισσεύουν από το νερό αυτό, γιατί το άλλο θα το έχουμε για πότισμα ή για κατάβρεγμα των κυττάρων, για να μην έχουμε διαφυγές βιοαερίου, θα πηγαίνουν πάλι στον βιολογικό. Θα είναι πλυντήριο απορριμματοφόρων για να πλένονται και να απολυμαίνονται σωστά τα απορριμματοφόρα από όλους τους Δήμους πριν πάνε στους Δήμους μέσα στις πόλεις.

Εγκατάσταση περιβαλλοντικής παρακολούθησης του χώρου. Εδώ βλέπουμε πόσο σημαντικά, μετεωρολογικό σταθμό έργων, παρακολούθηση υπογείων υδάτων, ελέγχουμε τα υπόγεια ύδατα αν έχουν μολυνθεί και πόσο έχουν μολυνθεί, η παρακολούθηση των στραγγισμάτων καθώς και η διαφυγή, γιατί ξέρουμε ότι το βιοαέριο, το μεθάνιο που παράγεται μεταναστεύει, να το παρακολουθούμε πού πηγαίνει ούτως ώστε να μη μολύνεται η ατμόσφαιρα.

Εδώ είναι το κύτταρο το νέο που κατασκευάζεται. Πιστεύουμε ότι αύριο, μεθαύριο θα ξεκινήσει η μεμβρανοποίηση, και δύο άλλα έργα.

Βιοαέριο. Δέχθηκα πολλά ερωτήματα μέσα από την τοποθέτηση του κ. Κατσαρού, δεν θυμάμαι. Στο τέλος της ομιλίας θα μπορέσω να απαντήσω σε κάποια από αυτά.

Το βιοαέριο αυτή τη στιγμή λειτουργεί μέσα στον ΧΥΤΑ του Βόλου. Είναι το μοναδικό περιφερειακό εργοστάσιο που έχει γίνει

εκτός από τα Λιόσια και τους Ταγαράδες – με ρωτήσατε γι' αυτό, απαντάω εδώ τώρα. Είναι το μοναδικό περιφερειακό που λειτουργεί πλέον κανονικά μέσα στον ΧΥΤΑ, άρα το βιοαέριο δεν καίγεται στον πυρσό όπως πολύ σωστά ρωτούσατε. Ως καύσιμη ύλη πηγαίνει στα ηλεκτροπαραγωγά ζεύγη, αντί για πετρέλαιο πάει το μεθάνιο, το βιοαέριο που λέμε, και παράγουμε ηλεκτρική ενέργεια. Αυτή τη στιγμή δεν είναι μόνον 1.600.000 κιλοβατώρες που έχουν παραδοθεί στη ΔΕΗ, πλησιάζουμε περίπου τα 2.000.000 κιλοβατώρες, επί 0,09 στη ΔΕΗ, καταλαβαίνετε το όφελος.

Αλλά δεν στέκομαι καθαρά στο οικονομικό. Όλο αυτό το βιοαέριο, όλο αυτό το μεθάνιο έφευγε στην ατμόσφαιρα. Περιβαλλοντικά να το δούμε πρώτα, αλλά όχι να αγνοούμε και την οικονομική διάσταση του θέματος, που πολύ σωστά είπατε ότι θα είναι μια πηγή εσόδων για τους ΦΟΔΙΣΑ, για να μπορέσουν να καλύψουν μέρος των λειτουργικών τους δαπανών ή για επενδύσεις που θα κάνουν, χωρίς αυτά να μετακυλίσουν μέσω των ανταποδοτικών τελών στους δημότες, γιατί δεν αντέχουν, έχουν γίνει υποζύγια οι συνάνθρωποί μας, οι συνδημότες μας. Δεν αντέχουν άλλο. Δεν αντέχουν άλλο. Αυτά για το βιοαέριο.

Εδώ είναι τα εγκαίνια του εργοστασίου που έγιναν από τον συμπολίτη μας τον Υφυπουργό τον κ. Νάκο, τον βλέπετε εδώ, τον Ιούνιο του 2008 νομίζω ότι έγινε, 5 Ιουνίου.

Εδώ είναι το εργοστάσιο, εδώ είναι όπως το βλέπετε, είναι μια ιδιωτική επένδυση που μπήκε σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα και λειτουργεί πάρα πολύ καλά. Βέβαια δεν έχουμε πιάσει το 100% της απόδοσής του γιατί είναι πάρα πολύ δύσκολο το έργο. Είναι πάρα πολύ δύσκολο. Με καταλαβαίνετε με τις γνώσεις που έχετε, ότι το αέριο δεν μπορείς να το πιάσεις εύκολα. Δεν είναι απλή διαδικασία, φεύγει, χάνεται. Και όταν δεν έχει μια σταθερή απόδοση, οι μηχανές πέφτουν,

με την αυξομείωση βγαίνουν εκτός ενεργείας. Αυτά προσπαθούμε όμως να τα διορθώσουμε και τώρα, σας είπα, είμαστε στην ευχάριστη θέση να έχουμε παράξει όλο αυτό το υλικό.

Άλλα συστήματα. Εδώ πάμε στην ανακύκλωση. Όταν λέμε συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, αναφερόμαστε κυρίως στο ένα, το συλλογικό, που είναι – τον Βασιλόπουλο τον αφήνω απ' έξω γιατί είναι ατομικό, της ετικέτας – πάω στην ΕΥΑ, ένα και μοναδικό. Γιατί είναι μοναδικό; Έτσι το έχει η Πολιτεία. Άποψή μου, κακώς. Ήταν αυτό που μετεξελίχθηκε. Είναι το μοναδικό συλλογικό πιστοποιημένο σύστημα από το ΥΠΕΧΩΔΕ που λειτουργεί αυτή τη στιγμή σε όλη την Ελλάδα. Είναι μέλη του περίπου 450 Δήμοι, στο μετοχικό της κεφάλαιο της ΕΥΑ συμμετέχει η ΚΕΔΚΕ κατά 35%, το υπόλοιπο 65% είναι από βιομηχανίες που είναι υποχρεωμένοι να συμμετέχουν γιατί είναι παραγωγοί υλικών συσκευασίας, είτε τα εισάγουν, είτε τα παράγουν, Coca Cola, ΜΕΒΓΑΛ, όλες αυτές οι εταιρείες.

Εμείς δεν θα μπορούσαμε ν' αποτελέσουμε εξαίρεση. Πού να πάμε; Υπογράψαμε τον Αύγουστο μια σύμβαση με την ΕΥΑ ύστερα από εξουσιοδότηση των 2 Δήμων, Βόλου και Νέας Ιωνίας που είναι οι κύριοι παραγωγοί απορριμμάτων υλικών συσκευασίας για το πολεοδομικό συγκρότημα, υπογράψαμε, μας δώσανε το Ο.Κ. γιατί είχαν αντικειμενικές δυσκολίες λόγω έλλειψης προσωπικού, Δήμαρχε, και υποδομή των Υπηρεσιών καθαριότητας, και γιατί πίστεψαν ότι ο ΦΟΔΣΑ σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία το περιφερειακό σχέδιο διαχείρισης, την ΚΥΑ 950/2003 και το άρθρο 30 του Ν. 3536/2007 είναι ο πιο κατάλληλος φορέας να λειτουργήσει, γιατί είναι μικρός, ευέλικτος, να λειτουργήσει αυτά τα συστήματα για να μειώσει το κόστος.

Εμείς πιστεύουμε και λέω πιστεύουμε γιατί πλέον έχουμε φθάσει σε ένα πολύ καλό σημείο, έχει κατασκευαστεί το ΚΔΑΥ. Δυστυχώς

κύριε Δήμαρχε δεν θα τα φέρουμε σε σας, για να μη σας επιβαρύνουμε, όχι για τις θέσεις εργασίας που θέλαμε να κερδίσουμε, τις 30, γιατί πάσχει ο νομός Μαγνησίας αρκετά από θέσεις εργασίας, αλλά γιατί είμαστε υπέρ της άποψης ότι εκεί που παράγεται το απόρριμμα πρέπει να γίνεται η διαχείρισή του.

Σ' αυτή τη βάση ο ιδιώτης επενδυτής, η ΠΑΝΜΙΧ, Παναγιωτίδης Ομόρρυθμη Εταιρεία Ε.Ε., έστησε με δικά του κεφάλαια ένα υπερσύγχρονο κέντρο διαλογής αξιοποίησης υλικών, το γνωστό ΚΔΑΥ, στο δημοτικό διαμέρισμα του Αγίου Γεωργίου του Δήμου Φερρών. Ήδη τα απορρίμματα του Δήμου Μουρесьίου που ήταν ο πρώτος Δήμος που υπέγραψε σύμβαση με την ΙΕΑ, σαν Δήμος του νομού Μαγνησίας τα πηγαίνει πλέον εκεί, ακολουθεί τις επόμενες μέρες ο Δήμος Αλμυρού γιατί ήδη μπήκαν οι κάδοι στον Δήμο Αλμυρού, την ερχόμενη εβδομάδα, το παρακολουθούμε ως ΦΟΔΙΣΑ αυτή την δραστηριότητα και τους βοηθούμε, και πιστεύω ότι με την εορτή του πολιούχου μας σε λίγες μέρες, πριν ή μετά, θα είμαστε στην ευχάριστη θέση, αφού το διοικητικό συμβούλιο του Συνδέσμου αποφασίσουμε για την οριοθέτηση των θέσεων του κάδων, γιατί είναι πολύ μεγάλο ζήτημα και αυτό, αν εμποδίζουν, αν προκαλούν, κ.λπ. κ.λπ., να αποφασίσουμε πού θα τοποθετηθούν οι μπλε ειδικοί κάδοι για να αρχίσει πλέον η απόρριψη από τους δημότες του Βόλου και της Νέας Ιωνίας των υλικών αυτών μέσα σ' αυτούς τους κάδους.

Γι' αυτόν τον λόγο την άλλη εβδομάδα, διότι χθες έγινε η παραλαβή του έντυπου υλικού, γιατί τις τσάντες είχαν έρθει την περασμένη εβδομάδα από την ΕΙΑ 40.000 κομμάτια για να διανεμηθούν πόρτα-πόρτα στο πολεοδομικό συγκρότημα, δηλαδή στους Δήμους Βόλου και Νέας Ιωνίας, από την άλλη εβδομάδα πάει το πληροφοριακό υλικό, την άλλη εβδομάδα, πόρτα-πόρτα. Πόρτα-πόρτα θα πάει, θα χτυπάει και θα το δίνει.

Μέσα λοιπόν σ' αυτά τα πλαίσια πιστεύω ότι θα έχουμε ξεπεράσει το πρόβλημα και θα είμαστε στην ευχάριστη θέση αν και καθυστερήσαμε αρκετά, προσπαθήσαμε ως νέο δ.σ. προτάξαμε αυτή μας την δραστηριότητα γιατί πιστεύουμε στην ανακύκλωση και στις άλλες μορφές διαχείρισης των απορριμμάτων, αλλά πιστεύουμε στην αρχή της ανακύκλωσης, μείωση και ανακύκλωση. Εκεί είναι που δίνουμε όλο μας τον εαυτό, όπως και οι Δήμοι φυσικά.

Στελέχωση του φορέα. Είναι αλήθεια, κύριε Κατσαρέ, ότι δεν είναι σωστή η στελέχωση του φορέα, αλλά μην ξεχνάμε ότι υπάρχουν ακόμα ΦΟΔΙΣΑ που δεν έχουν γίνει σε άλλες περιοχές. Δεν έχουν γίνει. Εμείς είπαμε ότι όταν καλεστήκαμε από τον κ. Γενικό και είπε, από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, 31.7. να γίνεται ΦΟΔΙΣΑ, θα τροποποιήσετε τη συστατική σας πράξη, θα κάνετε άλλον, δεν ξέρω τί θα κάνετε, 31.7. πρέπει να γίνει. Μα λέμε, κύριε Γενικέ, εμείς τώρα αναλάβαμε, 3 μήνες, ακόμα δεν ξέρουμε να περπατάμε. Δεν ξέρουμε τη νομοθεσία, δεν ξέρουμε αυτά που προανέφερα, την ΚΥΑ κ.λπ., τί αναφέρει το περιφερειακό σχέδιο.

Κι' όμως κολυπήσαμε στα βαθειά, τρέξαμε, και εδώ ευχαριστώ όλα τα μέλη του δ.σ. του Συνδέσμου που συμπαραστάθηκαν σε μένα ειδικά με την συμπεριφορά τους και τις, θα έλεγα, ομόφωνες αποφάσεις που πήραμε σε συντομότερο χρονικό διάστημα, αλλά και τον συλλογικό αγώνα που κάναμε, ενημερώνοντας τους Δημάρχους, όλους τους Δημάρχους, καθώς επίσης και τους επί κεφαλής των παρατάξεων των Δημοτικών Συμβουλίων. Έχει σημασία αυτό, όταν πας να περάσεις μια άποψη σύντομα που έχει μεγάλη επίπτωση γενικά στην όλη διαχείριση των απορριμμάτων στην πόλη σου, στον νομό σου. Να η σωστή ενημέρωση. Και προς τιμήν τους όλοι, μα όλοι, εκτός ελαχίστων περιπτώσεων, έγινε κατά πλειοψηφία η απόφαση, για να γίνουν μέλη μας, ήταν με λευκό, αυτό δείχνει ότι όταν

διαβουλευέσαι και ενημερώνεις τον κόσμο, την κοινωνία, αυτό που είπατε, ότι είναι πρωταρχικός σκοπός να ενημερωθούν όλοι γι' αυτή τη δράση, φέρνει θετικά αποτελέσματα.

Ευελπιστούμε ότι με τη βοήθεια, όπως έγινε πρόσφατα με την σύναψη συμβάσεων έργου, αλλά να στελεχωθεί προσωρινά ο Σύνδεσμος και είμαστε υπέρ της άποψης ότι το 90% των εργαζομένων πρέπει να είναι μόνιμο προσωπικό γιατί θα καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες.

Το απόρριμμα αυξάνει, δεν μειώνεται. Δεν μπορείς να στηρίξεις μια πολιτική και μια δράση σε 8μηνίτες, 18μηνίτες, στα STAGE κ.λπ. Δεν γίνεται δουλειά έτσι. Αυτή είναι δουλειά του ποδαριού. Θέλει το 90% στελέχωση σωστή, με επιστημονικό προσωπικό και πάνω απ' όλα με όρεξη για δουλειά και αγάπη για το αντικείμενο, και ένα 10% επικουρικά να βοηθάει κάποιες απ' αυτές τις δράσεις το μόνιμο προσωπικό.

Αυτό είναι αρχή μας σε όλα τα μέλη του δ.σ. και θα την υποστηρίξουμε και μέχρι τώρα προσπαθούμε να δώσουμε λύσεις στα προβλήματα, γιατί μόνο τρεις μόνιμοι υπάλληλοι υπάρχουν στον Σύνδεσμο και τους ευχαριστώ πάρα πολύ γιατί υποφέρουν μαζί με μένα και εγώ είμαι λίγο τρελός με τη εργασία, αλλά είπαμε ότι αυτό θα πάρει τέλος αρχές του 2009, οπότε θα μπορέσουμε να ανασάνουμε λίγο.

Ευελπιστούμε σύντομα, κυρία Χατζηνικολή, η Περιφέρεια Θεσσαλίας να συντάξει τα περιφερειακά σχέδια που συμμετέχουμε και εμείς ως επιτροπή που λέμε τις απόψεις μας, για να μπορέσουμε να έχουμε ένα αζιμούθιο, να έχουμε για κάθε ΦΟΔΙΣΑ ένα επιχειρησιακό σχέδιο, ένα master plan που εκεί πάνω θα στηρίξουμε τη δράση μας. Εμείς όμως, γι' αυτό είχα πει και την άλλη φορά που συναντηθήκαμε στο Imperial με τον κ. Γενικό, είμαστε μπροστά, ενώ αναλάβαμε τον

Φεβρουάριο του 2007, τον Ιούνιο είχαμε ολοκληρωμένη μελέτη με στοιχεία για να πείσουμε γιατί έπρεπε οι Δήμοι να γίνουν μέλη μας και γιατί έπρεπε η τιμή κόστους από 4 ευρώ που την είχαμε πρώτα να πάμε στο 10 και στο 15 και στο 17, όπως είπε ο Δήμαρχος Τρικκαίων. Αυτά χωρίς μελέτη, την οποία μελέτη την επιβαρύνθηκε ο Σύνδεσμος, δεν μπορούσες να πείσεις τον άλλον. Δεν κατεβαίνουν έτσι, δεν ξύπνησα ένα πρωί και λέω από 4 ευρώ που έπαιρνε ο Σύνδεσμος για την υγειονομική ταφή των απορριμμάτων, ο Κουρτίνας, ή το δ.σ., που είπε ότι θα πάρει 17. Γιατί; Πού το στηρίζετε; Άρα κάναμε μια μελέτη και δεν αρκεί μόνον αυτή η μελέτη. Πρέπει και η Πολιτεία αρχής γενομένης από την Περιφέρεια αλλά και το Υπουργείο Εσωτερικών που έδωσε με σύμβαση με την ΕΕΤΑ, ασχολούνται για την σύνταξη αυτών των επιχειρησιακών σχεδίων να τελειώσουν γρήγορα ούτως ώστε ως Πολιτεία να δώσει μια κατεύθυνση πού πάμε πάνω στη διαχείριση των απορριμμάτων, να μην αυτοσχεδιάζουμε.

Κλείνοντας, βλέπω και την αγωνία εδώ της Γραμματείας, οι επόμενοι στόχοι μας είναι, θεωρώ δεδομένο ότι ξεκίνησε η ανακύκλωση, είναι τί κάνουμε μετά. Το κλάσμα, αυτό που θα πηγαίνει για υγειονομική ταφή, είναι μεγάλος όγκος. Θα πάρουμε 8.000 ανακυκλώσιμο, το 8%, στα 100.000, 10.000, θα πιάσουμε ένα καλό ποσοστό όπως έπιασε η ΠΑΔΙ; Θα το πιάσουμε. Οι υπόλοιπες 90.000; Δεν μπορούν να υποστούν επεξεργασία; Τελείωσε; Με ποιους τρόπους; Πώς; Να γιατί περιμένουμε τους επόμενους ομιλητές, κυρίως από τον Δημήτρη τον Λάλα τον καθηγητή που έχει τύχει να τον ακούσω και σε μία άλλη Ημερίδα στην Αθήνα τον Δεκέμβριο πέρσι, να μας πουν έξω από τα δόντια ποιες είναι αυτές οι προτάσεις.

Είσαστε επιστήμονες, γνωρίζετε τί συμβαίνει στην Ευρώπη, στην Αμερική. Δώστε εδώ μια κατεύθυνση. Πού να πάμε; Πάνω απ' όλα όμως, εν αρχή η προστασία του περιβάλλοντος και η ποιότητα ζωής.

Δεν αντέχει η Μαγνησία και ιδιαίτερα το πολεοδομικό συγκρότημα άλλη υποβάθμιση της ποιότητας ζωής. Έχει την ατυχία να έχει δύο μεγάλες ρυπογόνες βιομηχανίες πέριξ του πολεοδομικού συγκροτήματος, και μία λύση καύσης ή δεν ξέρω τί άλλο θα ήταν επώδυνο και δεν θέλω εδώ να προκαταλάβω αποφάσεις του δ.σ. του Συνδέσμου, αλλά προσωπικά δεν με εκφράζουν.

Θα πρέπει εδώ να συζητήσουμε για τον μηχανικό πλέον διαχωρισμό του υπολοίπου κλάσματος για να δούμε πόσο μπορούμε να το φθάσουμε ούτως ώστε να μειωθεί ο όγκος για να δώσουμε μεγαλύτερη διάρκεια ζωής στον ΧΥΤΑ που είπα προηγουμένως.

Μέσα στα αποκατεστημένα κύτταρα του ΧΥΤΑ σχεδιάζουμε να αναπτύξουμε φωτοβολταϊκά πάρκα για παραγωγή ενέργειας. Ήδη το επιτύχαμε από την εκμετάλλευση του μεθανίου του βιοαερίου.

Εδώ, αγαπητοί φίλοι παρευρισκόμενοι, υπάρχει ένα οξύμωρο της Πολιτείας, η οποία λέει ότι θέλω να εγκαταστήσουν όλοι φωτοβολταϊκά πάρκα για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τον ήλιο, από την ηλιακή ενέργεια. Έχει υπερκαλυφθεί ο αριθμός των αιτήσεων κατά εκατοντάδες, χιλιάδες. Θα πρέπει όμως εδώ να μπει ένας φραγμός, να γίνει μια διαλογή και μια ιεράρχηση. Ποια: Είπαμε προηγουμένως ότι τα κόστη της σωστής διαχείρισης των απορριμμάτων είναι πολύ υψηλά και δεν πρέπει όλα αυτά να μεταβιβαστούν στις πλάτες των δημοτών μέσω των ανταποδοτικών τελών.

Να λοιπόν μια πρόταση που θα πρέπει η Πολιτεία να την λάβει σοβαρά υπ' όψιν. Να εξετάσει αιτήσεις φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων – πού είναι ο Μπάμπης ο Τσοκανής που είναι ο συντονιστής του δικτύου των ΦΟΔΙΣΑ; Μπάμπη, εδώ είσαι, τα ακούς. Πρόταση ως μέλος της εκτελεστικής, θα το βάλουμε – ο Γιώργος γελάει – στο επόμενο συνέδριο στα Χανιά. Αλλά και από τώρα, να

εξετάσει η Πολιτεία το ΑΠΕ, ποια είναι η Υπηρεσία αυτή που εγκρίνει της αιτήσεις, να προηγηθούν οι ΦΟΔΙΣΑ που μπορούν και έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν αυτά τα φωτοβολταϊκά πάρκα μέσα στους ΧΥΤΑ εκμεταλλευόμενοι τον χώρο των παλιών κυττάρων που έχουν αποκατασταθεί, να τα στήσουμε εκεί πάνω γιατί δεν μπορούμε τίποτ' άλλο να κάνουμε εκεί, ούτως ώστε η εξοικονόμηση πόρων μέσα από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας να κατεβάσει το κόστος της διαχείρισης ανά τόνο των απορριμμάτων.

Κλείνω μ' αυτό. Ξέχασα μόνο να πω ότι βοηθώντας μέσα σε όλο αυτόν τον κυκεώνα με τρεις υπαλλήλους μονίμους ότι δεχθήκαμε και υποσχθήκαμε τόσο από τον Υφυπουργό τον κ. Νάκο όσο και τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας να αποκαταστήσουμε εμείς ως ΦΟΔΙΣΑ 4 ΧΑΔΑ μικρής επικινδυνότητας, κάπου 35%, σε δύο Δήμους της Μαγνησίας. Το επιτύχαμε και αυτό μ' αυτά τα τρία άτομα.

Σας ευχαριστώ που με παρακολουθήσατε.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Δεν μπορεί να έχει παράπονο ο ομιλητής, του δώσαμε όλο τον χρόνο, αλλά νομίζω ότι άξιζε γιατί πραγματικά έδωσε μια πάρα πολύ καλή και ξεκάθαρη εικόνα πού βρισκόμαστε και πού θα θέλαμε να πάμε, πού θα θέλατε εσείς να πάτε.

Εκεί που εγώ θα ήθελα να πάω αυτή τη στιγμή είναι για καφέ!! Σας ευχαριστώ όλους. Να θυμίσω ότι θα υπάρχει δυνατότητα για ερωτήσεις στο τέλος της επόμενης συνεδρίας και αν έχετε ερωτήσεις παρακαλώ κρατήστε τις για τότε. Ευχαριστώ.

(Διάλειμμα για καφέ)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Η διακοπή ήταν αναγκαία για να ξεκουραστούμε. Το δεύτερο μέρος της Ημερίδας με ομιλητή τον Γενικό Διευθυντή της ΔΕΠΟΔΑΘ,

Θήβας, τον κ. Χαράλαμπο Τσουκανή. Πριν δοθεί ο λόγος στον Μπάμπη ήθελα ναπω δύο κουβέντες. Ο Μπάμπης είναι ο ιθύνων νους πάνω σε μια δραστηριότητα που πάμε να κάνουμε, να αναπτύξουμε ένα δίκτυο ή μια Ένωση Φορέων Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων για όλη την Ελλάδα για να μπορέσουμε μέσα απ' αυτό το δίκτυο, μέσα απ' αυτή τη δράση μας, μέσα απ' αυτό το μόρφωμα που θέλουμε να είναι ένα νομικό πρόσωπο για να μπορούμε ν' αντιμετωπίσουμε συντονισμένα τα προβλήματα τώρα που θα παρουσιάζονται, και είναι πάρα πολύ μεγάλα τα προβλήματα που θ' αντιμετωπίζουν όλοι οι ΦΟΔΣΑ.

Σας μεταφέρω και τον χαιρετισμό του Δημάρχου Θηβαίων, κύριε Τσουκανή, με πήρε τηλέφωνό ο Δήμαρχός σας ο κ. Σβίγκος ο Νίκος. Ήταν πολύ απασχολημένος με τις παρελάσεις, και με ό,τι γιορτάζεται εκεί πέρα, πέρα από τις Ένοπλες Δυνάμεις, μου είπε, και γι' αυτό λυπήθηκα που δεν είναι σήμερα μαζί μας.

Έχετε τον λόγο.

Κος ΤΣΟΥΚΑΝΗΣ:

Γεια σας και από μένα. Θέλω να ευχαριστήσω για την πρόσκληση και να πω ότι με τον Σύνδεσμο της περιοχής δεν έχουμε απλώς μια πολύ καλή σχέση, έχουμε πολύ καλή συνεργασία και επειδή ο Γιάννης ο Κουρτίνας συμμετέχει στο δμελές συντονιστικό όργανο του πανελλαδικού δικτύου που έχει συσταθεί, και λόγω χωροταξικής γειτνίασης είμαστε σε πολύ στενή επικοινωνία.

Πριν ξεκινήσω την παρουσίαση θέλω να πω δύο-τρία πράγματα που πιστεύω ότι θα βοηθήσουν για να κατανοήσουμε όλοι γιατί πρέπει οι φορείς να λειτουργήσουν.

Κατ' αρχάς επειδή ακούγεται πολλές φορές για παράνομες χωματερές – υπάρχουν και νόμιμες χωματερές; Προφανώς όχι. Το

ερώτημα που προκύπτει είναι: Η Πολιτεία επί τόσα χρόνια επέτρεπε αυτήν την παρανομία γιατί δεν είχε εκπονήσει ένα σχέδιο για τη διαχείριση των απορριμμάτων. Αυτό είναι μια πραγματικότητα. Ειπώθηκε ένα νούμερο, 1.200. Τυπικά καταγεγραμμένες, γιατί είναι παράνομες αλλά όχι και αδήλωτες. Είναι δηλωμένες, ξέρουμε ποιες είναι. Είναι 1.200. Οι μη δηλωμένες είναι 10.000. Τί εννοούμε χωματερή; Αν έχει ένα μέγεθος 3 στρεμμάτων, 10 στρεμμάτων, 20 στρεμμάτων;

Εγώ σας πληροφορώ ότι στην περιοχή της Βοιωτίας υπάρχουν περίπου 1.000 τέτοιες και υπάρχουν πιθανόν και σε σας όπου κάποιος σε ένα ρέμα ρίχνει μερικά σκουπίδια και μπάζα και ακολουθεί ένας δεύτερος, ένας τρίτος. Αυτές λοιπόν είναι χιλιάδες.

Τρίτο θέμα. 31 Δεκεμβρίου θα κλείσουν οι χωματερές. Και αν δεχόμασταν ότι θα λειτουργούσαν ΧΥΤΑ σε όλη την Ελλάδα, λύθηκε το πρόβλημα; Όχι. Γιατί; Οι ΧΥΤΑ είναι για τα αστικά απορρίμματα. Τα βιομηχανικά πού θα πάνε; Η περιοχή της Βοιωτίας, για να αναφέρω το δικό μας παράδειγμα, έχει 2.000 βιομηχανίες, το 1/3 της Ελλάδας. Θα έχετε ακούσει για την περιοχή Οινοφύτων, Σχηματαρίου, Θήβας, θα έχετε ακούσει για το πρόβλημα του εξασθενούς χρωμίου με την υπεδάφια διάθεση. Αυτοί παράγουν πλέον του ενός εκατομμυρίου τόνων απορριμμάτων τα οποία σήμερα πάνε στις χωματερές. Εμείς θα τις κλείσουμε 31 Δεκεμβρίου γιατί έχουμε ΧΥΤΑ. Αυτοί πού θα τα πάνε;

Έχει μεριμνήσει η Πολιτεία 30 χρόνια, 40, που ούτε καν βιομηχανική περιοχή έχει χωροθετήσει, την περιοχή αυτή; Δεν είναι ΒΙ.ΠΕ. Άναρχα κάποιος κατά μήκος της εθνικής έστηνε ένα εργοστάσιο και ακολουθούσε δεύτερος και φθάσαμε τις 2.000. Έχει μεριμνήσει λοιπόν να γίνει ΧΥΤΑ βιομηχανικών; Όχι.

Είναι λοιπόν ένα πρόβλημα της Πολιτείας, είναι και ένα πρόβλημα του παραγωγού. Διότι όπως εδώ πήρε πρωτοβουλία ο νομός Μαγνησίας, ο νομός Βοιωτίας και εκπόνησε ένα σχέδιο και χρηματοδοτήθηκε να κάνει έναν ΧΥΤΑ, έτσι και οι βιομηχανίες πρέπει να κάνουν το ίδιο.

Άλλης κατηγορίας απόβλητα, τα αγροτικά. Εμείς τελικά συγκεντρώνουμε όλες τις κατηγορίες. Η περιοχή της Κωπαΐδας και ευρύτερα που είναι αγροτική περιοχή, έχει πλέον των 1.000.000 τόνων. Πού πάνε σήμερα αυτά; Στις χωματερές. Πού θα πάνε αύριο; Δεν γνωρίζουμε.

Τρίτη παράλειψη, της Πολιτείας θα έλεγα. Ειπώθηκε το θέμα των αδρανών, των υλικών κατεδαφίσεων και μπάζων. Επί ενάμισι χρόνο καθυστερεί η έκδοση προεδρικού διατάγματος. Θα βγει; Είναι βέβαιον ότι μέχρι τέλος του χρόνου δεν θα βγει. Και αν βγει, μέχρι να περιγραφεί το σύστημα, τί θα γίνει μ' αυτά από 1.1.; Πού πάνε σήμερα τα μπάζα; Στις χωματερές. Πού θα πάνε αύριο; Δεν γνωρίζουμε.

Υπάρχουν κι' άλλα κενά. Τα υλικά συσκευασίας επικινδύνων αγροτικών προϊόντων, λιπάσματα, φυτοφάρμακα, και μια σειρά άλλης κατηγορίας απορρίμματα που δεν έχουν περιγραφεί.

Το θέμα λοιπόν δεν είναι μόνον ο ΧΥΤΑ και να πούμε ότι κλείνουμε τις χωματερές. Είναι πραγματικά ένα βήμα, ένα σημαντικό βήμα.

Απ' όλα αυτά που σας είπα προκύπτει ένα ερώτημα. Επειδή μέχρι σήμερα όλα αυτά τα έργα τα διαχειριζόταν μεμονωμένα ένας Δήμος, είχε τη χωματερή του, αν ήταν μεγάλος Δήμος όπως ο Βόλος είχε και ένα-δύο μηχανήματα και ένα-δύο άτομα, αν έπιανε φωτιά τα σκεπάζαμε, κάναμε και μια αντιπυρική ζώνη, είχαμε και μια υδροφόρα και ψιλολύναμε το πρόβλημα. Δεν κουβεντιάζω για μικρά δημοτικά

διαμερίσματα, όπου σε κάθε διαμέρισμα, όχι σε κάθε Δήμο, αν ένας Δήμος, όπως ο Δήμος Πλαταιών που μένω εγώ, έχει 5 διαμερίσματα, είχαμε 5 χωματερές. Έτσι γινόταν η διαχείριση.

Τί λέει τώρα η Πολιτεία, και πολύ σωστά – διότι πρέπει να λέμε και τα θετικά. Εγώ και η κυρία Καϊτανίδου το πιστεύουμε αυτό, ότι από τη στιγμή που ορίστηκε διϋπουργική άρχισαν να κινούνται τα νήματα αυτού που λέμε ολοκληρωμένη διαχείριση. Από τότε μπήκε ένα χρονοδιάγραμμα που μας το έβαλε η Ευρωπαϊκή Ένωση να κλείσουμε τις χωματερές στο τέλος του χρόνου, από τότε κινήθηκε η νομοθεσία, έστω και με παραλείψεις ή με συμπληρώσεις. Μέχρι τότε λοιπόν τη διαχείριση την έκανε ο κάθε Δήμος.

Σήμερα ο φορέας ο δικός σας, και είναι πολύ έξυπνη κίνηση να γίνει ένας φορέας, διότι αν είχατε 5 φορείς στη Μαγνησία θα είχατε άλλες οικονομίες κλίμακος, θα είχατε άλλα κόστη, θα είχατε καλύτερο συντονισμό. Άκουσα τον συνάδελφο τον Γιάννη τον Κουρτίνα και είπε για 4 άτομα στον φορέα, που έχετε πάνω από 20 Δήμους στη Μαγνησία; 26. Εμείς είμαστε 11 Δήμοι στη Βοιωτία, στον ΧΥΤΑ θα μπούμε 1.1.2009, έχουμε 10 άτομα προσωπικό. Τα 9 άτομα είναι επιστημονικό προσωπικό. Είναι δηλαδή τεχνικοί, οικονομικοί, νομικοί, για να μπορεί να λειτουργήσει ο φορέας. Δεν νοείται λειτουργία του φορέα χωρίς στελέχωση. Εκτός και αν κάνουμε αυτό που κάνουν πολλοί ΧΥΤΑ στην Ελλάδα από παλιά, διότι υπήρχαν ΧΥΤΑ, που τα λειτουργούν σαν χωματερή πολυτελείας. Απλά βάζανε μεμβράνη και ρίχνανε τα σκουπίδια.

Η διαχείριση ενός ΧΥΤΑ έχει δύο πράγματα να αντιμετωπίσει. Έχει τα στραγγίσματα από τα σκουπίδια και το μεθάνιο, το βιοαέριο. Αυτά, σας πληροφορώ ότι επί 30 χρόνια συνεχίζουν να λειτουργούν. Αν δηλαδή ένας ΧΥΤΑ κλείσει σε 5 χρόνια και τον σκεπάσουμε και τον αποκαταστήσουμε, δεν τελειώσε η δουλειά. Επί 30 χρόνια θα

βγαίνει βιοαέριο. Άρα θα πρέπει να το διαχειριστούμε. Επί 30 χρόνια θα έχουμε στραγγίσματα. Άρα θα πρέπει να τα διαχειριστούμε.

Δεν μπορεί να διαχειριστεί κάποιος αυτά τα έργα αν δεν στελεχώσει τον φορέα.

Με αυτό να κλείσω αυτή την εισαγωγή. Από εκεί ξεκινώντας όλοι μας – εν τάξει, μπορεί να κάναμε μια πρώτη συνάντηση στη Θήβα αλλά ήταν κάτι που έχει ωριμάσει επειδή το είχαν σκεφθεί όλοι οι φορείς και επειδή και ο Πρόεδρος εδώ που είχαμε μια επαφή και πριν τη συνάντηση της Θήβας, απλά ωρίμασαν οι συνθήκες να οργανωθούμε ως φορείς, διότι ξέρετε, θεωρητικά θα υπάρχουν 95 φορείς στην Ελλάδα, όπως είναι ο Σύνδεσμος του Βόλου, όπως είμαστε εμείς στη Θήβα. 95. Δεν μπορεί ο καθένας να κάνει ό,τι θέλει για ίδιας κατηγορίας έργα και για ίδια διαχείριση. Πρέπει να οργανωθούμε.

Θα πω εν συντομία ότι το δίκτυο – τα είπε και η κυρία Καϊτανίδου – στηρίχθηκε και οι φορείς, στον Περιφερειακό, τους 13 Περιφερειακούς σχεδιασμούς που είναι ο εθνικός σχεδιασμός, άρα υπάρχει μπούσουλας πλέον, μπαίνει μια σειρά, ότι εδώ δηλαδή θα υπάρχει ένας φορέας, αυτός ο φορέας θα είναι διαχειριστική ενότητα, αυτή η ενότητα θα εκπροσωπεί αυτούς τους ΟΤΑ, αυτούς τους Δήμους. Περνάω λοιπόν εν τάχει αυτά.

Να πάμε λίγο στη δημιουργία των φορέων. Εδώ, κυρία Καϊτανίδου, θα μας συγχωρήσετε, έχουμε βάλει και ένα ιώτα. Ο νόμος λέει ΦΟΔΣΑ. Μη σας μπερδεύει, για να το κάνουμε πιο εύηχο βάλουμε και το ιώτα, ΦΟΔΙΣΑ. Ελπίζω να πάρει και μια νομοθετική έγκριση.

Υπάρχει λοιπόν ένας νόμος που βγήκε το 2007, πρόσφατος, που λέει: Όσοι έχουν έργα διαχείρισης απορριμμάτων ΧΥΤΑ και όχι μόνο ΧΥΤΑ, μπορεί να έχουν κι' άλλη μορφή διαχείρισης, να έχουν δηλαδή καύση, να έχουν αεριοποίηση πιθανόν αύριο ή κάτι άλλο, θα έχουν δύο

μορφές. Του Συνδέσμου, όπως είναι ο δικός σας, και της ανωνύμου εταιρείας, όπως είμαστε εμείς.

Υπάρχει ένα εύλογο ερώτημα: Ρε παιδιά, αφού κάνετε την ίδια δουλειά γιατί γίνετε Σύνδεσμοι και Ανώνυμες; Υπήρχε απάντηση, επειδή γίνανε δύο μεγάλο Σύνδεσμοι, Αθηνών και Θεσσαλονίκης, δηλαδή η μισή Ελλάδα στην ουσία, και επειδή θέλανε να διατηρήσουν αυτό το καθεστώς και επειδή η Πολιτεία πολύ σωστά ήθελε να δώσει μια ευελιξία να φτιαχτούν ανώνυμες των ΟΤΑ – το σημειώνω, δεν πρόκειται για μια οποιαδήποτε ανώνυμη, μπορεί να διέπεται από τον Ν. 2190 περί ανωνύμων εταιρειών, είναι όμως μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, κοινωφελής, που συμμετέχουν οι ΟΤΑ. Δηλαδή ακόμη και αν αλλάξει η μετοχική σύνθεση η πλειοψηφία θα είναι στον ΟΤΑ.

Αυτός ο νόμος, ο 3536, το άρθρο 30, συμπληρώθηκε με άλλους δύο νόμους, τον 3613/2007 και τον 3688/2008, πρόσφατα. Άρα όλη αυτή η οργανωτική, ας το πούμε, δομή, Σύνδεσμος ή Ανώνυμη, πρέπει, αφού πρόκειται για το ίδιο έργο, να συντονιστούν αυτοί οι φορείς μεταξύ τους προκειμένου να πετύχουν το καλύτερο αποτέλεσμα.

Η καταληκτική ημερομηνία κλεισίματος των χωματερών 31 Δεκεμβρίου, η ανάγκη χωροθέτησης και χρηματοδότησης, η ολοκλήρωση και εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία, δημιούργησε αυτή την ανάγκη που σας είπα, να δημιουργηθεί το δίκτυο.

Σήμερα μπορούμε να κατατάξουμε την Ελλάδα, και θα δούμε τον επόμενο πίνακα, σε 3 ταχύτητες. Είναι τα πράσινα, που διαθέτουν ΧΥΤΑ, οι πράσινοι νομοί με ΧΥΤΑ, οι κίτρινοι νομοί – δεν φαίνεται καλά σε σας – οι κίτρινοι νομοί, που δεν έχουν ΧΥΤΑ και έχουν ΧΥΤΑ υπό κατασκευή, και τα άσπρα, που δεν έχουν τίποτα. Σ' αυτή την περίπτωση ανήκει το σύνολο σχεδόν της Πελοποννήσου και πολύ μεγάλο μέρος της περιφέρειας που είμαι εγώ, της Στερεάς Ελλάδας.

Προσέξτε, υπάρχουν προχωρημένοι φορείς όπως είναι και του Βόλου, εδώ δηλαδή της Μαγνησίας, και η ΔΥΑΔΙΝΑ που ειπώθηκε, η Δυτική Μακεδονία, που εκεί έχουμε έναν ΧΥΤΑ σε 4 νομούς. Αντίθετα, εμείς στη Θήβα, στη Βοιωτία, έχουμε 2 ΧΥΤΑ για ένα νομό, για 135.000 έχουμε 2 ΧΥΤΑ. Είναι πολυτέλεια, αυτό που είπα στην αρχή.

Η Δυτική Μακεδονία, 4 νομοί, πάνω από 20.000, έχουν ένα ΧΥΤΑ. Και έχουν και 9 σταθμούς μεταφόρτωσης, άρα είναι άλλα τα μεγέθη και έχει τη δυνατότητα ο φορέας να κάνει τιμολογιακή πολιτική με καλύτερους όρους για τους πολίτες, γιατί δεν έχει 4 φορείς, ένα σε κάθε νομό, δεν έχει 4 Υπηρεσίες, 4 Διευθύνσεις Τεχνικές και αντίστοιχη διαχείριση.

Με βάση λοιπόν αυτή τη διαφορετικότητα προκύπτει η ανάγκη να συντονιστούμε καλύτερα μεταξύ μας διότι κάποιος που είναι προχωρημένος, να μην αναφέρω τη ΔΥΑΔΙΝΑ που είναι αρκετά χρόνια, κάποιος που είναι στη μέση και κάποιος που δεν έχει κάνει τίποτα και καλείται μέχρι τέλος του χρόνου να βρει λύση σε ένα, έστω δύο χρόνια, είναι διαφορετικές οι ταχύτητες.

Γι' αυτό λοιπόν επιβάλλεται η δημιουργία ενός οργάνου που θα συντονίζει όλους τους φορείς, θα παρέχει τεχνογνωσία προκειμένου να περπατήσουν πιο γρήγορα, αφού μιλάμε για το ίδιο πράγμα εξ άλλου.

Είναι βέβαιο τώρα ότι η επόμενη δεκαετία, επειδή είναι κάτι που ξεκίνησε στην ουσία τα τελευταία χρόνια. Μπορεί η ανάγκη να υπήρχε από παλαιότερα, αλλά την τελευταία πενταετία οι πιέσεις ήταν μεγαλύτερες, η περιβαλλοντική ευαισθησία πήρε μια πιο πρακτική μορφή, η νομοθεσία ήρθε και συμπλήρωσε όλο αυτό το πλαίσιο, η επόμενη όμως δεκαετία είναι κρίσιμη γιατί και θα δοκιμαστούν τα συστήματα και θα εφαρμοστούν νέες τεχνολογίες, παράδειγμα η

καύση, η μηχανική διαλογή για μείωση του όγκου και μια σειρά άλλες τεχνολογίες που είναι και καινούργιες και εφαρμόσιμες στο εξωτερικό.

Τώρα, ειδικά για τους φορείς και πώς πρέπει να λειτουργούν, υπάρχει μια κοινή υπουργική απόφαση που προβλέπεται από τον νόμο, που θα εκδοθεί το αμέσως επόμενο διάστημα, που προβλέπει τον τρόπο λειτουργίας τους. Λέει δηλαδή ότι αυτός ο φορέας πρέπει να έχει έναν κανονισμό λειτουργίας, πρέπει να έχει ένα οργανόγραμμα, πρέπει να έχει έναν κανονισμό προσωπικού, να έχει έναν κανονισμό οικονομικής διαχείρισης, πώς θα κάνει τις μελέτες, τα έργα – διότι είπαμε, είναι μια δημόσια επιχείρηση κοινωφελούς χαρακτήρα, άσχετα αν έχει τη μορφή Συνδέσμου ή ανώνυμης εταιρείας.

Πρέπει να κάνει ένα επιχειρησιακό σχέδιο τετραετές. Γιατί; Διότι πρέπει να προβλέψει αυτό που είπαμε, ότι δεν σταματάει σήμερα ο ΧΥΤΑ, ακόμη και αν τον κλείσουμε. Συνεχίζει να βγάζει στραγγίσματα και βιοαέριο, άρα πρέπει να τον διαχειριστούμε και μετά. Αυτό σημαίνει περιβαλλοντική διαχείριση.

Τα περνάω εν τάχει λίγο αυτά γιατί αφορούν τη λεπτομέρεια.

Με βάση λοιπόν όλα αυτά συγκεντρωθήκαμε πέρσι ένας σημαντικός αριθμός των φορέων, και θα έλεγα το μεγαλύτερο ποσοστό των ενεργών φορέων που έχουν ΧΥΤΑ και αποφασίσαμε να κάνουμε ένα δίκτυο πληροφόρησης και σύνδεσης των φορέων μεταξύ μας.

Για να γίνει αυτό χρειάζεται να υπάρχει μια έδρα, ένα γραφείο, μια γραμματειακή υποστήριξη, ένα τηλέφωνο, ένα φαξ, και η δουλειά που κάνει πλέον αυτό το δίκτυο είναι αφού πάρει την πληροφόρηση από τα κέντρα λήψης αποφάσεων, από τα Υπουργεία, με τις εγκυκλίους, με τους νόμους, να την κάνει γνωστή σε όλους τους φορείς και παράλληλα να συγκεντρώνει ερωτήματα και να τα προωθεί προς λύση.

Αυτό εμπλουτίζεται με συναντήσεις που γίνονται μεταξύ των φορέων και όπως θα δούμε παρακάτω και με δύο πανελλήνιες συναντήσεις που έχουν γίνει τον ένα χρόνο από την ίδρυσή του.

Ένα πολύ σημαντικό ρόλο στη λειτουργία του δικτύου, το οποίο πρέπει να σημειώσω ότι θα μετεξελιχθεί σε ένα, διότι προβλέπεται στον τελευταίο νόμο τον 3688, να πάρει μια νομική μορφή – και για να δώσω ένα παράδειγμα σε όσους γνωρίζετε από τις ΔΕΥΑ, τις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης – Αποχέτευσης, διότι όπως είδατε στην αρχή το βασικό που κάνει ένας Δήμος είναι το τρίπτυχο ύδρευση, αποχέτευση, διαχείριση απορριμμάτων.

Για την ύδρευση – αποχέτευση δημιούργησε η Πολιτεία το 1980 με τον Ν. 1069 τις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης – Αποχέτευσης, νομικά πρόσωπα των Δήμων για να κάνουν αυτό το κομμάτι.

Έτσι και τώρα λοιπόν δημιούργησε τους φορείς για να κάνουν το κομμάτι της διαχείρισης των απορριμμάτων. Με βάση λοιπόν αυτό το πρότυπο λειτουργίας που λειτούργησε πάρα πολύ καλά τότε, την δεκαετία του 1980, θα πρέπει το δίκτυο που θα γίνει ένωση αργότερα, να έχει μια μορφή επιτροπών, διοικητική, οικονομική, τεχνική και νομική, διότι ξέρετε, ο Γιάννης ο Κουρτίνας είναι Πρόεδρος, θα πρέπει όμως να έχει και 10 στελέχη, να έχει 3 τεχνικούς, αυτοί οι τεχνικοί να βρεθούν με άλλους 50 τεχνικούς από όλη την Ελλάδα, το ίδιο και οι οικονομικοί, το ίδιο και οι νομικοί και να δουν συνολικά τα θέματα. Αυτό προϋποθέτει και επιτυγχάνει μεταφορά τεχνογνωσίας, εμπειρία, γρήγορα και ανέξοδα. Αλλιώς θα πρέπει ο κάθε φορέας να έψαχνε μόνος του σε ένα κυκεώνα νομοθετικό σε μια εμπειρία που δεν μεταφέρεται εύκολα, σε μια συνάντηση όπως η σημερινή, φαντάζομαι ότι ο καθένας μας κάτι καινούργιο θα προσθέσει.

Η λειτουργία λοιπόν των επιτροπών είναι κάτι πολύ καθοριστικό και το προχωράμε.

Τέλος είναι στα σκαριά να δημιουργηθεί η ιστοσελίδα, όλη αυτή η πληροφόρηση μαζί με τα πρωτογενή στοιχεία του κάθε φορέα, γιατί όλα αυτά είναι δημοσιοποιήσιμα, δεν είναι δηλαδή κρυφά, το πόσο πληρώνει ο φορέας ανά τόνο, το ποια είναι τα έσοδα, τα έξοδά του, προβλέπεται από την κοινή υπουργική απόφαση να τα δίνουμε στη δημοσιότητα. Να καταγράψουμε σε μια ιστοσελίδα ποιοι φορείς είμαστε, τί έργα έχει ο καθένας, τί κάνει, ούτως ώστε και ο πολίτης όχι μόνο της περιοχής που είναι ο φορέας αλλά ευρύτερα και πανελλαδικά να έχει την πρόσβαση και την πληροφόρηση.

Τα χρηματοδοτικά εργαλεία δεν διαφέρουν από τους υπόλοιπους φορείς. Είναι τομεακά προγράμματα συγχρηματοδοτούμενα, της διοικητικής μεταρρύθμισης, ανάπτυξη ανθρωπίνου δυναμικού, ψηφιακής σύγκλισης αλλά και εθνικοί πόροι, ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι αυτό που είπε η κυρία Καϊτανίδου, είτε από οριζόντιες δράσεις του ΘΗΣΕΑ του 20% του Υπουργείου είτε από το 35% της Περιφέρειας.

Θέλω να κάνω μια σημείωση εδώ. Ποτέ δεν πάσχει η χώρα μας από έλλειψη πόρων. Αυτό φάνηκε από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, φαίνεται ακόμη και τώρα, στην Περιφέρεια τη δική μας τουλάχιστον, της Στερεάς Ελλάδας. Όπου υπήρχαν ώριμες μελέτες χρηματοδοτήθηκαν όλες. Δεν υπάρχει περίπτωση να υπάρχει ώριμη μελέτη, τεκμηριωμένη, και να μη δοθούν χρήματα. Βέβαια δεν υπάρχει περίπτωση, και αυτό είναι ξεκάθαρο στο ΕΣΠΑ, να πάνε οι αιρετοί και να λένε φιλοδοξώ και οραματίζομαι ένα έργο. Τα έργα πλέον δεν γίνονται με ένα όραμα, γίνονται με ένα σχέδιο, γίνονται με μια μελέτη, και αυτό πρέπει να το ξέρουμε και να είμαστε βέβαιοι ότι θα πάρουμε τα χρήματα, τουλάχιστον γι' αυτή την προγραμματική περίοδο που είναι αρκετά μεγάλη και είναι μπροστά μας.

Προείπα ότι υπάρχει ένα συντονιστικό όργανο, είναι οκταμελές, στο οκταμελές είναι και ο Γιάννης ο Κουρτίνας από πλευράς Συνδέσμου της περιοχής σας και προβλέπει 3 επιτροπές συνολικά το δίκτυο.

Οι επαφές που κάνουμε είναι με τα Υπουργεία βέβαια, το καθ' ύλην αρμόδιο, το Υπουργείο Εσωτερικών που έχει και την κύρια ευθύνη πλέον με τη διπλή ιδιότητα ο Υφυπουργός Εσωτερικών ο κ. Νάκος ως Υφυπουργός και ως Πρόεδρος της Διυπουργικής, με το Υπουργείο Χωροταξίας και Περιβάλλοντος γιατί εκεί εκκρεμούν, όπως σας είπα, προεδρικά διατάγματα που έχουν σχέση με τη διαχείριση των αδρανών υλικών κατεδαφίσεων και μάζων, αλλά και των συστημάτων ανακύκλωσης που δεν έχουν ολοκληρωθεί – προείπα τη διαχείριση των αγροτικών συσκευασιών, επικινδύνων και μη – με την ΕΕΤΑ και με την ΚΕΔΚΕ.

Ειδικά με την ΕΕΤΑ, και έχω μια πρόσφατη ενημέρωση να σας κάνω, είχε υπογραφεί προ μηνών μια σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών και της ΕΕΤΑ που θα χρηματοδοτήσει την δημιουργία κανονισμών από πλευράς ΕΕΤΑ.

Είπαμε στην αρχή ότι χρειάζονται οι κανονισμοί, οι φορείς για να λειτουργήσουν χρειάζονται επιχειρησιακά σχέδια. Αντί ο φορέας ο δικός σας, ο δικός μας, να δώσει σε ένα μελετητή να κάνει ένα σχέδιο, το Υπουργείο Εσωτερικών χρηματοδότησε την ΕΕΤΑ, ήδη συνέταξε τα σχέδια, τα υποδείγματα, τα πήραμε 11 Νοεμβρίου σε μια συνάντηση που είχε το συντονιστικό στην Αθήνα, τα έχουμε δώσει στους φορείς για διαβούλευση, έληξε αυτή η προθεσμία σήμερα, Δευτέρα τα επιστρέφουμε στην ΕΕΤΑ και στη συνέχεια στο Υπουργείο, να πάρουν και μια τυπική και νόμιμη μορφή με μια εγκύκλιο να βγουν ως σχέδια για να λειτουργήσουν οι φορείς.

Θα ακολουθήσει το επιχειρησιακό και θα ακολουθήσει ένα τρίτο και σημαντικότερο, η εκπαίδευση όλων των στελεχών των φορέων. Δηλαδή μόλις κλείσουν οι κανονισμοί και οριστικοποιηθούν, μόλις κλείσουν τα επιχειρησιακά, που είναι τα κομβικά σημεία της κοινής υπουργικής απόφασης για το πώς θα λειτουργεί ένας φορέας, θα έρθει η ΕΕΤΑ με βάση τη σύμβαση και θα φωνάξουμε στελέχη, τους τεχνικούς ας πούμε από όλους τους φορείς, θα μαζευτούν σε ένα μέρος, θα τους ενημερώσει η ΕΕΤΑ, θα τους εκπαιδεύσει για το τεχνικό κομμάτι. Θα ακολουθήσει ενημέρωση για τους διοικητικούς, οικονομικούς για τους κανονισμούς και ούτω καθ' εξής.

Μια πολύ καλή επίσης συνεργασία έχουμε με την ΚΕΔΚΕ και ειδικά με τον υπεύθυνο περιβάλλοντος, είναι μάλιστα και συμπατριώτης μας ο κ. Κοτρωνιάς, από τη Λαμία, και από κοινού προσπαθούμε να διευκολύνουμε τους φορείς, γιατί πρέπει να είναι και λίγο ευέλικτοι, δεδομένου ότι τα έργα αυτά δεν μπορούν να περιμένουν, οι διαδικασίες είτε χρηματοδοτήσεων, είτε στελέχωσης, και ειπώθηκε πολύ σωστά ότι ο καινούργιος νόμος 3688 δίνει τη δυνατότητα κατ' εξαίρεση να κάνουν συμβάσεις μίσθωσης έργου, ατομικές συμβάσεις με φυσικά πρόσωπα, για να προχωρήσουν τα έργα.

Όπως είπα έγιναν δύο συναντήσεις. Η πρώτη έγινε 29-30 Νοεμβρίου στη Θήβα, η δεύτερη έγινε 23, 24 και 25 Μαΐου στη Ρόδο και έχει προγραμματιστεί η τρίτη να γίνει στα Χανιά την άνοιξη του 2009.

Πηγαίνοντας έτσι θα έρθει και η σειρά του Βόλου, φαντάζομαι, και θα είμαστε εδώ όλοι οι φορείς οπότε θα έχετε τη δυνατότητα να δείτε το σύνολο των φορέων.

Μέχρι στιγμής είναι εγγεγραμμένοι 29 φορείς, είναι αυτοί, είναι σχεδόν όλοι ενεργοί. Εδώ είναι ο Δήμαρχος Τρικκαίων, εδώ είναι και η Καρδίτσα βέβαια και η περιοχή της Θεσσαλίας.

Αυτή είναι η διεύθυνσή μας και τα στοιχεία επικοινωνίας, η ταχυδρομική διεύθυνση, ο κώδικας, τηλέφωνο, φαξ και e-mail.

Κλείνοντας να μπω στον πειρασμό να πω κάτι που είναι εκτός στενά του αντικειμένου, αλλά επειδή σε όλες τις Ημερίδες που συμμετέχω συνήθως αιρετοί μου κάνουν αυτό το ερώτημα, σε σας δεν υπάρχει αυτό το πρόβλημα. Το ερώτημα αυτό το κάνουν αιρετοί που δεν έχουν χωροθετήσει. Αυτοί που δεν έχουν λύσει το πρόβλημα με τα σκουπίδια μέχρι τέλος του χρόνου ρωτάνε: Γιατί να κάνουμε ΧΥΤΑ και να μην κάνουμε καύση; Είτε τα κάψουμε, είτε τα θάψουμε, πάλι πρέπει να τα θάψουμε. Όταν λέμε καύση, δεν εννοούμε εξαέρωση. Δεν εξαφανίζεται τίποτα.

Αυτός ο πίνακας τί λέει εδώ, ότι η Δανία, που έχει το μεγαλύτερο ποσοστό καύσης σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης, έχει ένα υπόλειμμα. Φαίνεται εδώ γύρω στο 7-8%. Πρέπει να πάνε σε έναν ΧΥΤΥ, χώρο υπολειμμάτων.

Αυτό για να μην αποφεύγουμε εύκολα την ευθύνη να χωροθετήσουμε ένα έργο. Και το έχω πει σε όλη την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος που έχω κληθεί να μιλήσω, από τη Λοκρίδα, τη Φωκίδα, την Ευρυτανία, που δεν έχουν χωροθετήσει ακόμα και είναι ένα θέμα. Δεν απαγορεύει ο περιφερειακός και ο εθνικός σχεδιασμός επιλογή συστήματος διαχείρισης αν είναι καύση, αν είναι υγειονομική ταφή μόνο ή αν είναι κάτι άλλο. Αλλά ένα χώρο πρέπει να τον βρούμε. Ας ξεκινήσουμε λοιπόν από 'κει, γιατί είμαστε στο μηδέν, έχουμε χωματερές, και ξαφνικά οραματιζόμαστε εργοστάσια καύσης που βλέπουμε στη Βιέννη.

Καλά είναι –και δεν αναφέρομαι στο κόστος, αν έχει 80 ευρώ ο τόνος ή 100, ας πούμε ότι θα το καλύψουμε αυτό, αλλά πρέπει κάπου να τα βάλουμε αυτά.

Για να είμαστε όμως δίκαιοι πρέπει να πούμε και κάτι άλλο. Να δικαιώσουμε ή να συγχωρήσουμε πολλές φορές τους πολίτες οι οποίοι είναι δύσπιστοι και αντιδρούν. Η αντίδραση είναι γνωστή. Με παράδειγμα την Αττική που επί 8 περίπου χρόνια, αρχές του 2000, νομίζω, με τη σύμφωνη γνώμη και της Δημάρχου τότε Αθηναίων, που ήταν Υπουργός Περιβάλλοντος η Βάσω Παπανδρέου και Δήμαρχος ο Ντόρα Μπακογιάννη, συμφώνησαν να χωροθετηθεί εκεί που είναι να γίνουν οι ΧΥΤΑ. Ακόμη δεν έχουν γίνει. Γιατί υπάρχει αυτή η αντίδραση; Έχουν δίκιο οι πολίτες;

Κοιτάξτε, είναι δύο πράγματα. Το ένα είναι η ενημέρωση και το άλλο είναι η δυσπιστία, που πολλές φορές είναι δικαιολογημένη, απέναντι στην Πολιτεία, σε μας δηλαδή, γιατί κι' εμείς Πολιτεία είμαστε τώρα. Ο Γιάννης ο Κουρτίνας Πολιτεία είναι, εκπροσωπεί έναν ΟΤΑ. Η Πολιτεία δεν είναι η κεντρική εξουσία. Εάν ο Γιάννης ο Κουρτίνας τον ΧΥΤΑ δεν τον λειτουργήσει ως ΧΥΤΑ, γιατί από 1.1.2009 το ΥΠΕΧΩΔΕ ελέγχει τους ΧΥΤΑ και δίνει άδεια λειτουργίας. Ένας ΧΥΤΑ είναι ένα εργοστάσιο, ένα εργοτάξιο που παίρνει περιβαλλοντική αδειοδότηση, που ακολουθεί κανόνες λειτουργίας και αν δεν τους ακολουθεί αναστέλλεται η άδεια λειτουργίας. Αν ένα εργοστάσιο που ρυπαίνει δεν τηρήσει τους κανόνες θα κλείσει. Εκεί λοιπόν έγκειται η δυσπιστία του πολίτη.

Γι' αυτό εμείς καλούμαστε όχι μόνο να φτιάξουμε τον ΧΥΤΑ, αλλά να τον λειτουργήσουμε και σωστά. Και επανέρχομαι σ' αυτό που ξεκίνησα. Ο φορέας σας πρέπει να στελεχωθεί. Ξέρω ότι είναι ένα κόστος, το οποίο όμως διαχέεται αλλού και δεν πάει εκεί που πρέπει. Πρέπει όμως να γίνει. Αλλιώς τα προβλήματα θα είναι μεγαλύτερα από το να υπήρχε μια χωματερή.

Ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Ευχαριστούμε τον κ. Τσοκανή. Ο επόμενος ομιλητής θα είναι ο φίλος και συνάδελφος ο Δημήτρης ο Δερματάς, καθηγητής στο Stephen Institute of Technology, εκλεγμένος καθηγητής στο Μετσόβειο Πολυτεχνείο και συγχρόνως Διευθυντής της ΔΙΑΜΑΘ, του φορέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης.

Θα ήθελα να πω ότι τιμά με την παρουσία του τη σημερινή μας Ημερίδα ο εντεταλμένος σύμβουλος της Ν.Α. Μαγνησίας για το περιβάλλον, ο κ. Γουσουκίδης Χρήστος.

Κος ΔΕΡΜΑΤΑΣ:

Πρώτα απ' όλα ευχαριστώ για την πρόσκληση και συγχαρητήρια για την οργάνωση της εκδήλωσης. Είναι κάτι το οποίο πρέπει να το κάνουν όλοι οι φορείς ή τέλος πάντων οι φορείς που έχουν κάποια σχέση για να καλύψουν όσο το δυνατόν πιο γρήγορα το έλλειμμα τουλάχιστον της ενημέρωσης μήπως και αλλάξουμε κουλτούρα λίγο πιο γρήγορα.

Κάποια γενικά στοιχεία εδώ για τον δικό μας ΦΟΔΙΣΑ και σας παραπέμπω και στην ιστοσελίδα για να δείτε πού βρισκόμαστε και τί κάνουμε και προσδεθείτε, θα προσπαθήσω να πάω πάρα πολύ γρήγορα από μια μεγάλη παρουσίαση, διότι το θέμα ούτως ή άλλως είναι πολύπλοκο και πολυδιάστατο.

Με κάλυψαν οι προλαλήσαντες. Τα βασικά προβλήματα που έχουμε αυτή τη στιγμή, τα δεδομένα του προβλήματος είναι η αύξηση της παραγωγής αστικών απορριμμάτων. Αυτό ισχύει για όλο τον κόσμο, παρ' ότι η Αυστρία ή η Δανία αυτή τη στιγμή έχουν ένα πάρα πολύ ορθολογικό και πραγματικά παράδειγμα προς μίμηση, σύστημα διαχείριση απορριμμάτων. Δεν έχουν κατεβάσει την κατά κεφαλή παραγωγή απορριμμάτων – έρχομαι σ' αυτό που έλεγε και ο Γιάννης

Κουρτίνας, ότι είναι κομβικό σημείο. Πρέπει να καταλάβουμε ότι πρέπει και η κατανάλωση κάπως να κατέβει.

Απαιτητική και προοδευτική και πολύπλοκη περιβαλλοντική νομοθεσία, αλλά προ πάντων προοδευτική, αυτή τη στιγμή στη Ευρώπη και στην Ελλάδα, πλην των υλικών εκσκαφών κατεδαφίσεων και των επικινδύνων. Κομβικά αυτά τα δύο σημεία.

Ειπώθηκαν πολλά για τα μπάζα. Θα ήθελα να τονίσω ότι στα επικίνδυνα είναι πραγματικά τραγικό ότι στην Ελλάδα δεν έχουμε ούτε καν ένα χώρο υγειονομικής ταφής, αν όχι, Μπάμπη Τσοκανή, ουσιαστικά επεξεργασία, το οποίο επίσης δεν είναι κάτι το πολύπλοκο, υπάρχουν τρόποι.

Είναι εγκληματικό διότι καταλαβαίνουμε όλοι ότι τα επικίνδυνα απόβλητα αυτά δεν αποθηκεύονται. Δεν υπάρχει περίπτωση να μπορούν να αποθηκεύονται στις ποσότητες στις οποίες παράγονται.

Άρα κάπου καταλήγουν και σίγουρα δεν καταλήγουν σε κάποιους χώρους υγειονομικής ταφής.

Παρ' ότι όμως η νομοθεσία μας είναι και απαιτητική και προ πάντων προοδευτική, δηλαδή είναι το όνειρο του κάθε οικολόγου ακτιβιστή αυτή τη στιγμή η νομοθεσία που ισχύει στην Ελλάδα και στην Ευρώπη, η εφαρμογή της είναι πλημμελής, στην καλύτερη περίπτωση, για να μη χρησιμοποιήσω πιο βαρύ ορισμό.

Υπάρχει περιορισμένη κοινωνική ευαισθητοποίηση, έλλειμμα ενημέρωσης, το NIMBI, που ανέφερε ο κ. Αραβώσης, το ότι μακριά τα σκουπίδια από μένα – έχω να σας δώσω τα αρνητικά παραδείγματα της δικιάς μας περιφέρειας στη Σαμοθράκη, όπου παρά λίγο να έχουμε στρατιωτικό νόμο την προηγούμενη Δευτέρα γιατί δεν καταλήγουν πουθενά τα σκουπίδια, έχουν δύο μήνες να τα μαζέψουν. Το παράδειγμα το αρνητικό προχθές το βράδυ, έχω χάσει τη φωνή μου,

Νομαρχιακό Συμβούλιο στην Καβάλα, με ψήφους 13 – 11, καταψηφίσανε, έχουν ρόλο γνωμοδοτικό, αλλά καταλαβαίνετε, θα βγούμε με μαύρες σημαίες για να πάμε να κάνουμε ένα κέντρο διαλογής ανακυκλώσιμων υλικών. Τί θα κάνουμε μετά με τον ΧΥΤΥ, είναι τί μονάδα επεξεργασίας, δεν μπορώ να φανταστώ.

Το γεγονός είναι ότι είναι πρόσφατη η νομοθεσία των ΦΟΔΙΣΑ, και βλέπεις Μπάμπε ότι το έχω βάλει το ιώτα, και δεν μπορώ να το πω, εγώ έχω και πρόβλημα, δεν ξέρω, ίσως επειδή έζησα πολλά χρόνια στην Αμερική, ΦΟΔΣΑ, δεν μπορώ να το πω αλλιώς.

Το πρόβλημα εδώ είναι ότι είναι πρόσφατη η νομοθεσία και πραγματικά ακόμα είναι τα πρώτα πατήματα. Αυτό είναι ένα δύσκολο σκηνικό για όλους μας, αλλά είναι μονόδρομος.

Η απουσία ορθολογικής τιμολογιακής πολιτικής, αυτό είναι το χειρότερο πρόβλημα όλων. Δεν υπάρχει τιμολογιακή πολιτική, που σημαίνει ότι δεν μπορεί να γίνει κάτι σωστά αυτή τη στιγμή. Πρέπει να προχωρήσουμε με βήμα γοργό για να το κατακτήσουμε. Έλλειψη εξειδικευμένου επιστημονικού δυναμικού, και ούτως ή άλλως, παρ' ότι δεν είναι πυρηνική φυσική η διαχείριση στερεών αποβλήτων, είναι όμως πολύπλοκη γιατί είναι πολυδιάστατος συνδυασμός.

Το αποτέλεσμα, δεν θα σταθώ εδώ πολύ, είπαν και οι προλαλήσαντες ότι δεν μας τιμά. Οι αρχές της βιωσιμότητας στην Ελλάδα πραγματικά βρίσκονται αυτή τη στιγμή κάπου μεταξύ καλάθου αχρήστων και κάποιου τραπεζιού, γραφείου. Πρέπει να το ανεβάσουμε στο γραφείο και πρέπει να μπει στη συνείδησή μας. Δεν κληρονομούμε τη γη από τους προγόνους μας, μάλλον την δανειζόμαστε από τους απογόνους.

Υπάρχει λύση; Φυσικά υπάρχει λύση και η λύση είναι το κεκτημένο το Ευρωπαϊκό και το παγκόσμιο. Οι χώρες που έχουν

μειώσει την εξάρτησή τους από τους χώρους υγειονομικής ταφής και τέλος πάντων έχουν μια ορθολογική διαχείριση συνδυάζουν διαλογή στην πηγή. Διαλογή στην πηγή δεν σημαίνει μόνο μπλε κάδος, θα το συζητήσουμε αυτό μετά, με ανακύκλωση, βιολογική, κομποστοποίηση ή αναερόβια χώνευση και θερμική επεξεργασία.

Στην Ελλάδα ζούμε σε μια εποχή περίεργη, απαξίωσης, η οποία σε κανένα δεν κάνει καλό και προ παντός τον τόπο. Βλέπουμε τα σκουπίδια σε επίπεδο οπαδών, δηλαδή είσαι Ολυμπιακός, είσαι Παναθηναϊκός, είσαι ΠΑΟΚ, είσαι με την καύση ή είσαι εναντίον της καύσης. Ε, δεν είναι έτσι τα πράγματα, για όνομα του Θεού.

Ο υπόλοιπος κόσμος δεν είναι ηλίθιος και εμείς είμαστε οι έξυπνοι. Εδώ, για να φέρω τη διάσταση που έφερες κι' εσύ, Μπάμπη, και θα φέρει φαντάζομαι και ο Δημήτρης ο Λάλας αργότερα, βλέπετε ότι πρώτα απ' όλα η υγειονομική ταφή δεν είναι κάτι το οποίο θα εξαφανιστεί. Ακόμα και στην Ευρώπη των 27 το 2020 θα έχουμε κοντά στα 220 περίπου κιλά ανά κάτοικο τον χρόνο τα οποία θα καταλήγουν σε υγειονομική ταφή.

Εδώ θέλω να δείτε το επάνω κομμάτι της ανακύκλωσης όπου υπάρχει έντονη προσπάθεια στην ανακύκλωση για να πάρει τον πρώτο ρόλο και αυτό διότι η ανακύκλωση είναι κάτι το οποίο εύκολα επιδοτείται μέσω του χαρατσιού στις βιομηχανίες παραγωγής κ.λπ., ήδη υπάρχει το νομικό πλαίσιο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο και σε μας και όπως σας τα είπε και ο κ. Κουρτίνας δεν είναι λύση των πάντων αλλά είναι μια πάρα πολύ καλή αρχή η οποία δεν κοστίζει ιδιαίτερα πολύ στον πολίτη. Θα μιλήσουμε γι' αυτό αργότερα.

Μην ξεχνάμε, ο Δημήτρης ο Λάλας ξέρει, είναι, ας πούμε, ο καθ' ύλην αρμόδιος τουλάχιστον για τα ελληνικά δεδομένα, τουλάχιστον κατά τη δική μου άποψη, ότι με την ορθολογική διαχείριση αποφεύγουμε και εκπομπές διοξειδίου, το οποίο είναι κρίσιμο

πρόβλημα στον κόσμο αυτή τη στιγμή και εδώ για να φύγει ένας μύθος, περίπου το 70% αυτής της μείωσης από τις εκπομπές είναι από την ανακύκλωση, δεν είναι από την καύση – για να φύγει ένας άλλος μύθος.

Πώς προσεγγίζουμε λοιπόν, και αυτό είναι το αντικείμενο της ομιλίας ουσιαστικά, είναι σχεδιασμός και ανακύκλωση, τον σχεδιασμό της διαχείρισης των αστικών απορριμμάτων.

Ένα κλειδί δεν ανοίγει όλες τις πόρτες, δεν υπάρχει χρυσή λύση. Χρυσή λύση θα ήταν το ρομπότ που σε ακολουθεί, εσύ καταναλώνεις όπως θέλεις, ό,τι ώρα θέλεις, και αυτό τα μαζεύει, τα διαλέγει και τα βάζει κάπου. Δεν υπάρχει αυτό, οπότε δεν πρόκειται να υπάρξει ποτέ.

Ειπώθηκε προηγουμένως παραδείγματος χάριν, για το νερό και τις αποχετεύσεις. Για το νερό και τις αποχετεύσεις δεν έχω δει ακόμα πορείες στην Ελλάδα ούτε μαύρες σημαίες, και αυτό διότι τεχνολογικά το πρόβλημα εκεί λύνεται με πάρα πολύ συγκεκριμένους τρόπους, με τεχνολογίες οι οποίες υπάρχουν εδώ και πάρα πολλά χρόνια και έτσι έρχεται το νερό καθαρό στο σπίτι, κανένας δεν απεργεί, κανένας δεν κάνει καταλήψεις.

Το απόρριμμα, λόγω της μεγάλης ανομοιογένειας του υλικού δεν μπορεί να έχει την ίδια αντιμετώπιση. Οι λύσεις είναι πιο περίπλοκες και με διαφορετικές διαστάσεις. Λεπτομερής καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης, αυτό που λέγαμε προηγουμένως, εσείς εδώ είστε τυχεροί, μας το δείξατε προηγουμένως στον πίνακα ότι υπήρχε κάποιος φιλότιμος άνθρωπος εδώ ο οποίος κρατούσε στοιχεία από παλιά.

Είναι απαραίτητο, το καταλαβαίνετε, όποιο εργοστάσιο και αν είναι, όταν θα εκμεταλλευτείς βωξίτη, δεν κάνεις το εργοστάσιο και μετά σκέπτεσαι τί βωξίτη θα βρω, πόσο θα βρω και τί ποιότητας. Το

ίδιο πράγμα ισχύει εδώ για την μονάδα επεξεργασίας. Δηλαδή εκεί μέσα θα μπουν σκουπίδια, πρέπει να ξέρεις τί σκουπίδι θα μπει. Εγώ θέλω να πω ότι ένα από τα προβλήματα είναι η δυναμική αυτή σύσταση και ποιότητα, όπως τη λέμε, δηλαδή ότι αλλάζει με τον χρόνο. Παραδείγματος χάριν, τώρα που μπαίνουμε σε μια εποχή οικονομικής κρίσης, το ποσοστό της υγρασίας, για να σας δώσω μια διάσταση, των απορριμμάτων θα κατέβει, διότι ο κόσμος πάει πιο πολύ σε ξηρές τροφές και είναι αποδεδειγμένο – ένα παράδειγμα σας δίνω.

Νομοθεσία. Υπάρχει νομοθεσία. Από τη νομοθεσία βγαίνουν οι στόχοι. Λήψη αποφάσεων ως προς την ακολουθητέα πολιτική. Αυτό δεν γίνεται σχεδόν ποτέ στην Ελλάδα και πρέπει ν' αρχίσει να γίνεται και κεντρικά αλλά και τοπικά, και σε άμεσο ορίζοντα χρόνου αλλά και μεσο- και μακροπρόθεσμα.

Τα προβλήματα δεν λύνονται όλα αυτόματα. Πρέπει να βάλεις στόχους άμεσους, μεσοπρόθεσμους και ρεαλιστικά να πεις ότι μακροπρόθεσμα θα φθάσω εκεί, παραδείγματος χάριν. Ξεκινάς την ανακύκλωση σήμερα. Οι Αυστριακοί που έχουν από τα καλύτερα επίπεδα ανακύκλωσης φθάσανε σ' αυτό το στάδιο μετά από 22 χρόνια. Και στην Ελλάδα έχουμε ανθρώπους οι οποίοι βρίζουν και φωνάζουν γιατί στον ένα, στον μισό χρόνο, πόσο λειτουργεί τέλος πάντων η ανακύκλωση στην Ελλάδα ουσιαστικά, είμαστε ακόμα στο 15%.

Διερεύνηση εφαρμογής τεχνολογιών επεξεργασίας και διαχείρισης. Και αυτό μειοδοτεί στην Ελλάδα, δεν γίνεται. Γίνεται κρυφά, ας το πω έτσι, δεν μπορείς να πεις τη λέξη καύση κ.λπ., αυτά που έλεγα προηγουμένως. Δεν είναι έτσι, πρέπει να το αντιμετωπίσουμε στην πραγματική του διάσταση.

Φυσικά ολοκληρωμένος σχεδιασμός συστημάτων διαχείρισης στα πλαίσια βιωσιμότητας με κύκλο ζωής, δηλαδή life cycle assessment κ.λπ. και χρήσεις άλλων κριτηριακών μεθόδων.

Αυτά τα όπλα τα έχουμε στη φαρέτρα μας. Απλώς, και θα μιλήσω λίγο αργότερα γι' αυτό, δεν τα χρησιμοποιούμε με τον κατάλληλο τρόπο λόγω ελλείψεως βασικών στοιχείων, όχι για κανένα άλλον λόγο.

Γιατί βαδίζουμε αργά αλλά δεν κερδίζουμε ζωή. Την είπατε, κύριε Κουρτίνα, την είπε ο Δήμαρχος Τρικκαίων, χωροθέτηση. Αυτό είναι το μεγαλύτερό μας πρόβλημα. Στην Πορτογαλία το αντιμετωπίζουν το πρόβλημα μαζικά από την αρχή, το 1978 αποφασίσανε για 15 χώρου υγειονομικής ταφής και τελείωσε. Εδώ έχουμε φθάσει πια, ξέρει ο πολίτης και ακόμα δεν έχουμε χωροθετήσει.

Αρα έλλειψη ενημέρωσης ως προς το πρόβλημα. Γενικότερα η έλλειψη κουλτούρας βιωσιμότητας, το NIMBI κ.λπ., κάνουν σχεδόν απαγορευτική τη χωροθέτηση. Πρέπει όλοι να το καταλάβουμε και να βάλουμε λίγο νερό στο κρασί μας και όπως ανεβάζουν κάποιοι μαύρες σημαίες πρέπει κι' εμείς να πάμε με άσπρες σημαίες και να πούμε ρε παιδιά δεν γίνεται να συνεχίζεται αυτή η ιστορία. Δεν υπάρχει εξαέρωση απορριμμάτων, όπως πολύ σωστά το είπε ο κ. Τσοκανής. Δεν εξαφανίζονται τα απορρίμματα με κάποιον μαγικό τρόπο.

Περνάμε μια περίοδο σημαντικών αλλαγών και έχουμε ένα ευμετάβλητο τοπίο, λόγω των τεχνολογιών οι οποίες αλλάζουν, λόγω της νομοθεσίας, της γραφειοκρατίας, λόγω του γεγονότος ότι δεν υπάρχει λύση για τα υλικά εκσκαφών, για τα μάζα και για τα επικίνδυνα. Η αβεβαιότητα επιτυχίας σχεδιασμού λόγω των αστάθμητων παραγόντων, πολιτικών. Παραιτήθηκε ο Δαϊλάκης και για μία εβδομάδα νεκρώθηκε η Ελλάδα. Ειλικρινά, δεν πρέπει να σας νοιάζει και να μας νοιάζει τί κάνει ο όποιος Δαϊλάκης. Δεν πρέπει να σας νοιάζει και να μας νοιάζει σε τέτοιο επίπεδο. Θα το χειριστεί η κοινοβουλευτική ομάδα της ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ. Το Βατοπέδιο θα

το χειριστεί η Βουλή και τα Δικαστήρια. Για όνομα του Θεού!! Ασχολούμαστε μ' αυτά και δεν ασχολούμαστε μ' αυτό που μας καίει.

Οικονομικά επίσης έχουμε αστάθμητους παράγοντες και ενεργειακά με τη ΔΕΗ, με τη τιμή η οποία θα αλλάξει κ.λπ., για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κ.λπ. αυτό θα παίζει καθοριστικό ρόλο στη διαχείριση απορριμμάτων.

Κατά τη γνώμη μου λοιπόν απαιτείται μια καθολική προσέγγιση με συνέχεια και συνέπεια, όχι με προσκοπικές – και δεν το λέω απαξιωτικά – προσκοπικού τύπου επεμβάσεις. Με βάση το διεθνές κεκτημένο και με μια κατανόηση την οποία και η νέα Οδηγία-πλαίσιο, θα μιλήσει ο κ. Λουκάτος αργότερα γι' αυτό, πλέον βάζει στο προσκήνιο. Δοκιμή και σφάλμα, ρε παιδιά. Δοκιμή και σφάλμα. Δεν τα ξέρουμε όλα. Θα πρέπει να δοκιμάζουμε. Δεν μπορούμε να στεκόμαστε χωρίς να δοκιμάσουμε.

Εδώ δεν θα σταθώ γιατί δεν έχω πολύ χρόνο. Λίγο να εξηγήσω για την καθολική προσέγγιση, γιατί αναφέρθηκε προηγουμένως από τον κ. Κουρτίνα και από τον Δήμαρχο Τρικκαίων ειδικότερα.

Πέραν της περιβαλλοντικής συνιστώσας – μιλάμε για διαχείριση απορριμμάτων οπότε είναι αυτονόητη – υπάρχει κοινωνική και οικονομική συνιστώσα κατά τη γνώμη μου. Στην κοινωνική συνιστώσα, εκεί δηλαδή που το κόστος είναι χαμηλό για τον πολίτη αλλά απαιτείται ενεργός συμμετοχή του, πρέπει να τον κερδίσουμε, είναι η κομποστοποίηση και είναι και η ανακύκλωση. Κομποστοποίηση οικιακή είτε μετά από διαλογή στην πηγή σε κάποια μαζική, ας το πούμε, επεξεργασία.

Αυτά εδώ μπορούν να γίνουν άμεσα, είναι χαμηλού κόστος και πρέπει να παλέψουμε γι' αυτά. Δεν πρέπει να φύγουμε όπως φύγαμε κατ' ευθείαν από την ανεξέλεγκτη διάθεση στην καύση, χωρίς καν να

περάσουμε από τον χώρο υγειονομικής ταφής, να φθάσουμε κατ' ευθείαν σε πολύπλοκες μεθόδους κ.λπ. χωρίς να κάνουμε αυτό το βασικό πράγμα. Έτσι ούτως ή άλλως θα κερδίσουμε τον πολίτη και πρέπει να τον κερδίσουμε τον πολίτη.

Μετά υπάρχει η οικονομική συνιστώσα, όπου το κόστος είναι υψηλό, και το αρχικό και το λειτουργικό με διάφορες μεθόδους επεξεργασίας.

Για την ανακύκλωση δεν θέλω να πω πολλά. Μίλησαν και οι προλαλήσαντες, με κάλυψε πάρα πολύ η εισήγηση του κ. Κατσαρού, ήταν πάρα πολύ καλή πραγματικά.

Απλώς θέλω λίγο να σταθώ στις μονάδες μηχανικής διαλογής, και κάνουμε διάλογο, Γιάννη Κουρτίνα. Εγώ πιστεύω ότι εκεί έχουμε υψηλό κόστος με αμφίβολα αποτελέσματα. Δηλαδή εννοώ ότι εάν δεν προχωρήσεις την διαλογή στην πηγή, όλες αυτές οι επεξεργασίες που κάνεις εκεί, καταλήγεις με ένα προϊόν το οποίο να το βάλεις πού; Σκεφθείτε. Δεν έχει πραγματικά χρήση αυτό το προϊόν. Δηλαδή βγάζεις μια κομπόστα την οποίαν δεν μπορείς να την χρησιμοποιήσεις ούτε σαν εδαφοβελτιωτικό λόγω των όγκων που παράγονται, θα μπορούσες ίσως, αλλά είναι βιοαπαδομήσιμο, άρα ουσιαστικά δεν πρέπει να ξανακαταλήγει αυτό το πράγμα σε ΧΥΤΑ, και έχεις κάτι το οποίο δεν μπορείς να το χρησιμοποιήσεις σαν λίπασμα. Σε περιπτώσεις όπως η Μαγνησία ίσως ή η Κρήτη, έχεις χαμηλά βαρέα μέταλλα, θα μπορούσες να το χρησιμοποιήσεις λόγω χαμηλής περιεκτικότητας βαρέων μετάλλων, αλλά, τα καλαμάκια του φραπέ; Την πρώτη φορά που ήρθα στην Ελλάδα, που επισκέφθηκα στην ΔΕΥΣΑΑ στα Χανιά, που πραγματικά είναι μια άριστη περίπτωση σε σύγκριση με μας στη ΒΙΑΜΑΘ επάνω, που ακόμα δεν έχουμε ξεκινήσει, έχουμε περιθώρια βελτίωσης σαφώς, αλλά εκεί τέλος πάντων έχουμε επεξεργασία, έχουμε ανακύκλωση, κ.λπ. Με πήρε ο Μανώλης ο Βαρδάκης ο

υπεύθυνος εκεί για να δείχνει στον κόσμο κ.λπ., και μου λέει κι' από 'δω η κομποστοποίηση. Λέω γιατί είναι κοκκινοκίτρινοι οι σωροί; Πρώτη φορά το βλέπω αυτό. Και ήταν τα καλαμάκια. Δείξε μου το σκουπίδι σου να σου πω ποιος είσαι κ.λπ., διότι στην Ελλάδα ο φραπές πάει κι' έρχεται.

Αρα εδώ θέλω να βάλουμε τον τόνο της διαλογής στην πηγή και πιστεύω ότι είναι μονόδρομος η Οδηγία-πλαίσιο η καινούργια και θα μιλήσει αργότερα ο Ανδρέας, που ουσιαστικά μας υποχρεώνουν σ' αυτήν, συλλογή ενός αριθμού υλικών με ένα ρεύμα, αυτό που λέμε single stream, αυτό ήδη το κάνουμε, αλλά πρέπει να προχωρήσουμε σε κάτι καλύτερο, πρέπει να έχουμε διαφορετικά ρεύμα υλικών, να προχωρήσουμε σε δημιουργία οικολογικών πάρκων ανακύκλωσης. Δηλαδή είναι διαφορετικές προσεγγίσεις αυτές τις οποίες μπορούμε να τις ακολουθήσουμε. Δημιουργία δευτερογενούς αγοράς και αξιοποίησης, έπιπλα, ενδύματα κ.λπ. και άλλες δράσεις.

Ποιες είναι οι τάσεις στην ανακύκλωση, συνεχής ενημέρωση και ευαισθητοποίηση από την προσχολική ηλικία. Το λέω διαρκώς αυτό, ακούγεται Γκαιμπελικό λίγο, αλλά πρέπει να κατανοήσετε ότι εμείς παράγουμε τα σκουπίδια, δεν τα παράγει κάποιος τρίτος.

Περισσότερα ρεύματα, υψηλότερα επίπεδα ανακύκλωσης, εφαρμογή χώρου διάθεσης για υγειονομική ταφή, εφαρμογή χώρου καύσης, αν κάψουμε, έτσι ώστε να μπορέσει η ανακύκλωση να χρηματοδοτηθεί και αλλού, διότι τα προβλήματα που είπατε, σκεφθείτε ότι σε μας, στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, ο Μουσουλμανικός πληθυσμός στον Κέχρο για να φθάσει στο κέντρο ανακύκλωσης πρέπει να κάνει 120 χιλιόμετρα. Υπάρχει περίπτωση αυτός ο Δήμος ποτέ να βρει τα λεφτά να πληρώσει για να στείλει τα απορρίμματα; Δεν υπάρχει.

Περισσότερη αυτοματοποίησης της διαδικασίας, αυτό έρχεται.

Για την κομποστοποίηση. Η κομποστοποίηση καθαρού οργανικού υλικού από διαλογή στην πηγή θεωρείται ανακύκλωση και είναι ανακύκλωση. Είναι ελεγχόμενη διαδικασία, εφαρμογή στα ... αλλά και σε απόβλητα κήπων, από κλαδέματα, γεωργικά απόβλητα, εφαρμογή σε κάδους στις κατοικίες, στην πηγή, όλοι το ξέρουμε. Εμείς κάνουμε και κάποια πιλοτικά προγράμματα με το δίκτυο οικολογικών οργανώσεων της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, αλλά και στις συγκεντρωτικές εγκαταστάσεις.

Κύριο μειονέκτημα σε ανοικτά συστήματα, όπως και στον κάδο οικιακής κομποστοποίησης είναι η εκπομπή οσμών και αερίων θερμοκηπίου, αλλά είναι ένα βήμα που πρέπει να το κάνουμε.

Απαιτήσεις για υψηλή, καλή ποιότητα, το οποίο για να μπορείς να το πουλάς, για να μπορείς να έχεις κάποιο έσοδο, για να είναι βιώσιμο αυτό το πράγμα, όχι να το κάνεις και να είναι ένα μνημείο της φύσης, εφικτό μόνο με τη διαλογή στην πηγή. Πιστοποίηση προϊόντος, εύρεση αγοράς και βιωσιμότητα μόνο με διαλογή στην πηγή.

Εδώ προτείνουμε σταδιακή εφαρμογή. Ξεκινάς από την οικιακή κομποστοποίηση, και το λέω για τον Δήμο Μαγνησίας, όπου κερδίσεις μια ευαισθητοποίηση, ο κόσμος αρχίζει να καταλαβαίνει ότι αυτό δεν είναι κάτι που οι προηγούμενες γενιές το ξέρουν, διότι έτσι ζούσαν, αλλά έχουμε φθάσει πλέον σ' αυτή την εποχή που ξεχνάμε γρήγορα.

Μετά πηγαίνεις στη μαζική εστίαση, στα κλαδέματα, γεωργικά απόβλητα και κάνεις κάποιες συγκεντρωτικές εγκαταστάσεις όπου παίρνεις απ' αυτούς και μετά προχωράς στη διαλογή στην πηγή, όπου μπορεί πια να φύγουν και αυτά σε συγκεντρωτικές εγκαταστάσεις. Εδώ υπάρχουν κάποια προβλήματα, ο κόσμος λέει πώς θα το κάνεις, βρωμάει κ.λπ. Αν δεν το προσπαθήσεις δεν θα ξέρεις ποτέ αν βρωμάει ή όχι και πόσο βρωμάει.

Τεχνολογίες σε συγκεντρωτικές εγκαταστάσεις υπάρχουν πολλές – δεν θα μπω στη διαδικασία αυτή. Υπάρχουν και αναερόβιες διαδικασίες με ανάκτηση ενέργειας, θα μιλήσω γι' αυτό στο επόμενο slide εδώ.

Εδώ θέλω να πω, και να μείνουμε σ' αυτό, ότι είναι πολύ δύσκολη, δύστροπη και δαπανηρή η εφαρμογή σε σύμμικτα αστικά απορρίμματα και το είδατε και το είπατε, Γιάννη Κουρτίνα, και το είδε και ο Ζουρνάς στη Θεσσαλονίκη και το βλέπουμε και στα Λιόσια. Είναι πολύ πιο βατή όταν έχεις διαλογή στην πηγή. Το κόστος γενικά είναι μεσαίο κόστος. Εδώ δεν θα μπω σε περισσότερες λεπτομέρειες γιατί θα μιλήσει και ο Δημήτρης ο Λάλας. Στον Πειραιά που κάναμε πάλι τις παρουσιάσεις δεν μπήκα ούτε στην καύση, εδώ θα μπω λίγο επειδή μου το ζήτησες εσύ Γιάννη, θα μπω.

Εδώ τί θέλω, δηλαδή υπάρχουν κάποια δεδομένα. Τα δεδομένα είναι πρώτα απ' όλα ότι υπάρχει τεράστια μείωση στον όγκο. Είπαμε πριν, 40% είπε ο Δήμαρχος Τρικκαίων, έχουμε κάνει εμείς ανάλογη μελέτη, 42% τα υλικά συσκευασίας κατ' όγκον.

Εδώ υπάρχει στο τέλος μια δραστική μείωση όγκου και δραστική μείωση του βάρους, υπάρχει δυνατότητα παραγωγής ηλεκτρισμού αξιολογότατη, 450, 750, 350 παραδοσιακοί καυστήρες, αποτεφρωτήρες, 350 αεριοποιήσεις, gasification, και 800 οι καινούργιας γενιάς αποτεφρωτήρες, παραγωγή θερμότητας, 20 τόνοι θερμαίνουν ένα ελληνικό σπίτι, το ελληνικό σπίτι περίπου παράγει, μια οικογένεια 4 ατόμων, γύρω στους 2 τόνους τον χρόνο. Με υψηλό όμως κόστος. Δεν γίνεται δηλαδή η Μαγνησία να κάνει καύση. Δεν υπάρχει περίπτωση. Εδώ 600.000 εμείς επάνω στην Ανατολική Μακεδονία – Θράκη και είναι αμφίβολο αν μπορεί να είναι βιώσιμη η καύση. Περίπου στο 1.000.000 κατοίκους αρχίζει να γίνεται βιώσιμη.

Είναι ένας σύντομος κανόνας, αλλά τέλος πάντων υπάρχουν εξαιρέσεις και πρέπει να το δούμε.

Εδώ κάποιες τιμές ενδεικτικές για αρχικές επενδύσεις κ.λπ. Αργότερα, έχω ένα πίνακα από την Αγγλία, πολύ πιο πρόσφατο απ' αυτόν, από ένα report του 2008, και τέλος πάντων εδώ θέλω να ξεκαθαρίσω κάτι. Η χρήση των ειδικών επεξεργασιών στις τάσεις υφίσταται μόνο στα υπολειμματικά απόβλητα. Δεν σημαίνει ότι η καύση, ναι, καύση, κάψ' τα όλα. Πουθενά δεν γίνεται αυτό. Δηλαδή κάνεις ανακύκλωση, κάνεις κομποστοποίηση, κάνεις διαλογή στην πηγή, και ό,τι έχει μείνει καις. Και τέλος πάντων και άλλα δεδομένα τα οποία νομίζω ότι θα καλύψει μετά ο Δημήτρης ο Λάλας.

Θέλω λίγο να σταθούμε και στην υγειονομική ταφή. Πρώτα απ' όλα για να φωνάξω άλλη μια φορά δυνατά, ότι δεν γίνεται το έτος 2008 στην Ελλάδα να μην έχουμε χώρο υγειονομικής ταφής τουλάχιστον, χώρο υγειονομικής ταφής επικινδύνων. Κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας. Αυτά κάπου πηγαίνουν. Τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας ουσιαστικά θα την πληρώσουν αυτή την ιστορία.

Θέλω λίγο να σταθώ και σε κάτι άλλο, αυτό που στον Καναδά παραδείγματος χάριν, χρησιμοποιείται κατά κόρον, αλλά και σε άλλες χώρες της Ευρώπης και του κόσμου, το βιοαντιδραστήριο ΧΥΤΑ, το οποίο έχει μια διαφορά κόστους της τάξεως του 10%, δηλαδή πολύ μικρή, απλώς ελέγχεις όπως θα ήλεγχεις μια αναερόβια χώνευση, το πώς χωνεύεται έτσι όπως λειτουργεί, το πώς χωνεύεται το απόρριμμα. Αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό για τη χώρα μας γιατί έχουμε ακόμα πολλούς ΧΥΤΑ να κάνουμε, να μην έχουμε ψευδαισθήσεις, διότι αυτό μειώνει τη διάρκεια ζωής. Τη διάρκεια ζωής εννοώ από την κακή άποψη, δηλαδή γρήγορα βιοαποδομούνται τα σκουπίδια οπότε μπορείς και να χωρέσεις παραπάνω, να μην πας σε άλλους χώρους, αλλά και γρήγορα να τον αποκαταστήσεις τον χώρο.

Επιλεγμένα παραδείγματα, για να κλείσω, Σουηδία, Καναδάς, Γαλλία, Μεγάλη Βρετανία και Πορτογαλία στο τέλος, επειδή μοιάζει πολύ με την Ελλάδα. Στη Σουηδία, δεν το συζητάμε, τα πράγματα είναι πάρα πολύ καλά, είτε είσαι πολιτικός πρόσφυγας, είτε είσαι χαμηλού εισοδήματος, είτε όπως και εδώ, έχεις μια κάψα με τα σκουπίδια. 46% έχουν ανακύκλωση, τρομακτικά υψηλό ποσοστό, 50% ανάκτηση ενέργειας κυρίως από καύση αλλά σημειώνω και 35% φθάσανε σε αποδομήσιμο, 20% κομποστοποίηση και 15% αναερόβιας επεξεργασίας, καθολική προσέγγιση και κεντρικό πολιτικό σχεδιασμό. Καθολική προσέγγιση στη Σουηδία. Μη σας λένε ότι μόνο καίνε οι Σουηδοί. Κάνουν τα πάντα οι Σουηδοί.

Καναδάς, το ίδιο. Καθολική προσέγγιση. Έμφαση σε bioactive ΧΥΤΑ. Έμφαση σε αναερόβια χώνευση, αυτοί, κυρίως. Γιατί; Διότι ο Καναδάς είναι πιο μεγάλη χώρα, έχουν πιο ισχυρό οικολογικό κίνημα κ.λπ. Αλλά κάνουν και καύση.

Ο ΣΕΑΝ, τον τελευταίο χρόνο κτίστηκε από εργοστάσια καύσης το μεγαλύτερο και το ακριβότερο. Οι Γάλλοι κατάφεραν και κτίσανε το ακριβότερο και αυτό λόγω της φυσικής του θέσης, όπως βλέπετε. Αυτό όμως, όπως κάποιος επεσήμανε προηγουμένως, υπάρχει μια ακτίνα 10 χιλιομέτρων που κτίστηκε ο ΣΕΑΝ, δηλαδή εξυπηρετείται από 10 χιλιόμετρα γύρω-γύρω, καταλαβαίνετε πόσο χαμηλό αποτύπωμα διοξειδίου υπάρχει. Στοίχισε πάρα πολύ. Τέλος πάντων, είναι ένα παράδειγμα για τον Πειραιά θα ήταν ίσως λύση, που δεν έχουν χώρο, που δεν έχουν πού να πάνε.

Μεγάλη Βρετανία. Εδώ είναι ενδεικτικά κάποιες τιμές. Τελευταίες που υπάρχουν και πιο ενημερωμένες. Πρώτα απ' όλα ένα πράγμα στο οποίο θέλω να επιστήσω την προσοχή σας είναι στο φάσμα. Δηλαδή λέμε σε κλασική καύση ότι η αρχική επένδυση είναι 45-65 εκατ. για 100.000 τόνους το έτος. Τεράστια διαφορά. Ενώ

βλέπετε ότι ως προς την απόδοση ηλεκτρικής ενέργειας είναι πιο κεντραρισμένα τα πράγματα. Και βλέπετε τελικά ότι η αναερόβια χώνευση είναι μεν φθηνότερη αλλά αν θέλεις να την σχεδιάσεις σωστά μπορεί να σου βγει ακριβότερη. Και την φοβάμαι την Ελλάδα σ' αυτά τα πράγματα. Θα το πει ίσως και ο Σάκης αργότερα. Δηλαδή φοβάμαι ότι η εφαρμογή δεν θα είναι σωστή. Πρέπει να το έχουμε αυτό υπόψη μας.

Η Πορτογαλία πιο κοντά σε μας, πολύ κοντά σε μας, με το ΦΟΔΙΣΑ το Πόρτο Τιλίπορ, καθολική προσέγγιση με κυρίως έμφαση απ' όλα αυτά που λέω στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, επισκέψιμες εγκαταστάσεις και εκθεσιακό κέντρο. Οι άνθρωποι αναγνωρίζουν ότι είμαστε πίσω, όπως είμαστε πίσω κι' εμείς, και ότι πρέπει να κερδίσουμε το στοίχημα της κουλτούρας πρώτα. Αλλά και καύση, και λοιπά.

Στα μοντέλα ολοκληρωμένου σχεδιασμού θα πω ένα πράγμα γιατί χρησιμοποιούνται κατά κόρον στην Ελλάδα. Χωρίς αξιόπιστα πρωτογενή στοιχεία είναι αναξιόπιστα, διότι ό,τι θέλουμε λέμε μετά. Καλές πρακτικές σχεδιασμού. Εδώ δεν θέλω να μείνω πολύ, αλλά υπάρχουν κάποια στοιχεία σημαντικά που δεν μπορούν να μεταφραστούν εύκολα και να μετρηθούν. Ικανότητα διαχείρισης. Είμαστε ικανοί στη διαχείριση; Δεν είμαστε. Πόσο ικανοί είμαστε; Κοινωνική ευαισθητοποίηση, ανεπίσημος τομέας ανακύκλωσης, άλλα, ανάγκη προσωρινής αποθήκευσης, το είδαμε τώρα με τη Σαμοθράκη. Κάτι πρέπει να γίνει εκεί.

Πρώτα βήματα, διαλογή στην πηγή, το λέω και το ξαναλέω, αλλά πυκνός αστικός ιστός, ας πούμε στην Αθήνα, στον πυκνό αστικό ιστό που έχεις 80 τ.μ. και οικογένεια 5-6 ανθρώπων, είναι πολύ δύσκολο να κάνεις διαλογή στην πηγή. Πρέπει να τα καταλαβαίνουμε αυτά τα πράγματα.

Ευαισθητοποίηση, ευαισθητοποίηση, ευαισθητοποίηση, συνέχεια και συνέπεια. Αυτό το δανείζομαι από την Δήμαρχο Ελευσίνας, το λέει ο Γιώργος ο Αμπατζόγλου, το άκουσα και το κόλλησα. Σταδιακή εφαρμογή. Υπάρχει ήδη. Έντυπο χαρτί. Και σε σας υπάρχει ήδη. Σιγά-σιγά, πλαστικό, μέταλλο, γυαλί, το γυαλί ειδικά διαφορετικά. Οικιακή κομποστοποίηση. Μετά πηγαίνουμε σε εστιατόρια, νοσοκομεία, μαζική εστίαση, πηγαίνουμε σε μικρό αριθμό πολιτών σε πιλοτική κλίμακα έτσι ώστε να μπορέσουμε να φθάσουμε σε διαλογή στην πηγή. Όχι προσκοπισμός – εννοώ με την καλή έννοια, ότι όχι προσκοπικού τύπου παρεμβάσεις, δηλαδή υπάρχει καταγραφή των προβλημάτων, καταγραφή του ερευνητικού που γίνεται, καταγραφή της προσέγγισης, ώστε να ξέρουμε και να μαθαίνουμε από τα λάθη μας.

Στην Ελλάδα δυστυχώς, και συμβαίνει αυτό κατά κόρον, μόνο θετικά ακούω όπου κάθομαι, δηλαδή ή ακούω το τέλειο κράξιμο, καταγγελία, καταγγελία, χωρίς καμία πρόταση, ή ευλογούμε τα γένια μας. Η κουβέντα της αστοχίας είναι, έχουμε φθάσει ως ανθρώπινη κοινωνία εδώ που έχουμε φθάσει από τις αστοχίες, όχι από τις επιτυχίες. Λοιπόν, κουβεντιάζεις την αστοχία και βλέπεις τί δεν πήγε καλά, και πάω στην επόμενη.

Συνδυασμός τεχνολογιών διαχείρισης. Οποσδήποτε όλα και πρέπει αν θα το δείτε μαζί με τους άλλους, οπότε θα είστε πιο πολλοί, να δείτε και την καύση. Χωρίς προκαταλήψεις να δείτε και αυτό. Ας πέσει από το τραπέζι, λόγω τιμής, αλλά οποσδήποτε πρώτα του χαμηλού κόστους, που ο κόσμος και σε οικονομική κρίση μπορεί να το αντέξει, γιατί μπορούμε να βρούμε λεφτά γι' αυτά ώστε ο πολίτης να πληρώσει το ελάχιστο. Πρώτα αυτά και μετά τα υπόλοιπα, το επιδόρπιο.

Κατάλληλη εξειδίκευση και προσαρμογή στις τοπικές συνθήκες κάθε περιοχής. Αυτό που έλεγα, δεν ανοίγει ένα κλειδί όλες τις

πόρτες. Εξορθολογισμός κανονισμού καθαριότητας, δυνατότητα επιβολής προστίμων. Πρέπει ν' αρχίσει κι' αυτό να γίνεται κάποτε. Αλλαγή νοοτροπίας και συμπεριφοράς. Ενεργός συμμετοχή του κοινού και γενικά εξειδικευμένη αντιμετώπιση.

Και κλείνω με κάποιες προκλήσεις για το μέλλον. Η ευρεία κοινωνική συμμετοχή στην ανακύκλωση είναι πρόκληση. Δεν την έχουμε κατακτήσει ακόμα. Τη μείωση της κατά κεφαλήν κατανάλωσης σίγουρα δεν την έχουμε κατακτήσει ούτε εμείς ούτε η Αυστρία, ούτε κανένας.

Τα υφιστάμενα προγράμματα ανακύκλωσης δεν λειτουργούν ως επί το πλείστον σωστά. Πρέπει να το δούμε αυτό και να δούμε πώς θα το βελτιστοποιήσουμε.

Εδώ μίλησε και ο κ. Κατσαρός προηγουμένως για ομάδες εθελοντών, κοινωνία πολιτών και διαχείριση που πρέπει να δώσουμε. Και εδώ εμείς τουλάχιστον προχωράμε μ' αυτή την πορεία στην Ανατολική Μακεδονία – Θράκη. Κεντρικός ρόλος οικολογικών ομάδων, άλλων κοινωνικών ομάδων, φορέων, όπως η εκκλησία, όπως οι μη κυβερνητικές, όπως οι σκακιστικοί σύλλογοι, οι ορειβατικοί σύλλογοι, οι φυσιολατρικοί κ.λπ., που έχουν ως στόχο το κοινωνικό έργο κ.λπ.

Θέλω να τελειώσω με κάτι. Ο Αντώνης ο Μανδρόπουλος, συνάδελφος από την ΕΠΕΝ λέει το 2%, πήρε την ιδέα και λέει τώρα το 2%, είναι η απάντηση και ποια είναι η ερώτηση. Λέω ότι η ΤΟΥΟΤΑ, η εταιρεία με την πιο έντονη περιβαλλοντική ευαισθησία, 2% ουσιαστικά από τα υλικά αυτά φθάνουν στο αυτοκίνητο. Για κάθε κάδο ανακυκλώσιμου υλικού, φίλοι και φίλες, 70 κάδοι έχουν παραχθεί πριν και έχουν απορριφθεί με τον όποιον τρόπο.

Μείωση λοιπόν στην κατανάλωση και πίεση στην βιομηχανία, πίεση στους παραγωγικούς κλάδους για καλύτερη παραγωγή και διαδικασία παραγωγής.

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Συγγνώμη που σας κράτησα παραπάνω απ' όσο έπρεπε και σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ:

Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Δερματά για την τόσο ενδιαφέρουσα εισήγηση. Η επόμενη εισήγηση έχει θέμα "Μεθοδολογία εκτίμησης μεθόδων διαχείρισης στερεών αποβλήτων" και καλούμε στο βήμα τον καθηγητή κ. Δημήτρη Λάλα, μηχανικό περιβάλλοντος, Διευθυντή της ΦΑΣΤ ΣΕΤ ΕΠΕ.

Κος ΛΑΛΑΣ:

Σας ευχαριστώ. Ευχαριστώ και τον προηγούμενο ομιλητή γιατί τα είπε όλα. Και θα μπορούσα κάλλιστα να πω ευχαριστώ, ό,τι είπε ο προηγούμενος, σταματάμε εδώ και πάμε να φάμε. Αλλά θα ήθελα χρησιμοποιώντας αυτό και ως ευκαιρία αλλά και ως πρόκληση να πω ότι όλα αυτά που είπε, πάρα πολύ καλά τα είπε και το πάρα πολύ καλά αφορά και το περιεχόμενο και τον τρόπο, και γι' αυτό μου δίνεται η ευκαιρία και η δικαιολογία να ξεπεράσω διάφορα που έχω ήδη ετοιμάσει και να πάω σε ένα άλλο κομμάτι που ουσιαστικά αναφέρθηκε ήδη 2-3 φορές, αλλά θα ήθελα εγώ να το τονίσω λίγο παραπάνω και αυτό το κομμάτι έχει να κάνει με το πώς παίρνονται οι αποφάσεις και το κομμάτι που πάει ακριβώς δίπλα σ' αυτό τί τελικά κοστίζει και ποιος είναι ο ρόλος στη λήψη των αποφάσεων αλλά και γενικότερα του καθαρά χρηματικού. Κάποιος φίλος μου λέει εμφανίστηκε λέει πάλι ο χυδαίος οικονομολόγος. Μηχανικός είμαι.

Άξονες πολιτικής τους έχουμε πει, νομίζω δεν χρειάζεται να πούμε τίποτε. Εκτός από την πυραμίδα που είδαμε το πρωί, εγώ θα την

αντέστρεφα, γι' αυτό λέω ότι όλα έχουν ειπωθεί ήδη, το θέμα της διαλογής στην πηγή θα πρέπει να είναι το πάνω μέρος της πυραμίδας και όχι το κάτω διότι αυτό έχει μια σειρά από επιπτώσεις μετά, που πραγματικά αξίζει τον κόπο να το υπογραμμίσουμε, υπογραμμίζοντας ουσιαστικά την ιδέα ότι είσαι πλούσιος, βγάζεις λιγότερα σκουπίδια, παράγεις λιγότερα σκουπίδια αν είσαι πραγματικά πλούσιος.

Αν αυτό γίνει αντιληπτό, πραγματικά νομίζω ότι θα μπορέσουμε να προχωρήσουμε λιγάκι πιο γρήγορα.

Και αυτή η διαφάνεια, την έδειξε προηγουμένως ο Δημήτρης, άρα δεν χρειάζεται να την πω, αλλά να πω πραγματικά ότι είμαστε μονόπλευρα προς την ταφή, με οποιαδήποτε μορφή θέλετε να την χρησιμοποιήσετε την ταφή, αλλά είμαστε πραγματικά μονόπλευρα.

Είναι προφανές ότι άλλο ένα bullet από την προηγούμενη διαφάνεια, δεν είναι δυνατόν να έχουμε τόσο μονόπλευρη αντιμετώπιση για το πώς θα διαχειριζόμαστε τα σκουπίδια. Πρέπει να κοιτάξουμε όλες τις δυνατές λύσεις, να τις εκτιμήσουμε, να δούμε πώς μπορούν κάποιοι συνδυασμοί να δώσουν καλύτερα αποτελέσματα για να προχωρήσουμε μετά στο πώς θα σχεδιάσουμε και πώς θα λειτουργήσουμε το σύστημα.

Τα ίδια στοιχεία με διαφορετική μορφή. Στην προηγούμενη είμαστε τελευταίοι όσον αφορά την εναλλακτική διαχείριση των σκουπιδιών. Εδώ είμαστε προτελευταίοι, η Πολωνία έχει πάει λιγάκι πιο δεξιά από μας, εν τούτοις το μήνυμα παραμένει, η μεγάλη κόκκινη μπάρα.

Και αυτή η διαφάνεια δείχθηκε, οπότε θα την περάσω.

Να πάω σ' αυτό. Κάναμε μια δουλειά. Θα σας δείξω μετά ποιος την έκανε αυτή τη δουλειά και ποιο ήταν το πλαίσιο μέσα στο οποίο έγινε. Κάναμε μια εκτίμηση για το τί περιμένουμε να παραχθεί στη

χώρα από σκουπίδια και η εκτίμηση αυτή να πάει μέχρι το 2020 και βλέπει κανένας ότι με όλα τα στοιχεία που έχουμε αυτή τη στιγμή θα εξακολουθήσουμε να παράγουμε σκουπίδια και μάλιστα με αυξανόμενους ρυθμούς. Πιθανόν ο ρυθμός να μην είναι πάρα πολύ μεγάλος, αλλά στα επόμενα 20 χρόνια πραγματικά συνεχίζουμε να αυξάνουμε και δεν φαίνεται καμία τάση είτε συγκράτησης είτε πτώσης.

Άλλη μία περίπτωση που πραγματικά όλα αυτά που αναφέρθηκαν προηγουμένως άμα δεν έχεις καλά στοιχεία σχεδιάζεις σε σαθρό υπόβαθρο, ισχύουν και εδώ. Έγινε μια εκτίμηση για το πού πάμε, αλλά πραγματικά βλέπετε τα κενά. Αν είχαμε μια καλύτερη σειρά πιθανόν θα μπορούσαμε να έχουμε και καλύτερη πρόγνωση του ποια θα είναι η μελλοντική εξέλιξη και χωρίς τη μελλοντική εξέλιξη πώς θα κάνεις σχεδίαση είτε του μεγέθους είτε του τρόπου με τον οποίον θα λειτουργήσεις;

Το ΙΤΑ, το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, είναι ένα Ινστιτούτο το οποίο ανήκει στην ΚΕΔΚΕ. Είναι το think tank της ΚΕΔΚΕ κατά κάποιον τρόπο, και ουσιαστικά εκείνο που κάνει είναι να προσπαθεί να καλύψει ανάγκες των ΟΤΑ που είτε προέρχονται από αποφάσεις της ΚΕΔΚΕ οι οποίες εντοπίζουν κάτι και λένε παιδιά εδώ χρειαζόμαστε λίγη δουλειά, είτε προέρχονται από το ίδιο το ΙΤΑ που λέει ότι αυτό είναι μια περιοχή που θα έπρεπε ν' ασχοληθούμε πιθανόν σε πιο θεωρητικό επίπεδο αλλά είναι μια περιοχή που την θεωρούμε κρίσιμη για τη λειτουργία των ΟΤΑ, άντε να δούμε τί θα κάνουμε. Υπάρχουν μια σειρά από μελέτες. Μία τελευταία είναι αυτή που έχει πυροβοληθεί αρκετά, αυτή που έχει να κάνει με τον Καποδίστρια 2, αλλά θα το ξεπεράσω αυτό.

Ένα από τα πράγματα που αποφασίστηκε ότι άξιζε τον κόπο να γίνει ακριβώς επειδή το θέμα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων

ήταν καυτό, είναι να δούμε αν υπάρχει μεθοδολογία και πώς αυτή θα μπορούσε να εξελιχθεί και να δημιουργήσει ουσιαστικά κάποια δεδομένα τα οποία δεν είναι από τη μία άποψη ή από την άλλη άποψη, αλλά είναι κάποια στοιχεία τα οποία θα μπορούσε κανένας να χρησιμοποιήσει για να βγάλει συμπεράσματα από μόνος του.

Είναι προφανές ότι όλη αυτή η δουλειά έγινε ακριβώς για τους ΟΤΑ και ευελπιστούμε ότι είναι για να το χρησιμοποιήσουν στην δική τους περίπτωση και στους δικούς τους προβληματισμούς.

Τα ονόματα της ομάδας τα βλέπετε εκεί. Μαυρόπουλος, αναφερθήκαμε, και διάφοροι άλλοι, γνωστοί ή άγνωστοι στον κόσμο των σκουπιδιών, εγώ πιθανόν λιγότερο, αλλά η μελέτη αυτή έβγαλε κάποια αποτελέσματα και έκανε και μια πιλοτική εφαρμογή των αποτελεσμάτων της στην Αττική, που θα σας δείξω παρακάτω, όχι διότι θέλω να θεωρηθεί ως παράδειγμα, αλλά απλώς δίνει κάποια νούμερα που εκεί θα ήθελα να εστιαστώ.

Ποιοι ήταν οι στόχοι της μελέτης: Συλλογή της αναγκαίας πληροφορίας από όλες τις διαθέσιμες τεχνολογίες, δεν υπήρξε επιλογή. Ανάπτυξη ενός πλαισίου αξιολόγησης επιλογών. Και σ' αυτό θα ήθελα να σταθώ. Διότι για να μπορέσει να υπάρξει μια αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων κοιτάζοντας το θέμα σφαιρικά, ολοκληρωμένη προσέγγιση δηλαδή, και κυρίως, να το υπογραμμίσω, το θέμα του κόστους.

Το θέμα του κόστους το οποίο έχει μια καθαρά οικονομική διάσταση αλλά έχει και μια καθαρά περιβαλλοντική διάσταση, η ερώτηση είναι πώς αυτά τα πράγματα θα μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν ώστε να προχωρήσει κανείς σε μια πιο σωστή αξιολόγηση αυτών των πραγμάτων.

Εξετάσαμε διάφορους τρόπους προσέγγισης του θέματος και ένα από τα συμπεράσματα στα οποία καταλήξαμε είναι ότι θα πρέπει να υπάρχει μια δομή στο πώς βγάζει κανείς αποφάσεις γι' αυτά τα θέματα που ουσιαστικά παρουσιάζεται σ' αυτό το σχήμα και τί λέει αυτό το σχήμα; Κάνεις μια πρόβλεψη τί θα χρειαστείς ν' αντιμετωπίσεις τα επόμενα 20-30 χρόνια, κάνεις μια διαμόρφωση κάποιων σεναρίων πώς θα τα αντιμετωπίσεις αυτά τα πράγματα, θα κάνεις μια μονάδα απλώς και μόνο ΧΥΤΑ, θα κάνεις μια σύνθετη μονάδα και σ' αυτή τη σύνθετη μονάδα τί κομμάτια θα έχεις, πόσο μεγάλη θα είναι, πού θα είναι κ.λπ., και μετά θα άξιζε τον κόπο να εξετάσεις την οικονομική αξιολόγηση αλλά όχι απλώς την οικονομική αξιολόγηση με καθαρά ιδιωτικά κριτήρια, αλλά θεωρώντας ότι οι επιπτώσεις αυτής της λειτουργίας αυτής της μονάδας ή το σύνολο της μονάδας στο περιβάλλον έχουν ένα οικονομικό αντικείμενο το οποίο θα πρέπει να προσμετρηθεί.

Εάν νομίζετε ότι αυτό είναι θεωρητικό, σας λέω ότι παραδείγματος χάριν, εμπορία δικαιωμάτων εκπομπών, αερίων θερμοκηπίου, αρχίζουμε πλέον να μιλάμε για νούμερα τα οποία είναι συγκεκριμένα και αρχίζουμε να έχουμε μια ΔΕΗ η οποία λέει το μισό από το έλλειμμα που θα έχει φέτος, 55 εκατ. ευρώ, θα προέρχεται από το κόστος της αποτίμησης αυτής της περιβαλλοντικής επίπτωσης της λειτουργίας της.

Άρα το τζάμπα έχει τελειώσει. Το θέμα του περιβάλλοντος πλέον θέλουμε δεν θέλουμε έχει αρχίσει να αποτιμάται σε οικονομικούς όρους και θα πρέπει να περιλαμβάνεται και σε οποιαδήποτε εκτίμηση ή σχεδιασμό κάνεις.

Καταλήγεις να πάρεις μετά κάποιες αποφάσεις με τον άλφα ή βήτα τρόπο. Αναφέρθηκαν ήδη κάποια μοντέλα, μπορεί να λάβει κανείς τέτοιες αποφάσεις. Δεν θα πάω παρακάτω, αλλά ουσιαστικά

μπαίνει ένα πλαίσιο λήψης αποφάσεων του τί θα κάνεις, πώς θα το κάνεις και πώς θα σχεδιάσεις κάτι.

Κοιτάζοντας αυτό σε λίγο μεγαλύτερη λεπτομέρεια τί βλέπει κανένας; Βλέπει ότι υπάρχουν περιβαλλοντικά κριτήρια, οικονομικά κριτήρια, αλλά όπως ανέφερα στα γρήγορα και το πρωί, υπάρχουν και πολιτικά και οικονομικά κριτήρια τα οποία είτε θέλεις είτε δεν θέλεις είναι μέρος του προβλήματος και είτε θέλεις είτε δεν θέλεις σε καθαρά τεχνική προσέγγιση λήψης της απόφασης θα πρέπει κι' αυτά να τα λάβεις υπόψη σου.

Πώς θα το κάνεις είναι μια άλλη ιστορία. Υπάρχουν πραγματικά γνωστές μέθοδοι που τα περιλαμβάνουν και αυτά. Και ουσιαστικά είναι και άλλη μία διάσταση που πρέπει όλα αυτά να συνεκτιμηθούν αν πραγματικά θέλεις να βγάλεις σωστές αποφάσεις.

Όσον αφορά το περιβαλλοντικό ειδικά, βλέπει κανείς ότι θα πρέπει να συμπεριλάβει τη συνεισφορά των φυσικών πόρων, την επιβάρυνση του περιβάλλοντος σε διεθνές επίπεδο, κλιματική αλλαγή, αλλά και πιέσεις και επιπτώσεις στο τοπικό επίπεδο – θα σας δείξω μετά τί εννοώ μ' αυτό.

Τα οικονομικά κριτήρια βέβαια, η ελαχιστοποίηση των οικονομικών εμποδίων εκκίνησης, δηλαδή το κόστος επένδυσης, η οικονομική αποτελεσματικότητα και μετά τα υπόλοιπα, τα πολιτικά και κοινωνικά, που εξακολουθούν να είναι και καμιά φορά γίνονται τα μόνα κριτήρια τα οποία λαμβάνει κανείς υπόψη.

Όταν κοιτάξεις τί έχεις στη διάθεσή σου, έχεις όλη αυτή την πανοπλία που παρουσιάστηκε σε πολύ μεγαλύτερη λεπτομέρεια. Πρέπει να εξετάσεις όλα αυτά, πρέπει να κοιτάξεις την προετοιμασία, την διαλογή στην πηγή, την προετοιμασία, τον διαχωρισμό, αν θα το

κάνεις κομποστοποίηση ή όχι, αν θα το κάψεις ή όχι, όλα αυτά πρέπει να τα εξετετάεις.

Δεν θα αναλύσω περισσότερο αυτό το σχήμα. Απλώς θέλω να εστιαστώ σε δύο κόκκινα κομμάτια, αυτό που λέει ανάλογα με την αγορά και στην άλλη πλευρά, πάλι ανάλογα με την αγορά.

Ανακύκλωση. Πάρα πολύ καλά. Αφού ανακυκλώσεις τα προϊόντα, θα τα κάνεις τί; είναι μια διάσταση που κι' αυτή θα πρέπει να ληφθεί υπόψη γιατί αν δεν έχεις τί να τα κάνεις θα πρέπει να τα θάψεις ή να τα κάψεις και να τα θάψεις.

Άρα είναι προφανές ότι ένα μέρος όλης αυτής της σχεδίασης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του και τις διεξόδους που έχεις στην ανακύκλωση οι οποίες διεξοδοί δεν μπορεί παρά να έχουν μια μεγάλη οικονομική διάσταση.

Υπήρχαν κάποιες εποχές πριν από μερικά χρόνια που υπήρχε χαρτί από ανακύκλωση και δεν το έπαιρνε κανένας. Σημαντική παράμετρος σε όλη αυτή τη σχεδίαση. Θα μου πεις και αν δεν υπάρχει αγορά τί θα τα κάνω αυτά που ανακυκλώνω; Θα τα πετάξω; Ε, ακριβώς αυτό είναι μια διάσταση του θέματος που θα πρέπει εξ αρχής να ξέρεις τί θα τα κάνεις. Να ξέρεις αν υπάρχει αγορά και ποιοι είναι οι κανόνες αυτής της αγοράς, ποιες είναι οι νομικές διαστάσεις αυτής της αγοράς ή οι περιορισμοί και επί πλέον να ξέρεις ότι αν δεν υπάρχει αγορά πιθανόν να χρειαστεί να μπει στον κόπο, που είναι μεγάλος κόπος, να την στήσεις.

Αυτό έχει πάρα πολύ μεγάλη σημασία διότι όπως θα σας δείξω μετά, ένα από τα σενάρια είναι, ωραία, πάρα πολύ καλά, κάνουμε αυτή τη διαδικασία, μηχανική, βιολογική επεξεργασία, όλα αυτά τα πράγματα, διαχωρισμό, φθάνουμε σ' ένα προϊόν και μετά θα το πάμε στη ΔΕΗ να μα το κάψει, αλλά δεν μας το καίει η ΔΕΗ. Τί θα το κάνω;

Θα το ξαναγυρίσω πίσω; Θα ξαναγεμίσω τον ΧΥΤΑ που έχω κάνει, που τον έχω κάνει τσίλικο και μετά θα τον ξαναγεμίσω με τα προϊόντα όλης αυτής της διαδικασίας, πάρα πολύ καλή; Αυτός είναι ο τρόπος διαχείρισης; Αυτός είναι άλλος τρόπος διαχείρισης. Αλλά εάν είναι ο τρόπος διαχείρισης, αποτίμησέ τον, και πρέπει να τον περιλάβεις στο κόστος όλης αυτής της ιστορίας. Διότι κάποια στιγμή αυτό το κόστος, είτε θέλουμε είτε δεν θέλουμε, θα το πληρώσουμε όλοι μας.

Μονάδες πάρα πολύ καλές, μονάδες καύσης πάρα πολύ καλές. Έρχεται κάποιος να μου πει να τελειώνουμε γιατί πεινάει; Όχι; Όλα αυτά, μονάδες καύσης στο κέντρο της πόλης, μονάδες θερμικής επεξεργασίας στο κέντρο άλλης Σουηδικής πόλης. Παρένθεση, μου είπαν να μην αγωνιό πάρα πολύ για το φαγητό. Η κλιματική αλλαγή έτσι που πάει, σε μια άλλη συνάντηση ο Νορβηγός πρέσβυς είπε ότι η κλιματική αλλαγή μπορεί να μην είναι και πάρα πολύ κακή, θα έχουμε πολύ περισσότερους Έλληνες τουρίστες στη Νορβηγία. Πιθανόν να μάθουμε τότε πώς γίνεται η σωστή διαχείριση.

Όσον αφορά την καύση, το μόνο που θα ήθελα να πω είναι ότι ο μπαμπούλας ότι η καύση δημιουργεί προβλήματα από την ατμοσφαιρική ρύπανση δεν υπάρχει πια. Όλες οι καινούργιες μονάδες καύσης και λόγω των νομικών περιορισμών αλλά και λόγω της προόδου της τεχνολογίας έχουν φθάσει σε σημείο που πραγματικά δεν δημιουργούν πρόβλημα ποιότητας στην ατμόσφαιρα.

Μπορεί να είναι ακριβή η λύση, αλλά πραγματικά δεν υπάρχει τέτοιο θέμα. Το θέμα που υπάρχει, κι' αυτό αποτιμάται και θα σας δείξω μετά κάποιες εκτιμήσεις.

Απλώς σας δείχνω εδώ τις μειώσεις των εκπομπών από μονάδες καύσης από το 1990 μέχρι το 2005 και βλέπει κανένας πραγματικά ότι η μείωση είναι σημαντική. Ο συνδυασμός νομοθετικών πιέσεων και βελτίωση της τεχνολογίας.

Όλη αυτή τη μεθοδολογία που είπα προηγουμένως θεωρήσαμε ότι θα άξιζε τον κόπο όχι απλώς να την καταγράψουμε αλλά να δούμε κατά πόσον μπορεί να λειτουργήσει και αν λειτουργεί τί νούμερα βγάζει.

Ήταν προφανές και ήταν επί πλέον προφανές ότι θα είχε μεγάλο ενδιαφέρον να δούμε πώς αυτή η όλη μεθοδολογία θα μπορούσε να λειτουργήσει στο πιο καυτό πρόβλημα στην Αττική. Όπως σε όλες αυτές τις εκτιμήσεις, θες δεν θες, θα πρέπει να κάνεις κάποιες παραδοχές. Και εδώ να υπογραμμίσω ότι αυτές οι παραδοχές φαίνεται ότι είναι τεχνικές παραδοχές. Δεν είναι τεχνικές παραδοχές. Είναι το μόνο σημείο που πραγματικά η πολιτική μπαίνει. Και η πολιτική και οι πολιτικοί. Διότι αν πας να κάνεις την οποιαδήποτε είδους τέτοια μελέτη και εκτίμηση, αν δεν συμφωνήσεις ποιες είναι οι παραδοχές, τα αποτελέσματα που θα πάρεις, θα μπορεί ο καθένας να λείει μα εγώ δεν συμφώνησα ότι αυτό θα μπορούσες να το κάνεις εξ αρχής, άρα τα αποτελέσματα πλέον δεν έχουν καμία ισχύ.

Σίγουρα εδώ είναι που θα πρέπει να υπάρχει πολιτική συμφωνία ποιες θα είναι οι παραδοχές σε οποιαδήποτε τέτοιου είδους μελέτη ή εκτίμηση θα πρέπει να γίνει.

Σημερινός προγραμματισμός των τριών θέσεων, Φυλής, Γραμματικού, Κερατέας για την Αττική. Το ΕΜΑΚ θα λειτουργήσει σύμφωνα με τον σχεδιασμό του και μ' αυτές τις τεχνικές δυνατότητες. Ισχύει η Οδηγία τάδε για την ανακύκλωση των συσκευασιών, ισχύει η Οδηγία για τα αποδομήσιμα. Ο ορίζοντας σχεδιασμού 20 χρόνια, δηλαδή μέχρι το 2027, γι' αυτό και η προσπάθεια εκτίμησης του τί φορτίο θα πρέπει ν' αντιμετωπιστεί, και ότι αποτέλεσμα αυτού είναι ότι η παραγωγή θα αυξάνεται και θα πάει από τα 2 εκατ. στα 3 εκατ.

Σημαντική παράμετρος σ' όλη αυτή την ιστορία είναι οι παραδοχές με τις οποίες θα ξεκινήσεις. Με βάση αυτές τις παραδοχές

πραγματικά κάνεις μια ανάλυση του τί θα πρέπει να αντιμετωπίσεις μέχρι το 2027, τα 20 χρόνια, και βλέπεις ότι μπορείς όντως, υπάρχει μεθοδολογία να εξετάσεις τα υλικά, χαρτί, πλαστικό, όλα, και πώς αυτά θα εξελιχθούν και πόσο αυτά θα μπορέσει πιθανόν με διάφορες τεχνολογίες, πόσο κομμάτι απ' αυτά θα μπορούσε να ανακυκλωθεί για να μπορέσεις πραγματικά να κάνεις την αποτίμηση που είπα προηγουμένως.

Εξετάσαμε πέντε σενάρια για την Αττική. Το πρώτο σενάριο είναι ότι δεν κάνεις τίποτα, όπως ήταν η κατάσταση προχωράς. Το δεύτερο σενάριο, εξακολουθεί ο προγραμματισμός με τις 3 θέσεις να ισχύει, βάζεις και μια μονάδα που καις τα πάντα στη Φυλή, σύμμικτα, τα πετάς μέσα, τα καις, με ενεργειακή αξιοποίηση.

Ένα δεύτερο σενάριο λέει ότι δεν το κάνεις αυτό, κάνεις όλη την κομποστοποίηση, τη μηχανική διαλογή και όλα αυτά τα πράγματα και στο Γραμματικό και στην Κερατέα, αλλά τα προϊόντα όλης αυτής της διαδικασίας πας και τα καις σε μια μονάδα πάλι στη Φυλή.

Τέταρτο σενάριο, κομποστοποίηση ή μηχανική διαλογή, βιολογική στην Κερατέα και στη Φυλή και τα προϊόντα όλα αυτά τα πας και τα καις εκτός Αττικής. Πού; Στη ΔΕΗ. Πού; Σε κάποιο τσιμεντάδικο.

Και το τελευταίο σενάριο που λέει πάρα πολύ καλά, αλλά αν δεν τα πάρει το τσιμεντάδικο ή η ΔΕΗ τί θα κάνω; Αναγκαστικά τα φέρνω πίσω και τα θάβω στους ΧΥΤΥ πλέον στη Φυλή.

Μ' αυτά τα σενάρια μπορείς πραγματικά ν' αρχίσεις να ποσοτικοποιείς όλο το κόστος μιας τέτοιας διαδικασίας.

Κόστος επένδυσης και για τη γη και για τον μηχανισμό της μηχανικής βιολογικής επεξεργασίας, για τη θερμική κατεργασία με ανάκτηση ενέργειας πάντα και βγάζεις διάφορα νούμερα θεωρώντας

ότι το κόστος της θερμικής επεξεργασίας θα είναι 500 ευρώ ανά τόνο χωρητικότητας της μονάδας. Πού το βρήκαμε αυτό; Όταν κοιτάξαμε τα διάφορα νούμερα αυτό ήταν ένα λογικό νούμερο. Είναι το μόνο νούμερο; Όχι. Γι' αυτό ακριβώς έγινε και μια ανάλυση ευαισθησίας και εξετάσαμε αν το κόστος αυτό είναι παραπάνω από 500, 700 ή 800, έγιναν όλα αυτά τα πράγματα.

Το κόστος γης, κι' αυτό είναι μέρος της εκτίμησης. Το κόστος της λειτουργία και της συντήρησης, κι' αυτό πρέπει να το λάβεις υπόψη σου. Και τα έσοδα ή πιθανόν και τα έξοδα, αν δεν ξέρεις τί να τα κάνεις, από τα προϊόντα, παραδείγματος χάριν τον ηλεκτρισμό, την κομπόστα, τα διάφορα μέταλλα προς ανακύκλωση, εκτιμώνται όλα αυτά με τις σημερινές συνθήκες της αγοράς και βλέπετε ότι σε κάποια απ' αυτά υπάρχει και ένα αρνητικό πρόσημο γιατί αν δεν υπάρχει αγορά πιθανόν να χρειαστεί να πληρώσεις για να σου τα πάρουν.

Ήρθε κάποιος στο σπίτι μου να πάρει ένα παλιό πλυντήριο και μου λέει πόσο θα μου δώσεις να το πάρω; Λέω, αυτό το πλυντήριο λειτουργεί μια χαρά. Τί με νοιάζει εμένα, λέει. Πόσο θα πληρώσεις για να το πάρω; Λοιπόν, αυτό ισχύει και στα προϊόντα της διαχείρισης και μπορεί να αποτιμηθεί σε οικονομικούς όρους πλέον.

Επί πλέον όμως, θα βάλεις όλα αυτά, αλλά βάζεις και ένα άλλο κομμάτι. Εάν αυτή τη στιγμή λειτουργήσει όλο αυτό το σύστημα θα υπάρχουν κάποιες περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Αναφέρθηκαν ήδη τί θα γίνει στα υπόγεια νερά, τί θα γίνει από τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, τί θα γίνει από τις εκπομπές κανονικών ρύπων, τί θα γίνει από οσμές. Υπάρχουν τρόποι να εκτιμήσεις και ποιο είναι το κόστος στη γύρω περιοχή από τις οσμές που παράγονται από μια δραστηριότητα.

Το ίδιο και η υποβάθμιση της αξίας των σπιτιών. Κι' αυτό μπορείς να το λάβεις υπ' όψιν σου και έγινε. Και βγάζεις για τα

διάφορα σενάρια που αναλύσαμε ποιο είναι το κόστος αυτής της όχλησης, της διαχείρισης των αποβλήτων στην Αττική βέβαια, ανά τόνο, και βλέπετε ότι σε μερικές περιπτώσεις το κόστος είναι θετικό, υπάρχουν όμως και κάποιες περιπτώσεις που είναι αρνητικό, παραδείγματος χάριν, εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, διότι αν πραγματικά παράξω ηλεκτρισμό απ' αυτή την ιστορία θα γλιτώσω τις εκπομπές από τη μονάδα της ΔΕΗ στην Πτολεμαΐδα. Αυτές οι εκπομπές, όπως σας είπα προηγουμένως, πλέον έχουν πραγματικό κόστος το οποίο αποτιμάται στο κόστος των δικαιωμάτων των εκπομπών που αυτή τη στιγμή, σήμερα δηλαδή, ήταν 17-18, πριν από 2 μήνες, πριν να δημιουργηθεί το οικονομικό πρόβλημα ήταν 28 και αν πας να το αγοράσεις στην αγορά του μέλλοντος, δηλαδή αν θέλω να πάρω δικαιώματα για το 2010 η τιμή αυτή τη στιγμή είναι 20-30 και πιθανόν να φθάσει και παραπάνω από 30.

Όλα αυτά τα πράγματα μπορούν να γίνουν, μπορείς να τα κάνεις και να έχεις μια οικονομική αποτίμηση των πραγμάτων. Αν τα βάλεις όλα αυτά, αν τα προσθέσεις, γιατί πλέον και οι επιπτώσεις στο περιβάλλον, ακόμα και η όχληση από την οσμή και η μείωση της αξίας των ακινήτων γύρω από την περιοχή αποτιμώνται σε οικονομικούς όρους, άρα συγκρίσιμους και μπορείς να τα βάλεις μέσα για να βγάλεις ποιο είναι το πραγματικό κόστος ανά τόνο διαχειρίσιμου στερεού αποβλήτου.

Και τί βγαίνουν τα νούμερα; Τα διάφορα σενάρια που φαίνονται σ' αυτή τη διαφάνεια, το μαύρο κομμάτι της μπάρας είναι το καθαρά οικονομικό. Το καθαρά οικονομικό με τις παραδοχές που έγιναν και με το κόστος, παραδείγματος χάριν, της θερμικής επεξεργασίας που είπα 500 ευρώ, που υπάρχουν και αντίστοιχες τέτοιες ενδείξεις με 700 ευρώ κ.λπ.

Οι πράσινες μπάρες είναι το επί πλέον κόστος για το περιβάλλον. Είναι, όπως είπα προηγουμένως, η υποβάθμιση της ποιότητας των υδάτων, η υποβάθμιση της ποιότητας της ατμόσφαιρας, η οσμή κ.λπ. και βλέπει κανένας ότι σχεδόν όλα τα σενάρια μπορεί να είναι ισοδύναμα. Βλέπει όμως επί πλέον ότι το κόστος ανά τόνο είναι 70-80 ευρώ, που πραγματικά αυτό το νούμερο θα πρέπει τέλος πάντων ο πολίτης να καταλάβει ότι τόσο κοστίζει στον ίδιο, γιατί αυτός θα το πληρώσει τελικά, όλη αυτή η διαδικασία. Μπορεί να είναι 70 ή 80 για κάποιον στην Αθήνα, δεν ξέρω ποιο είναι το αντίστοιχο εδώ, αλλά εκείνο που πραγματικά θέλω να γίνει αντιληπτό και το υπογραμμίζω συνεχώς είναι ότι όλα αυτά τα πράγματα πραγματικά μπορούν να αποτιμηθούν με ένα νούμερο που περιλαμβάνει κι' αυτό που θα σου πει ο πολίτης "μα μυρίζει". Και αυτό το έχουμε λάβει υπόψη μας.

Και αυτοί βέβαια που είναι γύρω-γύρω και υφίστανται την επίπτωση αυτή θα γυρίσουν πιθανόν και θα σου πουν πάρα πολύ καλά τόσο το κόστος, το υπολόγισες το κόστος της οσμής; Αυτό το κόστος της οσμής το θέλω με τον άλφα ή βήτα τρόπο.

Άρα το θέμα της κοινωνικής μηχανικής. Τελειώνω. Πραγματικά όμως, υπάρχει πλέον ένας τρόπος όλα αυτά τα πράγματα να συνεκτιμηθούν, να μπορέσουν πλέον να γίνουν γνωστά στον κάθε πολίτη και ο κάθε πολίτης να καταλάβει ότι αυτή η μεθοδολογία είναι πραγματικά διαφανής και ότι αυτό είναι το πραγματικό κόστος αυτού του πράγματος που δημιουργεί ο ίδιος με τις προσωπικές του συνήθειες και με τον τρόπο που λειτουργεί ο ίδιος και αναγκαστικά κάποια στιγμή ο ίδιος θα το πληρώσει, ώστε πραγματικά να μπορέσουμε να βάλουμε τα πράγματα με ένα τρόπο που να μπορέσουμε να πείσουμε τον πολίτη ότι κάποια πράγματα πρέπει να γίνουν, ο τρόπος που αποφασίστηκε να προχωρήσει ο οποιοσδήποτε φορέας είναι ορθολογικά σωστός, το κόστος που θα επωμιστεί είναι διαφανές

και ότι πραγματικά το περιβάλλον για το οποίο θα πρέπει να ενδιαφέρεται κι' αυτός και τα παιδιά του προφυλάσσεται με την έννοια ότι ξέρουμε τί κάνουμε και θα προσπαθήσουμε αυτό το κόστος στο περιβάλλον να το αποκαταστήσουμε με τον άλφα ή βήτα τρόπο.

Μ' αυτό θέλω να κλείσω διότι πραγματικά το θέμα της διαφάνειας, το θέμα της ύπαρξης όλων αυτών των στοιχείων που να μπορέσουμε να πείσουμε τον πολίτη ότι έτσι είναι τα πράγματα, αυτό είναι το κόστος γι' αυτό θα πρέπει να κάνουμε κάποια πράγματα, νομίζω ότι είναι ένα πάρα πολύ χρήσιμο εργαλείο για να μπορέσουμε να καταλήξουμε σε μια σωστή αντιμετώπιση του προβλήματος που έχουμε, που δεν πρόκειται να εξαφανιστεί, επανέρχομαι και λέω ότι θα πρέπει πραγματικά να καταλάβουμε ότι πολιτισμός και ποιότητα ζωής σημαίνει λιγότερα σκουπίδια.

Ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ:

Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Λάλα. Ο επόμενος ομιλητής είναι ο καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ. Αθανάσιος Κούγκουλος με θέμα "Μέθοδοι διαχείρισης στερεών αποβλήτων και εφαρμογή τους στην Ελλάδα".

Θέλω επίσης να πω ότι θα γίνει και μια μικρή παρέμβαση αμέσως μετά, γίνεται μια μικρή αλλαγή στο πρόγραμμα, από τον κ. Ανδρέα Λουκάτο, Πρόεδρο της Εταιρείας Περιβαλλοντικών Μελετών, ενημερωτικά.

Κος ΚΟΥΓΚΟΥΛΟΣ:

Γεια σας και από μένα. Θέλω να ευχαριστήσω πρώτα απ' όλα την οργανωτική επιτροπή, το ΤΕΕ και τον ΣΥΔΙΣΑ για την οργάνωση αυτής της ημερίδας.

Θέλω να πω ότι πάντα υπάρχουν πολύ στενές σχέσεις ανάμεσα στο Τεχνικό Επιμελητήριο και στο Πανεπιστήμιο, ειδικά τις Πολυτεχνικές Σχολές. Ο Βόλος είναι μία από τις 6 πόλεις στην Ελλάδα που έχουν Πολυτεχνική Σχολή και πάντα υπάρχει πολύ καλή συνεργασία ανάμεσα στους δύο φορείς σε οργάνωση ημερίδων, συνεδρίων κ.λπ.

Θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος διότι ξέρω ότι έρχεται σιγά-σιγά η ώρα του φαγητού. Άλλωστε όλοι οι προλαλήσαντες έχουν πει τα πιο σημαντικά πράγματα, οπότε με έχουν καλύψει σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό.

Κατ' αρχάς μίλησαν όλοι για την αύξηση της ποσότητας των απορριμμάτων, και ο κ. Λάλας, και ο κ. Δερματάς Δημήτρης και είπαν ότι οφείλεται σε κάποιους λόγους, οι οποίοι λόγοι δεν βλέπω να ανατρέφονται εύκολα.

Άρα το πιο πιθανό είναι ότι θα συνεχίσουμε να έχουμε αύξηση της ποσότητας. Ξέρετε ότι, δυστυχώς βέβαια σε ένα βαθμό, η ποσότητα των απορριμμάτων που παράγει ο άνθρωπος τη μέρα χρησιμοποιείται σε κάποιες περιπτώσεις και ως δείκτης οικονομικής ανάπτυξης. Δηλαδή αυτός που παράγει πολλά σκουπίδια θεωρείται ή είναι και πιο πλούσιος.

Αυτό βέβαια έχει αρχίσει να αντιστρέφεται σε χώρες με αυξημένη οικολογική ευαισθησία, αλλά στην Ελλάδα δεν έχουμε φθάσει ακόμα σ' αυτό το επίπεδο.

Να σας δώσω ένα παράδειγμα γι' αυτό. Ο μέσος κάτοικος της Ινδίας βγάζει 400 γραμμάρια σκουπίδια την ημέρα και στο Λος Άντζελες βγάζουν 3,5 κιλά την ημέρα. Στην Ελλάδα μέχρι πρόσφατα ήμασταν κάτω από το κιλό, τώρα ξέρω ότι ξεπεράσαμε το ένα κιλό, με μεγαλύτερη ποσότητα ανά κάτοικο ανά ημέρα.

Είπαμε ότι υπάρχουν πολλές αιτίες για τις οποίες αυξάνονται συνέχεια τα απορρίμματα. Υπάρχει αστικοποίηση, υπάρχει βιομηχανοποίηση, υπάρχει υπερβολή στη συσκευασία και εγώ θα επισημάνω μια αιτία στην οποία δεν δίνουμε πάρα πολλή σημασία.

Στην εποχή μας η επιδιόρθωση έχει γίνει ακριβή και δύσκολη. Δεν επιδιορθώνουμε σχεδόν τίποτα. Παλιά μπαλώναμε ρούχα, χρησιμοποιούσαμε ξανά τα ίδια και τα ίδια πράγματα, τώρα δεν το κάνουμε αυτό. Και η τάση είναι να το κάνουμε όλο και λιγότερο. Διότι κακά τα ψέματα, είμαστε σε μια καταναλωτική κοινωνία, κοινωνία της αγοράς. Η βιομηχανία πρέπει να πουλήσει. Όσο και να μιλάμε για μείωση δεν είναι εύκολο να πετύχουμε μείωση.

Θυμάμαι πριν από 20 χρόνια όταν ξεκινούσα τις σπουδές μου για μεταπτυχιακά στην Ιαπωνία ήρθαν κάποιοι φίλοι και μου φέρανε ρολόγια Γιαπωνέζικα, αναπτήρες ZIPO και μου λέγανε να τα πάρεις στην Ιαπωνία να τα επιδιορθώσεις. Γελάστηκαν. Όταν πήγα στην Ιαπωνία δεν επιδιορθωναν τίποτα πια εκεί, όχι ρολόγια, αλλά ούτε αυτοκίνητα. Χαλάει λίγο το αυτοκίνητο, το πετάνε κατ' ευθείαν. Τηλεόραση; Με τίποτα.

Είναι ένας από τους λόγους που θα έχουμε συνέχεια και πιο πολλά σκουπίδια και δεν μπορούμε να δημιουργούμε συνέχεια ενοχές στον κόσμο με το θέμα αυτό.

Δυστυχώς ο τροχός δεν γυρίζει πίσω. Είμαστε σε καταναλωτική κοινωνία, σε κοινωνία της αγοράς. Πρέπει να μάθουμε να αντιμετωπίζουμε τα σκουπίδια.

Για τις μεθόδους διαχείρισης έχουν μιλήσει όλοι οι προηγούμενοι. Η ανεξέλεγκτη διάθεση βέβαια είναι μέθοδος, μέσα σε εισαγωγικά, αλλά όπως ξέρουν οι πιο πολλοί εδώ μέσα, μέχρι

πρόσφατα, δεν ξέρω αν εξακολουθεί να ισχύει, η κυριαρχούσα μέθοδος στην Ελλάδα ήταν η ανεξέλεγκτη διάθεση, η χωματερή δηλαδή.

Ελπίζω να έχει αντιστραφεί πρόσφατα, αλλά ακόμα και οι μεγάλες πόλεις, η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη, ακόμα αγωνίζονται να βρουν τους κατάλληλους χώρους για ΧΥΤΑ – και θα μιλήσουμε γι' αυτό παραπέρα.

Ένα πολύ σημαντικό ζήτημα είναι ότι πολλές φορές ακόμα και τεχνικοί, ακόμα και επιστήμονες μιλάνε για ΧΥΤΑ και το λένε "η χωματερή".

Πρέπει να ξεκινήσουμε από το σημείο να ξεχωρίζει ο κόσμος ότι άλλο πράγμα είναι η χωματερή και άλλο πράγμα ο ΧΥΤΑ ή ο ΧΑΔΑ, άλλο η χωματερή και άλλο ο ΧΥΤΑ.

Είπα να βάλω εδώ τις πέντε πιο σημαντικές διαφορές. Πρώτα απ' όλα ότι όταν μιλάμε για ΧΥΤΑ η χωροθέτηση γίνεται πάντα μετά από μια κατάλληλη μελέτη, μια ειδική μελέτη που έχει αποδείξει ότι αυτός ο χώρος είναι ο πιο κατάλληλος, ενώ η επιλογή του χώρου για χωματερή είναι σχεδόν τυχαία και πολλές φορές είναι πολύ κακή.

Καλή ώρα, εδώ στην Ευξεινούπολη έξω από τον Αλμυρό, μέχρι πρόσφατα λειτουργούσε μια χωματερή που ήταν πάνω στο ρέμα για να φεύγουν τα σκουπίδια, να τα πάρει το ποτάμι. Απ' ό,τι άκουσα θα αποκατασταθεί αυτή η χωματερή, ευτυχώς.

Το άλλο το σημαντικό είναι ότι στον ΧΥΤΑ έχουμε οπωσδήποτε καθημερινή επικάλυψη με χώματα, καθημερινή και όχι όποτε θυμόμαστε, συλλογή και αξιοποίηση του βιοαερίου, το οποίο αν το συλλέξεις και το αξιοποιήσεις είναι ευλογία, δίνει ενέργεια, ενώ αν το αφήσεις ανεξέλεγκτο δημιουργεί πυρκαγιές, συλλογή και επεξεργασία των διασταλαζόντων, τα στραγγίδια δηλαδή, και τέλος μια πρόβλεψη για μια μελλοντική περιβαλλοντική αποκατάσταση στον ΧΥΤΑ.

Εδώ σας έχω μια φωτογραφία από χωματερή στην περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας. Δεν ξέρω αν βλέπετε κάποια γουρουνάκια, ζωντανά είναι, και τέλος πάντων πίνουν νερό εκεί μέσα στα στραγγίδια και μάλιστα η ενδιαφέρουσα λεπτομέρεια είναι ότι αυτά είναι γουρούνια ελεύθερης βοσκής, άρα θεωρούνται αν αργότερα χρησιμοποιηθούν ως προϊόντα βιολογικής κτηνοτροφίας.

Εδώ είναι πάλι μια άλλη χωματερή, όπου οι πιο πολλές χωματερές έχουν φωτιές που καίνε συνέχεια για χρόνια. Γιατί; Διότι άπαξ και πάρει φωτιά κάπου που βγαίνει αέριο, βιοαέριο, καύσιμο από πολλές μεριές δεν μπορείς να σταματήσεις αυτή τη φωτιά εύκολα. Η φωτιά σταματάει πιο εύκολα στο στερεό, μετά στο υγρό. Στο αέριο καύσιμο ο μόνος τρόπος να τη σταματήσεις είναι να κλείσεις τη στρόφιγγα. Πώς θα κλείσει η στρόφιγγα στη χωματερή;

Και ένα πολύ καλό παράδειγμα, το ανέφερε νομίζω και ο Δημήτρης ο Δερματάς, υπάρχει μια περίφημη χωματερή στη Μύκονο, στην Άνω Μερά, είναι και πολύ κοντά στον δρόμο. Όταν περνάς το βράδυ από εκεί νομίζεις ότι βλέπεις πυροτεχνήματα – λες τί γίνεται, τί γιορτάζουν εδώ αυτοί;

Εδώ πάλι κάτω δεξιά βλέπετε ΧΥΤΑ, βλέπετε ότι παίρνονται μέτρα, υπάρχει στεγάνωση, ενώ αριστερά άλλη μια χωματερή κοντά στον οικισμό και μάλιστα βλέπετε ότι είναι ανάντι η χωματερή, δηλαδή θα έρθει το ρέμα και θα τα φέρει κάτω προς τον οικισμό.

Ξέρετε ότι υπάρχει πάντα μεγάλη δυσκολία στη χωροθέτηση νέων χώρων ΧΥΤΑ. Έχουν αναλυθεί οι αιτίες και από τους προηγούμενους. Υπάρχει το περίφημο σύνδρομο NIMBY, υπάρχει η μείωση της τιμής της γης.

Κάτι που θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό είναι η έλλειψη εμπιστοσύνης των πολιτών προς τις Αρχές, αλλά στην Ελλάδα υπάρχει

το ανάποδο, δηλαδή και οι Αρχές δεν εμπιστεύονται τον πολίτη και ο πολίτης δεν εμπιστεύεται τις Αρχές. Αν δεν λύσουμε αυτό το πρόβλημα της έλλειψης εμπιστοσύνης δεν μπορούμε να προχωρήσουμε εύκολα σε κοινωνική συναίνεση σε ένα τέτοιο πρόβλημα.

Για μένα υπάρχει και ένα άλλο ζήτημα. Υπάρχουν τα περίφημα αντισταθμιστικά οφέλη. Δηλαδή όταν η Αττική δίνει όλα τα σκουπίδια της στα Λιόσια ή τέλος πάντων ένα πολύ μεγάλο ποσοστό, τότε δίνουν και αρκετά αντισταθμιστικά οφέλη στα Λιόσια ή αργότερα στη Φυλή. Αυτά τα αντισταθμιστικά οφέλη όμως από τον τρόπο που σκέπτεται ο Έλληνας δεν τον μοιάζουν να πηγαίνουν κατ' ευθείαν στον ίδιο, δηλαδή νοιώθουν ότι τα πήρε ο Δήμος, δεν τα πήρε αυτός. Πήρε ο Δήμος στα Λιόσια, ας πούμε, και έκανε Κολυμβητήριο.

Νομίζω ότι πρέπει να βρούμε έναν τρόπο να πηγαίνουν τα αντισταθμιστικά οφέλη κατ' ευθείαν στον πολίτη, στον ιδιώτη. Δηλαδή να παίρνει το ζεστό νερό από τον ηλεκτρισμό ή από το βιοαέριο και να το δίνουμε κατ' ευθείαν δωρεάν στο σπίτι του, να βάλει ένα τζαγκούζι ο άνθρωπος να χαίρεται, να λέει εν τάξει, έχω τον ΧΥΤΑ αλλά τουλάχιστον έχω το όφελος κατ' ευθείαν σε μένα.

Αυτά τα αντισταθμιστικά οφέλη μερικές φορές είναι και περίεργα πώς λειτουργούν. Δεν ξέρω, το προσέξατε ότι ανέβηκε στην Α' εθνική ο "Θρασύβουλος"; Πώς ανέβηκε ο "Θρασύβουλος" της Φυλής, περιοχή 5.000 κατοίκων έφθασε στην Α' εθνική; Όπως πριν από χρόνια ήταν ο "Ακράτητος" πάλι στην Α' εθνική. Ομάδες που ήταν χαμένες, χαμηλές κατηγορίες. Διότι είπαμε, παίρνουν λεφτά οι Δήμοι, ενισχύουν τις ομάδες, ανεβαίνουν.

Δεν είναι όμως το πιο ορθολογικό αντισταθμιστικό όφελος αυτό, αν και δεν είναι επίσημο. Αυτό είναι ανεπίσημο, κατά τη δικιά μου σκέψη.

Όταν γίνονται μελέτες για ΧΥΤΑ υπάρχουν κάποια κριτήρια. Αυτά που βλέπετε είναι τα γενικά κριτήρια, τα περιβαλλοντικά, οικονομικά, χωροταξικά, λειτουργικά. Το κριτήριο της κοινωνικής αποδοχής το οποίο δεν το παίρνουν πάντα υπόψη και το καθένα απ' αυτά χωρίζεται σε άλλα υποκριτήρια.

Ο κόσμος απορεί και λέει πώς γίνεται να γίνεται μια μελέτη και να βγάζουμε τον πιο κατάλληλο χώρο – θυμάστε, στην Αθήνα είχαν βγάλει πριν από 15 χρόνια τον Αυλώνα ως πιο κατάλληλο χώρο. Μετά ξεσηκώθηκαν οι Αυλωνίτες, είχαν κοντά την εθνική οδό και τον σιδηρόδρομο, τα κλείσανε και τα δύο, άλλαξε γνώμη το ΥΠΕΧΩΔΕ, έδωσε καινούργια μελέτη στο Πανεπιστήμιο της Θράκης που είναι, λέει, πιο μακριά και θα τα δει πιο αντικειμενικά τα πράγματα. Η καινούργια μελέτη δεν θυμάμαι τί είχε βγάλει, πάλι δεν πέρασε και το καινούργιο και τελικά, νομίζω το είπε και ο Μπάμπης ο Τσοκανής, έγινε στο τέλος, αποφασίσανε για 3-4 χώρους μαζί.

Δεν ξέρω αν ξέρετε πώς έγινε αυτό. Για μένα, έγινε με τρόπο μη ορθολογικό. Θα μιλήσω παρακάτω γι' αυτούς τους χώρους. Η Κερατέα, το Γραμματικό, η Φυλή, δεν θυμάμαι ποιος άλλος.

Αυτό έγινε με νόμο. Δηλαδή αποφασίστηκε και είπαν με νόμο λέμε ότι νέος ΧΥΤΑ θα γίνει στο Γραμματικό, στην Κερατέα, στη Φυλή. Γιατί το κάνανε με νόμο; Για να μη μπορεί να προσβληθεί εύκολα, για να μπορεί να προσβληθεί μόνο σε επίπεδο Συμβουλίου της Επικρατείας. Αυτά είναι καουμπούλίκια, προσκοπικά πράγματα, που έλεγε πριν ο Δημήτρης. Δηλαδή θα έπρεπε να προχωράμε αργά, κανονικά και με συναίνεση και όχι ενώ επί χρόνια δεν έχουμε κάτι, ένα πρωί ξυπνάμε τσαμπουκά και λέμε εκεί θα γίνει ο ΧΥΤΑ.

Και θα σας δείξω για τη θέση Κερατέας, γιατί έχω ασχοληθεί με το ζήτημα. Είχα συνεργαστεί με τον Δήμο Κερατέας και είχαμε κάνει την αντιμελέτη, ας πούμε, που την πήγαμε στο Συμβούλιο της

Επικρατείας και είχαμε μιλήσει εκεί και μας είπαν οι άνθρωποι ότι έχουμε δίκιο αλλά τελικά εγώ πιστεύω ότι για πολιτικούς λόγους απορρίφθηκε η ένσταση και επιλέχθηκε ο χώρος της Κερατέας.

Ένα από τα κριτήρια αποκλεισμού είναι ότι η θέση πρέπει να είναι – και το είχαν πει αρχικά στον σχεδιασμό – τουλάχιστον 300 μέτρα από κοίτη υδατορέματος. Αυτός είναι ο χώρος, έχει ρέμα μέσα, κανονικά, έχει πηγή και έχει ρέμα εκεί που έχει καθοριστεί να γίνει ο ΧΥΤΑ. Και πρωτοετής περιβαλλοντολόγος φοιτητής θα έλεγε ότι δεν είναι κατάλληλος αυτός ο χώρος.

Το ρέμα λειτουργεί, μου είπαν οι ντόπιοι, έχει νερό 6-7 μήνες στον χρόνο, αλλά και λιγότερο να είναι, ρέμα είναι. Την κλίση μονάχα να δείτε πάλι. Δεν είναι κατάλληλη η κλίση για ΧΥΤΑ. Παρ' όλα αυτά αυτός ο χώρος έχει επιλεγεί.

Εδώ βλέπετε ένα άλλο κριτήριο, ότι πρέπει να είναι σε απόσταση τουλάχιστον 500 μέτρα από αρχαιολογικούς χώρους. Δίπλα ακριβώς υπάρχει αρχαιολογικός χώρος.

Σας είπα, είχαν επιλεγεί τουλάχιστον απ' ό,τι θυμάμαι, η Φυλή, η Κερατέα, το Γραμματικό. Στο Γραμματικό υπήρξε ένα άλλο πρόβλημα, έκτακτο πρόβλημα. Θυμάστε που είχε πέσει το αεροπλάνο της "ΗΛΙΟΣ"; Έπεσε ακριβώς στον χώρο που θα κάνανε τον ΧΥΤΑ. Οπότε δεν ξέρω αν θα προχωρήσει και εκεί.

Είπαμε ότι οι κανονικές προτεραιότητες για αειφορική διαχείριση απορριμμάτων είναι πρώτα απ' όλα η μείωση της ποσότητας και της επικινδυνότητας. Αλλά σας είπα την άποψή μου, ότι στην κοινωνία της αγοράς η μείωση της ποσότητας, πολύ δύσκολα, έστω και της επικινδυνότητας. Πρέπει ν' αρχίσουμε σιγά-σιγά να επιμορφώνουμε τον κόσμο, ξεκινώντας από τα μικρά παιδιά.

Να σας φέρω ένα παράδειγμα για μείωση επικινδυνότητας. Τα θερμόμετρα. Θυμάστε όλοι τα παλιά θερμόμετρα που είχαν υδράργυρο. Πολύ τοξικό, πολύ επικίνδυνο υλικό. Υπάρχουν καινούργια θερμόμετρα ψηφιακά. Έχουν ένα μεγάλο μειονέκτημα βέβαια. Είναι αρκετά πιο ακριβά. Αλλά είναι κάτι που μπορούμε να κάνουμε. Και ένα σωρό άλλα πράγματα.

Αυτά τα μπουκάλια, αν τα θυμάστε οι παλαιότεροι, παλιά ήταν από PVC, από πολυβινυλοχλωρίδιο. Τώρα ευτυχώς είναι από PET, ένα καινούργιο υλικό. πολυτερεφθαλικό αιθυλεστέρα. Πολύ λιγότερο τοξικό. Το PVC, εκτός απ' όλα τα άλλα έχει κατηγορηθεί ότι όταν καίγεται παράγει και τις περίφημες διοξίνες, που είναι οι πιο τοξικές ενώσεις που έχουν βρεθεί.

Ξέρετε την προτεραιότητα ποια είναι για την επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση υλικών, εκτροπή ενέργειας; Μας σπρώχνει η Ευρωπαϊκή Ένωση και καλά κάνει να προχωρήσουμε σε καινούργιες μεθόδους, όταν δυστυχώς εμείς καλά-καλά ακόμα δεν έχουμε εφαρμόσει σωστά τον ΧΥΤΑ.

Ως τρίτη προτεραιότητα είναι η διάθεση με τρόπο που να είναι αποδεκτός στο περιβάλλον. Σίγουρα η πιο φιλική μέθοδος για το περιβάλλον είναι η ανακύκλωση και σίγουρα το κλειδί για την ανακύκλωση, το έχουν πει και όλοι οι προηγούμενοι, είναι η διαλογή στην πηγή. Αυτό είναι κάτι το οποίο δεν χωράει αμφιβολία.

Τώρα να πάρουμε λιγάκι μία-μία τις μεθόδους. Στους ΧΥΤΑ τα μειονεκτήματα είναι ότι δυσκολευόμαστε να βρούμε καινούργιους χώρους, επίσης ότι αν δεν λειτουργεί ο ΧΥΤΑ κανονικά γίνεται χωματερή, καθιζήσεις, διαμαρτυρίες περιοίκων, και να βάλω και ένα τελευταίο, ότι τώρα πια εκ των πραγμάτων δεν μπορούμε να πάμε όλα τα απορρίμματα σε ΧΥΤΑ.

Εδώ βλέπετε ένα εργοστάσιο αποτέφρωσης απορριμμάτων, δείξαμε και προηγουμένως φωτογραφίες, αυτό είναι στο Ισραήλ. Η αποτέφρωση, το πρώτο πρόβλημα είναι ότι έχει μεγάλη δαπάνη. Το δεύτερο είναι ότι όπως και όλες οι άλλες μέθοδοι εκτός από την υγειονομική ταφή, δεν είναι αυτοδύναμη, δηλαδή κάτι θα σου αφήσει, κάτι πρέπει να κάνεις κι' αυτό το υπόλειμμα. Το τρίτο είναι το πρόβλημα της παραγωγής ρύπων.

Θέλω να πω δύο κουβέντες παραπάνω. Σίγουρα στο μέλλον θα προχωρήσουμε και στην Ελλάδα σε αποτέφρωση, αλλά εγώ σήμερα είμαι ακόμα διστακτικός, είμαι επιφυλακτικός. Δηλαδή φοβάμαι ότι θα δημιουργηθούν προβλήματα. Ξέρετε ότι στον Βόλο, παραδείγματος χάριν, ούτως ή άλλως όπως είμαστε έχουμε αρκετά προβλήματα με τα αιωρούμενα σωματίδια. Το ίδιο και στη Θεσσαλονίκη. Έχει πει ο Δημήτρης ο Δερματάς σχεδόν πρωταθλήτρια όχι στην Ελλάδα, αλλά στην Ευρώπη, στα αιωρούμενα σωματίδια.

Αν γίνει αποτέφρωση, όπως σχεδιάζεται να γίνει, το πιο πιθανό είναι να την αναλάβει κάποιος ιδιώτης. Όταν η ΔΕΗ σήμερα όπως λειτουργεί στην Πτολεμαΐδα, το λένε όλοι, ότι δημιουργεί ένα σωρό προβλήματα στην Πτολεμαΐδα, η ΔΕΗ, που παίρνει λεφτά από όλη την Ελλάδα, που είναι ακόμα κρατική επιχείρηση, παρ' όλα αυτά υπάρχουν τόσα προβλήματα με τα αιωρούμενα σωματίδια στην Πτολεμαΐδα. Εκεί καίνε λιγνίτη. Θα εμπιστευτώ εγώ κάποιον ιδιώτη ο οποίος θα καίει όπως είμαστε τώρα και σύμμικτο, ανάμικτο απόρριμμα με τα πλαστικά του μέσα;

Είμαι πολύ επιφυλακτικός. Θα γίνει κάποια στιγμή αλλά για να φθάσουμε εκεί πρέπει να προχωρήσουμε λιγάκι, να έχουν εξελιχθεί κάποια πράγματα. Πρώτα απ' όλα να έχει εξελιχθεί η τεχνολογία ελέγχου. Έχει τη δυνατότητα σήμερα, παράδειγμα, η Νομαρχία της Μαγνησίας, να πάει να ελέγξει τί εκπομπές ρύπων θα κάνει ένα

εργοστάσιο αποτέφρωσης; Όχι τόσο εύκολα. Τουλάχιστον να εξελιχθεί σ' αυτό το επίπεδο, να δούμε ότι υπάρχει πολιτική βούληση για το αν κάτι γίνεται στραβά να επιβάλλονται τα πρόστιμα και τότε θα προχωρήσουμε και στην αποτέφρωση.

Για την κομποστοποίηση επίσης είπαν και οι προηγούμενοι. Δεν έχει δουλέψει πολύ στην Ελλάδα. Οι αγρότες δεν δέχονται εύκολα το προϊόν. Το κόστος είναι μεγαλύτερο από την υγειονομική ταφή αλλά σαφώς μικρότερο από την αποτέφρωση. Υπήρξαν κάποιες εμπειρίες μέχρι στιγμής. Στην Καλαμάτα είναι ένα πιλοτικό που δεν δούλεψε σχεδόν καθόλου. Πολύ παλαιότερα υπήρχε και στο Καλοχώρι Θεσσαλονίκης απ' ό,τι ξέρω, αλλά το μαζεύανε, το μαζεύανε το προϊόν και στο τέλος δεν είχαν τί να το κάνουν και το κλείσανε το μαγαζί.

Όπως και για την αποτέφρωση δεν ειπώθηκε από κανένα, αλλά έχω ακούσει ότι στη δεκαετία του 1970 είχε λειτουργήσει ένα εργοστάσιο στη Ζάκυνθο, χωρίς προδιαγραφές βέβαια, λειτουργούσε τόσο χάλια που στο τέλος μαζεύτηκαν οι περίοικοι και κάψανε το ίδιο το εργοστάσιο και ησυχάσανε. Αλλά βέβαια αυτό έγινε χωρίς προδιαγραφές.

Οπότε, για τις προτάσεις για το μέλλον, δεν υπάρχει μια λύση που να τα λύνει όλα τα προβλήματα, το είπαν και άλλοι, το είπε και ο Δημήτρης, το είπε ο κ. Λάλας. Δεν υπάρχει μια λύση. Πρέπει να δούμε πολλές διαφορετικές λύσεις και σημασία έχει ό,τι κάνουμε να το κάνουμε σωστά.

Σίγουρα στον βαθμό που μπορούμε ν' αυξήσουμε την ανακύκλωση είναι μια μέθοδος πολύ φιλική για το περιβάλλον και συγχαρητήρια που αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες από τον ΣΥΔΙΣΑ για αυξηθεί και να προωθηθεί η ανακύκλωση στη Μαγνησία. Είναι πολύ σημαντικό αυτό.

Από 'κει και πέρα όποια μέθοδο και αν έχουμε, είτε υγειονομική ταφή, είτε κομποστοποίηση, είτε μηχανική διαλογή, είτε αποτέφρωση, σημασία έχει να υπάρχουν οι περιβαλλοντικοί όροι και να τηρούνται. Αυτό είναι το καλύτερο που μπορούμε να πούμε. Δεν υπάρχει μια αλημεία, μια μαγική μέθοδος που να μας τα βγάλει όλα.

Τέλος είναι πολύ σημαντικό ζήτημα να επιτευχθεί όσο είναι δυνατόν κοινωνική συναίνεση. Πρέπει να μάθει ο κόσμος να ξεχωρίζει, όπως είπα προηγουμένως, ότι άλλο πράγμα είναι η χωματερή, άλλο πράγμα είναι ο ΧΥΤΑ. Υπάρχουν τα παραδείγματα με τις μαύρες σημαίες, έχω ακούσει για ιστορίες στο παρελθόν. Ξέρετε στη Θεσσαλονίκη έχει χωροθετηθεί ο νέος ΧΥΤΑ, στην περιοχή της Ασύρου που δεν είναι πολύ μακριά από τη Θεσσαλονίκη, αλλά ανήκει στην Επαρχία Λαγκαδά, βγήκαν λαϊκίστικα επιχειρήματα του στυλ "όχι τα σκουπίδια της Θεσσαλονίκης στην Επαρχία Λαγκαδά", έχω ακούσει ότι μέχρι που είχε απειλήσει ο Μητροπολίτης Λαγκαδά με αφορισμό τους μελετητές. Βγήκαν μαύρες σημαίες κ.λπ.

Πρέπει να κοιτάξουμε να πετύχουμε κοινωνική συναίνεση, πρέπει να καταλάβει ο κόσμος ότι πρέπει να βρούμε μια μέθοδο για να διαχειριστούμε τα απορρίμματα, διότι η χωματερή είναι σίγουρα η χειρότερη μέθοδος, διότι σας είπα ότι φοβάμαι, για παράδειγμα, την αποτέφρωση, φανταστείτε τί θα πω για τη σκέτη, την ανεξέλεγκτη καύση, όπως αυτή που γίνεται στη Μύκονο ή οπουδήποτε αλλού.

Δεν θα σας κουράσω περισσότερο. Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω και να σας καλέσω και σε ένα περιβαλλοντικό συνέδριο που κάνει το τμήμα μου με το τμήμα μηχανολόγων, ο συνάδελφος ο Κων/νος το Αραβώσης από το Μετσόβειο και το τμήμα μηχανολόγων από το Αριστοτέλειο και το ΤΕΕ του χρόνου τέλη Ιουνίου στη Μύκονο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Περνάμε γρήγορα-γρήγορα καλώντας στο βήμα τον Ανδρέα τον Λουκάτο, Πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της ΕΠΕΜ ο οποίος είναι και χορηγός της σημερινής εκδήλωσης. Σας ευχαριστούμε κύριε Λουκάτο, καθώς επίσης παρευρίσκεται ο Αντιδήμαρχος του Δήμου Πορταριάς ο Γιάννης ο Κουντέλιας και ο ιδιοκτήτης και επίσης χορηγός της σημερινής μας εκδήλωσης ο κ. Παναγιωτίδης ο ιδιοκτήτης του ΚΔΑΥ.

Κος ΛΟΥΚΑΤΟΣ:

Θα προσπαθήσω να σας πω μερικά πράγματα για τη νέα Οδηγία-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με τη διαχείριση των αποβλήτων.

Προηγουμένως όμως θα μου επιτρέψετε να σας πω εισαγωγικά δύο-τρεις σκέψεις. Η πρώτη σκέψη. Η Οδηγία-πλαίσιο που ισχύει σήμερα για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο είναι ακριβώς από το 1975. Είναι πριν καν η χώρα μας γίνει κράτος μέλος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχει διανύσει μια πολύ μεγάλη διαδρομή, έχει αναθεωρηθεί δύο φορές, περίπου κάθε 15 χρόνια, μία φορά το 1991 και άλλη μία φορά το 2006, και παρ' όλα αυτά σε Ευρωπαϊκό επίπεδο δεν έχει καταφέρει να λύσει πλήρως το πρόβλημα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων και αφήνει χώρο για συζητήσεις, σκέψεις και αναζητήσεις σαν αυτές που γίνονται και στη σημερινή ημερίδα.

Να σας δώσω μόνο ένα-δύο νούμερα. 1,3 δισ. τόνοι τον χρόνο είναι το σύνολο των αποβλήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είπε ο Πρόεδρος του ΤΕΕ στην παρουσίασή του ότι στην Ελλάδα έχουμε ανά κάτοικο γύρω στα 380-390 κιλά τον χρόνο. Στο σύνολο της Ευρώπης των 15, της παλιάς Ευρώπης, αυτό το νούμερο είναι 530 κιλά τον

χρόνο και στο σύνολο των 10 καινούργιων χωρών, χωρίς τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία είναι 300-350.

Ακούστηκε, και σωστά, ότι το πρόβλημα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων συνδέεται με τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την ανάπτυξη. Δυστυχώς ακόμα και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο οι αριθμοί δείχνουν ότι η αύξηση των αποβλήτων ξεπερνά την αύξηση του ΑΕΠ. Παραδείγματος χάριν, τη δεκαετία 1995 – 2005, ενώ η μέση αύξηση του ΑΕΠ στην Ευρώπη των 25 ήταν 7,5%, η αύξηση των σκουπιδιών την ίδια περίοδο ήταν 10%.

Είμαστε πάρα πολύ μακριά από το να πετύχουμε αυτό που στα νεοελληνικά λέγεται decoupling, δηλαδή αλλιώς η αποσύνδεση της αύξησης των σκουπιδιών από την αύξηση του βιοτικού επιπέδου.

Ένα τελευταίο νούμερο. Κάθε χρόνο δαπανώνται 17 δισ. ευρώ συνολικά για τη διαχείριση αστικών και επικίνδυνων στερεών αποβλήτων.

Επειδή ο Γιάννης ο Κουρτίνας είπε ότι καλό είναι στη σημερινή συζήτηση να πούμε μερικές αλήθειες, θα μου επιτρέψετε να σας πω κι' εγώ μερικές αντίστοιχες σκέψεις.

Αλήθεια πρώτη: Η Ελλάδα, ευτυχώς λέω εγώ, είναι κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό καθορίζει την περιβαλλοντική νομοθεσία και τα περιβαλλοντικά standards. Γιατί; Διότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει επιλέξει υπό την πίεση των κοινωνιών των Ευρωπαϊκών, να έχει σε υψηλή προτεραιότητα την περιβαλλοντική πολιτική. Αυτό εκ των πραγμάτων είναι μια πραγματικότητα που την ζούμε καθημερινά και θα την ζούμε με τη νέα Οδηγία-πλαίσιο όλο και περισσότερο και σε σχέση με τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Αυτό όμως παράγει και ευκαιρίες ανάπτυξης, και θα εξηγήσω γιατί.

Αλήθεια δεύτερη: Είδα τουλάχιστον σε δύο παρουσιάσεις να λέγεται "ο ρυπαίνων πληρώνει". Ποιος είναι ο ρυπαίνων για τα αστικά στερεά απόβλητα; Δεν είναι ο πολίτης; Αν η αρχή "ο ρυπαίνων πληρώνει" μας αρέσει, και απ' ό,τι έχω καταλάβει, στην Ελληνική κοινωνία κατά βάση φαίνεται να αρέσει, αυτό σημαίνει λοιπόν πρακτικά ότι ο πολίτης πρέπει να πληρώσει για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Δεν μπορεί να πληρώσει κάποιος άλλος.

Το γεγονός ότι είμαστε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει επιτρέψει επί τρεις συνεχόμενες προγραμματικές περιόδους να υπάρχουν σημαντικά κονδύλια για την ανάπτυξη των υποδομών, ανεξάρτητα του πόσο καλά τα αξιοποιήσαμε ή όχι – ακούστηκαν πάρα πολλά από πιο αρμόδιους από μένα για τα προβλήματα που υπάρχουν. Μέχρι εκεί όμως.

Ήδη στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο – θα σας δώσω 2-3 νούμερα. Νούμερο πρώτο: Το επιχειρησιακό πρόγραμμα του ΥΠΕΧΩΔΕ έχει για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων περίπου 300 εκατ. ευρώ δημόσια δαπάνη συμπεριλαμβανομένης και της δαπάνης που αφορά στους φορείς που έχουν την ευθύνη για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων. Μόνο για την Αττική οι υπολειπόμενες υποδομές προκειμένου να προσαρμοστεί η Αττική στις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας είναι περίπου 50% παραπάνω από το σύνολο των κονδυλίων του ΥΠΕΧΩΔΕ για την Ελλάδα.

Βεβαίως θα μου πείτε δεν είναι μόνο τα κονδύλια του ΥΠΕΧΩΔΕ, είναι και τα κονδύλια των Περιφερειών. Να πούμε ότι οι Περιφέρειες είναι άλλα τόσα; Δηλαδή φθάνουμε στα 600 εκατ. ευρώ. Για την Αττική οι απαιτήσεις είναι περίπου 450. Και μιλάμε για κάτι λιγότερο από τη μισή Ελλάδα.

Σκέψη τρίτη: Η διαχείριση στερεών αποβλήτων δεν είναι τόσο πολύ τεχνικό ή περιβαλλοντικό πρόβλημα. Το είπε πάρα πολύ σωστά ο

κ. Δερματάς. Αν ήταν, τότε μάλλον θα είχαμε βρει τις λύσεις. Κυκλοφόρησε μια ωραιότατη μελέτη του Τεχνικού Επιμελητηρίου η οποία χώριζε την Ελλάδα σε 5 μπακλαβαδωτά κομμάτια, αν θυμάμαι, 6, δεν έχει σημασία, και έλεγε, με μία μονάδα ανά κομμάτι λύσαμε το πρόβλημα.

Μα δεν θα το λύσουμε ποτέ έτσι. Διότι η διαχείριση των στερεών αποβλήτων είναι βαθύτατα κοινωνικό, και άρα πολιτικό πρόβλημα. Εάν δεν ήταν, δεν θα είχαμε, όπως είπε ο Μπάμπης ο Τσοκανής, δύο φορείς, παραδείγματος χάριν, στη Βοιωτία και κάπου αλλού για όλη την ενότητα μία. Είναι διαφορετικές οι κοινωνικές, οι πολιτικές επιλογές ανά περιοχή.

Να πω και κάτι άλλο. Ξέρετε κανένα πολιτικό να έχει αποτύχει στη σταδιοδρομία του επειδή δεν αγαπούσε το περιβάλλον; Εγώ δεν ξέρω κανένα. Αντίθετα, ξέρω πάρα πολλούς πολιτικούς οι οποίοι έχουν δυσκολευτεί στην πολιτική τους πορεία επειδή προσπάθησαν ν' αντιμετωπίσουν περιβαλλοντικά προβλήματα. Και το παράδειγμα που έχει ακουστεί σήμερα κατ' επανάληψη και πραγματικά και απ' αυτό το βήμα θα ήθελα να πω μπράβο εκπροσωπώντας και τον σύλλογο του μελετητικού κόσμου για τον κ. Νάκο τον συμπολίτη σας, είναι ένα από τα σπάνια. Εάν ανατρέξω στη μνήμη μου, είναι ζήτημα αν θα μπορέσω να βρω, ανεξαρτήτως κόμματος που κυβέρνησε τη χώρα αυτή, δύο ή τρεις πολιτικούς που να έχουν δείξει αντίστοιχη υπευθυνότητα και ευαισθησία απέναντι στα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Αυτό όμως είναι αντανάκλαση των κοινωνικών προτεραιοτήτων. Αυτές είναι που καθορίζουν εν πολλοίς το ποιες είναι οι επιλογές των πολιτικών.

Σκέψη τέταρτη: Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων αντιμετωπίζεται μόνο με ολοκληρωμένο σχεδιασμό που προβλέπει όλα τα βήματα, όλες τις φάσεις και όλα τα δεδομένα που συνδέονται είτε

με τα απόβλητα πρωτογενώς είτε με τα προϊόντα που προέρχονται μετά από την επεξεργασία.

Θα φέρω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Ακούστηκαν πολλά για την Αττική και είπε και ο Δημήτρης ο Λάλας ότι το ΕΜΑΚ τουλάχιστον λειτουργεί. Τί είναι το ΕΜΑΚ; Η μονάδα κομποστοποίησης που είχε προβλεφθεί εδώ και αρκετά χρόνια να καλύπτει περίπου το 1/3 των στερεών αποβλήτων της Αττικής. Πολύ ωραία. Τόνοι μελανιού είχαν χυθεί για το πώς θα είναι η μονάδα, αν είναι κατάλληλη επιλογή, γιατί είναι πολύ καλύτερη από την αποτέφρωση ή από κάποιες άλλες επιλογές και ούτω καθ' εξής.

Πάρα πολλές συσκέψεις είχαν γίνει, διαβουλεύσεις, εργατοώρες, ανθρωποώρες έχουν χαθεί. Κανείς δεν σκέφθηκε μερικά απλά πράγματα. Τί θα κάνει αυτή η μονάδα; Θα παράγει, λέει, ένα βελτιωτικό εδάφους. Από τί; Από σύμμικτα σκουπίδια; Για να έχει τα προβλήματα τα περιβαλλοντικά που είπε ο Δημήτρης ο Δερματάς και πολλά άλλα; Τί θα γίνει αυτό το βελτιωτικό; Το σκέφθηκε κανείς; Ποιος αγρότης θα το πάρει; Και πολύ καλά θα κάνει. Εγώ ούτε για τις γλάστρες μου δεν το παίρνω – με συγχωρείτε, που δεν είμαι αγρότης.

Άρα έπρεπε ο σχεδιασμός εκεί να σκεφθεί ότι αυτό το προϊόν που θα παραχθεί με τον τρόπο που γίνεται η συνολική διαχείριση, δηλαδή πώς: Χωρίς διαλογή στην πηγή, είναι πάρα πολύ δύσκολο, αυτό λοιπόν το προϊόν θα έπρεπε να έχει άλλες χρήσεις. Και μόνο εκ των υστέρων έρχονται και λένε, θα κάνουμε συμφωνία με όλους τους Δήμους να το πάρει για τα άλση και τα παρτέρια.

Συνεχίζω στο ίδιο παράδειγμα. Μένει ένα υπόλειμμα το οποίο είναι εύκαυστο. Αυτό το υπόλειμμα λοιπόν μπορεί να αξιοποιηθεί ωραιότατα ενεργειακά. Μάλιστα. Πού θα αξιοποιηθεί ενεργειακά; Στα τσιμέντα. Μα συζήτησε κανείς με τους τσιμεντάδες, τί προδιαγραφές θέλουν να έχει αυτό το προϊόν για να το πάρουν και να το καύσουν;

Αφήνω στην άκρη τις όποιες κοινωνικές αντιδράσεις. Εγώ μιλάω καθαρά από τη σκοπιά της οικονομίας. Έγινε ποτέ αυτή η συζήτηση; Απ' όσο ξέρω, όχι.

Άρα δεν μπορούμε να πηγαίνουμε και να σχεδιάζουμε μονάδες μη βλέποντας τον όλο κύκλο διαχείρισης των αποβλήτων συμπεριλαμβανομένης και της τελικής χρήσης και αξιοποίησης των προϊόντων και σε συνεργασία και σε συνεννόηση με τους αποδέκτες αυτών των προϊόντων. Αλλιώς δεν κάναμε τίποτα, δεν πετύχαμε κανένα στόχο και θα καταλήξουμε σ' αυτό που είπε ο Δημήτρης ο Λάλας, να τα ξαναθάψουμε έχοντας αφήσει να προηγηθεί μια αρκετά ακριβή επεξεργασία χωρίς λόγο, εντός ή εκτός εισαγωγικών.

Άλλη μία αλήθεια: Ακούστηκαν πάρα πολλά, και σωστά, για την ενημέρωση. Ναι στην ενημέρωση. Όχι στην υποκρισία που κρύβεται πίσω από την δήθεν έλλειψη ενημέρωσης.

Παραδείγματος χάριν, εγώ δεν θέλω να σχολιάσω το αν καλώς ή κακώς η Κερατέα ή το Γραμματικό ή οποιοσδήποτε άλλος Δήμος έχει αντιδράσει σε ένα σχεδιασμό ο οποίος έχει περάσει από μύρια χίλια κύματα για να καταλήξει κάπου.

Εγώ θέλω να σχολιάσω το εξής: Επειδή μένω το καλοκαίρι κοντά στην Κερατέα απολαμβάνω ένα πολύ ωραίο θέαμα. Την ανεξέλεγκτη χωματερή της Κερατέας, να καίγονται τα σκουπίδια και να μυρίζει παντού.

Αν αυτό είναι περιβαλλοντική προστασία και αποτελεί υποβάθμιση το να γίνει έστω ένας ΧΥΤΑ, που σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί την ολοκληρωμένη λύση, τότε νομίζω ότι οι λέξεις χάνουν το νόημά τους. Δεν αναφέρομαι ειδικά στην Κερατέα, την φέρνω ως παράδειγμα. Αντίστοιχα υπάρχουν παντού σε όλη την Ελλάδα.

Αλήθεια έβδομη: Ό,τι και να γίνει μέσα σε μια ολοκληρωμένη διαχείριση, ένα μέρος των στερεών αποβλήτων – και αυτό θα φανεί και πώς συνδέεται με τη νέα Οδηγία-πλαίσιο – θα αξιοποιηθεί ενεργειακά. Αυτό μπορεί να μην αφορά στα σύμμικτα απορρίμματα. Όμως είναι σίγουρο ότι όποια επεξεργασία και να υπάρξει αποκλείεται να μπορούν όλα να ανακυκλωθούν. Θα υπάρξει ένα κλάσμα το οποίο ακριβώς επειδή θα έχει σημαντική θερμογόνο δύναμη θα είναι πολύ καλύτερα από οικολογική άποψη ν' αξιοποιηθεί κάπου ενεργειακά απ' ό,τι να το αφήσουμε, ανεξαρτήτως από προτεραιότητες και από επιταγές της νομοθεσίας, και μόνο από την άποψη της περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Αλήθεια όγδοη: Μιλάμε για τους ΧΥΤΑ. Η Ευρωπαϊκή Οδηγία 9931, αναφέρθηκε κ. Αραβώσης αλλά και πολλοί άλλοι, λέει και κάτι άλλο το οποίο στην Ελλάδα το ξεχνάμε. Δεν έχει μόνο στόχους εκτροπής του οργανικού από την ταφή. Λέει ότι δεν πρέπει να υπάρχουν οργανικά σκουπίδια τα οποία θα θάβονται ανεπεξέργαστα.

Αυτό σημαίνει ότι πάρα πολύ γρήγορα θα ανοίξει στη χώρα μας μια συζήτηση που θα λέει ότι είναι νόμιμη η λειτουργία ΧΥΤΑ που δεν έχουν μια προεπεξεργασία κατ' ελάχιστον, για να μην πω ολοκληρωμένη επεξεργασία οργανικού κλάσματος;

Αλήθεια ένατη: Η κάθε περιοχή έχει τις δικές της ιδιαιτερότητες. Προφανώς η βέλτιστη λύση για τη Μαγνησία δεν είναι κατ' ανάγκη η βέλτιστη λύση για την Αττική, ή η βέλτιστη λύση για τη Θεσσαλονίκη δεν είναι κατ' ανάγκη η βέλτιστη λύση για τη Ρόδο.

Όλα αυτά είναι κομμάτια του σχεδιασμού ο οποίος εμπλέκει μια σειρά από παράγοντες, από τους μελετητές, τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων, τις τοπικές κοινωνίες, τις μη κυβερνητικές περιβαλλοντικές οργανώσεις και ούτω καθ' εξής.

Τέλος, αν και ακούστηκε από τον κ. Δερματά, θέλω να το επαναλάβω κι' εγώ, υπάρχει και μια δέκατη αλήθεια που είναι η εξής: Λάθη πάντα θα γίνονται. Μόνο όποιος δεν προσπαθεί δεν κάνει λάθη. Άρα τί θα πρέπει σε κάθε σχεδιασμό να παίρνουμε υπόψη; Ποιες είναι εκείνες οι κινήσεις που θα ελαχιστοποιούν τις όποιες επιπτώσεις από τα λάθη; Και δεύτερον, πώς μπορούμε να έχουμε μηχανισμούς και διαδικασίες που να μας επιτρέψουν να βελτιώσουμε τα λάθη;

Μια καινούργια παράμετρος για τη λήψη αποφάσεων είναι το θέμα – ακούστηκε αρκετά, δεν θα σταθώ παραπάνω – της κλιματικής αλλαγής. Πρέπει οπωσδήποτε και στη διαχείριση στερεών αποβλήτων να παίρνουμε υπόψη μας ποιες είναι εκείνες οι επιλογές που θα μας επιτρέψουν να ελαχιστοποιήσουμε τη συμβολή της διαχείρισης αυτής στις κλιματικές αλλαγές.

Εδώ μόνο στην εικόνα στέκομαι, στο πώς υπήρξε μια μεταβολή στη Γερμανία μέσα σε 15 χρόνια, μεταξύ του 1990 και του 2005.

Σε μεγάλο βαθμό και με τη νέα Οδηγία η διαχείριση των αποβλήτων συναντά τη διαχείριση των πόρων, την παραγωγή των προϊόντων και την κατανάλωση. Δεν είναι τυχαίο ότι πριν φθάσουμε σ' αυτή τη νέα Οδηγία-πλαίσιο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτός από τη θεματική στρατηγική και τη διαχείριση των αποβλήτων είχε και τη θεματική στρατηγική για τη διαχείριση των φυσικών πόρων και μέσα σ' αυτή ενέτασσε και το ζήτημα της διαχείρισης των αποβλήτων.

Και άλλο ένα: Δεν μπορούμε να περιμένουμε ότι θα λύσουμε το πρόβλημα αν δεν συνειδητοποιήσουμε σε όλα τα επίπεδα, κεντρική διοίκηση, τοπική διοίκηση και λοιποί εμπλεκόμενοι στη λήψη αποφάσεων, ότι το θέμα των αποβλήτων μπαίνει στο κέντρο των αποφάσεων.

Συνηθίζω να λέω ότι το πρόβλημα των στερεών αποβλήτων στην Αττική, που είναι η μισή Ελλάδα, είναι ένα από τα μεγαλύτερα αυτή τη στιγμή κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα της χώρας. Βεβαίως δεν νομίζω να έχετε ακούσει μισή εκπομπή ή μισό παράθυρο – το δεύτερο είναι καλό ίσως – να αφιερώνονται σ' αυτό το θέμα.

Περνάω, επειδή λίγο-πολύ τα είπα όλα αυτά, περνάω κατ' ευθείαν σε ορισμένους ορισμούς που έρχονται και τίθενται με την Οδηγία-πλαίσιο.

Ένας πρώτος ορισμός είναι τί είναι η ανακύκλωση. Είναι η οποιαδήποτε εργασία ανάκτησης με την οποία τα απόβλητα μετατρέπονται εκ νέου σε προϊόντα που θα εξυπηρετήσουν τους ίδιους, δηλαδή τους αρχικούς τους, ή άλλους σκοπούς.

Εδώ δεν περιλαμβάνεται η ανάκτηση ενέργειας, η οποία όμως περιλαμβάνεται υπό κάποιες προϋποθέσεις που θα πούμε μετά, στις εργασίες ανάκτησης. Τί είναι η ανάκτηση; Είναι οποιαδήποτε εργασία έχει ως κύριο αποτέλεσμα τα απόβλητα να εξυπηρετούν ένα χρήσιμο σκοπό αντικαθιστώντας άλλα υλικά.

Στις εργασίες λοιπόν ανάκτησης, μεταξύ άλλων υπάρχει η χρήση αποβλήτων ως καύσιμου ή ως άλλου μέσου παραγωγής ενέργειας και ανακύκλωση και ανάκτηση οργανικών υλικών.

Η αποτέφρωση μπορεί να θεωρηθεί ανάκτηση όταν η ενεργειακή απόδοση για καινούργιους αποτεφρωτήρες ξεπερνά το 65%.

Την ιεραρχία – ακούσατε πολλά – δεν θα την επαναλάβω. Να σταθώ σε δύο πράγματα σε σχέση με τους στόχους για τα κράτη μέλη με βάση τη νέα Οδηγία.

Θα πρέπει να προχωρήσει χωριστή συλλογή υλικών, θα πρέπει να φθάσουμε μέχρι το 2020 στο 50% κατά βάρος για την επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση για γυαλί, χαρτί, πλαστικό και

μέταλλα και να πετύχουμε – ακούστηκαν πολλά για τα μπάζα σήμερα – να πετύχουμε 70% αύξηση στην επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των μη επικίνδυνων αποβλήτων από κατασκευές ή κατεδαφίσεις έως το 2020.

Για τα βιολογικά απόβλητα θα τίθεται η κατεύθυνση της χωριστής συλλογής και μόνο σ' αυτή την προοπτική να συζητήσουμε για λιπασματοποίηση, ζύμωση, παραγωγή βελτιωτικού εδάφους και ούτω καθ' εξής, για επεξεργασία που να διασφαλίζει υψηλό επίπεδο προστασίας και για τη χρήση περιβαλλοντικά ασφαλών υλικών που θα παράγονται από τα βιολογικά απόβλητα.

Στην προσπάθεια ενιαίας αντιμετώπισης του προβλήματος στο πλαίσιο της Οδηγίας θα υπάρξουν ενιαία πρότυπα για τα διαχειριστικά σχέδια, για τις άδειες διαχείρισης των εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων, για τα θέματα των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και για τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.

Σχέδια πρόληψης. Δεν έχουν γίνει πολλά για την πρόληψη. Ακούστηκαν και σήμερα αρκετές σκέψεις. Θα πρέπει λοιπόν να υπάρξουν σχέδια πρόβλεψης μέσα σε 3 χρόνια από την εφαρμογή της Οδηγίας σε εθνικό επίπεδο και μέτρα μείωσης τόσο στο κομμάτι της παραγωγής όσο και στον σχεδιασμό και την παραγωγή των προϊόντων αλλά και σε σχέση με την κατανάλωση.

Κλείνω λοιπόν λέγοντας ότι εκ των πραγμάτων στη διαχείριση στερεών αποβλήτων στην Ελλάδα θα ζήσουμε μια περίοδο πολύ σημαντικών αλλαγών, και επειδή είμαστε σε υστέρηση, αλλά και επειδή με τη νέα Οδηγία-πλαίσιο ο πήχης ανεβαίνει πολύ, και αυτό πρέπει να το χειριστούμε και να το αντιμετωπίσουμε.

Σχηματικά θα μπορούσε κανείς να πει ότι προσπαθούμε να πάμε από το Νηπιαγωγείο στις πρώτες τάξεις του Δημοτικού και ξαφνικά μας λένε πρέπει να σκεφθείτε να μπειτε και στο Πανεπιστήμιο.

Αυτή είναι περίπου η πραγματικότητα και απέναντι σ' αυτήν θα πρέπει να σταθούμε.

Τέλος η διαχείριση στερεών αποβλήτων εμπλέκεται με το σύνολο των παραγωγικών διαδικασιών και την κατανάλωση.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ:

Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Λουκάτο για την εισήγησή του. Καλούμε στο βήμα για ένα πολύ σύντομο χαιρετισμό τον εντεταλμένο νομαρχιακό σύμβουλο για το περιβάλλον κ. Γουσοτίδη.

Κος ΓΟΥΣΟΤΙΔΗΣ:

Δεν θα σας κουράσω, μόνο δύο λεπτά. Εγώ δεν είμαι τεχνικός, τώρα αυτή την περίοδο είμαι πολιτικό πρόσωπο σε επίπεδο Νομού. Εγώ ήμουν 33 χρόνια αξιωματικός στο Πυροσβεστικό Σώμα και τώρα συνταξιούχος και αποφάσισα ν' ασχοληθώ με τα κοινά.

Από τις ομιλίες, από τους ομιλούντες, κράτησα μερικά πραγματάκια και θέλω να τα τονίσω αυτά από πολιτικής πλευράς.

Πρώτον, μου έκανε εντύπωση η έννοια της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Προφανώς θα εννοούσε ο κ. καθηγητής την εκπαίδευση που γίνεται στα σχολεία. Έτσι δεν είναι; Από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο. Επομένως το θέμα είναι καθαρά πολιτικό. Ένα το κρατούμενο.

Δεύτερον, άκουσα για περιβαλλοντική συνείδηση. Αυτή πώς αποκτάται η συνείδηση η περιβαλλοντική; Προφανώς αποκτάται με την διαπαιδαγώγηση, με την προτροπή, με την τιμωρία, γιατί τιμωρία είναι

ένα είδος εκπαίδευσης, με εισαγωγικά. Είδατε εσείς κάποιον σήμερα να τιμωρείται επειδή έχει παραβεί την περιβαλλοντική νομοθεσία; Υπάρχει πλειάδα διατάξεων, αστυνομικών διατάξεων, περιβαλλοντικών διατάξεων μέσω νόμων, που τιμωρούν τους παραβάτες. Βλέπετε συχνά να γίνει αυτό, ή βλέπετε έστω αραιά να γίνεται αυτό; Εγώ δεν το βλέπω. Άρα κι' αυτό το θέμα είναι καθαρά πολιτικό.

Τρίτον. Άκουσα για εθελοντισμό, για ομάδες εθελοντικές, για εθελοντική εκπαίδευση, νοοτροπία κ.λπ. Είδατε εσείς από την Πολιτεία – δεν αναφέρομαι στην κυβέρνηση τη σημερινή, δεν κάνω πολιτική εγώ αυτή τη στιγμή εδώ, αναφέρομαι διαχρονικά. Είδατε καμία ευαισθησία εσείς από τους πολιτικούς για τις εθελοντικές οργανώσεις; Για τον εθελοντισμό; Εγώ δεν έχω δει στον βαθμό που θα έπρεπε να δω. Άρα και αυτό το θέμα είναι πολιτικό.

Να μην προχωρήσω και σε άλλα και σας κουράζω. Έχω να πω ως συμπέρασμα ότι όλα τα θέματα αυτά είναι καθαρά πολιτικά και οι πολιτικοί έχουν την ευθύνη.

Ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ:

Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Γουσοτίδη. Επειδή έχουμε βγει λίγο εκτός προγράμματος περνάμε στο γεύμα κατ' ευθείαν και η επόμενη συνεδρία θα είναι μετά.

Ευχαριστώ.

(Διάλειμμα για γεύμα)

Κος ΒΑΡΔΑΛΙΔΗΣ:

... Αυτή η σύσταση που βλέπετε εδώ, τέλος πάντων, δεν είναι ακριβής, αλλά μια εκτίμηση της σύστασης που έχουν τα απορρίμματα σύμφωνα με τις πηγές του Υπουργείου Εσωτερικών μπορεί να μας οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι το 70% περίπου των απορριμμάτων που πετάμε θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν. Αυτό είναι κάτι που οι μαθητές αλλά και οι μεγαλύτεροι, και οι ενήλικες, έχουν δει. Είτε το έχουν εφαρμόσει στην παιδική τους ηλικία οι μεγαλύτερης ηλικίας άνθρωποι, γιατί παλαιότερα είτε λόγω οικονομικής κατάστασης, είτε λόγω συνηθειών δεν πετούσαν σχεδόν τίποτα, είτε τα παιδιά πλέον καταλαβαίνουν ότι πολλά απ' αυτά τα πράγματα που πετάμε μπορούν ν' αξιοποιηθούν με διάφορους τρόπους και μάλιστα στο εργαστήριο που κάναμε σήμερα τους δείξαμε και μερικούς απ' αυτούς τους τρόπους.

Βέβαια και οι Δήμοι έχουν κάνει αξιόλογες κινήσεις. Τώρα βλέπουμε ότι και στη δική μας πόλη πάει να ξεκινήσει. Και τα συστήματα ανακύκλωσης που διαφημίζονται έχουν ξεκινήσει και έχουν επεκταθεί, στο εξωτερικό πολύ περισσότερο και με πολύ καλύτερα αποτελέσματα, αλλά βλέπουμε ότι και οι ιδιωτικές πρωτοβουλίες όλο και περισσότερο αναπτύσσονται και προσπαθούν να δώσουν μία ας το πούμε λύση όταν δεν επεμβαίνει κάποιος κεντρικός κρατικός μηχανισμός.

Για να φθάσουμε τώρα λοιπόν σ' αυτή τη διαχείριση των απορριμμάτων, το δεύτερο πολύ σημαντικό είναι να ευαισθητοποιηθούμε, και οι μαθητές και οι ενήλικες. Και σας εγγυώμαι ότι η ευαισθητοποίηση των μαθητών τις περισσότερες φορές περιλαμβάνει και τους ενήλικες γονείς τους ή τους παππούδες τους, γιατί τα παιδιά είναι ικανά να πάρουν από το χέρι τον μπαμπά ή να τον μαλώσουν και να τον οδηγήσουν στον κάδο ανακύκλωσης να πετάξει το αντίστοιχο σκουπίδι.

Η ευαισθητοποίηση αυτή έχει να κάνει σε τρεις άξονες. Το πρώτο και το πιο σημαντικό είναι στη μείωση των απορριμμάτων, στην αλλαγή δηλαδή του τρόπου και της στάσης που έχουν απέναντι στα υλικά που χρησιμοποιούν κάθε μέρα.

Είδαμε προηγουμένως ότι ο καταναλωτικός τρόπος ζωής οδηγεί σε υπερπαραγωγή απορριμμάτων. Πρέπει να κάνουμε ότι μπορούμε για να πείσουμε τα παιδιά ότι δεν είναι απαραίτητο να υπερκαταναλώνουν. Αυτός είναι ίσως ο πρώτος και ο μεγαλύτερος στόχος και σε ό,τι αφορά την ατομική ευθύνη είναι ό,τι μπορούμε να κάνουμε κι' εμείς ως εκπαιδευτικοί ή ως πολίτες ενήλικες απέναντι σε ανήλικους μαθητές.

Το δεύτερο που μπορεί και είναι άμεσα συνυφασμένο με την επαναχρησιμοποίηση των υλικών, είναι πολύ σαφές, και όταν όλα τα άλλα έχουν εξαντληθεί, να οδηγηθούμε στην ανακύκλωση.

Το δίκτυο αυτό μέσα σ' αυτή τη λογική εφαρμόζει μέχρι τώρα ένα δίκτυο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, δηλαδή 20 σχολεία, 10 της Α/βάθμιας και 10 της Β/βάθμιας από πέρσι έχουν αναλάβει να υλοποιήσουν προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με θέμα τη διαχείριση των απορριμμάτων, την ανακύκλωση, τη μείωση ή και άλλα θέματα, έτσι ώστε να ωριμάσει μέσα τους η ιδέα της αξιοποίησης, της μείωσης και της ανακύκλωσης των υλικών και εφαρμόζει και υλοποιεί ένα πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στη Μακρυνίτσα για τα σχολεία που μας επισκέπτονται, και μάλιστα που έχει συνεργαστεί και η Περιβαλλοντική Πρωτοβουλία πέρσι με πολύ ωραία αποτελέσματα. Και τα δύο έχουν τίτλο "Μην απορρίπτεις τα απορρίμματα".

Οι στόχοι του δικτύου είναι η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, εκπαιδευτικό υλικό που φέτος θα εκδοθεί, η ευαισθητοποίηση των μαθητών σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των απορριμμάτων, η συνεργασία των εμπλεκόμενων, μαθητών και εκπαιδευτικών δηλαδή,

μεταξύ τους και συνεργασία με τοπικούς και άλλους φορείς και μάλιστα είχαμε την τιμή πέρσι να φιλοξενήσουμε τον Σύνδεσμο στο σεμινάριο που κάναμε, στο ιδιωτικό σεμινάριο του δικτύου.

Τί δράσεις κάνουμε για να ευαισθητοποιήσουμε τα παιδιά: Πέρα από τα προγράμματα που εφαρμόζουν και υλοποιούν στο ίδιο το σχολείο, εμείς πέρσι οδηγήσαμε λίγα παιδιά από κάθε σχολείο, γιατί κι' εμείς δεν έχουμε απεριόριστους οικονομικούς πόρους, όσους μπορούμε, να δουν ένα οικολογικό ελαιοτριβείο, να δουν τί κάνει το ελαιοτριβείο αυτό τα απορρίμματά του και τα ξαναχρησιμοποιεί για λίπασμα, που ο πυρήνας γίνεται καύσιμο, ένα σωρό τέτοια πράγματα, γιατί η ελιά και το λάδι είναι ένας καταπληκτικός καρπός που μπορεί να υποστηρίξει πάρα-πάρα πολλά πράγματα.

Αντίστοιχα επισκεφθήκαμε κάποιες βιοτεχνίες που εφαρμόζουν κάποιο σύστημα για τα απορρίμματά τους. Βάζουμε τα παιδιά να συμπληρώσουν μερικά πραγματάκια, να σκεφθούν και να προτείνουν και τα ίδια λύσεις γι' αυτά που δεν τους αρέσουν. Ταυτόχρονα επιμορφώνουμε εκπαιδευτικούς. αυτό είναι το ιδρυτικό σεμινάριο πέρσι. Προσπαθούμε να δείξουμε τρόπους, διάφορα εργαστήρια όπως αυτό που έγινε σήμερα ή όπως αυτό που βλέπετε εδώ στην εικόνα, με χαρτί, να κινητοποιήσουμε τους μαθητές μέσα στο καθημερινό τους πρόγραμμα να ανακυκλώνουν και οι ίδιοι κάποια πραγματάκια και είχαμε πολύ καλά αποτελέσματα και σ' αυτό. Και βέβαια να μπορούμε να μεταφέρουμε και να διευρύνουμε με κάποιο εκπαιδευτικό υλικό είτε έχει να κάνει με φύλλα εργασίας, είτε αφίσες, είτε άλλες δραστηριότητες αλλά είτε και υλικό που να αφορά συστήματα ή προσπάθειες που γίνονται από κεντρικούς φορείς.

Παραδείγματος χάριν, μπορούμε να τους δείξουμε πώς να κάνουν μουσικά όργανα από υλικά που πετάνε, να κάνουν μολυβοθήκες τα άδεια τα κουτάκια και ένα σωρό άλλες δραστηριότητες, όπως με την

κομποστοποίηση, παραδείγματος χάριν, που έχουμε ξεκινήσει μια προσπάθεια να πάρουμε κάδους κομποστοποίησης στα σχολεία, αλλά εκεί λίγο έχει καθυστερήσει από το Υπουργείο.

Τελικά μέσα από όλα αυτά η δικιά μας άποψη, και γι' αυτό προσπαθούμε, είναι ότι απορρίμματα και αειφορία, και μάλιστα απορρίμματα και εκπαίδευση για την αειφορία, είναι πράγματα που μπορούν να συνταιριάσουν και να είναι ένας στόχος που να είναι και εφικτός.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Βαρδαλίδη για τις πολύ χρήσιμες πληροφορίες που μας έδωσε για την δραστηριότητα του κέντρου περιβαλλοντικής εκπαίδευσης Μακρυνίτσας.

Σ' αυτό το σημείο θα ήθελα να περάσουμε στην επόμενη εισήγηση η οποία θα γίνει από τους κ.κ. Δημήτρη Κουρή και Γιώργο Χρυσόμαλλο οι οποίοι είναι στελέχη της Περιβαλλοντικής Πρωτοβουλίας Μαγνησίας.

Το θέμα της εισήγησής τους είναι "Ο ρόλος των μη κυβερνητικών οργανώσεων στο θέμα της ανακύκλωσης".

Κος ΚΟΥΡΗΣ:

Καλησπέρα και από μένα. Εγώ σίγουρα δεν θα καθυστερήσω πολύ γιατί τα περισσότερα είναι πάνω-κάτω γνωστά. Ακόμα περισσότερα έχουν ειπωθεί ήδη και κυρίως επειδή ήθελα να διαθέσω λίγο από τον χρόνο στον Γιώργο ο οποίος ουσιαστικά αποτελεί το ζωντανό παράδειγμα ενός πολίτη που απλά με λίγη διάθεση, πολύ περισσότερο χρόνο και λίγη ψυχολογική τουλάχιστον υποστήριξη από την Περιβαλλοντική Πρωτοβουλία Μαγνησίας έχει προχωρήσει πολλά

βήματα παραπέρα από τον οποιονδήποτε από εμάς στο θέμα της ανακύκλωσης σε επίπεδο οικίας. Θα τα πει και ο ίδιος στη συνέχεια.

Το ότι η διαχείριση των αστικών απορριμμάτων είναι ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα μαζί με την έλλειψη του νερού και τις κλιματικές αλλαγές είναι περισσότερο ή λιγότερο γνωστό. Ποιες είναι οι βασικές πηγές αποβλήτων; Εστιάζουμε στο περίσσειμα της απόκτησης των πρώτων υλών, στον σχηματισμό των πρώτων υλών σε προϊόντα και στο περίσσειμα των προϊόντων μετά τη χρήση τους, κάτι το οποίο συμβαίνει ουσιαστικά κατά κόρον, το τρίτο, κάτι όμως που δεν είναι πολύ γνωστό είναι ότι τα δύο πρώτα στάδια είναι πολλές φορές και πολύ πιο επικίνδυνα από το τρίτο, σίγουρα σε μεγαλύτερο βαθμό ισχύουν, και επίσης είναι πολύ πιο δύσκολα στην αντιμετώπισή τους.

Γιατί δεν ισχύει η ανακύκλωση; Γιατί έχει αποτύχει η ανακύκλωση μέχρι σήμερα; Κυρίως η έλλειψη εθνικής περιβαλλοντικής πολιτικής και η αδράνεια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Και συμπαίκτες στην όλη αποτυχία, η ελλιπής ενημέρωση και έλλειψη περιβαλλοντικής και οικολογικής συνείδησης απλών πολιτών και λανθασμένοι χειρισμοί στην προσέγγιση των τοπικών κοινωνιών για συναίνεση και συσπείρωση γύρω από το πρόβλημα των απορριμμάτων.

Τώρα, ως ΜΗΚΥΟ πού αποβλέπουν; Σε ένα κοινωνικό κίνημα εθελοντισμού και μάθησης που καλλιεργεί την προσφορά, τη συνεργασία και τις ικανότητες προσωπικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Στη διεύρυνση του δημόσιου κοινωνικού χώρου μέσω των δράσεών τους δίνοντας ουσιαστικά φωνή σ' εκείνους που δεν μπορούν να εκφράσουν τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους.

Στην αντιμετώπιση των γραφειοκρατικών πελατειακών μορφών οργάνωσης του κράτους, στην κοινωνική τους λογοδοσία από πολλούς

φορείς όπως το κράτος, τα μέλη των ΜΗΚΥΟ και κοινωνικοί αποδέκτες, στην ικανότητά τους να βελτιώνουν συνεχώς τη δράση τους για ανταπόκριση στις κοινωνικές ανάγκες.

Συγκεκριμένα για την ανακύκλωση, οι στόχοι της δράσης των ΜΗΚΥΟ είναι η μείωση και η περιβαλλοντική διαχείριση των αποβλήτων, η βιώσιμη διαχείριση φυσικών πόρων και ενέργειας, η οργάνωση και υποστήριξη προγραμμάτων μείωσης, αξιοποίησης και ανακύκλωσης αποβλήτων, η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών, η βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση και η αναπτυξιακή βοήθεια για την βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων και φυσικών πόρων.

Όλα αυτά πώς θα τα κατορθώσουν οι ΜΗΚΥΟ; Πρώτον μέσα από προγράμματα και δράσεις ενημέρωσης, που είναι ίσως και το πιο σημαντικό. Εκστρατείες ενημέρωσης πανελλαδικής κλίμακας. Μέχρι σήμερα έχουν γίνει πολυάριθμες εκστρατείες ενημέρωσης για την προστασία του περιβάλλοντος, ιδιαίτερα για τον περιορισμό της ρύπανσης από απορρίμματα, σχεδόν σε όλες τις περιφέρειες πανελλαδικά με μεγάλη συμμετοχή και πολιτών.

Συνεργασία με Δήμους και Νομαρχίες σε προγράμματα ενημέρωσης. Συγκεκριμένα προγράμματα ενημέρωσης με την ενεργό συμμετοχή ΜΗΚΥΟ, τρέχουν ακόμα αυτή την περίοδο, με ενεργό συμμετοχή και της δικής μας ΜΗΚΥΟ, της Περιβαλλοντικής Πρωτοβουλίας Μαγνησίας σε συνεργασία με τη Νομαρχία και τον Δήμο Βόλου.

Επίσης ημερίδες, ενημερώσεις σε σχολεία, όπως αυτή η ημερίδα ή κάποια προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που τρέχουμε με επισκέψεις σε σχολεία και ενημέρωση σε θέματα περιβαλλοντικού περιεχομένου και ανάμεσα σ' αυτά της ανακύκλωσης, όπως και συνεργασίες με Δήμους της χώρας.

Επιστημονική δραστηριότητα. Συμμετοχή σε συνέδρια και ημερίδες. Εκπρόσωποι των ΜΗΚΥΟ έχουν συμμετάσχει και συμμετέχουν ως ομιλητές σε συνέδρια, ημερίδες ή σεμινάρια σχετικά με το θέμα, επεξεργασία αφιερωμάτων στις εκδόσεις των ΜΗΚΥΟ, στα τεύχη των περιοδικών εκδόσεων των ΜΗΚΥΟ περιλαμβάνονται αφιερώματα και θεματικές ενότητες που σχετίζονται με την ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων και των φυσικών πόρων.

Τα αφιερώματα αυτά στις περισσότερες περιπτώσεις είναι αποτελέσματα έρευνας των στελεχών-μελών των ΜΗΚΥΟ και τεκμηρίωση πολιτικών διαχείρισης αποβλήτων, καθώς οι ΜΗΚΥΟ συμβάλλουν στην τεκμηρίωση πολιτικών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, ενώ συνεργάζονται με φορείς και δίκτυα σε Ευρωπαϊκό επίπεδο με αντικείμενο τη βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων.

Η συνεργασία με ΟΤΑ, ιδιωτικούς φορείς κ.λπ. σε επίπεδο συνεργασίας είναι συμβουλευτική υπηρεσία για την ενίσχυση των προγραμμάτων. Επίσης οι χώροι των ΜΗΚΥΟ αποτελούν χώρους απόθεσης ανακυκλώσιμων υλικών, πάντα σε συνεργασία με τον αρμόδιο για την περισυλλογή του φορέα. Υπάρχει διαρκής σύνδεση ενημερωτικού υλικού καθώς και ενημέρωση μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας και όπως προαναφέρθηκε στην περιβαλλοντική εκπαίδευση ο στόχος της είναι η ανάπτυξη της οικολογικής συνείδησης των μαθητών μέσα από την ενημέρωση για τη σημασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Γίνονται κατά τη διάρκεια αυτών των προγραμμάτων παρουσιάσεις με ειδικό εποπτικό υλικό περιβαλλοντικού περιεχομένου από εξειδικευμένο προσωπικό σε μαθητές όλων των σχολικών βαθμίδων από στελέχη των ΜΗΚΥΟ. Και συστηματική και στενή συνεργασία με υπεύθυνους περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Κλείνοντας να πω ότι η ανακύκλωση είναι μια διαδικασία η οποία ουσιαστικά εμπεριέχει τρεις διαστάσεις ταυτόχρονα. Και την εκπαιδευτική, και την τεχνική και την οικονομική. Απλώς είμαστε αναγκασμένοι αυτή τη στιγμή να την παρουσιάζουμε ως λύση διότι δεν υπάρχει κάτι άλλο διαθέσιμο. Ουσιαστικά το μόνο που κάνει η ανακύκλωση είναι να σπρώχνει τη διάθεση των απορριμμάτων λίγο πιο μακριά. Δεν αποτελεί πανάκεια δηλαδή.

Αυτά τα λίγα. Μπορεί να συνεχίσει ο Γιώργος. Θα σας φανεί ό,τι έχει να πει πολύ ενδιαφέρον.

Κος ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΟΣ:

Καλησπέρα και από μένα. Απ' ό,τι βλέπω η ανακύκλωση τελικά έχει ακόμα έναν εχθρό εκτός από πόρους, εκτός από ο,τιδήποτε άλλο, και είναι ο καιρός. Σήμερα έχει ήλιο και κάποιои προτίμησαν να πάνε για καφέ από το να γεμίσουν το αμφιθέατρο σε ένα θέμα που έχει τόσο ενδιαφέρον.

Τέλος πάντων, θέμα παιδείας. Αυτό που παλεύουμε και στην Περιβαλλοντική Πρωτοβουλία και γενικότερα σε μια γενικότερη φιλοσοφία ζωής είναι να προσπαθήσουμε να κάνουμε τον κόσμο καλύτερο από εκεί που ξεκίνησε όταν ήμασταν εμείς εδώ.

Θέλω να μιλήσω για ένα σύστημα το οποίο, σύστημα σε εισαγωγικά, έχουμε φτιάξει σε συνεργασία με την Περιβαλλοντική Πρωτοβουλία, ψυχολογική υποστήριξη, επειδή δυστυχώς απ' ό,τι βλέπετε είμαστε λίγοι ευαισθητοποιημένοι τελικά σε πλήθος.

Είναι ένα σύστημα κομποστοποίησης, ένα σύστημα κομποστοποίησης με συμπαραγωγή βιοαερίου. Πρόκειται για μια ιδιοκατασκευή κάποιων ατόμων από μας που ως πρώτη βάση έχει την παραγωγή μεθανίου που είναι ένα βιοκαύσιμο και διοξείδιο του άνθρακα, δυστυχώς, το οποίο μέσα από κατάλληλες διαδικασίες, όπως

μέσα από υδροξείδιο του ασβεστίου που είναι κάτι το οποίο υπάρχει στη φύση, δεν υφίσταται δηλαδή, δεν υπάρχει, δεν είναι ρυπογόνο, και παράγουμε απ' αυτό πρώτα βιοαέριο, μεθάνιο, δεύτερο υγρό λίπασμα το οποίο έρχεται από τη διαδικασία αναερόβιας ζύμωσης μέσα σε έναν κομποστοποιητή, σε ένα digester ουσιαστικά, ένα χωνευτήρα, και κομποστοποιηθέν υλικό το οποίο έρχεται είτε με ζύμωση της οργανικής ύλης από σκουλήκια, από ζωντανούς οργανισμούς ορατούς στο μάτι, που είναι τα κόκκινα σκουλήκια που ξέρουμε, ή από βιοαποικοδομητές που δεν είναι τόσο εμφανείς με γυμνό οφθαλμό.

Αυτό το σύστημα λοιπόν υπάρχει, είναι υπό κλίμακα και ευελπιστούμε να το φιλοξενεί καθένας ο οποίος έχει αυλή στο σπίτι του για να παράγει λίπασμα για τον χώρο του, υψηλής ποιότητας λίπασμα, οργανικό λίπασμα και δεύτερον να έχει βιοαέριο, ανάλογα την κλίμακα της δεξαμενής, που θα έχει είτε για θέρμανση είτε για μαγείρεμα. Το αέριο αυτό που παράγεται δεν είναι υπό πίεση οπότε δεν μπορεί να προκαλέσει έκρηξη και ο,τιδήποτε άλλο μπορούμε να φανταστούμε όπως με το υγραέριο. Και το υγραέριο σε κανονική μορφή δεν παράγει έκρηξη, απλώς είναι πολύ συμπιεσμένο.

Αυτό που κάνουμε επίσης είναι το υλικό που θα χρησιμοποιήσουμε όσον αφορά τον digester μας, τον χωνευτήρα μας για την παραγωγή βιοαερίου να είναι υπολείμματα οικιακά, δηλαδή θα είναι φλούδες από φρούτα τα οποία καθαρίσαμε και φάγαμε, θα είναι το φαγητό το οποίο πετάμε κανονικά στα σκουπίδια, το οποίο πάει στις χωματερές και ίσως γίνεται εκεί βιοαέριο αλλά δεν υπάρχει καν τρόπος να κλείσουμε και να ανοίξουμε, όπως είπε και ο κ. Κουρτίνας.

Αυτό που κάνουμε είναι ότι μαζεύει μια τριμελής, τετραμελής οικογένεια τα φαγητά, τα αποθηκεύει στο ψυγείο αν δεν θέλει να τα χρησιμοποιήσει άμεσα, και όταν θα έρθει η ώρα να τροφοδοτήσει ανά

δύο ημέρες, ανά μία ημέρα, τον βιοχωνευτήρα, τα ρίχνει μέσα και αυτά μέσα σε μια διαδικασία δύο ημερών παράγουν βιοαέριο.

Χαρακτηριστικό είναι ότι ένα κιλό φαγητού αναμεμιγμένου με νερό, δηλαδή περίπου 500 γραμμάρια φαγητού, μας δίνει 250 γραμμάρια βιοαέριο ανά δύο μέρες, ανάλογα με την εξωτερική θερμοκρασία.

Αυτό όμως υπάρχει, λειτουργεί, δεν είναι δικιά μας εφεύρεση, στην Ινδία και στη Νότια Κίνα. Εκεί πέρα λοιπόν αυτό είναι βιώσιμο γιατί έχουν μέση θερμοκρασία 36-37 βαθμούς Κελσίου που τέτοιο πράγμα στην Ελλάδα δεν υπάρχει και ας έχουμε τόση ζέστη το καλοκαίρι. Ξέρουμε ότι το βράδυ η θερμοκρασία είναι 20 βαθμούς ή τώρα αν βγούμε έξω το βράδυ μπορεί να είναι 5 βαθμούς. Αυτό κάνει τους αναερόβιους μικροοργανισμούς, τους μεθανοπαραγωγικούς δηλαδή μικροοργανισμούς να μη μπορούν να ζήσουν. Εκτός του ότι σε έκθεση στην ατμόσφαιρα σε 10 λεπτά πεθαίνουν, είναι και η θερμοκρασία το πρόβλημά τους.

Οπότε το challenge, η πρόκληση, για μας ήταν να δούμε πώς θα μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε συνθήκες βιώσιμες για τους βιοαποικοδομητές μας, για τους μεθανοπαραγωγικούς μικροοργανισμούς.

Υπάρχει ένα σύστημα το οποίο απλά έχουμε ντύσει, σε εισαγωγικά, και εκτός εισαγωγικών, το σύστημα αυτό από ένα σύστημα κομποστοποίησης και εκτός αυτού για να εξασφαλίσουμε θερμοκρασία βιώσιμη και πάλι, έχουμε ένα συλλέκτη ηλιακής ενέργειας εν είδει θερμοσίφωνα δηλαδή, δηλαδή λειτουργεί και με την αρχή του θερμοσίφωνα, για να εξασφαλίσουμε θερμοκρασία 36, 37 και πέραν, να προχωρήσουμε και να επιταχύνουμε τις διαδικασίες τις μεθανοπαραγωγικές.

Αυτό το πράγμα δεν υπάρχει. Φιλοδοξούμε να μας βοηθήσει όποιος δύναται και όποιος θέλει να μας βοηθήσει για να γίνει σε μια κλίμακα. Αυτό είναι γύρω στα 2 τετραγωνικά με μια δεξαμενή παραγωγής αερίου 200 λίτρα, ένα πλαστικό βαρέλι. Είναι πολύ εύκολο να κατασκευαστεί και η πρόκληση και πάλι για μας ήταν να χρησιμοποιηθούν ανακυκλώσιμα και ανακυκλωμένα υλικά, που σημαίνει ότι το κόστος δημιουργίας δεν ξεπερνάει τα 100, 110, 120 ευρώ.

Εκτός αυτού παράγουμε υγρό λίπασμα με τη διαδικασία της μεθανοπαραγωγικής διαδικασίας. Δεύτερον, παράγουμε το compost-t, δηλαδή τα υπολείμματα από τη διαδικασία κομποστοποίησης που παράγουν τα σκουλήκια ή οι οργανισμοί, οι αερόβιοι πλέον οργανισμοί οι οποίοι υπάρχουν και ντύνουν το βαρέλι αυτό.

Και τελευταίο και μεγαλύτερο σε μάζα είναι το κομποστοποιηθέν υλικό το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως υψηλότατης ποιότητας λίπασμα, δικό μας λίπασμα, στον κήπο μας, στα φυτά μας. Αυτό που εμείς κάνουμε και ευελπιστούμε να συνεχίσουμε να κάνουμε είναι να χρησιμοποιήσουμε το κομποστοποιημένο αυτό υλικό ως λίπασμα στα αναδασωμένα μέρη, στα δένδρα που έχουμε αναδασώσει ή έχουμε δασώσει στις περιοχές που το πρόβλημα, φαντάζομαι είναι γνωστό σε όλους, διότι τα εδάφη εκείνα που δασώνουμε μπορεί να έχουν φερτά ή διάφορα άλλα υλικά τα οποία δεν κάνουν βιώσιμες τις συνθήκες ανάπτυξης των δενδρυλλίων που βάζουμε. Οπότε χρησιμοποιείται εκεί. Ο καθένας στο σπίτι του θα μπορούσε να το χρησιμοποιήσει στις γλάστρες του, όπως είπε κάποιος ομιλητής προηγουμένως, εγώ δεν θα έβαζα λίπασμα που έχει κομποστοποιηθεί από μια χωματερή, αλλά αν ξέρει ότι έχω βάλει μέσα στον κομποστοποιητή γρασίδι, ξερά φύλλα, σε αναλογία 2 προς 1, άνθρακα, άζωτο, που είναι απλό να το κάνει ο καθένας, εκτός του ότι έχουμε δημιουργικότητα να το κάνουμε από

μόνοι μας, έχουμε και κάτι το οποίο μας κάνει να μην αγοράζουμε λίπασμα, να έχουμε υψηλότερης ποιότητας λίπασμα χωρίς φωσφορικά, χωρίς ο,τιδήποτε άλλο, να συνεισφέρουμε σ' αυτό που λέμε διαλογή στην πηγή, σ' αυτό που όλοι φώναζαν μέχρι τώρα, γιατί αυτό είναι ένας τρόπος διαλογής στην πηγή. Αντί να πετάξουμε το φαγητό και να πάει εκεί που πάει, να το χρησιμοποιήσουμε ως ένα πρώτο στάδιο ανακύκλωσης. Εξαρτάται από μας. Η ευαισθησία περιορίζεται βέβαια σε λίγα άτομα πάντα, αλλά άμα δεν ξεκινήσουμε εμείς, αν δεν φάμε τον χρόνο μας και το κεφάλι μας πολλές φορές δεν πρόκειται να γίνει τίποτα, καλώς ή κακώς.

Και τελικά δεν χρειάζονται χρήματα κ.λπ., χρειάζεται απλώς κάποια έξυπνη ιδέα ή μεράκι, όπως απλά λέμε.

Αυτό είναι το γενικότερο σύστημα και προχωρούμε και σε άλλα συστήματα όπως η δημιουργία ενός οικολογικού παρατηρητηρίου, δηλαδή ένα αυτόνομο οίκημα το οποίο θα δουλεύει με εναλλακτικές και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, που αυτό μπορεί να είναι συλλέκτης ηλιακής ενέργειας και να αποθηκεύει ζεστό νερό σε δεξαμενές, να τροφοδοτεί το κτίριο το βράδυ. Αλλά αυτά έχουν κόστος, κόπο, χρόνο και όλα αυτά τα οποία πρέπει να τα ξεπερνάμε μεταξύ μας και ο ένας να λέει μπράβο χτυπώντας στην πλάτη τον άλλον, αυτό είναι το μόνο κέρδος ίσως.

Αυτά από μένα. Ελπίζω να συνεχίσουμε και να μας ευχαριστεί αυτό που κάνουμε.

(Χειροκροτήματα)

Για τον κομποστοποιητή, ας πάμε από έξω προς τα μέσα. Ο κομποστοποιητής έχει 2 προς 1, είπαμε, άνθρακα και άζωτο, που πρακτικά αυτό σημαίνει ότι 2 προς 1 θα είναι 2 μέρη άνθρακα, που σημαίνει ξερά φύλλα, κλαδιά, εφημερίδες – άλλος ένας τρόπος

ανακύκλωσης, γιατί οι εφημερίδες γίνονται λίπασμα επειδή έχουν υψηλή ποσότητα άνθρακα μέσα. Ο,τιδήποτε ξερό και καφέ βλέπετε στη φύση είναι άνθρακας. Ο,τιδήποτε χλωρό βλέπετε στη φύση είναι άζωτο. Οπότε μια αναλογία 2 προς 1, θα κουρεύουμε το γρασίδι μας, θα το πετάμε μέσα στον κομποστοποιητή, στον κομποστοποιητή που φτιάχνουμε εμείς και όχι σε κάτι ακριβούς κομποστοποιητές που μπορούμε να βρούμε έξω, στην αγορά. Διαφωνώ με την άποψη αυτή διότι πρώτα απ' όλα τα υλικά που είναι φτιαγμένοι οι κομποστοποιητές που θα βρούμε έξω δεν είναι ανακυκλώσιμα και δεν είναι ανακυκλωμένα. Συνήθως είναι πλαστικό για ευνόητους λόγους. Ενώ μπορούμε να το κάνουμε πολύ πιο έξυπνα, πολύ πιο απλά και πολύ πιο οικονομικά και να είναι και δικό μας.

Οπότε βάζουμε χόρτο, βάζουμε γρασίδι, βάζουμε και άνθρακα μέσα στον κομποστοποιητή μας. Αυτό απλώς θέλει ανά 4 μέρες να το ανακατεύουμε, να το βρέχουμε ίσως, για να δουλεύουν καλύτερα, και μπορούμε είτε να βάλουμε κόκκινο σκουλήκι το οποίο μπορούμε να το αγοράσουμε απ' αυτούς που πουλάνε δολώματα, παραδείγματος χάριν, ή απλώς να πάμε στις αγριόλευκες στο Πήλιο και να πάρουμε 2-3 σακιά με ξερά χόρτα, γιατί εκεί υπάρχουν ήδη βιοαποικοδομητές, και να τους φέρουμε σπίτι μας, και αυτοί πολλαπλασιάζονται, οπότε δεν έχουμε κανένα πρόβλημα.

Όσον αφορά τον χωνευτήρα μας τώρα, που κάνει το βιοαέριο, να σημειώσω ότι για αρχική καλλιέργεια βακτηρίων χρησιμοποιήσαμε οργανικό υπόλειμμα από τον βιολογικό καθαρισμό, τέλος πάντων, είναι άλλη συζήτηση το πώς δουλεύει και αν δουλεύει, δεν μας αφορά εμάς, και συνέχεια το τροφοδοτούμε με ό,τι πετάμε από την κουζίνα μας. Και αν είναι πολλά αυτά που πετάμε, επειδή κάτι ακούστηκε για πολλά κιλά απόθεσης απορριμμάτων, δεν μας χρειάζονται τόσα, τα βάζουμε στο ψυγείο και θα τα χρησιμοποιήσουμε, όταν παραδείγματος

χάριν έχουμε φακές και άρεσαν στα παιδιά μας και τις έφαγαν όλες και δεν έχουμε κάτι, πάμε στο ψυγείο, παίρνουμε αυτό που χρειαζόμαστε, το αναμιγνύουμε με λίγο νερό και το ρίχνουμε στον χωνευτήρα μας και από την υπερχείλιση μας δίνει το λίπασμα, δηλαδή κάθε φορά που τροφοδοτούμε τον χωνευτήρα μας με φαγητό, την ίδια στιγμή έχουμε και υγρό λίπασμα το οποίο είναι υψηλής περιεκτικότητας σε καλά συστατικά για τις γλάστρες μας.

Και όταν έχουμε 200 λίτρα δεξαμενή και κάθε φορά προσθέτουμε 2 κιλά φαγητό παραδείγματος χάριν, έχουμε αμέσως μέσω συγκοινωνούντων δοχείων 2 λίτρα υγρό λίπασμα, σκεφθείτε ένα δίλιτρο μπουκάλι, ας πούμε, το οποίο το χρησιμοποιούμε εκείνη την ώρα στις γλάστρες μας.

Όσον αφορά το βιοαέριο αποθηκεύεται πολύ-πολύ εύκολα, πολύ-πολύ απλά και χωρίς κίνδυνο γιατί δεν είναι υπό πίεση, και δεν μυρίζει, πιστέψτε με. Άμα με συγκεκριμένη διαδικασία, δηλαδή αν αυτό που βγάζουμε το ρίχνουμε σε πριονίδι παραδείγματος χάριν, και πάλι οικολογικό προϊόν, δεν μυρίζει γιατί έχει το πριονίδι τη δυνατότητα όπως διογκώνεται να τραβάει και κάποιες οσμές. Εκτός αυτού το περνάμε και μέσα από υδροξείδιο του ασβεστίου το οποίο είναι εύκολο να βρούμε και δεν έχει καθόλου διοξείδιο του άνθρακα.

Οπότε υπάρχει καθαρό μεθάνιο, άνθρακας υδρογόνο 4, το οποίο θα καεί σε ένα καυστήρα που δεν βρίσκεται υπό πίεση, έναν απλό καυστήρα, μπορούμε να πάρουμε το ... να το κάψουμε εκείνη την ώρα να το κάψουμε μπροστά στα μάτια μας και το καλό είναι ότι το μεθάνιο έχει 99% περίπου τέλεια καύση, που σημαίνει ότι δεν έχουμε ούτε υπολείμματα καύσης αλλά ούτε παραγωγή μονοξειδίου του άνθρακα.

Αυτά.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Πραγματικά εξαιρετική η παρουσίαση και πολύ πρωτότυπο το σύστημα. Τα συγχαρητήρια και από μας για την πρωτοβουλία αυτή. Φαντάζομαι είστε ολόκληρη ομάδα που δουλέψατε πάνω σ' αυτό το σύστημα. Είστε αρκετά άτομα.

(Διάλογος εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Το μπράβο το έχετε από μας σίγουρα. Και λέγοντας αυτό ήθελα λίγο να επισημάνω και να πω και από την πλευρά μου πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος των μη κυβερνητικών οργανώσεων, γιατί είναι όπως αποδείχθηκε και από την ομιλία του κ. Χρυσόμαλλου, είναι η πηγή και επιστημονικής γνώσης και εμπειρίας από εφαρμογή αυτής της γνώσης. Αυτό βέβαια κάνει και τον ρόλο των μη κυβερνητικών οργανώσεων ακόμα πιο υπεύθυνο. Δηλαδή πρέπει να έχουν στο νου τους ότι αυτά που λένε έχουν μεγάλη πέραση στον κόσμο, γι' αυτό και η ευθύνη που φέρουν είναι πολύ σοβαρή.

Περνάμε στην επόμενη εισήγηση και τελευταία από τον κ. Κώστα Λαγό από το Δίκτυο Εθελοντικών Οργανώσεων Μαγνησίας "Το δικαίωμα", με θέμα την ενημέρωση – ευαισθητοποίηση του κοινού στη διαχείριση της ανακύκλωσης.

Κος ΛΑΓΟΣ:

Καλησπερίζω τους κυρίους και τις κυρίες οι οποίοι έχουν μείνει πάρα πολύ λίγοι.

Παρ' όλο που οι μη κυβερνητικές οργανώσεις έχουν επιδείξει ιδιαίτερη ευαισθησία στο θέμα της ανακύκλωσης, όχι θεωρητικά μόνο αλλά και με πολύ πρακτικούς τρόπους όπως απέδειξε προηγουμένως ο φίλος από την Περιβαλλοντική Πρωτοβουλία, εν τούτοις ο λόγος σήμερα των μη κυβερνητικών οργανώσεων είναι μερικές φορές

ενοχλητικός. Είναι χρήσιμος, αλλά μερικές φορές είναι και ενοχλητικός.

Είναι χρήσιμος όταν παραδείγματος χάριν, μιλάμε γενικά και αόριστα για την αναγκαιότητα της ανακύκλωσης, αλλά είναι ενοχλητικός όταν θα πούμε τί χάλι είναι αυτό που επικρατεί στην πόλη μας, μέχρι τώρα τουλάχιστον σε θέματα ανακύκλωσης.

Για να γίνουμε πιο συγκεκριμένοι, κατ' αρχήν όσον αφορά τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις οι εθελοντικές στον Βόλο, στη Μαγνησία, έχουν δείξει εδώ και 5 τουλάχιστον χρόνια την ευαισθησία τους πάνω στο θέμα της ανακύκλωσης, όχι μόνο γενικά μιλώντας για την αναγκαιότητα της ανακύκλωσης, αλλά δίνοντας και παραδείγματα το πώς πρέπει να προχωρήσουμε στην ανακύκλωση.

Το "Δικαίωμα" το οποίο εκπροσωπώ σήμερα, μίλησε για την ανακύκλωση, ή μάλλον για την επαναχρησιμοποίηση των γυαλιών οράσεως, μυωπίας και πρεσβυωπίας, τα οποία μετά από αξιολόγηση από φαρμακοποιούς στέλνονται σε οφθαλμολογικά κέντρα του τρίτου κόσμου ή αναπτυσσόμενων χωρών, συγκεκριμένα της Μοζαμβίκης, της Κούβας και της Βουλγαρίας.

Άλλες οργανώσεις μίλησαν για την επαναχρησιμοποίηση των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Άλλες οργανώσεις έκαναν μια προσπάθεια να επαναχρησιμοποιηθούν είδη υποδήσεως και ενδύσεως. Αυτό ήταν μια πάρα πολύ καλή ιδέα, το πώς μπορούμε να επαναχρησιμοποιήσουμε κάποια υλικά τα οποία μας φαίνονται άχρηστα για μας, να τα προωθήσουμε να τα χρησιμοποιήσουν κάποιοι άλλοι άνθρωποι γιατί ο χρόνος ζωής ενός αντικειμένου δεν είναι πάντοτε αυτός που επιλέγουμε εμείς. Εμείς επιλέγουμε τον χρόνο θανάτου ενός αντικειμένου πετάγοντάς το στα σκουπίδια. Αυτό

συνεχίζει να υπάρχει και μπορεί να συνεχίσει να υπάρχει για 100 ή 200 χρόνια στις χωματερές ή οπουδήποτε αλλού.

Εν πάση περιπτώσει είναι πάρα πολύ σημαντικό προτού μιλήσουμε για την ανακύκλωση να μιλήσουμε για την επαναχρησιμοποίηση. Και όταν λέμε επαναχρησιμοποίηση, όχι μόνο σαν το προηγούμενο παράδειγμα που ανέφερα, αλλά μπορούν να υπάρξουν και άλλα παραδείγματα επαναχρησιμοποίησης.

Ένα τέτοιο παράδειγμα επαναχρησιμοποίησης διαφόρων ειδών μπορεί να δει κανείς στην Ιταλία. Αν θα πάει κανείς σε οποιαδήποτε πόλη της Ιταλίας θα δει τρεις κάδους. Ο ένας λέει ρούχα, ο άλλος λέει παπούτσια, τσάντες, δερμάτινα γενικά και ο τρίτος κάδος λέει άλλα είδη.

Η διαχείριση αυτών των κάδων γίνεται από την ΚΑΡΙΤΑΣ η οποία είναι η φιλανθρωπική οργάνωση της Εκκλησίας. Η ΚΑΡΙΤΑΣ τί κάνει: Μετά από ένα άλφα χρονικό διάστημα αδειάζει τους κάδους αυτούς και αφού τα πλένει τα ρούχα, περιποιείται τα παπούτσια ή τις τσάντες, τα προωθεί ως ανθρωπιστική βοήθεια είτε σε χώρες του τρίτου κόσμου είτε σε αστέγους ή ομάδες μειονεκτούντων ατόμων μέσα στην Ιταλία.

Αυτό είναι ένα πολύ ωραίο παράδειγμα το πώς μπορούμε να επαναχρησιμοποιήσουμε διάφορα είδη.

Τί γίνεται στον Βόλο: Στον Βόλο υπήρξαν κάποιες προσπάθειες να υπάρξει ένας χώρος όπου θα συγκεντρώνονται αυτά τα είδη και με εθελοντική εργασία θα μπορούν να ξαναχρησιμοποιηθούν αφού παραδοθούν είτε ως ανθρωπιστική βοήθεια είτε σ' αυτούς που τα έχουν ανάγκη.

Δυστυχώς όμως μια τέτοια προσπάθεια πέρα από την εθελοντική εργασία χρειάζεται να υπάρχει και μια υλικοτεχνική υποδομή, παραδείγματος χάριν, ένας χώρος συγκέντρωσης.

Οι μη κυβερνητικές οργανώσεις του Βόλου είναι μικρές σε μέγεθος, επομένως δεν έχουν τη δυνατότητα να έχουν ένα τέτοιο χώρο ο οποίος θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως χώρος συγκέντρωσης τέτοιων πραγμάτων.

Υπήρξαν κάποιες κρούσεις σε Δημοτικές Αρχές, ωστόσο μείναμε με το θά δούμε, κάτι μπορούμε να κάνουμε κ.λπ. και δεν έχουμε μέχρι σήμερα αποτέλεσμα.

Ένα άλλο είδος επαναχρησιμοποίησης που μπορεί να υπάρξει αφορά τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και βέβαια όχι μόνο τον ατομικό ηλεκτρονικό υπολογιστή που έχουμε στο σπίτι μας, αλλά το μεγάλο πρόβλημα αφορά τις Δημόσιες Υπηρεσίες. Υπάρχουν οι Δημόσιες Υπηρεσίες οι οποίες χρησιμοποιούν κάποιους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και μετά όταν θα ανανεώσουν τον εξοπλισμό τους πολλές φορές πηγαίνουν σε κάποιες αποθήκες. Μετά από μία πενταετία ή εξαετία, αυτοί οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές καταλήγουν σε κάποιους σκουπιδοτενεκέδες.

Αυτό γιατί: Λόγω της γραφειοκρατίας του Δημοσίου, ότι δεν μπορεί να καταστρέψει υλικό, πρέπει αυτό το αποθηκευμένο υλικό, να αποθηκευτεί κάπου και να καταστραφεί σύμφωνα με μια ορισμένη διαδικασία.

Νομίζω ότι θα μπορούσε να γίνει και σ' αυτόν τον τομέα κάτι. Ωστόσο εμείς πιστεύουμε ως δίκτυο εθελοντικών οργανώσεων Μαγνησίας ότι πέρα από την ενημέρωση που μπορεί να γίνει όσον αφορά την επαναχρησιμοποίηση διαφόρων υλικών, πρέπει να γίνει και

μια ενημέρωση όσον αφορά τη λειτουργία του πολίτη στην καθημερινή του ζωή.

Βέβαια όλοι έχουμε την εντύπωση ότι δημιουργούμε απορρίμματα όταν είμαστε στο σπίτι μας, δηλαδή τρώμε το φαγητό μας, διαβάζουμε την εφημερίδα μας, δεν ξέρω τί άλλο κάνουμε, και επομένως δημιουργούμε έναν όγκο απορριμμάτων τα οποία πρέπει να τα ρίξουμε στους κάδους απορριμμάτων ή να τα ρίξουμε στους κάδους ανακύκλωσης ή να τα πάμε για ανακύκλωση.

Ωστόσο ο πολίτης σήμερα πέρα από καταναλωτής είναι και εργαζόμενος και εδώ υπάρχει ένα πάρα πολύ μεγάλο πρόβλημα. Το πώς συμπεριφέρεται ο πολίτης ως εργαζόμενος στο θέμα της ανακύκλωσης. Αυτή τη στιγμή δεν γίνεται συγκέντρωση ανακυκλώσιμων υλικών στους χώρους εργασίας και δεν υπάρχουν κάδοι ανακύκλωσης έξω από μεγάλους εργασιακούς χώρους ώστε το υλικό το οποίο περισσεύει, είναι απόρριμμα στη Δημόσια Υπηρεσία να οδηγείται στους κάδους ανακύκλωσης.

Εμείς κάναμε μια μελέτη τί είδους απορρίμματα βγάζουν οι Δημόσιες Υπηρεσίες. Υπάρχουν 10 χώροι συγκέντρωση Δημοσίων υπαλλήλων μεγάλοι στον Βόλο. Είναι το ΙΚΑ, οι 3 μεγάλες Εφορίες, η Νομαρχία, τα Δικαστήρια και άλλες 3-4. Και ανακαλύψαμε το εξής: Κατ' αρχήν το πρώτο είδος απορρίμματος που υπάρχει στις Δημόσιες Υπηρεσίες είναι το χαρτί.

Στις περισσότερες περιπτώσεις το χαρτί πηγαίνει στα σκουπίδια, στους κάδους απορριμμάτων. Όταν δηλαδή το συγκεντρώνει η καθαρίστρια το μεσημέρι μέσα από τα απορρίμματα, το βγάζει έξω από τον χώρο εργασίας και οδηγείται στα απορρίμματα. Άρα δεν γίνεται διάκριση του υλικού σε ανακυκλώσιμο και μη ανακυκλώσιμο εκεί δηλαδή που παράγεται και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό διότι θα έχει μείωση κόστους στον χώρο διαλογής σε ανακυκλώσιμο και μη

ανακυκλώσιμο. Δηλαδή εκεί που παράγουμε το σκουπίδι, τα απορρίμματα, να μπορούμε να τα διαχωρίζουμε σε ανακυκλώσιμα και μη ανακυκλώσιμα.

Το δεύτερο είδος, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες, είναι το πλαστικό μπουκάλι. Ούτε αυτό πηγαίνει σε κάδους ανακύκλωσης. Παραδείγματος χάριν, στο ΙΚΑ, παρ' όλο που είναι ένας χώρος πάρα πολύ κοντά στο ΑΒ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ που κάνει ανακύκλωση πλαστικού, εν τούτοις οι δημόσιοι υπάλληλοι δεν θα πάρουν τα πλαστικά μπουκάλια περνώντας το μεσημέρι να τα αφήσουν έξω από το ΑΒ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ για την ανακύκλωση.

Αυτό σημαίνει ότι έχουμε μια ανάγκη, να αντιμετωπίσουμε σήμερα τον πολίτη και σαν νοικοκύρη και σαν εργαζόμενο και να του μάθουμε πώς θα ανακυκλώνει ακόμη και στον χώρο εργασίας. Ίσως, σκεφθήκαμε, ότι θα είναι απαραίτητο στους χώρους εργασίας των δημοσίων υπαλλήλων, αλλά ακόμη και στην βιομηχανική περιοχή θα μπορούσε να γίνει, αλλά δεν έχουμε κάνει κανένα βήμα προς εκείνη την κατεύθυνση, να υπάρχουν μικροί κάδοι ανακύκλωσης, όπου οι εργαζόμενοι ή ακόμη και οι επισκέπτες, οι οποίοι περιμένουν να έχουν συναλλαγή με τη Δημόσια Υπηρεσία, να ξέρουν ότι το πλαστικό μπουκάλι πάει σ' αυτόν τον κάδο ανακύκλωσης, μικρό μεν, αλλά μπορεί να υποδεχθεί α πλαστικά μπουκάλια μιας ημέρας, με αποτέλεσμα το μεσημέρι οι καθαρίστριες να ξέρουν ότι μαζέψαμε πλαστικό, μαζέψαμε χαρτί και μαζέψαμε και άλλα απορρίμματα τα οποία θα πάνε στους αντίστοιχους κάδους.

Πριν τελειώσω, επειδή δεν θέλω να κουράσω περισσότερο, είχε πει ο κ. Κουρτίνας το πρωί όταν μιλούσε ότι θα πρέπει να προσέξουμε πάρα πολύ πού τοποθετούμε τους κάδους ανακύκλωσης.

Στην Ελλάδα τα δημοφιλή είδη ανακύκλωσης είναι η μπαταρία, το αλουμίνιο, το πλαστικό και το χαρτί, σε όσες βέβαια περιοχές

γίνεται. Ωστόσο γίνεται μια καταχρηστική χρήση κάδων ανακύκλωσης και βλέπεις στους πιο απίθανους χώρους, τους πιο απίθανους κάδους ανακύκλωσης.

Παραδείγματος χάριν, στα εξωτερικά ιατρεία του νοσοκομείου δεν υπάρχει κάδος ανακύκλωσης πλαστικού γιατί κανένας δεν έκανε ανακύκλωση πλαστικού μέχρι τώρα, ενώ υπάρχει κάδος ανακύκλωσης μπαταριών.

Το καταλαβαίνω ότι χρειάζεται και ο κάδος ανακύκλωσης γιατί συνήθως όταν είσαι στο νοσοκομείο χρησιμοποιείς τρανζιστοράκι και ενδεχομένως να θέλεις ν' αλλάξεις τη μπαταρία και να την πετάξεις εκεί μέσα και να θέλεις να δικαιολογήσεις την ύπαρξη κάδου ανακύκλωσης μπαταριών κ.λπ., αλλά επειδή επιμένουμε στη συγκέντρωση των ανακυκλώσιμων και των μη ανακυκλώσιμων υλικών στην πηγή, εκεί δηλαδή που δημιουργείται το απόρριμμα, εκεί που δημιουργούνται τα απορρίμματα, πιστεύουμε ότι οι κάδοι ανακύκλωσης θα πρέπει να τοποθετούνται και σε δημόσιους χώρους μετά από μια μελέτη των συνηθειών είτε των επισκεπτών είτε αυτών οι οποίοι εργάζονται μέσα σ' αυτούς τους χώρους εργασίας.

Και τέλος πάντων, τελειώνοντας, θεωρώ αδιανόητο μέσα σε μεγάλους χώρους εργασίας είτε του ιδιωτικού είτε του δημόσιου τομέα να μην υπάρχουν κάδοι ανακύκλωσης χαρτιού. Το Δημόσιο είναι ο μεγαλύτερος καταναλωτής χαρτιού, γίνεται κατασπατάληση του χαρτιού. Επί τέλους τουλάχιστον αφού δεν έχουμε μάθει να κάνουμε οικονομία στην κατασπατάληση του χαρτιού, ας μάθουμε να το μαζεύουμε για να το ανακυκλώνουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον κ. Λαγό για την πολύ ενδιαφέρουσα εισήγησή του. Έθιξε πάρα πολύ σημαντικά θέματα όπως μου έμεινε εμένα το ζήτημα του πρωτοκόλλου καταστροφής στο Δημόσιο, το πόσο δύσκολο είναι να βρούμε άλλα κανάλια ώστε αυτά τα υλικά να επαναχρησιμοποιηθούν, τα θέματα των Δημοσίων Υπηρεσιών για το αν μπορούν εκεί να λειτουργήσουν υποσυστήματα ενταγμένα στο γενικότερο σύστημα για την διαχείριση των απορριμμάτων που παράγονται εκεί.

Επιχειρώντας να βγάλω κάποιο συμπέρασμα από την σημερινή ημερίδα ήθελα να πω ότι αυτό που παρατήρησα εγώ τουλάχιστον προσωπικά είναι ότι πέρα από την βαθιά επιστημονική γνώση από τους εισηγητές επάνω στο θέμα της ανακύκλωσης υπάρχει και συσσωρευμένη εμπειρία πλέον και αυτό φάνηκε από τις εισηγήσεις τους ότι με λίγα λόγια προσπάθησαν να δώσουν ένα πολύ μεγάλο όγκο πληροφοριών.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω το Τεχνικό Επιμελητήριο για την καλοσύνη που είχε να μας φιλοξενήσει στον χώρο του αμφιθεάτρου και για τον χρόνο που αφιέρωσε για την οργάνωση της σημερινής ημερίδας, να ευχαριστήσω εσάς που παρευρεθήκατε και βεβαίως όλους τους εισηγητές για την καλοσύνη που είχαν να μοιραστούν τις πληροφορίες αυτές μαζί μας.

Ευχαριστούμε πολύ.

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΗΜΕΡΙΔΑΣ

πρόσκληση

Το Τ.Ε.Ε. Μαγνησίας και ο ΣΥ.ΔΙ.Σ.Α. Ν. Μαγνησίας σας προσκαλούν στην ημερίδα με θέμα:

«Ορθολογική Διαχείριση-Ανακύκλωση Απορριμμάτων στο Νομό Μαγνησίας»

που θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή 21 Νοεμβρίου 2008, με ώρα έναρξης 9:30 π.μ. στο αμφιθέατρο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Μαγνησίας (2ας Νοεμβρίου και Ξενοφώντος).

Ο Πρόεδρος του Τ.Ε.Ε. Μαγνησίας
Σωκράτης Αναγνώστου

Ο Πρόεδρος του ΣΥ.ΔΙ.Σ.Α.
Ιωάννης Κουρτίνας

πρόγραμμα ημερίδας

9:00 - 9:30 Προσέλευση συμμετεχόντων

9:30 - 10:30 Χαιρετισμοί

Βουλευτές Νομού, Περιφερειάρχης Θεσσαλίας
Νομάρχης Μαγνησίας, Πρόεδρος ΤΕΔΚ Μαγνησίας
Δήμαρχος Βόλου, Πρόεδρος ΤΕΕ Μαγνησίας

1η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο:

Σ. Αναγνώστου, Γ. Μπακλατσή, Δ. Λάλας

10:30 - 10:45

Εισήγηση από Μ.Ε. Περιβάλλοντος ΤΕΕ/Τμ. Μαγνησίας: Ανακύκλωση και Ποιότητα Ζωής στη Μαγνησία: Προτεραιότητες, Προοπτικές

Βαγγέλης Κατσαρός

Επιμελητής Μ.Ε. ΤΕΕ Μαγνησίας

10:45 - 11:05

Δράση της Διυπουργικής Επιτροπής για την Διαχείριση των Στερεών Αποβλήτων και Χρηματοδοτήσεις του Προγράμματος Θησέα

Ελένη Καϊτανίδου

Δικηγόρος, Σύμβουλος Υφυπουργού Εσωτερικών

11:05 - 11:25

Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων στην Ελλάδα: Προβλήματα - Προοπτικές

Κωνσταντίνος Αραβώσης

Πρόεδρος Ελληνικής Εταιρίας Διαχείρισης

Στερεών Αποβλήτων

11:25 - 11:45

Η Πορεία της Ανακύκλωσης στη Δυτική Θεσσαλία

Μιχάλης Ταμήλος

Δήμαρχος Τρικαίων

11:45 - 12:00

Διαχείριση απορριμμάτων : η παρούσα κατάσταση στην Μαγνησία

Γιάννης Κουρτίνας

Πρόεδρος ΣΥ.ΔΙ.Σ.Α. Ν. Μαγνησίας

12:00 - 12:30 Διάλειμμα για καφέ

2η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο:

Ι. Κουρτίνας, Κ. Καλτσογιάννη, ΑΘ. Κούγκουλος

12:30 - 12:50

Λειτουργία Δικτύου Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Δι.Φο.Δι.Σ.Α.)

Χαράλαμπος Τσοκανής

Γενικός Διευθυντής Δ.Ε.Π.Ο.Δ.Α.Θ. - Α.Ε.

12:50 - 13:10

Η νέα Οδηγία πλαίσιο, ο σχεδιασμός διαχείρισης στερεών αποβλήτων και η ανακύκλωση

Δημήτρης Δερματάς

Καθ. Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης
Δ/ντής ΔΙΑΜΑΘ (Φο.Δ.Σ.Α. Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης)

13:10 - 13:30

Μεθοδολογία εκτίμησης μεθόδων διαχείρισης στερεών αποβλήτων

Δημήτρης Λάλας

Μηχανικός Περιβάλλοντος

Δ/ντής Face3ts Ε.Π.Ε.

13:30 - 13:50

Μέθοδοι διαχείρισης στερεών αποβλήτων και εφαρμογή τους στην Ελλάδα

Αθανάσιος Κούγκουλος

Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

13:50 - 14:30 Ερωτήσεις - Συζήτηση

14:30 - 15:30 Γεύμα στο Φουαγιέ του ΤΕΕ

3η ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο:

Β. Κατσαρός, Π. Μαυροειδής, Θ. Παρδαλίδης

15:30 - 15:50

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση για τη Διαχείριση απορριμμάτων και την ανακύκλωση

Θεολόγος Παρδαλίδης

Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Μακρινίτσας

15:50 - 16:10

Ο ρόλος των Μ.Κ.Ο. στο θέμα της Ανακύκλωσης

Κώστας Βολιώτης

Περιβαλλοντική Πρωτοβουλία Μαγνησίας

16:10 - 16:30

Ενημέρωση - Ευαισθητοποίηση του κοινού
στη διαχείριση της ανακύκλωσης

Κώστας Λαγός

Δίκτυο Εθελοντικών Οργανώσεων

Μαγνησίας (ΔΙΚΕΟΜΑ)

16:30 - 17:30 Ερωτήσεις - Συζήτηση

17:30 - 18:00 Καφές και Ξενάγηση στην

Έκθεση Ζωγραφικής
των παιδιών

Κατά την διάρκεια της ημερίδας σε συνεργασία με το ΚΤΠΕ Μακρινίτσας στον ισόγειο χώρο του κτιρίου θα πραγματοποιηθεί έκθεση Ζωγραφικής μαθητών από σχολεία του Ν.Μαγνησίας το χώρο της εκπαίδευσης.

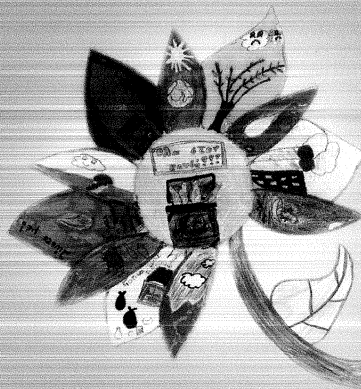

Στον Πεζόδρομο μπροστά από το κτίριο του ΤΕΕ θα πραγματοποιηθεί δημιουργικό εργαστήριο με θέμα "την αξιοποίηση χρησιμοποιημένων υλικών-ανακύκλωση", που θα συντονίσουν εκπαιδευτικοί της παιδαγωγικής ομάδας του ΚΤΠΕ Μακρινίτσας.

(είσοδος ελεύθερη στο κοινό)

Πληροφορίες: Γραμματεία ΤΕΕ Μαγνησίας
τηλ.24210-26173, fax 21944 email: tee_vol@tee.gr

Έργο Συναρμολόγησης του ΣΤου δημοτικού σχολείου Βόλου, γκαλερί του δημοτικού σχολείου Μακρινίτσας που διοργανώσε το ΚΤΠΕ Μακρινίτσας

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- 1.Κατερίνα Καλτσογιάννη,
Γ.Γραμματέας Δ.Ε. του ΤΕΕ,
- 2.Γραμματή Μπακλατσή,
Πρόεδρος Αντιπροσωπείας ΤΕΕ
- 3.Ευάγγελος Κατσαρός,
Επιμελητής Μ.Ε.Περιβάλλοντος ΤΕΕ
- 4.Παναγιώτης Μαυροειδής,
Εκπρόσωπος ΣΥ.ΔΙ.Σ.Α.

Ανακύκλωση και Ποιότητα Ζωής στην Μαγνησία: προτεραιότητες, προοπτικές

Βόλος, 21^η Νοεμβρίου 2008

Κική Τσοπουρίδου – Ευάγγελος Κατσαρός

ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΤΕΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

- Κική Τσοπουρίδου
- Μάγδα Γάκη
- Αγορίτσα Σίδα
- Αντρέας Βούτσινος
- Δημήτρης Βλειώρας
- Πασχάλης Αρβανιτίδης
- Ευάγγελος Κατσαρός

Ανακύκλωση και ΤΕΕ Μαγνησίας

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Μαγνησίας θα πρέπει να και θα αποτελέσει μπροστάρη στον αγώνα για την ανακύκλωση καθώς τα μέλη του βρίσκονται συνήθως σε θέσεις ευθύνης με δυνατότητα θετικού επηρεασμού σημαντικού αριθμού ανθρώπων και φορέων

Διερεύνηση - Εφαρμογή

Θα έπρεπε να προηγηθεί έρευνα πριν την τοποθέτηση των μπλε κάδων, αλλά και πριν την εφαρμογή αντίστοιχων πρωτοβουλιών για να διαπιστωθεί η άποψη των πολιτών, οι ανάγκες τους και οι προτάσεις τους (π.χ. σε πόση απόσταση θα πρέπει να είναι ο εκάστοτε κάδος για να εντάξουν στις καθημερινές τους δραστηριότητες την συγκεκριμένη δράση)

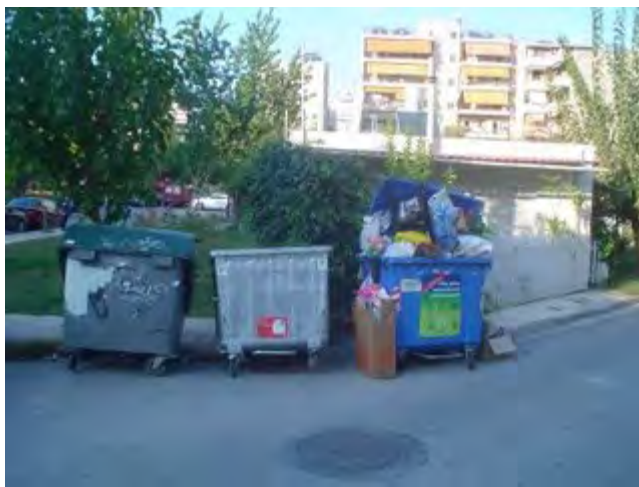
Μια τέτοια έρευνα θα μπορούσε να γίνει και μετά την τοποθέτηση των κάδων και την λειτουργία τους για συγκεκριμένο – βραχύ – χρονικό διάστημα ώστε να διαπιστωθεί αλλά και να διασταυρωθεί πλέον η θέση και στάση των πολιτών και να βελτιστοποιηθεί το δίκτυο της ανακύκλωσης εκ των υστέρων (π.χ. βάλουμε κάδους και δεν γεμίζουν. Γιατί;). Επίσης μια τέτοια έρευνα θα μας έδειχνε τι είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν οι πολίτες ως αντίτιμο της επίτευξης υψηλών ποσοστών ανακύκλωσης και ορθολογικής διαχείρισης απορριμμάτων

Συντονισμός της προσπάθειας

- Απαιτείται συντονισμός όλων των προσπαθειών για ανακύκλωση και ορθολογική διαχείριση απορριμμάτων, ώστε τα σχετικά αιτήματα/ πληροφορίες/ διαπιστώσεις να επεξεργάζονται ενιαία και να δίνεται η βέλτιστη συνολική λύση. Με τον τρόπο αυτό θα αξιοποιηθούν έρευνες και μελέτες που γίνονται μεμονωμένα ή/και αποσπασματικά από διάφορους φορείς
- Δεν είναι απαραίτητο ο συντονισμός να είναι κεντρικός (δηλ. από το κράτος ή την τοπική αυτοδιοίκηση). Μπορεί για το σκοπό αυτό να δημιουργηθεί φορέας ή γραφείο σε υπάρχοντα φορέα. Στόχος βέβαια είναι η διάχυση της γνώσης και εμπειρίας. Πιθανά τέτοιες δράσεις να είναι χρηματοδοτούμενες από ΠΕΠ ή ευρωπαϊκά προγράμματα

Αξιοπιστία έναντι των πολιτών

Απαιτείται να αυξηθεί απέναντι στους πολίτες η αξιοπιστία των φορέων που έχουν εκ του νόμου την ευθύνη της ανακύκλωσης και ως εκ τούτου απαιτείται η παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών, με πιστοποίηση παροχής υπηρεσιών όπου είναι δυνατόν

Ανακύκλωση και Οικονομικά Στοιχεία

- Μέτρηση οικονομικών στοιχείων συστήματος ανακύκλωσης / ορθολογικής διαχείρισης για να αντιληφθεί ο πολίτης και με οικονομικούς όρους το όφελος από την πρωτοβουλία ανακύκλωσης. Επίσης η διαφάνεια στα οικονομικά το συστήματος μπορεί να διευκολύνει την επιβολή κινήτρων για τους πολίτες ώστε να καταστούν συνυπεύθυνοι και ως εκ τούτου και απαιτητικοί για την καλύτερη λειτουργία του συστήματος. Επίσης να τονώσει το αίσθημα της συμμετοχικότητας.
- Θα μπορούσαν να δοθούν κίνητρα, όπως η μείωση δημοτικών τελών ή η μείωση του ύψους της πληρωμής στους δημοτικούς παιδικούς σταθμούς, εφόσον με μετρήσιμο τρόπο καθίσταται αποδεικτέα η συνεισφορά στην ανακύκλωση. Επίσης θα μπορούσαν εκδηλώσεις προωθητικές της ανακύκλωσης να χρηματοδοτούνται από τα χρήματα που εισρέουν από την ίδια την διαδικασία ή να χρηματοδοτήσουν πολιτιστικές εκδηλώσεις (που θα είναι δωρεάν ή με πολύ μικρό κόστος για τους πολίτες) και να συνδεθεί έτσι η ανακύκλωση με τον πολιτισμό

Ανακύκλωση και Ιχνηλασιμότητα

Θα πρέπει να υπάρχει ιχνηλασιμότητα των υλικών που εισέρχονται στο σύστημα ανακύκλωσης, ώστε η συνολική διαδικασία να μην αποτελεί μαύρο κουτί για τους πολίτες. Για παράδειγμα θα πρέπει να είναι ξεκάθαρο που συγκεντρώνεται, πως επεξεργάζεται και σε τι προϊόντα καταλήγει το ανακυκλωμένο χαρτί και να δίνονται και παραδείγματα προϊόντων που χρησιμοποιούμε όλοι και προήλθαν από την διαδικασία αυτή

Σχεδιασμός Συστήματος Ανακύκλωσης

Ποια είναι τα κριτήρια σχεδιασμού ενός συστήματος ανακύκλωσης, ιδιαίτερα στα σημεία συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών; Οι κάδοι κατανέμονται ανάλογα με τις υπάρχουσες δραστηριότητες, την πυκνότητα και χωροθέτηση αυτών; Για παράδειγμα: Σχολεία, πανεπιστήμιο κάδοι ανακύκλωσης χαρτιού, τουριστικοί προορισμοί το καλοκαίρι κάδοι ανακύκλωσης πλαστικών μπουκαλιών, εκδηλώσεις, πάρτι κάδοι ανακύκλωσης αλουμινίου. Θα πρέπει δε πολλές αδειοδοτήσεις δραστηριοτήτων να συνδεθούν υποχρεωτικά με την συγκέντρωση ανακυκλώσιμων υλικών (π.χ. εκθέσεις, φεστιβάλ, συναυλίες κ.λπ.). Ιδιαίτερα τα σχολεία και οι εκδηλώσεις τους θα πρέπει να αποτελούν την αιχμή του δόρατος των ενεργειών των αρμόδιων φορέων καθώς στην νέα γενιά θα κερδηθεί το στοίχημα της ανακύκλωσης.

Το Στοίχημα παίζεται στα παιδιά

- Να ενημερωθούν οι πολίτες διεξοδικά και με συνεχείς εκστρατείες ενημέρωσης για τις δυνατότητες που έχουν να ανακυκλώνουν. Ιδιαίτερη έμφαση να δοθεί στις νεαρές ηλικίες
- Είναι σημαντικό ότι τα παιδιά αντιλαμβάνονται, συμμετέχουν και παρασύρουν και τους γονείς στην σωστή κατεύθυνση, κάνοντας την ανακύκλωση καθημερινή οικογενειακή συνήθεια

Ας ξεκινήσουμε από τα εύκολα

Αισθητική

Ο κάδοι ανακύκλωσης δεν σημαίνουν αισθητική υποβάθμιση

Η ανακύκλωση ευθύνη όλων μας

Ας κάνουμε την ανακύκλωση γιορτή

Εθελοντισμός και Ανακύκλωση

Χρήσιμο είναι να διερευνηθούν οι δυνατότητες ανάληψης εθελοντικών δράσεων από σχολεία, και άλλες κοινωνικές ομάδες (π.χ. εθελοντές 2004) για την προώθηση της εκστρατείας ανακύκλωσης

Κανείς δεν περισσεύει

- Να αξιοποιηθεί η έννοια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης για την συμβολή του ιδιωτικού τομέα στην προσπάθεια ανακύκλωσης και ορθολογικής διαχείρισης
- Σε συνδυασμό και με τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις να επεκταθεί το εγχείρημα και σε άλλες περιοχές (π.χ. τουριστικούς προορισμούς). Στην κατεύθυνση αυτή μπορούν να ληφθούν σχετικές αποφάσεις και σε επίπεδο Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Μαγνησίας για την υποχρεωτική εφαρμογή (αυτοδέσμευση) προγραμμάτων ανακύκλωσης απορριμμάτων

Επέκταση προγράμματος στους τουριστικούς Δήμους – ιδιαίτερα το καλοκαίρι

**πόσα χρόνια χρειάζονται
για να διαλυθούν στη θάλασσα;**

γυάλινο μπουκάλι
**1.000.000
χρόνια**

πικετό
600 χρόνια

πλαστικό μπουκάλι
450 χρόνια

καπνί σκουπίδι
**80-200
χρόνια**

λαπατόνα πόλα
**50-80
χρόνια**

πλαστικό ποτήρι
50 χρόνια

καπνί κονιάρας
50 χρόνια

γάλλινι ύφασμα
**30-40
χρόνια**

πλαστικό ασκοκόλα
**10-20
χρόνια**

φίλτρο τσιγάρου
1-5 χρόνια

μάλλινα ρούχα
1-5 χρόνια

κόνιρα πλακέ
1-3 χρόνια

χρήστη συσκευασία γάλακτος
3 μήνες

πυρήνας μήλου
2 μήνες

εφημερίδα
6 εβδομάδες

φλούδα πορτοκαλιού
**2-5
εβδομάδες**

χαρτοκιτάκια
**2-4
εβδομάδες**

**όχι
σκουπίδια** σε θάλασσες
& ακτές

Ερωτήματα

- Ο ΣΥΔΙΣΑ και οι ΟΤΑ συνεργάζονται με άλλους φορείς συλλογικών συστημάτων;
- Υπάρχει εθνική δέσμευση για μείωση των βιοαποδομήσιμων αποβλήτων κατά 25% (με βάση την ποσότητα του 1995) μέχρι το 2010. Επίσης στο αναθεωρημένο ΠΕΣΔΑ Θεσσαλίας προβλέπεται η δημιουργία μιας μονάδας κομποστοποίησης ανοικτού τύπου στο Νομό Μαγνησίας με έναρξη κατασκευής το 2009 και λειτουργίας το 2010 και χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ. Ο ΦΟΔΣΑ προτίθεται να λειτουργήσει μονάδα κομποστοποίησης και αν ναι σε ποιο στάδιο ωρίμανσης βρίσκεται;
- Η εγκατάσταση της μονάδας παραγωγής βιοαερίου πόσο αποδοτική είναι; Τα όποια έσοδα της πώλησης βιοαερίου συνυπολογίζονται σήμερα στην κοστολόγηση της αποδοχής απορριμμάτων από τους ΟΤΑ;
- Προβλέπεται επίσης η κατασκευή ΚΔΥ στη Μαγνησία και η έναρξη λειτουργίας του το 2009. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται σήμερα ;
- Επιβάλλεται από το νομικό πλαίσιο τα απόβλητα που θα διατίθενται στο ΧΥΤΑ μετά την εναλλακτική διαχείριση να υφίστανται επεξεργασία πριν την εναπόθεση. Υπάρχει σχετική προετοιμασία;

Προτεραιότητες Προτάσεις για τη Μαγνησία

- Εκπόνηση σχεδίου ολοκληρωμένης διαχείρισης- Διαβούλευση
- Πιστοποίηση και αδειοδότηση συστημάτων συλλογής και αξιοποίησης
- Χαρτογράφηση υφιστάμενης κατάστασης παραγόμενων αποβλήτων
- Εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου ενημέρωσης- ευαισθητοποίησης
- Εκπόνηση μελέτης ορθολογικής κοστολόγησης
- Σχεδιασμός και βελτιστοποίηση δρομολογίων συλλογής απορριμμάτων και ανακύκλωσης
- Χωροθέτηση κάδων
- Εφαρμογή έργων επίδειξης και καλής πρακτικής από δημόσιους φορείς
- Προώθηση οικιακής κομποστοποίησης
- Προώθηση αγροτικής κομποστοποίησης
- Δημιουργία αγοράς εδαφοβελτιωτικού (κινητοποίηση αγροτών, δήμων)
- Υποχρεωτική αδειοδότηση εκδηλώσεων για εφαρμογή συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

ΣΤΗΝ ΔΙΑΘΕΣΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΚΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΗΜΑΤΟΣ

ΤΕΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Κυρίες και κύριοι,

Πριν ξεκινήσω θα ήθελα να σας μεταφέρω τους θερμούς χαιρετισμούς του Υφυπουργού Εσωτερικών και Προέδρου της Διυπουργικής Επιτροπής για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων της χώρας κ. Θανάση Νάκου, ο οποίος αυτές τις ημέρες βρίσκεται στη Νέα Υόρκη, όπου συναντάται με τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ κ. Μπαν κι Μουν για θέματα μετανάστευσης, καθώς και τις ευχές του για καλή επιτυχία στην ημερίδα που διοργανώνετε.

A) Η Διυπουργική Επιτροπή και οι δράσεις της

Όπως οι περισσότεροι γνωρίζετε το Μάρτιο του 2008 συστήθηκε, με απόφαση του Πρωθυπουργού, Διυπουργική Επιτροπή, για την εκπόνηση και παρακολούθηση εφαρμογής ενός Ολοκληρωμένου Προγράμματος Διαχείρισης των Αστικών Αποβλήτων της χώρας.

Το Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Διαχείρισης Αποβλήτων είναι στην ουσία του, ο συντονισμός όλων των εμπλεκόμενων με το θέμα φορέων, προκειμένου να λυθεί επιτέλους και για την Ελλάδα το θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων, που παράγουμε ως κοινωνία. Και αυτό το συντονισμό καλούνται να πετύχουν ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Θανάσης Νάκος και οι συναρμόδιοι Υφυπουργοί Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γιάννης Παπαθανασίου και Ανάπτυξης κ. Σταύρος Καλαφάτης, που αποτελούν τη Διυπουργική Επιτροπή, δια των αρμοδιοτήτων που τους ανατέθηκαν με την απόφαση του Πρωθυπουργού.

Συγκεκριμένα οι αρμοδιότητες, που ανατέθηκαν στη Διυπουργική Επιτροπή και με τις οποίες καλείται να επιτύχει το στόχο της είναι:

α) η αξιολόγηση και έγκριση χρηματοδότησης με εθνικούς πόρους έργων διαχείρισης απορριμμάτων και συνοδών έργων, η παρακολούθηση

εφαρμογής των περιφερειακών σχεδιασμών, η εποπτεία των αρμοδίων οργάνων για την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων σε περίπτωση καθυστερήσεων ή πλημμελειών, η μέριμνα για την έκδοση των απαιτούμενων διοικητικών πράξεων.

β) η έγκριση χρηματοδότησης μελετών, προτάσεων και επιμέρους προγραμμάτων και δράσεων για την αποκατάσταση, την εξυγίανση και τη μετέπειτα αξιοποίηση και ανάπλαση των Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (Χ.Α.Δ.Α) και των Χώρων Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α), η εποπτεία της πορείας των σχετικών έργων καθώς και η εποπτεία των αρμοδίων οργάνων για την επιβολή τυχόν κυρώσεων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

γ) η υποβολή εισηγήσεων επί των προτάσεων που υποβάλλονται προς την Ειδική Τριμελή Επιτροπή Συμπράξεων Ιδιωτικού και Δημοσίου Τομέα και αφορούν στη διαχείριση στερεών αποβλήτων, η συμβολή στην προώθηση της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού στον τομέα της ορθολογικής και φιλικής προς το περιβάλλον διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.

δ) η εκπροσώπηση της Χώρας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο σε θέματα διαχείρισης των στερεών αποβλήτων κ.α.

Σ' ότι αφορά τη δράση της Επιτροπής μέχρι σήμερα, σας αναφέρω ότι ευθύς μετά τη σύστασή της, η Διυπουργική Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον Πρόεδρο της, Υφυπουργό Εσωτερικών κ. Θανάση Νάκο, πραγματοποίησε ένα κύκλο επισκέψεων στις 13 συνολικά Περιφέρειες της χώρας, με σκοπό **αφενός** την αποτύπωση της κατάστασης των έργων που προβλέπονται στους 13 Περιφερειακούς Σχεδιασμούς της χώρας και τον εντοπισμό των προβλημάτων και δυσκολιών, που εμφανίζονται στην υλοποίηση ενός εκάστου έργου, όπως η έλλειψη χρηματοδότησης, οι αντιδράσεις κατοίκων κ.α και **αφετέρου** την κατάρτιση ενός σχεδίου

δράσης, συνολικά και ανά Περιφέρεια, με αρχικό στόχο α) τη μείωση μέχρι 31.12.2008 του αριθμού των ενεργών Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων και β) την αποκατάσταση μέχρι 31.12.2008 του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού αυτών.

Η επιλογή των επιτόπιων ανά Περιφέρεια επισκέψεων, αντί της πραγματοποίησης συναντήσεων στην Αθήνα, έγινε επιπλέον προκειμένου να επιτευχθεί αμεσότερη επικοινωνία με τους αρμόδιους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και να καταδειχθεί η σημασία που δίνει η Κυβέρνηση στην υλοποίηση των έργων διαχείρισης των απορριμμάτων καθώς και στο κλείσιμο και την περιβαλλοντική αποκατάσταση των ανεξέλεγκτων χωματερών.

Κατά τις επισκέψεις αυτές, ο Υφυπουργός Εσωτερικών κος Θανάσης Νάκος πραγματοποίησε συσκέψεις με τους αρμόδιους τοπικούς φορείς, συζήτησε διεξοδικά και κατέγραψε κάθε πρόβλημα που αντιμετωπίζουν στην υλοποίηση των έργων, επισκέφθηκε υλοποιούμενα έργα των Περιφερειακών Σχεδιασμών (όπως Χώρους Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων/Υπολειμμάτων, Σταθμούς Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων, Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμου Υλικού, κ.α.) όπως επίσης και έργα αποκατάστασης ανεξέλεγκτων χωματερών της κάθε Περιφέρειας.

Το Σεπτέμβριο ακολούθησε δεύτερος γύρος συναντήσεων, αυτή τη φορά στο Υπουργείο Εσωτερικών, για την αξιολόγηση της προόδου κάθε Περιφέρειας.

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα, που αναδείχθηκε από τις ανωτέρω επαφές, ήταν η μη υλοποίηση ορισμένων προβλεπόμενων έργων κυρίως λόγω της έλλειψης κοινωνικής αποδοχής τους. Η παγιωμένη κατάσταση με τις ανεξέλεγκτες χωματερές, σε πανελλαδικό επίπεδο, είχε σαν αποτέλεσμα την αντίδραση διαφόρων τοπικών κοινωνιών και τη μη αποδοχή από αυτούς της κατασκευής σύγχρονων

έργων διαχείρισης απορριμμάτων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, χρειάστηκε η απελευθέρωση κονδυλίων για την ευαισθητοποίηση και την ενημέρωση του κοινού, σχετικά με το όφελος που προκύπτει από την υλοποίηση των εγκεκριμένων Περιφερειακών Σχεδίων τόσο για το περιβάλλον όσο και για την υγεία των πολιτών.

Ένα άλλο επίσης σημαντικό πρόβλημα, που αναδείχθηκε και καταγράφηκε, σε συνεννόηση πάντα με τους Γενικούς Γραμματείς Περιφερειών, ήταν η έλλειψη κονδηλίων για την υλοποίηση ορισμένων έργων διαχείρισης και αποκατάστασης, αλλά και άλλων συνοδών έργων, όπως για παράδειγμα έργα οδοποιίας/πρόσβασης, προμήθειες μηχανολογικού εξοπλισμού κτλ. Στο πρόβλημα αυτό η Διυπουργική έδωσε λύσεις, εξασφαλίζοντας, στις περισσότερες περιπτώσεις, την ένταξη των έργων σε χρηματοδοτικά προγράμματα.

Επιπλέον και επειδή για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των έργων και της αποκατάστασης των χωματερών απαιτείται η συνεχής και αδιάλειπτη επαφή μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών των Περιφερειών, των Φορέων Διαχείρισης και της Διυπουργικής, δημιουργήθηκαν στο Υπουργείο Εσωτερικών δύο ολοκληρωμένα πληροφοριακά συστήματα. Τα συστήματα αυτά αποτυπώνουν καθημερινά, με on line σύνδεση του Υπουργείου με τις Περιφέρειες της χώρας, την πρόοδο όλων των ανωτέρω.

Παράλληλα με τα ανωτέρω, διαπιστώθηκε και η αναγκαιότητα της θεσμικής ρύθμισης ορισμένων θεμάτων, προκειμένου να επιταχυνθούν οι ρυθμοί υλοποίησης τόσο των έργων διαχείρισης, όσο και των έργων αποκατάστασης, αλλά και γενικότερα να διασφαλισθεί η ομαλή λειτουργία των έργων διαχείρισης στερεών αποβλήτων με την ενδυνάμωση των Φορέων Διαχείρισης. Αναλυτικότερα:

Σ' ότι αφορά τους **Φορείς Διαχείρισης** και το πρόβλημα που παρουσιαζόταν από την άρνηση των υπόχρεων για τη διαχείριση ΟΤΑ να συστήσουν τον Φορέα και να προβούν στην ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων τους, προωθήθηκε ρύθμιση (**άρθρο 30 του Ν.3536/2007**), σύμφωνα με την οποία:

α) οι ΟΤΑ εκάστης διαχειριστικής ενότητας, έπρεπε να προβούν εντός ορισμένης προθεσμίας, ταχθείσας από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας τους, στη σύσταση του Φορέα Διαχείρισης των Αποβλήτων τους, άλλως η σύσταση του Φορέα γίνεται αναγκαστικά με απόφασή του. Αποτέλεσμα της ρύθμισης αυτής είναι, σήμερα να έχουν συσταθεί σε κάθε Περιφέρεια όλοι οι προβλεπόμενοι Φορείς Διαχείρισης Απορριμμάτων,

β) εξειδικεύθηκε η νομική μορφή υπό την οποία θα συσταθούν και θα λειτουργούν, σύμφωνα με τις σχετικές προβλέψεις του νέου Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, δηλαδή είτε υπό μορφή Συνδέσμων είτε υπό μορφή Ανωνύμων Εταιρειών ΟΤΑ, και

γ) θεσμοθετήθηκε η υποκατάστασή τους από την Περιφέρεια, στις περιπτώσεις που αυτοί ολιγορούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Στη συνέχεια και μετά την ανάθεση της ευθύνης διαχείρισης των στερεών αποβλήτων στους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων των ΟΤΑ, προωθήθηκε μια σειρά διατάξεων, με στόχο την υποστήριξη και διευκόλυνση της ομαλής λειτουργίας τους.

Πιο αναλυτικά με τις διατάξεις του **άρθρου 15 του ν. 3688/2008** προβλέφθηκε:

α) η δημιουργία Μητρώου των Φορέων Διαχείρισης στο Υπουργείο Εσωτερικών, προκειμένου να παρακολουθείται κεντρικά η σύσταση και λειτουργία τους.

β) η σύσταση πανελλαδικού οργάνου των Φορέων Διαχείρισης για το συντονισμό και την παρακολούθηση του έργου τους και τη συντονισμένη συνεργασία τους,

γ) η δυνατότητα μετατροπής σε Φορέα Διαχείρισης υφισταμένων επιχειρήσεων των ΟΤΑ με όμοιο προς τους Φορείς αντικείμενο δραστηριότητας, προκειμένου να συνεχίσουν απρόσκοπτα τη λειτουργία τους,

δ) η δυνατότητα στους Φορείς Διαχείρισης άμεσης στελέχωσής τους με σύναψη συμβάσεων έργου με φυσικά πρόσωπα, χωρίς χρονοβόρες διαδικασίες, προκειμένου να ανταπεξέλθουν οι νέοι αυτοί φορείς στις υποχρεώσεις τους,

ε) η δυνατότητα χρηματοδότησης από το αναπτυξιακό πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ και των Περιφερειών για την εκπόνηση μελετών και εκτέλεση έργων που αφορούν στην αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων και στην υλοποίηση των Περιφερειακών Σχεδιασμών. Το επιπλέον αυτό χρηματοδοτικό εργαλείο για τις Περιφέρειες, προβλέφθηκε για την περίπτωση που η Περιφέρεια, σύμφωνα με τα ανωτέρω υποκαθιστά τους Φορείς, λόγω αδυναμίας στην εκτέλεση των αρμοδιοτήτων τους και πράγματι χρησιμοποιήθηκε από τις Περιφέρειες και συνέβαλλε στην επιτάχυνση εκτέλεσης αρκετών έργων .

Τέλος με ΚΥΑ των Υπουργών Εσωτερικών, ΠΕΧΩΔΕ και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 30 του ν. 3536/2007 και είναι προς υπογραφή, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στη λειτουργία και στην άσκηση των δραστηριοτήτων και της τιμολογιακής πολιτικής των Φορέων Διαχείρισης.

Βασικές ρυθμίσεις της εν λόγω ΚΥΑ, που θα συμβάλλουν στην εύρυθμη και συντονισμένη λειτουργία των Φορέων είναι καθιέρωση υποχρέωσής τους για εκπόνηση 4ετούς επιχειρησιακού σχεδίου, το οποίο θα

περιλαμβάνει μεταξύ άλλων ανάλυση εξωτερικού περιβάλλοντος, δηλαδή τα βασικά στοιχεία της διαχειριστικής ενότητας, τα βασικά στοιχεία των ΟΤΑ/μελών του, τις προβλέψεις του Εθνικού και Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων, τις σχετικές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την εξειδίκευση στρατηγικών στόχων, δηλαδή σχέδια δράσης, επενδύσεις κτλ, τον οικονομικό προγραμματισμό, καθώς και η καθιέρωση κανόνων για την εφαρμογή της τιμολογιακής πολιτικής τους.

Τα αποτελέσματα της δράσης της Διυπουργικής Επιτροπής θεωρώ ότι αποτυπώνονται στα παρακάτω νούμερα.

Από τις 3.000 περίπου παράνομες χωματερές σε όλη τη χώρα, έχουν κλείσει και έχουν περιβαλλοντικά αποκατασταθεί οι 1465, ενώ σε 1.088 εκτελούνται έργα αποκατάστασης, που αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2008. Στην ουσία δηλαδή έχουν κλείσει και δεν χρησιμοποιούνται πια 2.553 παράνομες χωματερές. Οι υπόλοιπες θα κλείσουν και θα αποκατασταθούν, μόλις ολοκληρωθούν ορισμένοι Χώροι Υγειονομικής Ταφής, πιθανότατα εντός του 2009.

Από τα 340 περίπου έργα διαχείρισης απορριμμάτων, που προβλέπονται στους 13 Περιφερειακούς Σχεδιασμούς, 106 ήδη λειτουργούν, 56 κατασκευάζονται και 114 βρίσκονται σε διαδικασία μελετών.

B) Το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Θησέας

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να πω λίγα λόγια και για την περιβαλλοντική διάσταση του Προγράμματος «Θησέας» και τη συμβολή του στο θέμα της Διαχείρισης Απορριμμάτων.

Κεντρικό σημείο της αναπτυξιακής στρατηγικής του Υπουργείου Εσωτερικών αποτελεί το πενταετές αναπτυξιακό πρόγραμμα της Τοπικής

Αυτοδιοίκησης «Θησέας», συνολικού προϋπολογισμού 3,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, που καλύπτει τη χρονική περίοδο 2005-2009.

Σημαντική προτεραιότητα του προγράμματος αποτελεί η ενίσχυση των τοπικών κοινωνιών με έργα και δράσεις που:

- ✦ Ευνοούν την ανάπτυξη και τη διαχείριση του φυσικού, αστικού και αγροτικού περιβάλλοντος, βάσει των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης.
- ✦ Διευκολύνουν την πρόσβαση των δημοτών και προσφέρουν ένα ασφαλές, λειτουργικό και φιλικό περιβάλλον.
- ✦ Επιτρέπουν στους δημότες να εξυπηρετούνται και να μετακινούνται στο δήμο με σεβασμό στο περιβάλλον.

Έτσι, ειδικά, για τις υποδομές περιβάλλοντος, έχει προβλεφθεί στο Πρόγραμμα, χωριστό Υποπρόγραμμα **«Τοπική Ανάπτυξη και Προστασία Περιβάλλοντος»**, στο οποίο εντάσσονται και τα έργα διαχείρισης απορριμμάτων. Συγκεκριμένα και όσον αφορά στην υλοποίηση Έργων Διαχείρισης Απορριμμάτων, χρηματοδοτούνται οι δράσεις:

- ✦ Τεχνικές Μελέτες Περιβαλλοντικής Αποκατάστασης των παράνομων χωματερών της χώρας, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών, το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο και την Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας, δαπάνης 1,75 εκ. €.
- ✦ Έργα αποκατάστασης των παράνομων χωματερών προϋπολογισμού 35εκ. €.
- ✦ Μελέτες, έργα και προμήθεια εξοπλισμού για τη διαμόρφωση και λειτουργία Χώρων Υγειονομικής Ταφής, συμπεριλαμβανομένων

των απαραίτητων Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων, συνολικού προϋπολογισμού 105εκ. €.

✎ Ενέργειες οργάνωσης και υποστήριξης της λειτουργίας και δράσης των Φορέων Διαχείρισης Απορριμμάτων της χώρας, με προϋπολογισμό 208.250€.

✎ Χρηματοδότηση της προσυμβατικής διαδικασίας έργων διαχείρισης και επεξεργασίας απορριμμάτων, μέσω συμπράξεων μεταξύ Ο.Τ.Α. και ιδιωτικού τομέα, προϋπολογισμού 1,45 εκ. €.

Γ) Η διαχείριση των απορριμμάτων και η αποκατάσταση των χωματερών στη Μαγνησία.

Τέλος θα ήθελα να αναφερθώ ειδικότερα στο πώς προχωρά η υλοποίηση των έργων και η αποκατάσταση χωματερών στη Μαγνησία.

Η εξέλιξη της υλοποίησης των έργων του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Απορριμμάτων σ' ότι αφορά το Νομό Μαγνησίας, κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητική, αφού από τα οχτώ (8) συνολικά έργα που προβλέπονται, τέσσερα (4) έχουν κατασκευαστεί και λειτουργούν και τρία (3) βρίσκονται στο στάδιο αποπεράτωσης και θα λειτουργήσουν μέχρι το τέλος του 2008.

Ειδικότερα ο Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Θεσσαλίας (ΠΕΣΔΑ), που εγκρίθηκε το Νοέμβριο 2006, προβλέπει για τη Μαγνησία, τα εξής έργα:

1. Την επέκταση του υφιστάμενου Χώρου Υγειονομικής Ταφής του πολεοδομικού συγκροτήματος Βόλου
2. Τέσσερεις (4) Χώρους Υγειονομικής Ταφής στην Αργαλαστή, στην Αλόνησο, στην Σκιάθο και στην Σκόπελο.

3. Δύο (2) Σταθμούς Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων στον Αλμυρό και στη Ζαγορά.

4. Ένα Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμου Υλικού.

Η εξέλιξη των έργων και οι χρηματοδοτήσεις του Υπουργείου Εσωτερικών

Η επέκταση του υφιστάμενου Χ.Υ.Τ.Α. του πολεοδομικού συγκροτήματος Βόλου είναι έργο ενταγμένο στο Ταμείο Συνοχής, με προϋπολογισμό 2.936.435€ και φορέα υλοποίησης το Σύνδεσμο Διαχείρισης Στερεών αποβλήτων Μαγνησίας (ΣΥ.ΔΙ.Σ.Α.). Το έργο, παρά τις καθυστερήσεις και προβλήματα που παρουσίασε στο παρελθόν, εξελίσσεται πλέον ικανοποιητικά και αναμένεται να παραληφθεί μέχρι το τέλος του χρόνου. Το Υπουργείο Εσωτερικών έχει χρηματοδοτήσει το Σύνδεσμο με το ποσό του 1.900.000€ για προμήθεια αναγκαίου για τη λειτουργία του χώρου μηχανολογικού εξοπλισμού.

Ο Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων στην Αργαλαστή υλοποιείται με ταχείς ρυθμούς και παρά το ότι συμβατική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου είναι ο Μάρτιος του 2009, καταβάλλονται προσπάθειες, προκειμένου το έργο να ολοκληρωθεί και να λειτουργήσει δοκιμαστικά στο τέλος Νοεμβρίου του 2008. Η έναρξη της λειτουργίας του συγκεκριμένου έργου εντός του 2008, κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική, αφού θα καταστήσει δυνατή την παύση λειτουργίας δύο (2) ανεξέλεγκτων χωματερών στη Μαγνησία (Αργαλαστής στη θέση Βράχος και Τρικεριού στη θέση Παριά). Προς την κατεύθυνση αυτή και προκειμένου να ολοκληρωθεί το εν λόγω έργο, το Υπουργείο Εσωτερικών, μέσα από το αναπτυξιακό πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ», χρηματοδότησε το Δήμο Αργαλαστής, με το ποσό των 800.000 ευρώ.

Ο Χώρος Υγειονομικής Ταφής Αλοννήσου, έργο προϋπολογισμού 2.212.506€ χρηματοδοτήθηκε από το Ταμείο Συνοχής, ολοκληρώθηκε

και λειτουργεί ήδη δοκιμαστικά από το Σεπτέμβριο του 2008. Για τη λειτουργία του εν λόγω ΧΥΤΑ, που κατέστησε δυνατή την παύση λειτουργίας της ανεξέλεγκτης χωματερής της Αλοννήσου, το Υπουργείο Εσωτερικών χρηματοδότησε το Δήμο με το ποσό των 200.000 ευρώ για την προμήθεια αναγκαίου για τη λειτουργία εξοπλισμού, όπως container συλλογής για ανακύκλωση, δεματοποιητή απορριμμάτων κ.ά.

Ο Χώρος Υγειονομικής Ταφής Σκιάθου, έργο προϋπολογισμού 2.396.595€ χρηματοδοτήθηκε από το Π.Ε.Π. Θεσσαλίας, ολοκληρώθηκε και βρίσκεται σε φάση δοκιμαστικής λειτουργίας.

Ο Χώρος Υγειονομικής Ταφής Σκοπέλου, έργο προϋπολογισμού 2.212.836€, που χρηματοδοτήθηκε από το Ταμείο Συνοχής, έχει ολοκληρωθεί και λειτουργεί ήδη δοκιμαστικά από το Σεπτέμβριο του 2008. Για τη λειτουργία του εν λόγω έργου που κατέστησε δυνατή την παύση λειτουργίας της χωματερή Σκοπέλου στη θέση Κεντριά, το Υπουργείο Εσωτερικών χρηματοδότησε το Δήμο με το ποσό των 60.000 ευρώ για προμήθεια αναγκαίου για τη λειτουργία μηχανολογικού εξοπλισμού.

Ο Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων Αλμυρού, έργο προϋπολογισμού 1.318.379€, χρηματοδοτήθηκε από το Ταμείο Συνοχής, έχει ολοκληρωθεί και αναμένεται η έναρξη της λειτουργίας του εντός των ημερών, αφού μετά από απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών εγκρίθηκε η πρόσληψη με σύμβαση μίσθωσης έργου από τον ΦοΔΣΑ Ν. Μαγνησίας τεσσάρων (4) ατόμων και επιπλέον χρηματοδοτήθηκε ο ΦοΔΣΑ με το ποσό των 70.000 ευρώ για τα πρώτα λειτουργικά έξοδα του ΣΜΑ.

Με τη λειτουργία του εν λόγω έργου θα παύσουν να λειτουργούν τέσσερις (4) ανεξέλεγκτες χωματερές (σε Αλμυρό, Πτελεό, Σούρπη και Ανάβρα)

Όσον αφορά στον **Σταθμό Μεταφόρτωσης Ζαγοράς** έχει γίνει η χωροθέτηση του και ο Δήμος έχει χρηματοδοτηθεί με το ποσό των 340.000 ευρώ από το πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ» για την κατασκευή του.

Το **Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμου Υλικού**, έργο προϋπολογισμού 1,5 εκατ. €, βρίσκεται στον Άγιο Γεώργιο Φερών και λειτουργεί ήδη δοκιμαστικά, δεχόμενο απορρίμματα από το Δήμο Μουρесьίου, με σχεδιασμό να καλύψει σταδιακά όλο το Νομό. Στα μέσα του Δεκέμβρη αναμένεται να ολοκληρωθεί η τοποθέτηση μπλε κάδων ανακύκλωσης στο πολεοδομικό συγκρότημα Βόλου.

Εκτός δε των ανωτέρω χρηματοδοτήσεων το Υπουργείο Εσωτερικών χρηματοδότησε το Δήμο Φερών με το ποσό των 118.000 ευρώ για την προμήθεια απορριμματοφόρου και το Δήμο Αρτέμιδας με το ποσό των 90.000 ευρώ για την προμήθεια πλαστικών κάδων αποκομιδής απορριμμάτων.

Η εξέλιξη της αποκατάστασης των παράνομων χωματερών οι χρηματοδοτήσεις του Υπουργείου Εσωτερικών

Σ' ότι αφορά τώρα την πορεία αποκατάστασης των ανεξέλεγκτων χωματερών στη Μαγνησία σας αναφέρω τα εξής:

Στις αρχές του 2004, υπήρχαν 65 παράνομες χωματερές σε όλο το Νομό. Σήμερα, έχουν αποκατασταθεί οι 36 εξ αυτών και 21 βρίσκονται σε διαδικασία αποκατάστασης, δηλαδή υλοποιούνται τα απαραίτητα έργα για να κλείσουν και να αποκατασταθούν το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα.

Το Υπουργείο Εσωτερικών χρηματοδότησε με το συνολικό ποσό των 105.600€ τα έργα αποκατάστασης παράνομων χωματερών στην Αρτέμιδα, στον Πτελεό και τη Γλώσσα Σκοπέλου καθώς και την εκπόνηση μελετών για την αποκατάσταση των παράνομων χωματερών Βόλου.

Για τις υπόλοιπες 8 παράνομες χωματερές η κατάσταση έχει ως εξής:
Όπως προαναφέρθηκε οι παράνομες χωματερές σε Αλόνησο και Σκόπελο έχουν καταστεί ήδη ανενεργές, με την λειτουργία των αντίστοιχων ΧΥΤΑ, οι παράνομες χωματερές σε Αλμυρό, Πτελεό, Σούρπη και Ανάβρα θα καταστούν ανενεργές στο τέλος του Νοέμβρη με τη λειτουργία του Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων Αλμυρού, και οι παράνομες χωματερές σε Αργαλαστή και Τρίκερι θα καταστούν ανενεργές με τη λειτουργία του ΧΥΤΑ Αργαλαστής, που όπως προαναφέρθηκε αναμένεται στο τέλος του μήνα.

Σύμφωνα λοιπόν με τα παραπάνω, μέχρι το τέλος του 2008 στο Νομό Μαγνησίας δεν θα υπάρχει καμία ενεργή χωματερή, οι 57 δε παράνομες χωματερές εκ συνόλου 65 όχι μόνο θα έχουν κλείσει αλλά και αποκατασταθεί.

Σας ευχαριστώ

«ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ –
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ
ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ»
ΒΟΛΟΣ, 21/11/2008

**ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ:
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ**

Δρ. Κωνσταντίνος Αραβώσης,
Πρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας
Διαχείρισης Στερεών
Αποβλήτων - Λέκτορας ΕΜΠ

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΟΛΩΝ ΜΑΣ

Οι ενημερωμένοι πολίτες
είναι η λύση για την βιώσιμη
διαχείριση των στερεών
αποβλήτων

Αρκεί όμως μόνο αυτό;

Τι είναι η ΕΕΔΣΑ;

Ο μόνος επιστημονικός, μη-κερδοσκοπικός οργανισμός στην Ελλάδα, που συστηματικά επιδιώκει τη στη διαμόρφωση βιώσιμων λύσεων για τα στερεά απόβλητα

Αποτελείται πρόσωπα και φορείς, δικτυωμένα σε όλες τις φάσεις διαχείρισης των στερεών αποβλήτων και με σημαντικό ρόλο στη λήψη αποφάσεων.

Ο σκοπός της ΕΕΔΣΑ

είναι η προαγωγή αποδεκτών μεθόδων και συστημάτων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΔΣΑ) και η προβολή των σχετικών επιστημονικών μεθόδων και εφαρμογών με απώτερο στόχο τη συμβολή στη βιώσιμη ανάπτυξη, την προστασία της ποιότητας του περιβάλλοντος και την προστασία και εξοικονόμηση φυσικών πόρων και ενέργειας.

Ιστοσελίδα: www.eedsa.gr

Προς αναζήτηση λύσεων

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΟΡΘΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Μονάδα ενεργειακής αξιοποίησης οικιακών απορριμμάτων & βιομηχανικών αποβλήτων στο Amsterdam Ολλανδίας

ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στους Ταγαράδες

ΤΟ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

Σύγχρονες εγκαταστάσεις

Προβλήματα που σχετίζονται με την ελλιπή ΔΣΑ

- Κίνδυνος για την υγεία των πολιτών από αιωρούμενη σκόνη και μικροοργανισμούς
- Κίνδυνος για τον υδροφόρο ορίζοντα
- Βλάβη στην ατμόσφαιρα και επιδείνωση των κλιματικών αλλαγών από το μεθάνιο που εκπέμπεται από την ανεξέλεγκτη διάθεση
- Μόλυνση των παρακείμενων καλλιεργειών και κτηνοτροφικών μονάδων
- Μόλυνση της τροφικής αλυσίδας
- Εξάντληση πόρων

Κίνδυνος για την υγεία

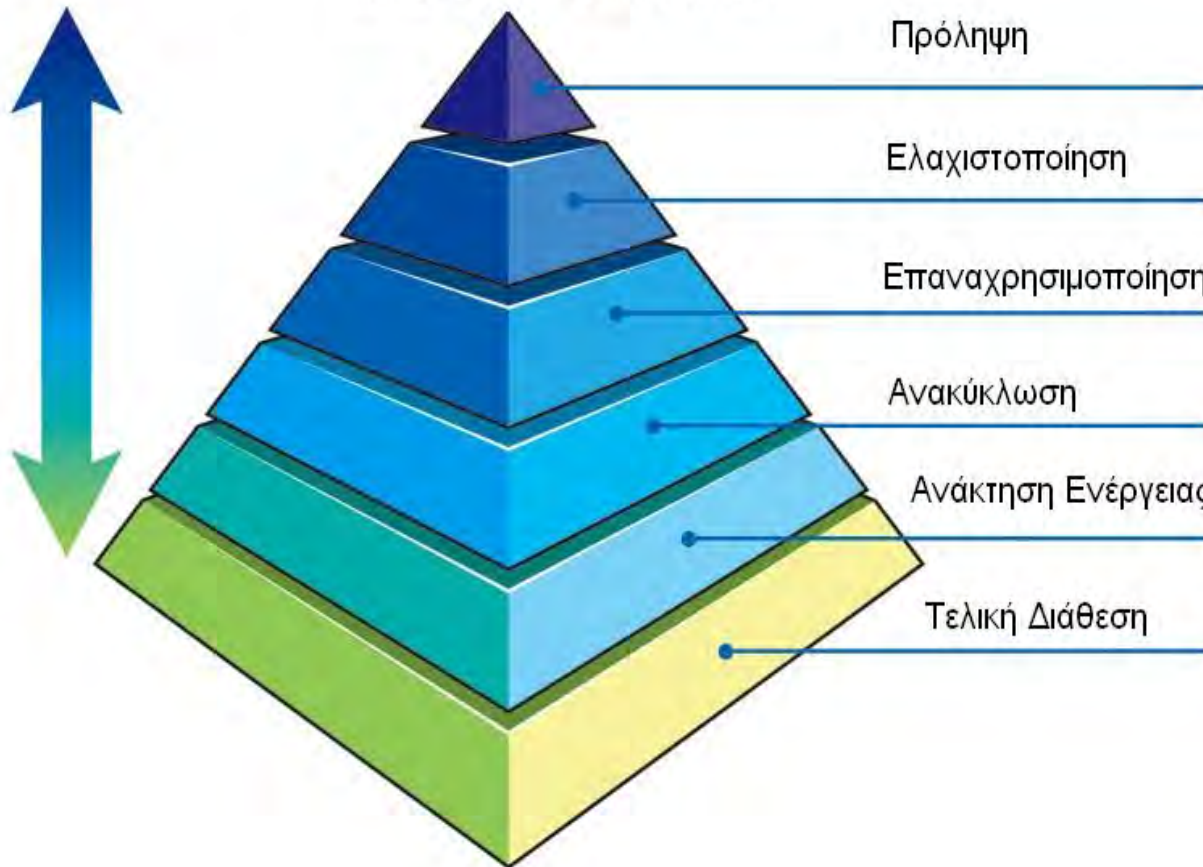

Αρχές της ΕΕ

ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
ΤΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Επιθυμητή
Επιλογή

Λιγότερο
Επιθυμητή
Επιλογή

Τόσα χρόνια γνωρίζουμε, μελετούμε & σχεδιάζουμε. Το αποτέλεσμα;

- Ακόμα παλεύουμε να κλείσουμε τους εκατοντάδες, αν όχι ακόμη χιλιάδες, παράνομους ΧΑΔΑ (επίσημα στοιχεία δείχνουν σήμερα 1.200 ΧΑΔΑ)
- Στους ΧΑΔΑ που κλείνουν δεν γίνεται πάντα η καλύτερη αποκατάσταση
- Δεν γίνονται νέοι ΧΥΤΑ, οπότε την θέση των παλαιών ΧΑΔΑ παίρνουν νέοι (NIMBY, έλλειψη χωροταξίας, απειρία φορέων)
- Στα χρόνια προβλήματα της Αττικής δεν έχει δοθεί ακόμη λύση
- Η ανακύκλωση έχει προχωρήσει, αλλά δεν είναι αρκετό - Τι γίνεται με τα αδρανή, τα βιοαποδομήσιμα και τα άλλα ρεύματα;
- Η Ελλάδα δεν έχει ενσωματώσει ακόμη το σύνολο της Ευρωπαϊκής Νομοθεσία
- Από την στιγμή που ένα έργο εγκρίνεται, καθυστερεί 4-5 χρόνια λόγω παραπομπών στο Συμβούλιο της Επικρατείας.
- Χάθηκαν σημαντικές ευκαιρίες διότι επιδιώξαμε απορρόφηση και όχι αξιοποίηση κονδυλίων – ως τώρα μόνο έργα ΧΥΤΑ και ΣΜΑ χωρίς ολοκληρωμένο σχέδιο

ΧΑΔΑ

Αποκατάσταση ΧΑΔΑ στο Σχιστό

Ποιος πληρώνει τα αστρονομικά πρόστιμα;

Από 01/01/08 →
34.000€/ημέρα για κάθε
ΧΑΔΑ

Οι λόγοι που δεν προχωράνε οι λύσεις

- Οι ευθύνες ρίχνονται από τον έναν στον άλλο
- Οι δράσεις έχουν πολιτικό κόστος
- Υπάρχει αναληψία του κράτους
- Αντίδραση λόγω κακής πληροφόρησης και παραπληροφόρησης του κοινού για σύγχρονες τεχνολογίες και εγκαταστάσεις διάθεσης απορριμμάτων (ακόμη & σε περιοχές με έντονα φαινόμενα ανεξέλεγκτης απόρριψης)
- Αγκυλώσεις, ταμπού & παραλείψεις σε σχέση με εφικτές τεχνικά λύσεις (για πολλά χρόνια μόνη αποδεκτή λύση ΧΥΤΑ, δαιμονοποίηση μεθόδων θερμικής επεξεργασίας, ημιτελείς ή μη λειτουργούσες εγκαταστάσεις)
- Αποφάσεις του ΣτΕ με υποβαθμισμένες τις κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες της «μηδενικής λύσης»

- Σύνδρομο Not in my tenure - Μετάθεση πολιτικού κόστους στην επόμενη θητεία
- Τα οικονομικά συμφέροντα δεν επιτρέπουν τον ανταγωνισμό
- Δεν υπάρχουν οι αναγκαίοι πόροι – Χαμηλό κόστος ΔΣΑ που δεν επιτρέπει αποτελεσματικές λύσεις
- Μεγάλος αριθμός έργων – μικρές σε έκταση περιοχές εξυπηρέτησης (πολυνησία, ανάγλυφο έδαφος, έλλειψη οδικής επικοινωνίας περιοχών)
- Ελλιπής (ποσοτικά και ποιοτικά) συχνά στελέχωση των φορέων

Το αποτέλεσμα; Υπάρχουν ακόμη...

ΑΝΕΞΕΛΕΓΚΤΗ ΑΠΟΡΡΙΨΗ

ΣΗΜΕΡΑ

46 ΧΥΤΑ

→ Πρόβλεψη κατασκευής 47 νέων + 18 επεκτάσεων υφισταμένων
+ 46 επιπλέον μέσω ΠΕΔΣΑ

2 ΜΟΝΑΔΕΣ ΜΒΤ (Μηχανικής Βιολογικής Επεξεργασίας)

→ Πρόβλεψη κατασκευής 38 επιπλέον
+ 2 μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης
+ 12 μονάδων επεξεργασίας οργανικών

15 ΚΔΑΥ

→ Πρόβλεψη κατασκευής επιπλέον 26

ΩΣ ΤΟ 2020 (Οδηγία για τους ΧΥΤΑ)

Σταδιακή εκτροπή των βιοαποδομήσιμων
αποβλήτων από τους ΧΥΤΑ

(2,7 mio to/ έτος)

- ως το 2010 → 1,1 mio to/ έτος
- ως το 2013 → 1,9 mio to/ έτος

Τι θα μπορούσαμε να έχουμε με την σωστή ΔΣΑ

- Υψηλή παροχή υπηρεσιών
- Cost effective λύσεις
- Καθαρό περιβάλλον
- Ευχαριστημένους πολίτες

Ξεχωριστή διαλογή

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Να προχωρήσουν άμεσα οι ειλημμένες αποφάσεις του κράτους και του περιφερειακού σχεδιασμού για την ΔΣΑ
- Υλοποίηση των ολοκληρωμένων σχεδίων διαχείρισης με χρήση τεχνοοικονομικά βέλτιστων τεχνολογιών & τρόπων αξιολόγησης, χωρίς αποκλεισμούς τεχνολογιών και αγκυλώσεις (Οι ΧΥΤΑ να λειτουργούν συμπληρωματικά σαν ΧΥΤΥ – εφαρμογή της Οδηγίας Landfill Directive 99/31 για ταφή επεξεργασμένων απορριμμάτων και μείωση βιοαποδομησίμων έως το 2012 – συναποτέφρωση RDF – τεχνολογίες ενεργειακής αξιοποίησης)
- Ευρεία εφαρμογή της ανακύκλωσης για επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το κάθε υλικό, καθώς και μεθόδων λιπασματοποίησης.
- Να αναλάβει τις ευθύνες της η περιφέρεια. Να δοθεί η αναγκαία σημασία από το κράτος και να δημιουργηθεί νέο Υπουργείο Περιβάλλοντος
- Βιώσιμη διαχείριση απορριμμάτων, όχι μεταβίβαση περιβαλλοντικών προβλημάτων στις επόμενες γενεές.

Συνέχεια....

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Αναγκαστικά αύξηση της διαχείρισης του κόστους ανά τόνο απορριμμάτων, έτσι ώστε να είναι εφικτές υψηλής τεχνολογίας επενδύσεις
- οικονομικά κίνητρα και πλήρης κοστολόγηση των προσφερομένων υπηρεσιών.
- Ανταποδοτικότητα κόστους για τους πολίτες και τους φορείς, στα πλαίσια της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει»
- Στελέχωση των ΦΟΔΣΑ με υψηλού επιπέδου προσωπικό
- Συμμετοχή των ιδιωτών στην προσπάθεια βελτίωσης του τρόπου διαχείρισης των στερεών αποβλήτων μέσω Συμπράξεων Δημοσίου & Ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ)
- Αλλαγή καταναλωτικών προτύπων και τρόπων παραγωγής
- Προώθηση προγραμμάτων ευαισθητοποίησης και πληροφόρησης των πολιτών και των εμπλεκόμενων φορέων πάνω στα προβλήματα, τις σύγχρονες τεχνολογίες αντιμετώπισης & τις τεχνολογικά εφικτές και βέλτιστες λύσεις

ΔΙΚΤΥΟ ΦΟΡΕΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (Δ.Φο.Δι.Σ.Α)

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Η διαχείριση των απορριμμάτων μαζί με την ύδρευση & αποχέτευση αποτελούν το τρίπτυχο της κυρίως δραστηριότητας των ΟΤΑ Α΄ βαθμού.

Για την διαχείριση των στερεών αποβλήτων η Πολιτεία προβλέπει τα εξής :

Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΕΣΔΑ)

- Επιλογή των περιοχών που συγκροτούν τις ενότητες διαχείρισης των στερεών αποβλήτων (Διαχειριστικές Ενότητες)
- Καθορισμός των μεθόδων διαχείρισης που πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε διαχειριστική ενότητα
- Εξειδίκευση συγκεκριμένων μέτρων, όρων και περιορισμών για την επίτευξη των στρατηγικών και ποσοτικών στόχων που καθορίζονται στο ΕΣΔΑ

Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)

Αφορά τον σχεδιασμό της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων σε επίπεδο Περιφέρειας.

Η διαχείριση των απορριμμάτων μέχρι σήμερα γίνεται μέσα από διαφορετικά διοικητικά σχήματα, ξεκινώντας από υπηρεσίες των Δήμων, Δημοτικές επιχειρήσεις, Διαδημοτικές επιχειρήσεις, Ανώνυμες κ.α.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ Φο.Δι.Σ.Α.

Με τον νέο Νόμο 3536/2007, άρθρο 30 δίνεται η δυνατότητα οι Φο.Δι.Σ.Α να έχουν μια από τις δύο παρακάτω μορφές :

- Συνδέσμου
- Ανώνυμης εταιρείας των Ο.Τ.Α

Η λειτουργία των Φο.Δι.Σ.Α συμπληρώνεται με τους Νόμους 3613/07, άρθρο 24 & 3688/08, άρθρο 15.

Αποκτά λοιπόν ιδιαίτερη σημασία ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας των Φο.Δ.Σ.Α, ειδικά τώρα που ολοκληρώνεται το Νομοθετικό πλαίσιο για αυτούς.

Η διαφορετική μορφή των φορέων (Σύνδεσμοι ή Ανώνυμες επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α) επιβάλλουν ακόμη περισσότερο την ανάγκη υποστήριξης των Φορέων, αφού η διαφορετική νομική μορφή με το ίδιο αντικείμενο εργασίας προϋποθέτει διαφορετικούς χειρισμούς.

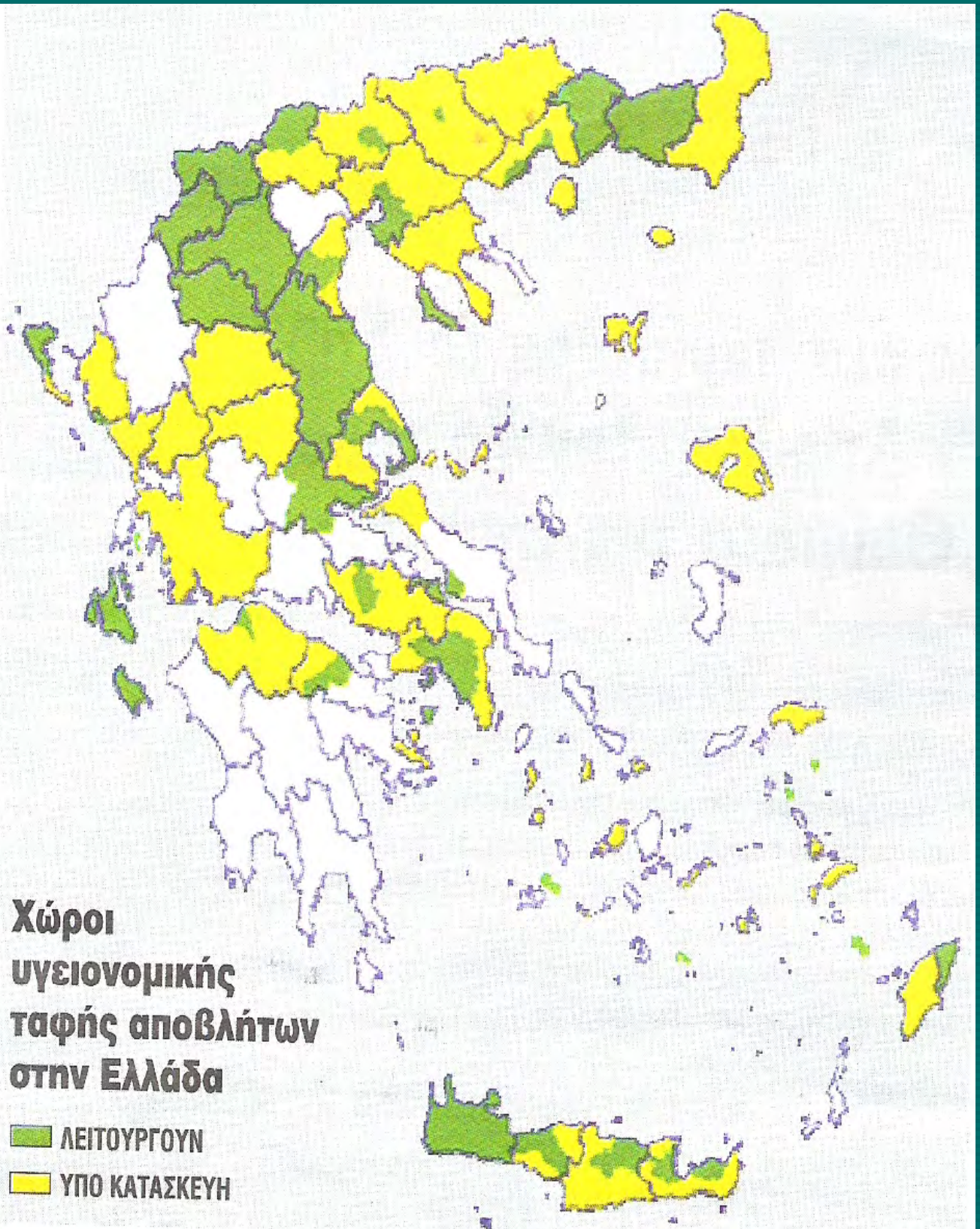
Ένας επιπλέον λόγος είναι η αναμενόμενη συμπλήρωση του θεσμικού πλαισίου, αφού εκκρεμούν μια σειρά Κ.Υ.Α και εγκυκλίων που έχουν σχέση τόσο με την λειτουργία των Φο.Δι.Σ.Α όσο και την διαχείριση των έργων.

Η καταληκτική ημερομηνία οριστικής παύσης της λειτουργίας των ΧΑΔΑ στις 31/12/2008,
η ανάγκη χωροθέτησης και χρηματοδότησης έργων διαχείρισης των στερεών αποβλήτων,
η ολοκλήρωση και εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας με την Ευρωπαϊκή,
δημιουργούν την ανάγκη συστηματικής προσέγγισης και οργάνωσης όλων των εμπλεκομένων με την διαχείριση των απορριμμάτων.

Σήμερα θα μπορούσε να κατατάξει κάποιος τους Φο.Δ.Σ.Α σε τρεις βασικές κατηγορίες :

- Φορείς που διαχειρίζονται έργα
- Φορείς που έχουν έργα υπό κατασκευή
- Φορείς που βρίσκονται στο στάδιο της χωροθέτησης ή χρηματοδότησης κατασκευής έργων

Στην χώρα μας η κατάσταση των έργων διαχείρισης στερεών αποβλήτων έχει ως εξής :

Την επόμενη 10ετία είναι βέβαιο ότι θα δοκιμαστούν στην πράξη όλες οι ενέργειες και δράσεις γύρω από την διαχείριση των στερεών αποβλήτων, αφού συνεχώς νέες τεχνολογίες εφαρμόζονται σε μια παγκόσμια αγορά και αφού η προστασία για το περιβάλλον τίθενται ως πρώτη προτεραιότητα.

Με βάση τα προαναφερόμενα είναι σαφές ότι οι Φο.Δ.Σ.Α θα πρέπει, προκειμένου να ανταποκριθούν στις αυξημένες απαιτήσεις & ανάγκες, να οργανωθούν έτσι ώστε να ελαχιστοποιήσουν τα προβλήματα και να επιτύχουν το καλλίτερο αποτέλεσμα.

Οι άμεσες ανάγκες οργάνωσης και λειτουργίας των Φο.Δ.Σ.Α όπως αυτές έχουν περιγραφεί στην υπό έκδοση ΚΥΑ, η οποία αφορά επί της ουσίας το εργαλείο των φορέων είναι οι παρακάτω :

Οργάνωση & λειτουργία

- Κανονισμοί λειτουργίας
- Στελέχωση
- Δομή του φορέα
- Λειτουργία προγραμματισμού
- Διοικητική – Οικονομική λειτουργία
- Τεχνικές λειτουργίες
- Νομική υποστήριξη

Επιχειρησιακό σχέδιο (5ετές)

- Ανάλυση του εσωτερικού & εξωτερικού περιβάλλοντος
- Καθορισμός στόχων
- Ανάπτυξη στρατηγικής
- κ.α

Τιμολογιακή πολιτική

- Έσοδα Φο.Δ.Σ.Α
- Κόστος αποκατάστασης & μεταφροντίδας του ΧΥΤΑ

Πιστοποίηση φορέων

- Μελέτες
- Έργα
- Προμήθειες

Επειδή όλα τα παραπάνω αποτελούν δράσεις για το σύνολο των Φο.Δ.Σ.Α σε όλη την χώρα, επιβάλλεται ενιαίος σχεδιασμός και αντιμετώπιση έτσι ώστε να επιτευχθούν οικονομίες κλίμακας αλλά και το καλλίτερο αποτέλεσμα.

Η Δικτύωση των Φο.Δ.Σ.Α είναι βασική προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία τους, αφού μέσα από έναν οριζόντιο σχεδιασμό που αφορά την ενημέρωση, εκπαίδευση, μεταφορά εμπειρίας & τεχνογνωσίας και την κοινή δράση θα αντιμετωπίσουν περισσότερο αποτελεσματικά τα αναμενόμενα προβλήματα, ειδικά την πρώτη περίοδο, καθώς και την διαχείριση των σύνθετων έργων.

ΔΟΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΙΚΤΥΟΥ Φο.Δ.Σ.Α

Πρώτος στόχος παραμένει η εγγραφή του συνόλου των Φο.Δ.Σ.Α στο Δίκτυο.

Για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του Δικτύου προτείνονται τα παρακάτω βήματα :

Λειτουργία γραφείων του Δικτύου

- Γραμματειακή υποστήριξη
- Τηλέφωνα – Fax – email

Η λειτουργία γραφείων του Δικτύου και η άμεση ενημέρωση του συνόλου των Φο.Δ.Σ.Α είναι βασική προϋπόθεση για την σωστή λειτουργία τους, αφού κάθε νέα πληροφορία που αφορά τους Φο.Δ.Σ.Α (νόμοι, εγκύκλιοι κ.λ.π) θα διαβιβάζονται στους Φορείς.

Παράλληλα προβλήματα και θέματα που απασχολούν τους Φο.Δ.Σ.Α θα καταγράφονται, επεξεργάζονται και θα προωθούνται από κοινού προς επίλυση.

Δημιουργία Επιτροπών

- Διοικητική - Οικονομική
- Τεχνική
- Νομική

Η λειτουργία των επιτροπών αποτελεί το σημαντικότερο τμήμα λειτουργίας του Δικτύου, διότι εκεί θα εξειδικεύονται τα θέματα και θα προωθούνται συγκεκριμένες προτάσεις. Επιπλέον θα προωθούνται θέματα κατάρτισης & εκπαίδευσης των στελεχών των Φο.Δ.Σ.Α.

Η κατάρτιση κανονισμών λειτουργίας, η διαχείριση μελετών, έργων και προμηθειών καθώς και το θέμα των Δημοσίων συμβάσεων είναι μερικά από τα μεγάλα θέματα που θα πρέπει να απασχολήσουν τις επιτροπές.

Ιστοσελίδα

- Δημιουργία
- Ενημέρωση
- Παρακολούθηση

Η ιστοσελίδα θα περιλαμβάνει το σύνολο των μελών του Δικτύου με τα πλήρη στοιχεία κάθε Φο.Δ.Σ.Α καθώς και τα έργα που διαχειρίζεται.

Χρηματοδοτικά εργαλεία

Τομεακά (Συγχρηματοδοτούμενα)

- Διοικητική μεταρρύθμιση
- Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού
- Ψηφιακή σύγκλιση

Θησέας (Εθνικοί πόροι)

- Οριζόντιες δράσεις προγράμματος ΘΗΣΕΑΣ

Η χρηματοδότηση θα γίνεται μέσα από την αξιοποίηση Εθνικών & Κοινοτικών προγραμμάτων με στόχο την ενίσχυση της υποδομής και οργάνωσης του Δικτύου.

Για την καλλίτερη λειτουργία του Δικτύου προτείνεται η εξής οργανωτική δομή και διαδικασία :

Συντονιστικό όργανο Δικτύου (8μελές)

Αποτελείται από εκπροσώπους των Φο.Δ.Σ.Α. Οι συνεδριάσεις του οργάνου πραγματοποιούνται τακτικά 1 φορά τον χρόνο και έκτακτα όσο φορές απαιτηθεί.

Επιτροπές (3 συνολικά)

Οι επιτροπές θα συνεδριάζουν σε τακτά διαστήματα με θεματικές ενότητες.

Το Δίκτυο βρίσκεται σε διαρκή επικοινωνία και συνεργασία με τους παρακάτω Οργανισμούς, Φορείς και Υπηρεσίες.

- Κ.Ε.Δ.Κ.Ε και ιδιαίτερα την επιτροπή περιβάλλοντος που έχει και την ευθύνη των στερεών αποβλήτων
- Υπουργείο Εσωτερικών και τις αρμόδιες υπηρεσίες
- Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε και τις αρμόδιες υπηρεσίες
- Ε.Ε.Τ.Α.Α
- Κάθε άλλη υπηρεσία που εμπλέκεται στον ίδιο αντικείμενο

Θεσμοθετείται ετήσια συνάντηση του συνόλου των Φο.Δι.Σ.Α με συμμετοχή των διοικήσεων του συντονιστικού οργάνου των επιτροπών και στελεχών των Φορέων.

Ήδη έχουν πραγματοποιηθεί 2 Πανελλήνιες συναντήσεις

- Η 1η στις 29 & 30 Νοεμβρίου 2007 στην Θήβα.
- Η 2η στις 23, 24 & 25 Μαΐου 2008 στην Ρόδο

Η επόμενη συνάντηση θα πραγματοποιηθεί την Άνοιξη του 2009 στα Χανιά.

Το Δίκτυο των Φο.Δι.Σ.Α απαρτίζουν
Φορείς από όλη την Ελλάδα
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ Φο.Δ.ι.Σ.Α

Α/Α	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΦΟΡΕΑ
1.	ΕΣΔΑΚ (Ενιαίος Σύνδεσμος Διαχείρισης Απορριμμάτων Κρήτης)
2.	ΔΕΚΡ (Δημοτική Επιχείρηση Καθαριότητας Ρόδου)
3.	Δ.Ε.Δ.Ι.Σ.Α.
4.	ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε.
5.	Διαδημοτική Επιχείρηση Καθαριότητας και Προστασίας Περιβάλλοντος Κεφαλονιάς
6.	ΠΑΔΥΘ Α.Ε.
7.	ΣΥ.ΔΙ.Σ.Α. Σύνδεσμος Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Νομού Μαγνησίας
8.	Σύνδεσμος Καθαριότητας Δήμου Ζακύνθου
9.	Σύνδεσμος Απορριμμάτων Ξάνθης
10.	ΔΙ.Α.Α.ΜΑ.Θ. Α.Ε.
11.	ΑΜΑΡΙ Α.Ε.
12.	Σύνδεσμος Διαχείρισης Περιβάλλοντος Δήμων Ν. Καζαντζάκη, Αργαονών, Τεμένους
13.	Δήμος Πάτρας
14.	Τ.Ε.Δ.Κ. Λάρισας
15.	Δ.Ε.Π.Ο.Δ.Α.Λ.
16.	Δ.Ε.Υ.Α.Χ.
17.	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
18.	Σύνδεσμος Διαχείρισης Απορριμμάτων Ναυπάκτου
19.	Σύνδεσμος Διαχείρισης Απορριμμάτων Μεσολογγίου
20.	Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Λοκρίδας
21.	Δήμος Σκύρου
22.	Ενιαίος Σύνδεσμος Διαχείρισης Απορριμμάτων Ο.Τ.Α. Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ
23.	Διαδημοτική Επιχείρηση Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) Χερσονήσου – Μαλίων
24.	Φο.Δ.Σ.Α. Κεντρικής Φθιώτιδας Α.Ε.
25.	Περιβαλλοντική Διαδημοτική Επιχείρηση Βόρειας Φθιώτιδας Δήμων Δομοκού – Θεσσαλιώτιδας – Ξυνιάδας
26.	Διαδημοτική Επιχείρηση Διαχείρισης Απορριμμάτων & Περιβαλλοντικής Ανάπτυξης Δήμου
27.	ΣΥ.ΔΙ.Σ.Α. Σύνδεσμος Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Νομού Κέρκυρας
28.	Ενιαίος Σύνδεσμος Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Νομού Αρκαδίας

**Η έδρα του Δικτύου είναι στην Θήβα &
τα στοιχεία επικοινωνίας είναι τα παρακάτω**

**ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟΔΙΚΤΥΟΥ ΦΟΡΕΩΝ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
(Φο.Δι.Σ.Α)**

Ταχ. Δ/ση: Τσεβά 2 & Πινδάρου

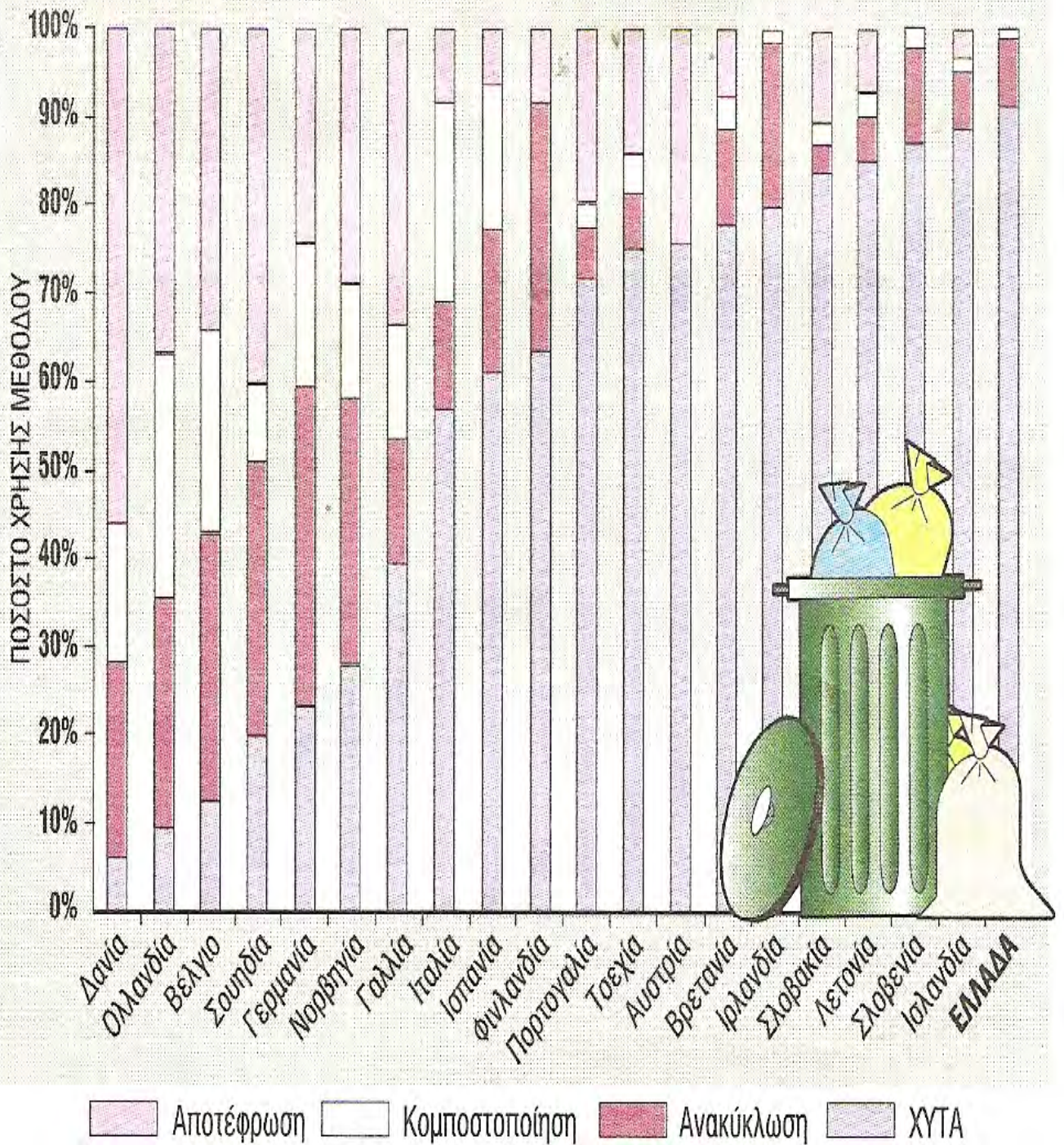
Ταχ. Κώδικας: 32200 Θήβα

Τηλέφωνο: 22620-24651,80821

Fax: 22620-24631

E – mail: dyfodisa@otenet.gr

Τι γίνεται με τα σκουπίδια στην Ευρωπαϊκή Ένωση

ΔΙΑΑΜΑΘ

Σχεδιασμός Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων και Ανακύκλωση

Δερματάς Δημήτρης Δρ.

Καθηγητής Περιβαλλοντικής Μηχανικής & Διευθυντής του Φορέα
Διαχείρισης Απορριμμάτων Αν. Μακεδονίας και Θράκης ΔΙ.Α.Α.ΜΑ.Θ. Α.Ε.

Ν. Πλαστήρα 6, Κομοτηνή 69100

Τηλ.: 25310-81409 Fax: 25310-81694

e-mail: diaamath@gmail.com, web: <http://www.diaamath.gr>

ΗΜΕΡΙΔΑ ΔΗΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

«ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ»

Πέμπτη, 23/10/2008

Περίγραμμα Παρουσίασης

- **Εισαγωγή – Δεδομένα Προβλήματος**
- **Προσέγγιση**
- **Τεχνολογίες**
 - Ανακύκλωση, Κομποστοποίηση, Αναερόβια βιοεπεξεργασία (AD), Θερμική επεξεργασία (WTE), Bioreactor ΧΥΤΑ, Υγειονομική Ταφή
- **Παραδείγματα Διαχείρισης**
- **Συμπεράσματα**

Εισαγωγή – Δεδομένα Προβλήματος

- Αύξηση της παραγωγής ΑΣΑ και γενικά στερεών αποβλήτων.
- Απαιτητική και προοδευτική περιβαλλοντική νομοθεσία (πλην ΑΕΚΚ & επικινδύνων) **πλην όμως**
- Η εφαρμογή της είναι πλημμελής (στην καλύτερη περίπτωση.....)
- Περιορισμένη κοινωνική ευαισθητοποίηση / Έλλειμμα ενημέρωσης /NIMBY
- Πρόσφατη η νομοθεσία για ΦοΔιΣΑ (Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων)
- Απουσία ορθολογικής τιμολογιακής πολιτικής για Διαχείριση ΑΣΑ
- Έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού / επιστημονικού δυναμικού
- Ούτως η άλλως είναι πολύπλοκος ο σχεδιασμός διαχείρισης ΑΣΑ

Εισαγωγή – Διαχείρισης ΑΣΑ Σήμερα

- **Αποτέλεσμα:** διάθεση αποβλήτων σε ΧΑΔΑ-ΧΥΤΑ → λιγότερη γη για τις μελλοντικές γενεές, υποβάθμιση περιοχών, υποβάθμιση των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, ρύπανση του αέρα, πυρκαγιές δασών, επερχόμενα πρόστιμα, πρόβλημα στο τουρισμό, κλπ.

Pantelis Saitas/European Pressphoto Agency

Εισαγωγή- Υπάρχει λύση;

*Χώρες που έχουν μειώσει την εξάρτησή τους από τους ΧΥΤΑ έχουν συνδυάσει **Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ)**, με **ανακύκλωση, βιολογική (κομποστοποίηση & αναερόβια χώνευση) και θερμική επεξεργασία.***

Προσέγγιση – Σχεδιασμός Διαχείρισης ΑΣΑ

- Ένα κλειδί δεν ανοίγει όλες τις πόρτες!
- Λεπτομερής καταγραφή υφιστάμενης κατάστασης → Απαιτήση για ακρίβεια στη γνώση ποσοτήτων και σύστασης των ΑΣΑ.
- Νομοθεσία → Στόχοι
- Λήψη αποφάσεων ως προς την ακολουθητέα πολιτική (κεντρικά και τοπικά, άμεσα, μεσο- και μακροπρόθεσμα)
- Διερεύνηση εφαρμογής τεχνολογιών επεξεργασίας και διαχείρισης ΑΣΑ
- Ολοκληρωμένος σχεδιασμός συστημάτων διαχείρισης ΑΣΑ στα πλαίσια βιωσιμότητας.
 - Ανάπτυξη μοντέλων με βάση Life Cycle Assessment και δείκτες περιβαλλοντικής, οικονομικής και κοινωνικής σκοπιμότητας και επίδοσης.
 - Χρήση πολυκριτηριακών μεθόδων (π.χ. AHP, PROMETHEE, GAIA)

Προσέγγιση – γιατί βαδίζουμε αργά (μα δεν κερδίζουμε ζωή);

- **Χωροθέτηση** → έλλειψη ενημέρωσης και γενικότερα κουλτούρας βιωσιμότητας, NIMBY, κλπ.
- Περίοδος σημαντικών αλλαγών και ευμετάβλητο τοπίο (Τεχνολογίες, Νομοθεσίες, γραφειοκρατία, ΑΕΚΚ, επικίνδυνα)
- Αβεβαιότητα επιτυχίας σχεδιασμού λόγω αστάθμητων παραγόντων (πολιτικών, οικονομικών, ενεργειακών)

Ώστε απαιτείται **“καθολική”** προσέγγιση με **συνέχεια** και **συνέπεια** με βάση το διεθνές «κεκτημένο» στη διαχείριση ΑΣΑ.

Ολοκληρωμένη Διαχείριση ΑΣΑ

Ιδανική Διαχείριση ΑΣΑ - Ελλάδα

Καθολική προσέγγιση

Κοινωνική συνιστώσα

Οικονομική συνιστώσα (€)

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

- Κομποστοποίηση
- Ανακύκλωση

- Αναερόβια χώνευση (AD)
- Θερμική επεξεργασία
 - * Καύση
 - * Προηγμένες τεχνολογίες (ΑΤΤ)

Κύριες Απαιτήσεις

Ενεργή συμμετοχή
του πολίτη

Υψηλό αρχικό και
λειτουργικό κόστος

Ανακύκλωση - Περιγραφή

- **Ανακύκλωση σε Μονάδα Μηχανικής Διαλογής (ΜΜΔ) και Ανάκτησης Υλικών**
 - Υψηλότερο κόστος επεξεργασίας,
 - Περιορισμένη καθαρότητα υλικών στην εκροή → προβλήματα διάθεσης
- **Ανακύκλωση στην Πηγή και Ανάκτηση σε Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ)**
 - **Κοινωνική Συμμετοχή**
 - Συλλογή ενός αριθμού υλικών σε ένα μοναδικό ρεύμα και σχεδιασμός του ΚΔΑΥ για να επεξεργαστεί αυτό το σύνθετο ρεύμα → Υφιστάμενη κατάσταση
 - Ξεχωριστά ρεύματα υλικών (πλαστικά, χαρτί/χαρτόνι, μέταλλα και γυαλί) και κάδοι (νέα Οδηγία Πλαίσιο)
 - Δημιουργία Οικολογικών Πάρκων Ανακύκλωσης (Eco-Points)
 - Δημιουργία δευτερογενούς αγοράς αξιοποίησης (έπιπλα, ενδύματα, κλπ.)
 - Άλλες δράσεις

Ανακύκλωση - Τάσεις

- Συνεχής ενημέρωση και ευαισθητοποίηση (από προσχολική ηλικία)
- Περισσότερα ρεύματα (νέα Οδηγία Πλαίσιο)
- Υψηλότερα επίπεδα ανακύκλωσης υλικών (50% από ΑΣΑ; 70% από ΑΕΚΚ)
- Εφαρμογή φόρου διάθεσης σε ΧΥΤ (landfill tax) και φόρου καύσης (incineration tax)
- Περισσότερη αυτοματοποίηση της διαδικασίας: εξοπλισμός: οπτικοί διαχωριστές για γυαλί και πλαστικό, διάφορα είδη κόσκινων (disc or star screens) για διαχωρισμό του χαρτιού.

Κομποστοποίηση - Περιγραφή

- Η κομποστοποίηση καθαρού οργανικού υλικού από ΔσΠ θεωρείται ανακύκλωση
- Ελεγχόμενη διαδικασία αερόβιας βιολογικής αποσύνθεσης του οργανικού υλικού χαμηλού αρχικού και λειτουργικού κόστους
- Εφαρμογή στα ζυμώσιμα των ΑΣΑ από ΔσΠ αλλά και σε απόβλητα κήπου (κλαδέματα), γεωργικά απόβλητα, κλπ.
- Εφαρμογή
 - σε κάδους στις κατοικίες (στην πηγή)
 - σε συγκεντρωτικές εγκαταστάσεις (ανοιχτά και κλειστά συστήματα)
- Κύριο μειονέκτημα σε ανοιχτά συστήματα η εκπομπή οσμών και αερίων θερμοκηπίου

Κομποστοποίηση - Τάσεις

- Απαιτήσεις για υψηλή-καλή ποιότητα κομπόστ. Εφικτό μόνο με διαλογή στην πηγή.
- Πιστοποίηση προϊόντος – εύρεση αγοράς & βιωσιμότητα
- Σταδιακή εφαρμογή: Οικιακή κομποστοποίηση → ευαισθητοποίηση → μαζική εστίαση, κλαδέματα, γεωργικά απόβλητα → συγκεντρωτικές εγκαταστάσεις Διαχείρισης → ΔσΠ → συγκεντρωτικές εγκαταστάσεις Διαχείρισης
- Τεχνολογίες σε συγκεντρωτικές εγκαταστάσεις (στατικοί σωροί, αεριζόμενοι στατικοί σωροί, βαρυμετρική τράπεζα, κόσκινο, κλειστοί αντιδραστήρες) βελτιστοποιούν κάποιες λειτουργικές παραμέτρους της διαδικασίας
- Αναερόβιες διαδικασίες με ανάκτηση ενέργειας

Αναερόβια Χώνευση - Περιγραφή

- Υπό αναερόβιες συνθήκες οι βιοαποδομήσιμες ουσίες αποσυντίθενται από βακτήρια προς απλούστερες οργανικές ενώσεις, παραγωγή βιοαερίου και ιλύος.
- Ενεργειακή ανάκτηση μέσω καύσης του βιοαερίου. Μειωμένες οχλήσεις από οσμές.

Τεχνολογίες Αναερόβια Χώνευση - Τάσεις

- Παραλλαγές της διαδικασίας σχεδιασμού της Αναερόβιας Χώνευσης των ΑΣΑ.
 - Ξηρή ή υγρή χώνευση,
 - ενός ή δύο ξεχωριστών βιολογικών σταδίων
 - θερμοφιλικά ή μεσοφιλικά συστήματα.
- Στην Ευρώπη προτιμώνται:
 - Τα θερμοφιλικά συστήματα λόγω αυξημένης καταστροφής παθογόνων
 - Συστήματα ξηρής χώνευσης
 - Χρήση ενός σταδίου στη βιολογική χώνευση.

Τεχνολογίες Θερμική Επεξεργασία - Περιγραφή

- **Τεχνολογίες**

- RDF/SRF (από ΜΔ)
- Καύση και Συν-αποτέφρωση
(σε υφιστάμενες βιομηχανικές μονάδες)
- Πυρόλυση (ΑΤΤ)
- Αεριοποίηση-Πλάσμα(ΑΤΤ)

Σχηματική
Αεριοποίηση

- **Χαρακτηριστικά**

- Μείωση ΑΣΑ: 90% κ.ο. και 70-75% κ.β.
- Παραγωγή ηλεκτρισμού: 450-750-800 kWh ανά τόνο ΑΣΑ
- Παραγωγή θερμότητας: ~10-20 τόνοι ΑΣΑ θερμαίνουν ένα ελληνικό σπίτι

Τεχνολογίες Θερμική Επεξεργασία - Περιγραφή

- **Ζητήματα**

- Κόστος (αρχικό & λειτουργικό)
- Ανάκτηση ενέργειας
- Διαχείριση-έλεγχος αέριας ρύπανσης
- Διαχείριση τέφρας-στερεού υπολείμματος

	Δυναμικότητα (τ/έτος)	Αρχική επένδυση (εκ €)	Λειτουργικό κόστος (€/τόνο)
Καύση (Incineration)	300.000	150	70
Αεροποίηση (Gasification)	100.000	65	??

Θερμική Επεξεργασία - Τάσεις

- Χρήση θερμικών επεξεργασιών **μόνο** στα υπολειμματικά απόβλητα (μετά από ανακύκλωση/κομποστοποίηση βάση ΔσΠ)
- Η καύση (mass burn incineration) βρίσκεται στο υψηλότερο επίπεδο ωρίμανσης και πλέον θεωρείται 50% ΑΠΕ στην ΕΕ (Παρίσι, Άμστερνταμ, Βιέννη, Μπρέσια, κλπ.)
- Επιβολή φορολογίας στην θερμική επεξεργασία
- Μετά το 2000 σημαντική αύξηση των μονάδων καύσης ιδιαίτερα στη Δυτική Ευρώπη (καύση), στη Β. Αμερική (καύση) αλλά και στην Ιαπωνία (αεριοποίηση)
- Οι πιο ανώριμες, νέες τεχνολογίες (ΑΤΤ) δεν έχουν ακόμη μακρά ιστορία εμπορικής εφαρμογής σε ρεύματα ΑΣΑ → δεν θεωρούνται άμεσα εφαρμόσιμες παρά σε ειδικά ρεύματα ΑΣΑ (μετά από διαλογή) και σε σχετικά περιορισμένες ποσότητες
- Συνδυασμός ΑΤΤ με αναερόβια χώνευση για καλύτερη ενεργειακή επιδότηση (Μ. Βρετανία, 2009)

Υγειονομική Ταφή – Περιγραφή

- **Στόχος:** Η ασφαλής μακροπρόθεσμη διάθεση των αποβλήτων από υγιεινή και περιβαλλοντική άποψη.
- Εκπομπές αερίων και διασταλάγματα → Απαιτήση για έλεγχο/παρακολούθηση και επεξεργασία των εκπομπών σε βάθος χρόνου
- Αναπόφευκτο στοιχείο κάθε συστήματος διαχείρισης αποβλήτων
- **Μη επεξεργάσιμα επικίνδυνα απόβλητα → ΧΥΤ-επικινδύνων**

Υγειονομική Ταφή – Τάσεις

- Αυξημένο επίπεδο ελέγχου διαδικασιών.
- Φορολογία διάθεσης σε ΧΥΤΑ
- Κατασκευή ενεργού ΧΥΤΑ ως βιοαντιδραστήρα με στόχο την επαύξηση της αποδόμησης των ΑΣΑ και ενεργειακή ανάκτηση με προσεκτική διαχείριση των συνθηκών → **Bioreactor Landfill**
- Πλεονεκτήματα Bioreactor Landfill
 - Ταχεία σταθεροποίηση των ΑΣΑ με αποτέλεσμα τη μείωση του χρόνου ζωής του ΧΥΤΑ
 - Εσωτερική επεξεργασία των διασταλαγμάτων με ανακυκλοφόρηση
 - Υψηλότερο δυναμικό συλλογής βιοαερίου

Επιλεγμένα Παραδείγματα Διαχείρισης

- **Σουηδία** (Finnveden et al., 2007): Σε ένα ευέλικτο ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ΑΣΑ όλες οι μέθοδοι επεξεργασίας είναι απαραίτητες.
- **Καναδάς** (Environment Canada, 2008): ΔσΠ → Ανακύκλωση Κομποστοποίηση → υπόλειμα ΑΣΑ → καύση η ταφή σε ΧΥΤΥ
- **Γαλλία** → Isséane 2008: 0,46 εκ τόνοι/έτος υπολειμμάτων ΑΣΑ (το ακριβότερο εργοστάσιο καύσης στον κόσμο)
- **Μεγάλη Βρετανία** (DEFRA, 2007, Mayor of London Report, 2008): Στρατηγική διαχείρισης (Λονδίνο): ΔσΠ, ανακύκλωση, κομποστοποίηση, Μηχανική-Βιολογική επεξεργασία, αναερόβια χώνευση, αεροποίηση/πυρόλυση
- **Πορτογαλία** (Lipor, 2008): Καθολική προσέγγιση (Πιο κοντά στην ελληνική νοοτροπία) → ΔσΠ → ανακύκλωση, κομποστοποίηση → καύση η ταφή σε ΧΥΤΥ

Σουηδία- γενικά στοιχεία 2005

- 46% των ΑΣΑ→ανακύκλωση
- 50% των ΑΣΑ→ανάκτηση ενέργειας
- 4% των ΑΣΑ→ΧΥΤΥ
- 2002 κατάργηση ταφής καυσίμων αποβλήτων
- 2005 κατάργηση ταφής βιοαποδομήσιμων
- 28 εργοστάσια καύσης
- 35 εργοστάσια ανακύκλωσης βιοαποδομήσιμου (20 κομποστοποίησης και 15 αναερόβιας επεξεργασίας με παραγωγή βιοαερίου)
- 20 ΚΔΑΥ

Καναδάς-2006

- Έμφαση στην ΔσΠ (21% εκτροπή σε ανακύκλωση και κομποστοποίηση)
- Κομποστοποίηση με ΔσΠ → χαμηλότερο κόστος (20-35€) → υψηλή ποιότητα → έσοδα
- Κομποστοποίηση σύμμεικτων ΑΣΑ → υψηλότερο κόστος (35-45 €) → χαμηλή ποιότητα → καύση
- Αναερόβια χώνευση ΑΣΑ → υψηλό κόστος (80-200 €) → οικονομίες κλίμακας (50 €) → μικρότερη έκταση → μικρότερη όχληση από οσμές
- Έμφαση σε Bioreactor ΧΥΤΑ
- Θερμική επεξεργασία → χαμηλότερες εκπομπές ρύπων → κόστος ανάλογο με την αναερόβια χώνευση

Isseane WTE- Παρίσι, Γαλλία

Isséane WTE- Παρίσι, Γαλλία

- Δυναμικότητα 460.000 τόνοι/έτος υπολειμματικά απόβλητα (μετά από ανακύκλωση/κομποστοποίηση βάση ΔσΠ)
- Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας: 52 MW
- Παραγωγή θερμικής ενέργειας: δίκτυο θέρμανσης για 79.000 σπίτια (>180.000 κατοίκους)
- Αρχικό κόστος: 580 εκ. € (150 εκ. € για να κτιστεί υπόγεια μέχρι 31 μέτρα). Τα 2/3 της εγκατάστασης βρίσκονται κάτω από την γη
- Εξυπηρετεί μια περιοχή σε ακτίνα 10χμ (χαμηλές εκπομπές και μεταφορικά κόστη)
- Τέλη εισόδου: 85 €/τόνο
- Η παραγόμενη ενέργεια θεωρείται 50% ανανεώσιμη

Μ. Βρετανία (Ιανουάριος 2008)

	EfW			ΑΤΤ			AD		
Χιλ. τόνοι/έτος	100-115	150	170-200	100-115	150	170-200	15	22	30
Εκ. €	45-65	65-94	78-117	49-78	59-113	78-130	4-5	5-6,5	8
€/τόνο	65-85	59-65	52-59	65-91	59-78	52-72	14-42	14-42	14-42
MWe max	6	9	10-12	3,5-5,5	5,5-8,5	6,5-11	0,35	0,5	0,7-0,8

Πορτογαλία (Lipor, Porto)

- ΦοΔιΣΑ Πόρτο και περιχώρων (σύνολο 8 Δήμοι)
<http://www.lipor.pt>
- Καθολική προσέγγιση (ΔσΠ, ανακύκλωση, κομποστοποίηση, καύση, ΧΥΤΥ, περιβαλλοντική εκπαίδευση, επισκέψιμες εγκαταστάσεις, εκθεσιακό κέντρο)
- Καύση: ~1000 τόνοι/μέρα 25 MWe
- Πιο κοντά στην ελληνική νοοτροπία

Μοντέλα Ολοκληρωμένου Σχεδιασμού Διαχείρισης ΑΣΑ

- Κυρίως για την περιβαλλοντική αλλά και για την οικονομική και κοινωνική αξιολόγηση της επίδοσης των παραπάνω τεχνολογιών χρησιμοποιούνται μοντέλα:
- **LCA IWM** (**L**ife **C**ycle **A**ssessment **T**ools for the Development of **I**ntegrated **W**aste Management Strategies)
- **WARM** (**W**Aste **R**eduction **M**odel από την EPA)
- **WASTED** (**W**aste **A**nalysis **S**oftware **T**ool for **E**nvironmental **D**ecisions model)
- **ORWARE** (**OR**ganic **W**Aste **RE**search)
- **Integrated Waste Model for Municipalities** (<http://www.iwm-model.uwaterloo.ca/>)

Καλές πρακτικές σχεδιασμού

- Άλλες πτυχές που επηρεάζουν το σχεδιασμό και δεν μπορούν να μετρηθούν εύκολα.
- **Ικανότητα Διαχείρισης** (Τεχνική και Οικονομική Διαχείριση, Διαχείριση Προσωπικού, Δημόσιες Σχέσεις, Παρακολούθηση και Έλεγχος)
- **Κοινωνική Ευαισθητοποίηση** (αποδοχή και συνεργασία πολιτών, αβέβαιη η πρόβλεψη της ακριβής συμπεριφοράς του κοινού, διαβούλευση)
- **Ανεπίσημος τομέας ανακύκλωσης**
- **Άλλα** (Ανάγκη προσωρινής αποθήκευσης)

Συμπεράσματα- Πρώτα βήματα

- **Διαλογή στην πηγή (ΔσΠ)!**
 - Πυκνός αστικός ιστός → ΔσΠ σε περιορισμένο χώρο
 - Ευαισθητοποίηση → ενεργή κοινωνική συμμετοχή
- Παρά τις αντιξοότητες πρέπει να καταβληθεί η προσπάθεια → **Συνέχεια και Συνέπεια (Επιμονή και Υπομονή)**
- Σταδιακή εφαρμογή:
 - ΕΕΑΑ, έντυπο χαρτί, πλαστικά, μέταλλα, κ.ο.κ.
 - Οικιακή κομποστοποίηση, κλαδέματα, εστιατόρια, νοσοκομεία, μικρός αριθμός πολιτών σε πιλοτική κλίμακα.
- Πλήρης καταγραφή των προβλημάτων εφαρμογής και των τεχνικών λεπτομερειών της προσπάθειας ώστε να συσσωρευτεί η εμπειρία και να αξιοποιηθεί αργότερα για βελτιστοποίηση του συστήματος.

Συμπεράσματα - Επίλογος

- **Συνδυασμός των τεχνολογιών διαχείρισης.** Ανακύκλωση, διαλογή στην πηγή, κομποστοποίηση με συμμετοχή του κοινού αλλά και χρήση Waste to Energy τεχνολογιών και αναερόβιας χώνευσης.
- Κατάλληλη εξειδίκευση και προσαρμογή στις τοπικές συνθήκες κάθε περιοχής.
- Εξορθολογισμός Κανονισμού Καθαριότητας → δυνατότητα επιβολής προστίμων
- Αλλαγή νοοτροπιών-συμπεριφοράς
- Ενεργή συμμετοχή του κοινού!
- «One size does not fit all. Every situation is unique» → Εξειδικευμένη αντιμετώπιση.

Προκλήσεις για το μέλλον

- Ευρεία Κοινωνική Συμμετοχή στην ανακύκλωση, μείωση της κατά κεφαλή κατανάλωσης
- Τα υφιστάμενα προγράμματα ανακύκλωσης δεν λειτουργούν ως επί το πλείστον σωστά
- Ομάδες εθελοντών για την εφαρμογή της ανακύκλωσης:
 - κεντρικός ρόλος Οικολογικών Ομάδων και άλλων Κοινωνικών Φορέων-Ομάδων-Συλλόγων (Εκκλησία, ΜΚΟ, κλπ.) που έχουν ως στόχο το κοινωνικό έργο και εν γένει την επαφή με το φυσικό περιβάλλον, την προστασία της δημόσιας υγείας, κλπ.
- Για κάθε κάδο ανακυκλούμενου υλικού υπάρχουν ~70 κάδοι αποβλήτου πρωτογενώς από την βιομηχανία → εξορθολογισμός της κατανάλωσης

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Διαχείριση Απορριμμάτων Αν. Μακεδονίας και
Θράκης Δι.Α.Α.ΜΑ.Θ, Α.Ε.
Ν. Πλαστήρα 6, Κομοτηνή 69100
Τηλ.: 25310-81409 Fax: 25310-81694
e-mail: diaamath@gmail.com, web:
<http://www.diaamath.gr>

Τέλος της παρουσίασης, κάντε κλικ για έξοδο

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ**

Γαζή 216, Τ.Κ. 38222
Τηλ: (24210)-20620/38387

site://www.oikoen.gr e-mail: info@oikoen.gr

«Ο Ρόλος των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (Μ.Κ.Ο.) στην Ανακίνηση»

Έλλειψη Νερού

Κλιματικές Αλλαγές

Βασικές Πηγές Αποβλήτων

- Περίσσευμα απόκτησης πρώτων υλών
- Μετασχηματισμός των πρώτων υλών σε προϊόντα
- Περίσσευμα των προϊόντων μετά τη χρήση τους

Αποτυχία Ανακύκλωσης

- Έλλειψη εθνικής περιβαλλοντικής πολιτικής και αδράνεια Τ.Α.
- Ελλιπής ενημέρωση και έλλειψη περιβαλλοντικής και οικολογικής συνείδησης απλών πολιτών.
- Λανθασμένοι χειρισμοί στην προσέγγιση των τοπικών κοινωνιών για συναίνεση και συσπείρωση γύρω από πρόβλημα των απορριμμάτων

Οι Μ.Κ.Ο. αποβλέπουν ...

- ❑ Σε ένα κοινωνικό κίνημα Εθελοντισμού και Μάθησης που καλλιεργεί την προσφορά, τη συνεργασία και τις ικανότητες προσωπικής και κοινωνικής ανάπτυξης.
- ❑ Στη διεύρυνση του Δημόσιου Κοινωνικού Χώρου μέσω των δράσεών τους, δίνοντας φωνή σε εκείνους που δεν μπορούν να εκφράσουν τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους.
- ❑ Στην αντιμετώπιση των γραφειοκρατικών-πελατειακών μορφών οργάνωσης του κράτους.
- ❑ Στην κοινωνική τους λογοδοσία από πολλούς φορείς, όπως το κράτος, τα μέλη των ΜΚΟ και οι κοινωνικοί αποδέκτες.
- ❑ Στην ικανότητά τους να βελτιώνουν συνεχώς τη δράση τους για ανταπόκριση στις κοινωνικές ανάγκες.

Στόχοι δράσης ΜΚΟ στην ανακύκλωση

- ❑ Μείωση και περιβαλλοντική διαχείριση αποβλήτων
- ❑ Βιώσιμη διαχείριση φυσικών πόρων & ενέργειας
- ❑ Οργάνωση και υποστήριξη προγραμμάτων μείωσης, αξιοποίησης & ανακύκλωσης αποβλήτων
- ❑ Ενημέρωση & ευαισθητοποίηση πολιτών
- ❑ Βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση
- ❑ Αναπτυξιακή βοήθεια για τη βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων και φυσικών πόρων

Προγράμματα & Δράσεις Ενημέρωσης

- Εκστρατείες ενημέρωσης πανελλαδικής κλίμακας
Μέχρι σήμερα : πολυάριθμες εκστρατείες ενημέρωσης για την προστασία του περιβάλλοντος, ιδιαίτερα για τον περιορισμό της ρύπανσης από απορρίμματα.
- Συνεργασία με δήμους και νομαρχίες σε προγράμματα ενημέρωσης
Συγκεκριμένα προγράμματα ενημέρωσης με την ενεργή συμμετοχή ΜΚΟ (ημερίδες, ενημερώσεις σε σχολεία, εκδηλώσεις) με διάφορους Δήμους της Χώρας.

Επιστημονική Δραστηριότητα

- Συμμετοχή σε Συνέδρια—Ημερίδες
Εκπρόσωποι των ΜΚΟ έχουν συμμετάσχει και συμμετέχουν ως ομιλητές σε συνέδρια, ημερίδες ή σεμινάρια σχετικά με το θέμα.
- Επεξεργασία αφιερωμάτων στις εκδόσεις των ΜΚΟ
Στα τεύχη των περιοδικών εκδόσεων των ΜΚΟ περιλαμβάνονται αφιερώματα για μια θεματική ενότητα που σχετίζεται με την ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων και των φυσικών πόρων. Τα αφιερώματα αυτά στις περισσότερες περιπτώσεις είναι αποτέλεσμα έρευνας των στελεχών – μελών των ΜΚΟ.
- Τεκμηρίωση πολιτικών διαχείρισης αποβλήτων
Οι ΜΚΟ συμβάλουν στην τεκμηρίωση πολιτικών διαχείρισης αποβλήτων στο εθνικό και διεθνές επίπεδο, ενώ συνεργάζονται με φορείς και δίκτυα σε Ευρωπαϊκό επίπεδο με αντικείμενο τη βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων.

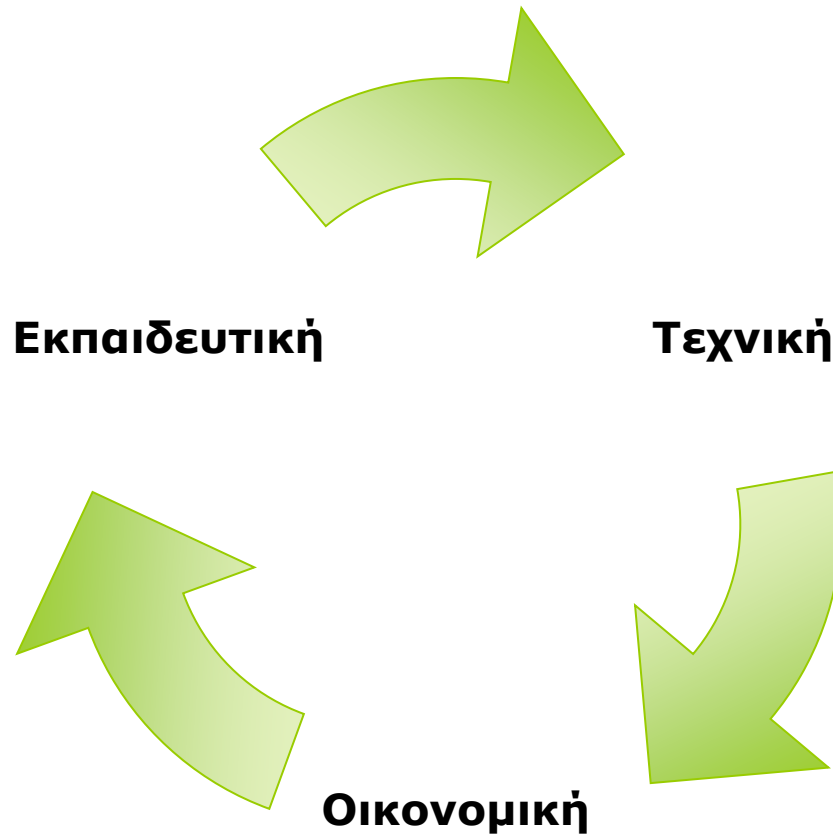
Συνεργασία με Ο.Τ.Α, ιδιωτικούς φορείς κ.α.

- Συνεργασία - Συμβουλευτική Υπηρεσία για την ενίσχυση των προγραμμάτων.
- ΜΚΟ : χώροι απόθεσης ανακυκλώσιμων υλικών (πάντα σε συνεργασία με τον αρμόδιο για την περισυλλογή φορέα)
- Σύνθεση έντυπου – ενημερωτικού υλικού
- Ηλεκτρονική Αλληλογραφία

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

- Στόχος : ανάπτυξη της οικολογικής συνείδησης των μαθητών μέσα από την ενημέρωσή τους για τη σημασία του φυσικού περιβάλλοντος
- Παρουσιάσεις με ειδικό εποπτικό υλικό περιβαλλοντικού περιεχομένου από εξειδικευμένο προσωπικό σε μαθητές όλων των σχολικών βαθμίδων από στελέχη των ΜΚΟ
- Συστηματική και στενή συνεργασία με υπεύθυνους περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

Ευχαριστώ για την προσοχή σας